

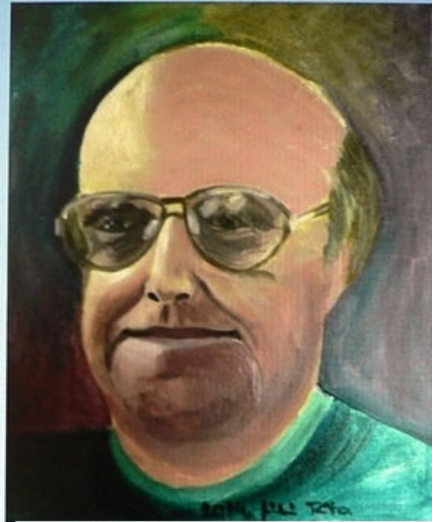
NAGY VENDEL

**IGAZGYÖNGYÖK
KAGYLÓK REJTEKÉBEN**

ÉLETRAJZI TÖRTÉNETEK

**NAGY VENDEL ÉS GERENCSÉR HAJNALKA
RIPORTKÖTETE**

E-KÖNYV

NAGY VENDEL

IGAZGYÖNGYÖK KAGYLÓK REJTEKÉBEN

ÉLETRAJZI GONDOLATOK

MEGJELENT MAGÁNKIADÁSBAN
2016 MÁJUSÁBAN A 87. KÖNYVHÉTRE
ILLETVE A SZERZŐ 62. SZÜLETÉSNAPIJÁRA, MÁJUS 7-ÉN.
A KIADVÁNY MAGÁNTULAJDON
SZERZŐI JOGOK VÉDIK

KAPCSOLAT: nagy.vendi54@gmail.com

A KÖNYVET VAKOK IS OLVASHATJÁK OLVASÓPROGRAM SEGÍTSÉGÉVEL.

A kötet szerzői:

NAGY VENDEL szerkesztő, költő, író

GERENCSÉR HAJNALKA riporter

MÁTYÁS RITA borító tervező

A hangosverset előadja: MÁTYÁS RITA

Gerencsér Hajnalka

Nagy Vendel

Mátyás Rita

Riporter

Szerző

Grafikus

TARTALOM

AJÁNLÁS

ELŐSZÓ

1. ÉLETRAJZ

2. CSALÁD

3. SZEMEK TÜKRÉBEN

4. A BETEG IS EMBER

5. AZ AZ ANYANYELVÜNK, AMIN ÁLMODUNK...

6. SZEKSZÁRD, AZ ÖRÖK VÁROS

7. ÉRZÉSEK

8. HISTÓRIÁK

9. A TERMÉSZET SZERETETE

10. KÉPZELETBELI UTAZÁS A KÉPZŐMŰVÉSZETBEN

11. HUMOR MORZSÁK...

12. IGAZ TÖRTÉNETEK

13. AMIÉRT ÉRDEMES ÉLNI...

14. DALAIM

15. HAIKU CSOKOR

16. ÜNNEPEK

AJÁNLÁS

Kedves Olvasóink!

NAGY VENDEL HATVANADIK SZÜLETÉS NAPJA alkalmából szeretném bemutatni eddigi tartalmas életútját. Ha Önök kézbe veszik ezt az életrajzi riportkötetet, ízelítőt kaphatnak gazdag életművéből.

Reméljük, hogy még számos írás kerül ki a kezei közül, az elkövetkező évek folyamán!

2013 márciusában regisztráltam a *Megszólalok* újság olvasói táborába. Az összes addig megjelentetett lapot megkaptam, mellékelve egy szép bemutatkozó levelet, miszerint a Szerkesztő levelez az Olvasókkal. Manapság ez olyan ritka jelenség... Az emberek egyre kevesebbet beszélnek egymással. Elszemélytelenedett a világ. A modern technika, a számítógép világában élünk, de a beszélgetést, a gondolatcserét, magát az embert, ezek a gépek nem pótolják...

Leveleket váltottunk... Elöttem kirajzolódott Vendel sokoldalúsága, őszinte érdeklődése, emberszeretete. Az újságban lehetőséget ad minden olvasónak, hogy az aktualitás jegyében megjelentesse írásait... már akinek van. Nekem nem volt, de ő felfedezett és belém szuggesztálta ezt a képességet, szárnyakat adott, s biztat a mai napig is, így az ő hatására kezdtem el verseket írni.

Közben az interneten 500 versét és prózáját elolvastam, és volt alkalmam a *Megszólalok* újságban is az aktuális időszakra komponált műveit megismerni. Szinte az élete minden szakasza meg van örökítve valamilyen formában. Megérintettek a versei... Van, amit egyszerű megfogalmazni, de vannak témák, amelyekről még beszélni sem könnyű. Márpedig Vendel mindenről ír... Én azt vallom, hogy minden embernek arról vannak igazán szép gondolatai, amely dolgok a legmélyebben megérintik. Vannak kimondottan humoros prózák, igaz történetek, természetszeretetről tanúskodó gyönyörű képeket megelevenítő versek, a történelem nagy alakjait, valamint szeretett városát, Szekszárdot bemutató művek, nyelvészeti szempontból is érdekes és értékes írások, haikuk, dalok és még sok-sok más, amelyet szeretettel ajánlok szíves figyelmükbe!

Sajnos az ember életét átszövik a betegségek, vannak szomorú és visszafordíthatatlan folyamatok, amelyek nemcsak az értékrendet, hanem az ember további életét is gyökeresen megváltoztatják.

Az a szomorú tény, hogy Vendel nem lát, hogy a szeretete és az akaratereje mennyi mindenre tette képessé, azt gondolom, nagyon is példaértékű mindenki számára. Szüksége van kapcsolatokra, élményekre. Ezért is született meg bennem az elhatározás, hogy könyvet szerkesztek, felkeltve sokak figyelmét, minél több oldalról bemutatva őt.

Arra biztatom Önöket, kedves Olvasóink, hogy majd, amikor itt olvasnak tőle valami érdekeset, szépet, akkor keressék máshol is Nagy Vendellel a kapcsolatteremtés bármelyik formáját.

A múlt évszázad hetvenes évei elejétől számítva,- elgondolni is érdekes - bő negyven éve kezdte irodalmi próbálkozásait.

Eleinte helyi, majd országos lapokban jelentek meg a napi eseményekről szóló tudósításai. Aztán évek múlva, némi kis rutint szerezve, merészkedett elő rövidebb cikkekkal, novellákkal, különféle prózai és verses írásaival, amelyet az akkori vezető újságírók kemény kritikával illettek. Olyan is akadt, aki értékelte és támogatta lelkes törekvéseit. Sajnos ezen emberek többsége már rég halott. De a megye határain belüli olvasók, barátok, ismerősök szinte egyöntetűen pozitívan fogadták az olvasnivalókat, és több esetben már várták és keresték a maguk közül kiváló ifjú írásait a helyi újságok hasábjain.

Később jöttek a különféle pályázatok, ahol mindig valamilyen helyezéssel jutalmazták műveit. Nem első helyezésekről van szó, de kezdte megmutatni magát országosan is.

Irodalmi formátumával az egyszerűsége és a közérthetősége törekedett, és így jutott el a legegyszerűbb olvasói rétegekhez.

Műszaki ember és fizikai munkásként eleinte csak hobbi szinten, önmagának írva, próbálkozott a kultúra eme területén. Azt gondolta, el lehet bújni a sorok, a papír mögött, és nem is hitte, hogy a sorok életre kelnek akkor is, amikor ő nincs jelen, és jelzik az emberek, hogy ismerik és értékelik megnyilvánulásait.

A prózaírás mellett egyre inkább előtérbe kerültek versei. Kihívásként élte meg, hogy röviden, néhány sorban, esetleg néhány szóval is el kell tudni mondani valamit valakinek, hogy meg is értse és lehetőleg ne félre értse, és azokat az érzelmeket fejezze ki, mint amit a költő, író ember akart.

Akarta a fene, vallották valamikor a költők, de azért mégis értékelték az olvasók szeretetét. A szerény lelkületű Vendel is örült, főleg az olvasók dicséretének, mert rá kellett jönnie, elég hamar, hogy senki sem lehet próféta..., de legalábbis ő nem, ebben a gátlástalan, irigy és belterjes művész világban.

Bár írásai számos antológiában, újságban, saját kötetben jelentek meg, mégis új utakat, újabb lehetőségeket keresett és talált maga és olvasótáborára megalégedésére.

Saját kiadású könyvek, saját szerkesztésű elektronikus újság, ami már a világhálón is elindult hódító útjára, de az egyéni terjesztés okoz személyes örömet az olvasókkal való kapcsolat-tartás terén.

Nagy Vendel ért a lanthoz, én pedig mertem nagyot álmodni... Megpróbáltam írásai kevés hányadát egy-egy csokorba szedni, a teljesség igénye nélkül, némi-féle témaköri csoportosítás szerint. Így született a 16 fejezet. Azt gondolom, a riport az a műfaj, amivel legjobban bemutatathatom őt.

A riportok, önvallomások mellett, előtt, után a szerző odaillo írásai illusztrációként vagy igazolásként, de akárcsak az élvezet okán, mellékletként olvashatóak, az életút különböző időszakából, sokszor visszatérő időrendiségben.

Önöket, kedves olvasóim arra biztatom, hogy szellemüket, lelküket fejezetenként haladva gazdagítsák a tartalmas, szép gondolatokat tartalmazó kiadvány által.

Persze mindenre nem kaphatunk itt magyarázatot, ezért kell elolvasni ezt a könyvet.

Így Önök is felfedezhetik hozzám hasonlóan az igazgyöngyöket kagylók rejtekében. Csak le kell menni a mélybe, megkeresni az iszapban és ki kell bontani, hogy megcsodálhassuk ragyogását. Ebbe a kagyló mindig, a gyöngyhalász pedig néha belehal.

GERENCSÉR HAJNALKA

ELŐSZÓ

No, akkor kezdjük Isten nevében...

Kedves régi és új, valamint leendő olvasóink!

Manapság, ha nem is minden nap, de legalább minden héten megemlékezünk, ünneplünk valamit, valaminek a napját, vagy akár a világnapját. Legaktuálisabb a nemrégiben elmúlt Költészet napja. A magunk módján, az irodalom és az újság lehetőségeit kihasználva, egy új könyv bemutató előtti előzetesének közlésével szeretnénk kedveskedni látássérült és látó olvasóinknak.

A riportkötet májusban jelenik meg, az aktualitás jegyében, mivel a könyvben szereplő riportalany akkor lesz hatvan éves és akkor ünnepli negyven éves irodalmi pályafutásának kezdetét is.

A riportkötet egyik szerzője: GERENCSÉR HAJNALKA, akinek ez már a második, általa szerkesztett kötete lesz, de ebben az esetben ő a riporter is. Sajnos az aktualitást a vakság adja, és a riportalany e témakörrel kapcsolatos írásai mutatják be ezt a nehezen megélhető sötét világot. De a hatvanadik életév és az irodalomban eltöltött negyven év is ad némi odafigyelésre adó okot.

Ha a könyvillusztráció felkelti érdeklődésüket, akkor keressék a megjelenő kötetet, ami tizenhat fejezetből és körülbelül háromszáz oldalból áll majd, de először e-könyvként jelenik meg, pusztán anyagi okokból, mert a könyv papír formációjához szponzorokat keresünk. A könyv címe: IGAZGYÖNGYÖK KAGYLÓK REJTEKÉBEN.

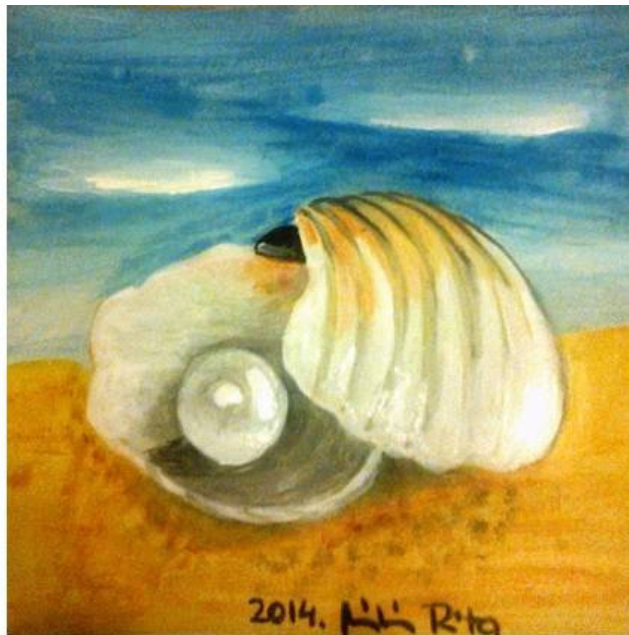
NAGY VENDEL

MINT IGAZGYÖNGY

Akár ha kagyló kinyílvá
Áldozatra lesve,
Prédáját keresve
Mindent befogad
Magáévá téve
Mindörökre.
Ám ha testére
Kósza homokszem
Ingerkedve rákerül
Konokul rabul ejtve
Sohasem menekül
Testének nedvével
Gömbbé elegyül
Védelve életét,
Csillogó gyöngyházú
Kagyló rejtekében
Igazgyönggyé nemesül.
Gyöngyhalász éltevel
Fizet, ha lemerül.
S a gyöngy, a gömb,
A legtökéletesebb forma,
De hol vagyunk mi ettől...
Az alkotó ember
Csak néha üdvözülni.

A HANGOSVERS LINKJE: <https://www.youtube.com/watch?v=br3uXYOwA64>

Mindenkinek jó olvasást kívánunk!

Mátyás Rita: Kagyló igazgyöngyel

1. ÉLETRAJZ

1954. május 7- én születtem ebben a kiklopfolt rántott hús alakú országban, itt az örök városban, Szekszárdon, ahová mindig visszatértem, ha rövid időre is, de máshová szőlített a kötelesség.

1954. MÁJUS 7.

Hát reggel lett újra, megint...
felvirradt végre a nagy nap.
Vajon miért más ez,
mint a tegnap?
Vagy a holnap?
Mondd csak, mi végre?
Anyám...
- kicsiny, törekeny asszony -
Hatvan éve
felnézett az égre
enyhülést remélve
a szenvedésre.
S a szerelmesek
legszebbik havában
két fiat szült
- szegényke -
maga és az Isten
dicsőségére.

ERRÓL JUT ESZEMBE...

Október 20-án ünnepeljük a nemzetközi Vendel napot, ami néha hetekig is eltart.

A név eredete után kutatva, kettő leírást is találtam. Az egyik egyszerű: a Vend törzshöz tartozó férfi. A másik: 454-ben, a mai Anglia területén született Szent Vendel, aki igen jámbor volt. Szerette az állatokat és gyógyította is őket. Később szent ember lett és a pásztorok védőszentjükként tisztelik a mai napig. Szobra minden tehetősebb falu határában megtalálható a kivezető utak mellett. Lábánál bárány fekszik és bot van a kezében. Az isteni bárány, az összetartozó nyáj és a pásztor jelképe.

VENDEL NEVE NAPJÁN

Falu végén,
A kivezető úton
Áll egy magányos
Homokkő szobor.
Pásztor erre terelve
Barmát, és
Egyéb jószágát,
Köszönti a rendületlenül

Útszélén álló
Vigyázó szentet,
Vendelt,
Levéve kalapját.
Pásztornépek és jószágok
Istápolóját.

Október 20. Vendel névnap.

Jelentése (német): a vandálok népéhez tartozó.

Életfeladata a gyengék segítése és támogatása. Sorsát a győzni akarás és a harckészség fogja vezérelni. Minden ellenállást megpróbál leküzdeni. Magabiztosan valósítja meg céljait. Nem tűr megalkuvást és nem viseli el a kudarcot. Nem rendelődik alá, kerüli az ilyen szituációkat. Nehezen kezelhető, mert akaratahoz is érzelmileg közelit, önfejű. Nem tűr ellentmondást, irányítani akar. Csak az lehet jó, amit ő elképzeli. Nem lehet neki ellenállni, annyira meggyőző tud lenni, még akkor is, ha ez alaptalan. Ha felismeri, hogy feladata másokért küzdeni, akkor kiteljesedhet. Képes bármit elérni, ha nem öncélú. A sikere akkor válik teljessé, ha ezt valakivel együtt, vállvetve teszi. Határozott és erős társat keres, aki támogatni tudja. A döntéseket azonban mindig ő hozza meg. Rendkívül szenvedélyes, ezért gyakran féltékeny. Gyakran esik az erőszakosság és a hatalmaskodás csapdájába.

Gyakorisága: Az 1990-es években igen ritka név, a 2000-es években nem szerepel a 100 leggyakoribb férfinév között.

Névnapok: október 20.

Híres Vendelek: Szent Vendel

Én a nevemet apám után örököltem. Legszívesebben II. Nagy Vendelnek hívatnám magam, mert apa volt az első. Ifjúnak már nem szólíthatnak, idősnek pedig én nem hívatatom magamat.

Egyébként nemesi származásomra az utal, hogy y-nal írom a vezetéknevem: Nagy.

Nemességem kötelez. Egyebet nem mondhatok. Ja, csak még annyit, hogy hétszilvafás nemes vagyok.

BÖLCSELET

Régen, hogyha gyerek született,
az biztos, hogy fiú volt
az Istenadta,
másként nem is lehetett.
Mert a másik csak leány lett,
kit a törvény számba se vett.
Miután a fiú felnőtt:
lett belőle EMBER!
S így bölcselkedett:
Az ember az ember.
Az asszony az asszony.
S az asszony az nem ember

AZ IKREK

- A bika jegyében és ikerként születél. Mesélnél egy kicsit az ikrek életéről?

- Ketten születünk egymás után öt percre. Az ikrek világa, az más világ. Mi soha nem váltunk el egymástól egy-két napnál tovább, amíg a testvérem élt. Egyforma ruhában jártunk: póló, nadrág, nagykabát.

Az összes ruhája megvan és hordom is őket. Amiben találok valamit, papírt, levelet, zsebkezdőt, néhány forintot, tollat, kulcsot, mind rá emlékeztet.

IKERNEK SZÜLETNI

Kemény belső
Harcok árán,
Másodmagammal,
De elsőként
Megszülettem.
Vért, mocskot,
S halál leheletét
Hagytam mögöttem.
Az eredendő bűnt
Lemosandó
Másnap megkereszteltek,
Hogy ne bűnben haljak meg,
Mert olyan satnya
Volt az ivadék.
Apám húsz év múlva is mutatta,
Honnan vették tőle a vért.
Az anyatejet
És a csokit is
Mindig megfelezttem
Örökségem odaadtam
Mert már saját házban laktam.
Mindenért megfizettem,
Íme életemet
Csaknem leéltem
Nehéz sorsú élet
Van már mögöttem.
Remélem, hogy
Énérettem is
Meghalt Jézus
A kereszten,
S harmadnapra
Feltámadt
Húsvét hajnalán.
S imáimmal bűneimet
Levezekelttem
Végre talán.

- Visszaemlékszel arra, hogy mikor voltál először szerelmes?
- Már óvodás koromban szerelmes voltam az óvónőmbe. Akkor került az óvodába és mi voltunk az első csoportja. Gyönyörű volt és Terike néninek hívtuk. Mindezt bevallottam neki hetven éves korában, mikor elhívtam egy könyvbemutatómra.

HÉT KÉRDÉS SCHERER TANÁR ÚR ÓRÁI VÉGÉN

Értik?
 Nem értik?
 Óhaj?
 Sóhaj?
 Vasalt százaz?
 Kincstári k-va?
 Nincs?
 Akkor mehetünk haza!

- Személyes élmény ihlette a fenti versedet is?
- Történelem órák után hangzott el és ez egy igaz történet. Kedves emlék. Máshol is voltak bizonyára vicces tanárok.

Igazából én a történelmet és az irodalmat szerettem és persze a földrajzot is és egy szót kellett csak megjegyezni és arra választ adni, és akkor logikai alapon meg lehetett tanulni a tananyagot. Ez a szó a MIÉRT ? Miért ekkor, miért ott, miért ők, stb., és ha ezekre meg tudtad adni a választ, akkor már tudtál mindent.

Ki van próbálva...

- Mikor kezdtél el írni?
- A hetvenes években kezdtem el irodalommal foglalkozni, több mint 15 antológiában jelentek meg verseim. Első önálló kötetem 2001-ben látott napvilágot.
- Mennyi és milyen témájú művek szerepelnek ebben a könyvben?
- A Lila Madonna 74 verset rejt magában, találunk köztük politikai témájú, gyermek- és szerelmes verseket, de meglevenedik bennük a szekszárdi szüret hangulata is.
- Mi a legnehezebb dolog a könyvnél?
- Három nehéz dolog van: megírni, kiadni és eladni...

KÖNNYEBB LESZ

Mottó: Töredékekből áll össze az élet egésze

- Hallom megnősülsz gyerek! - mondja Andor bátyám.
- Igen - felelem sokatmondóan -, elveszem a menyasszonyomat.
- Szép lány, jó lány - motyogja szinte magában.
- Neked se legyen jobb, mint nekem.

- Ámbár: Könnyebb lesz az iga, eggyel többen húzzuk.

Történt: 1979. február 24.

IMÁIM

Aki hajóra száll,
Mondjon el egy imát.
Úgy talán
Meghallgatásra talál.
Megúszhatja,
Ha süllyed a hajó.
Kiúszhat a cápák elől,
Ha közel a kikötő.
Kettőt imádkozzon
Ki repülővel száll.
Fenn a felhők felett
Mivel nem te vezetsz,
Talán megmenekülhetsz,
Egy ejtóernyővel,
S Isten segedelmével.
Ha jó hátizsákot
Vettél fel.
Ki háborúba indul,
Három imát mondjon.
Hogy Isten óvjon
A golyótól,
A készületlenül ért
Hirtelen haláltól.
Az értelmetlen
Földi áldozattól.
De ki megházasodott,
Mindennap imádkozzon.
Érte, vagy miatta,
Egyre megy.
Nem ezen múlhat.
Mert könnyű, vagy
Nehéz az iga,
Többé soha
Nem szabadulhatsz.

A TŰZ SZERETETE

- Mi a foglalkozásod?

- Csőszerelőként végeztem Szekszárdon az 505-ös számú Szakközépiskolában, és ezen a területen is helyezkedtem el. A szakmámban vállalkozó voltam. Víz-, gáz- és fűtésszereléseket vállaltam az ország egész területén.

- Miben rejlett ennek a szakmának a szépsége?

- Ha fűtést szereltem, egy csomó hideg vasat szereltem össze, de ha égett a tűz a kazánban, akkor a meleg megindult és a radiátor ontotta a meleget. Ettől az emberek hangulata is más lett.

Élőlényé vált a rendszer. Képzeld el egy mozdonyt, milyen hatalmas erő van benne, vagy a napot, ami a legnagyobb hőforrásunk. A melegenél, a fénynél nincs fontosabb a világon. Az életemet elkísérte a tűz.

- Régen a hunok és általában a pásztornépek nagyon szerették nézni a tüzet. Olyan romantikus és nyugtató hatású. Te is szereted?

- Nagyon szeretem a tüzet. A fa pattogását órákig el tudom hallgatni. Tetszik a kandalló, és a tűz ropogása. Van olyan kályhánk, ami világít, mert üveges az eleje. Amíg láttam, órákig el tudtam nézni, ha például a szabad tűzön főztem valamit, vagy a kazánt raktam.

- Melyik városban voltál katona?

- Pakson építettem az atomerőművet két évig. Legalább azt is láttam belülről, érdekes volt.

KÖNNYE CSORDUL

Könnye csordul

A viasznak,

- De ég a gyertya még -

Siratja múltó fényét,

Régi tündöklését,

S szerelmét,

A gyufát,

Ki neki mindig

Életet ad.

Mely vágyaival együtt

Ellobbant, mikor

Szerelmet remélve

Lángra gyújtotta őt.

Így adva neki erőt.

S a gyertya tüze is

Elhamvad hamar,

Ha a láng végsőt

A testébe mar,

Apró a tűz,

A gyertya kis vadóc,

Hamar elég

A kanóc.

- Mi ihlette ezt a szép versedet?

- Nem is tudom honnan jött az ötlet? Talán onnan, hogy szeretem nézni a lángot és hogy olvad a gyertyaviasz... Nekem erről a versről a szerelem és az élet elmúlása jut eszembe.

TANÍTÁS

- Mindig vállalkozóként dolgoztál?

- Nem, a szakmai munkán kívül még sok mást és másféléket is csináltam, pl. karbantartóként is, főnökként is dolgoztam, lapoknak is írtam, magamnak is a fiókba... sok mindent kipróbáltam. Szakmai tudásomat később a felnövő nemzedéknek adtam át.

- Kiket oktattál?

- 1976 óta középiskolákban tanítottam szakmai tantárgyakat, műszaki tantárgyakat technikusoknak és felnőtteknek épületgépész tagozaton 18 évig. Tíz évig voltam szakoktató ugyanabban az intézményben, majd 8 éven át tanítottam a Rózsa Ferenc Műszaki Szakközépiskolában. Rengeteg diákom volt, sok ballagóm. Sokan ma már felelős beosztásokban dolgoznak.

- Mióta nem tanítasz?

- 2007 szeptemberében volt az első olyan tanévkezdés harmincegy év után, amikor nekem nem csengettek be. Jelenleg nyugdíjas vagyok. Sajnos kéményseprő betegségem van: a korom.

- Szerinted milyenek azok a tanárok, akik ezt a pályát a hivatásuknak tartják?

- Az igazi tanárok mindig úriemberek voltak és a diákokért mindent megtettek. Kihozták belőlük a legjobbat. Jó embereket neveltek, és nem mindig a tudás volt a legfontosabb, hanem a nevelés.

Először a tudás alapjait kell megteremteni, utána lehet csak gyarapítani. Úriembernek vagy születik az ember, vagy azzá válik neveltetésétől fogva.

- Szeretnél tanítani?

- Még ma is tanítanék... A tanítás hiányzik, de ezek a gyerekek nem, nem az én világom.

Sokat változott a világ. A mi időnkben nekünk kötelességeink voltak, a mai gyerekek pedig kizárólag a jogaikat hangoztatják. Sokféle és nem mindig jó hatás éri a gyerekeket.

A szülők állandó rohanásban vannak nem érnek rá foglalkozni a saját gyermekeikkel sem, pedig valamiféle nevelést otthonról is kéne hozni...

Kemény családban nőttem fel, mindent ötször megköszöntem és nehezen kértem. A mai fiatalok szabadabb nevelésben részesülnek. Nevel a szülő, a tanár, az utca, a baráti kör, a televízió, a videó, stb., de hogy ki rontotta el, azt nehéz nyomon követni. Hatalmas felelősség és teher rakódik miránk...

VIZES NÓTA

Mottó:

A vizes gyerek
Sose kesereg,
Ott a metsző
Nagy a feje
Nyomja eleget.

1.

Nem vagyok én részeg
Csak boros.
Nem keskeny az utca
Csak szoros.

Nem tántorgok,
Csak a lépést cifrázom.
Ez nékem egy régi szokásom.

2.

PVC a házunk teteje.
PVC-vel van minden tele.
PVC az asztal lapja,
Meg a szék.
PVC a WC vezeték.

Ezt a dalt minden csőszerelő tanulónak tudni kellett, s énekelték is szerenádokon. A szakma himnusza volt.

- Mikor és kiknek énekelted el ezt a dalt?

- A diákjaimnak tanítottam meg, amikor elvittem őket kirándulni és főztem nekik egy jó kis ételt a szabad tűzön, bográcsban. Azt talán még nem mondtam, hogy nagyon szeretek főzni, no és énekelni is.

- Más jellegű tevékenységeid is voltak?

- Tolnai Népújság tudósítójaként és a Vöröskereszt városi titkáraként is tevékenykedtem. A Magyar Bazar helyi újságszerkesztője is voltam, Sopronban volt a központ. Sokat jártam oda.

MEGSZÓLALOK

Egyéni hitvallás

A tribünön és
A szószéken
Én nem értem el
Semmilyen sikert,
Számomra csak a
Katedra és a
Színpad termett
Némi babért.
Igazán nem is
Törtem magam
Efféle jutalomért,
De mondanivalóm van
Erről a cudar világról,
S magányomból
Csak az írással
Tudok kitörni,
A magyarok
Gyönyörű nyelvén
Sokakkal pörölni
Hangos, hamis szóra
Magamat nem ragadtatom,

Mint némely
Szószátyár szónokok,
Nem mondok szónoklatot.
A literatúra az,
Amivel dicsően szólhatok,
Mondom, mondom,
A magamét
Míg levegőt kapok,
Amíg a Teremtő akarja:
Megszólalok.

ÉV VÉGI GYÓNÁS 1999-BEN

Gyónom neked uram! Én, aki jólelkű és szelíd
Ember voltam: - Megváltoztam!
Utolsó gyónásom óta: (1989)
Loptam, csaltam, hazudtam és káromkodtam.
Szidtam a rendszert és téged,
Most; mikor megérted a kétezredik évet.
Irigykedtem a jobbakra.
Haragudtam a rosszakra.
Lenéztem a kisebbeket.
Utáltam a kevélyeket.
A pénz rabja voltam.
Mindig másokat utánoztam.
Gondolatban paráználkodtam.
Más házát és feleségét megkívántam.
Nekem sosem lesz olyan házam...
S politizáltam - politizáltam.
Azt hittem, hogy jobb lesz neked,
S akkor jobb lesz nekem is.
De csalódtam benned is.
Te tetted ezt király!
Ródd ki, mi bűnömért kijár,
S bocsásd meg a vétkeimet.
Én mindenért vezekelek,
Bár minderről nem csak Én tehetek!
Tíz évvel a rendszerváltás után

HOL VOLT AKKOR AZ ISTEN?

Hol volt akkor az Isten?
- Kérdelem barátom -

Hol volt akkor az Isten
Mikor meghalt apám és anyám
Hatalmas, tátongó űrt hagyva maga után.
Talán így tett próbára,
Hogy mennyit bírok?

Olyankor elő kerül minden titok.
És málladoznak a hajdan volt
Kemény betonfalak,
Mert nem bírják az idő múlását
És a savas esőt.
A szenvedély legyőzi a szenvedőt.
Vannak olyanok akik bírják a kínt.
Az nem bosszant ha, szóval bánthanak.
Büszkeségemet nem sértheti.
Azt nézem ki mondta, és reá mi késztet.
Lehányt falú vécében
Miért szülnek magzatot?
Apró keze, szája lila-kék a hidegtől
S a fénytől ordít az ivadék.
Ebből a véres mocskos kupacból,
Hogyan fejlődik tovább az emberiség?
Az anyja, ha nem dobja
Reklámszatyrostól kukába,
Elküldi otthonról gyermekét,
S nem néz utána éhes e vagy álmos?
Mosdania kell?
Kit érdekel!
Bokorban születéssel s árokban földelnek el.
S a kutyák húzgálják elaszott testedet.
Örülhetsz, ha fényesre kopott
Koponyádat megleled.
Hamvaidat nem használják el,
Mint vegetát.
Hol volt akkor az Isten,
Mikor mind ez történt?
Felelj hát!
Hisz Isten szeme mindent lát.
Vagy talán lehunyta a szemét?
Papok mondják a szószéken:
- Hamis próféta vagy -
Nem hirdeted az örökkévalóságot.
De ki az az örült, aki örökké szeretne élni?
Barátomat visszahozták a halálból.
Nagy fényességet látott,
És békét, megnyugvást érzett.
Találkozott szeretteivel,
És már nem is akart igazán élni.
Meg is halt hamarosan, 59. évében,
Nyugodjon békében!

FELCSIGÁZVA

Csak úgy
Huss
Elillant

A rokkant
Kisnyugdijas
Elől,
Mikor
Ő
Lehajolt
Érte,
Hogy
Meglegyen
Szerény
Kis
Ebédje.

- Régen Szekszárdon volt egy vendéglős, aki ínycsemegeknek főzött csigát. Nem gondoltuk akkor, hogy sokan ebből élnek majd. Te biztosan nem szedtél csigát pár forintért, - főleg úgy, hogy védett állat - és mégis átveszik... Akkor még lehetett és sajnos szükség volt rá.

SZÁMVETÉS EZEN IDŐ SZERINT

Így hatvan év felé
Az ember számvetést csinál,
Mit evett,
Mit ivott,
Mit csinált.
És hová jutott.
Mi az, amiben elbukott.
Milyen eredményre juthatott.
Valamikor még láttam
Templomunk tornyán
Az órát és a láncot,
De ma már tornyot
Sem látok.
S arcodon sem a ráncot.
Egyre jobban hullik
A hajam és a fogam.
Olyan laza és ritka, mint a
Cirkusz kerítésén a lécsík.
A férfi hatvan felett, és
Száz kiló alatt
Csak csenevész szobadísz.
Valamilyen köcsög,
Vagy padlóváza,
Ami a sarokban áll
Amelyből hamar
Kifolyik a víz.
S ha nagy ritkán nászágy
Közelébe kerülök,
Lelkesen küzdök,
Ha már rádühödök.

Csak egy kis kertem van,
Hét szilvafás
Földbirtokos vagyok.
Ebből is látszik, hogy
Rám nem vonatkoznak
A földesúri jogok.
Engem már nem vonz
A dicsőség és a hatalom,
Az első éjszaka jogát is
Most már TIRÁTOK hagyom.

ELMÉLKEDÉSEIM II.

Mindenki örült, s nevetett,
Csak Te sírtál egyedül,
Mikor megszülettél.

Élj úgy, hogy
Mindenkin segíts, és
Mindenkit szeressél.

Amikor majd meghalsz,
Mindenki sírjon,
Egyedül csak Te nevéssél.

ÉLNI

Milyen szép nagy,
Kerek ez a világ.
Tarka udvarokon,
Néma sírkertekben,
Nyílik a sok virág.
Reggel kitárul a horizont,
Lassan körbeér a pont.
Estére mindig bezárul a kör.
A Nap és a Hold is
Sötéten tündököl.
Nem látom hol van,
De tudom, hogy ott van.
Ahol lenni szokott.
S keringnek körülöttük
Ragyogó csillagok.
Sok-sok dolog,
Mégiscsak megváltozott.
Annyi ember volt,
Aki elbúcsúzott
Még több az,
Aki csak elhagyott.
Többekről tudom,
Hogy hol lelem meg,

Sokakat Rúzsamájban,
Egy kriptában
Másokról azt gondolom,
Régen elfeledtek,
Szívükből kitöröltek,
Élve eltemettek.
A számvetést én is
Lassan abba hagyom,
Mióta tudom
A Nap énreám már
Halványabban ragyog.

A dolgokat csinálhatja bárki,
De megszületni,
Élni, és
Meghalni helyettem
Nem tud akárki.

HALHATATLANSÁG

Örökre meghaltál
Ha veled együtt
A nevedet is elfelejtik
Csak némely elhunytak
Jutnak el
A halhatatlanságig.
Ha utódaid néha
Felidéznek szellemed,
Gondolataid és tetteid
Akkor ezek,
Kitöltik a teret,
Újra vereséget szenvedtek
A hitetlenek.
Bár tested
E szent földben
Porlad el,
Én a test
Feltámadásában
Nem hiszek,
Csak a lélek
Örök életű csupán.
Dicső lelked
S szellemed,
Mindenkor felette
Lebeg.

- Tudsz úszni?

- A Dunában nőttem fel, volt amikor napközben is úsztam egyet, ha meleg volt. Ma már sajnos nem merek belemenni, mert nem látom a partot.

- Mondj valamit magadról!

- Fénykoromban hetven kilós voltam, 176 centi magas, hosszú szőke hajú, kék szemű, de ez már a múlt. Most közel száz vagyok, és azt vallom hamiskásan, hogy a férfi száz kiló alatt csak szobafész. Gazdag sem vagyok, úgyhogy az élet jól elbánt velem.

- Milyen a mentalitásod?

- A sok gond és baj ellenére én pozitív gondolkodású vagyok. Napközben egy rendkívül nyugodt emberként élek. Az éjszakáim viszont borzasztóak. Ha tízkor lefekszem, éjfélkor már fent vagyok.

Utána olyan félálomban rettenetes vízióim vannak. Sokszor jobb, ha végleg felkelek. Gondolom, valahogy ki kell tombolnom magamat. Sokat beszélgetek elhunyt szüleimmel, testvéremmel, rokonaimmal, és néha tanácsot kérek és megoldást kapok tőlük. Reggel átgondolom, és többször az volt a megoldás, amit megálmodtam. Kissé bonyolult lélek vagyok. Én hiszek a lélek halhatatlanságában.

A test elhasználódhat, megsemmisülhet, de hinnünk kell, hogy nincs vége a dolognak. Túl egyszerű.

IMA

Hiszek a hitben

Hiszek a szóban

Hiszek a jóban

Hiszek a szeretetben

Hiszek a szerelemben

Hiszek a tudásban

Hiszek a boldogságban

Hiszek a megbocsátásban

Hiszek a feltámadásban

Hiszek az örökkévalóságban

Hiszek az egy igaz Istenben,

Kit mindegy, hogy:

Allahnak

Buddhának

Jehovának

Vagy

Jézusnak

Neveznek.

Ámen.

- Régen nem volt ildomos dolog templomba járni, de akinek erre megvolt az igénye, a belső készítése, az akkor is megtalálta ennek a módját. Ma meg szinte mindenki ott van, nyakában az óriási kereszt alakú medállal. Hirdeti, hogy mennyire vallásos... Közben pedig kihál az emberek lelkéből az egymás iránt érzett szeretet. Mindenki irigy mindenkire. Nálatok ez más-hogy van?

- Mi a templom mellett lakunk. Régen mindig ketten voltunk a templomban az öcsémmel. Ma már be sem lehet férni. Honnan ez a sok hívó ember? Ott van a párttitkár is...

HIT...?

Régen a templomban
Egyedül ültem
Imámba merültem.
Kik tiltották nekem
Ülnek most előttem
A padban.

AHOGY JÓ NEKED

Ha süt a Nap,
Vagy dörögnek az egek,
Az életet úgy vegyed
Ahogyan jó Neked.

Ha dől a fal,
Nehogy alatta maradj.
Mindig csak azt tegyed,
Ahogyan jó Neked.

A nagyobbbat
Vedd ki sokszor, ha tudod.
Ha nem így teszel gyakran,
Az életet elbukod.

Hogy önző vagy,
Nem is olyan nagy hiba.
Erre tanított mindig
Az életiskola.

A közelharc
Mindennapos, nem csoda.
Sorsod ezért mostoha
Nem Te vagy az ostoba.

- Én 7 éves korom óta emeletes házban élek. Ennek is megvannak a maga előnyei és hát ezt szoktam meg. Vendi, te mindig kertes házban laktál?

- Mi is laktunk panelban, mikor lebontották a házunkat, de nem szerettem. Kényelmes volt, de csak aludni jártam haza. Délelőtt iskola, délután maszek vagy szőlő, mindig mentem valamerre...

- A lakásotokon is ott van a kezred munkájának a nyoma?

- Még én szereltem a fűtést és a három fürdőszobát. A gáz is bent van, de az drága. Központi fűtésünk van, a kazánba kell négy autó fa minden évben. Amíg láttam, én vágtam a láncfűrészsel, de most már ez a fiatalokra marad, mert én nem merem.

- Mekkora udvarotok van?

- Nagy udvarunk van, ott szoktam sétálni szép időben. Sokat kertészkedek a jó időben, jólesik a levegőn lenni. Én ültettem a cseresznyefát, 2000-ben a diófát. Kettő meggy és kettő szilvafa is van. Télen én töröm a diót. A lekvárt is én szoktam keverni, mert sokáig tart.

- Szereted az állatokat? Képzeld el, az erkélyünkre évről évre visszatér egy fecskepár. Gyakran figyelem a villás farkúak nemzetségét. Milyen meghatóan gondoskodnak egymásról. A reggeli fecskecsivitelésnél hangulatosabb ébresztőt pedig el sem tudok képzelni...
- Nekem is vannak fecskéim. Én is szeretem őket.
- Milyen állataitok vannak még?
- Tyúkjaink is vannak. Kutyánk mindig volt, most is van.
- Milyen álmod, vágyad van a jövőre nézve?
- Mindig szerettem könyvtárban dolgozni. Jó volna nyerni a lottón, mert sokkal könnyebb volna... Csinálnék egy irodalmi kávéházat, ahol lenne irodalmi műsor és kiállítások. Szépen megélnék belőle...

JÓ TANÁCS

Úgy élj
 ahogy a
 közmondás
 tartja.
 Minden
 suszter
 maradjon
 annál a
 fánál,
 amelyiket
 kapta.

ELSZÁMOLÁS

Csak nyugalom,
 A hosszú élet ritka.
 A pontos elszámolás,
 A tartós barátság titka.
 Azt mondod, ez közhely.
 Röhej.
 Ez nem gázság,
 Hanem az igazság.

ÉLNI KELL

Egy üveg szekszárdi Kadarka
 érzem, hogy messze visz el.
 Előre, nem hátra nézni,
 mert élni, s élni kell.
 Mikor kezedbe vetted a sorsod,
 rögtön rendőr vitt el,
 miután kiengedtek,
 azóta másik figyel.

Főnököd veled ordít,
de a cementet
ő lopta el,
mert élni, élni kell.
Hogy iskolatársad
volt a besúgó,
nehezen hiszed,
s hogy többre vitte, mint te,
azt jobb, ha elhiszed.
Ezen túl még félni kell?
Mert élni kell, élni kell.
A nehezen megszületett
Satnya ivadék,
ha elvégezte egyetemét,
jó, ha nyulat,
vagy tyúkot tenyészt.
Néhány év múlva
felveti az ész,
az ő gyereke is csenevész
néha visszaüt,
de a lényeg az,
hogy a Mari cipót süt,
és nem eszi meg a penész,
mert élni kell, élni kell.
Életedben a siker
csak nagyritkán jön el.
Verseidet ugyan ki olvassa el?
Hangod még mindig mutál,
de vajon mi marad
egy költő után?
Sok vers.
egy-két könyv,
és néhány
örökérvényűnek vélt
őszinte
gondolat.
Kötve hiszem
Hogy ezektől
Az emberiség
tovább halad.

MAJD, HA ÖREG LESZEK

Soha nem volt nekem
Faragott hintaszékem,
De ha öreg leszek,
Megyek, s egyet veszek.
A teraszra kiülök,
Számba pipát teszek,
Mind a filmekben...

A napra kiülök,
Mint a beteg állat
Ki a Naptól
Remél gyógyulást.
Fogatlan leszek,
És béna,
Szántszándékkal néma.
Majd, ha öreg leszek.
Tán még meg is hülyülök,
Ha a Napra kiülök.

- Ezt így elterveztem magamban, tényleg vágyom egy hintaszékre, csak félek, hogy tengeri-beteg leszek benne. S hozzá még a kéklő, illatozva szálló pipafüst, maga a földi kéj....

ENGEDD MEG URAM!

A legrövidebb ima...

Engedd meg Uram,
Hogy kutatója legyek az égi,
S a földi jónak.
Adj értelmezést
Nemes gondolatnak, szónak.
Hitünk szerint
Megtiszteltetés, hogy élünk,
Mi vagyunk a kiválasztottak.
Mert élni csak egyszer lehet,
Bár reméljük az
Örök életet.
Ha már nem leszünk,
Minden elveszett,
S csak a lelkünk lebeg
Még egy darabig
A sírunk felett.
Nincs értelme tán
Itt már a szónak,
Engedd meg, hogy imádjalak,
Engedd meg, hogy álmodhassak
Mindörökkön Rólad.
Ámen Domine,
Úgy legyen uram.
Akaratod szerint.

TESTAMENTUM

Miután meghaltam
Mindenki kapja meg, ami neki jár
Az Istennek, ami az Istené

A királynak, ami a királyé
A többi, ami marad:
Legyen a családé.
Elég lesz egy darabig,
Beosztással
S pénzt adok tűzifára,
Az Ördög se várjon hiába.
S végül elvárom,
Mindenki sirasson el utoljára.
Aztán menjen az élet tovább vidáman
Nélkülem.
A szél fújja el
A port utánam.
Lábam nyomából
Szeretlen..
Ez a végrendeletem.

2. CSALÁD

Egy ember életében nagyon meghatározó hogy hová született, és hogy a későbbi években milyen körülmények között és kikkel él együtt.

- Egyedül élsz?

- Családban élek. Feleséggel harmincöt éve vagyunk együtt. Ő az egészségügyben dolgozik, volt ápolónő, három műszakban, folyamatosan képezte magát, és jelenleg röntgen asszisztensként dolgozik. Három lányunk van: Kata a legkisebb, Ő is már felnőtt és dolgozik. Ő nincs férjnél. Osztályelsőként kitűnőre vizsgázott és gyermekápoló lett.

Gyöngyi és Klári harminc év körüliek. Az elsőnél kettő, a középsőnél egy unokánk van, csodálatos gyerekek. A nagylányaim kereskedelemmel foglalkoznak, de a legnagyobbak van tanítói diplomája is..

- Hol laktok?

- Egy hosszú családi házban lakunk. Ez régen parasztház volt, istállóval és ólakkal, sok állatot tartottunk, de már nincsen, mert sokba kerül a takarmány.

Magamról annyit, hogy már csak a nőknek élek... Otthon is van hat.

Lányaink mellett még kettő lányunoka is van, ez egy nőies család, a legkisebb unoka egy kisleányka.

ANYÁNK

Szűk kicsi utcán
Görbe anyóka
Fiait várja
Éhes a szóra.

Hol? Merre járnak?
Tékozló vággyal,
Korgó gyomorral,
Üres iszákkal.

Cipőjük elnyűtt
Ép-e a testük?
Idő viharában
Megtört-e lelkük?

Kimegy minden este
Utca elejére
Anyai szíve
Bánattal telítve.

Sok éve várja
Kapuja tárva,
Minden bűnüket
Rég megbocsátva.

- Az emlékeiden túl Édesanyádtól valamilyen személyes, tárgyi emléked?

- Igen, máig őrzöm a kalapját.

Egy sváb népviseleti blúzáat is hordta egyik lányom népviseletként táncos korában, érdekes volt látni a mai világban.

Sajnos édesapám már húsz éve, édesanyám tizenhat éve meghaltak .

Anyám volt az első fehér ruhás menyasszony a kakasdi templomban.

Most együtt nyugszanak a szekszárdi Újvárosi temetőben, egy kriptában, ahová, sajnos öcsém is elkísérte őket immár nyolcadik éve.

SZÁMVETÉS EZ IDŐ SZERINT: ŐSZ HAJÚ ANYÁM

Ősz hajú Anyám

Este vacsorával vár.

Félrehúzza

A sparthelten

Az ételt.

Kimegy

Utca elejére,

S vár, ha

Bementem

Munka után

A kocsmába

Egy sörre:

Hogy jövök e már

Végre valahára.

Nézi örömmel,

Hogy eszem.

Egyszerű étel,

De fejedelmi

Ahogyan mindig

Mesélte,

S restelkedve

Vette kezébe

A fizetésem.

Tűzhely mellett ült

A fonott széken

Néha dobott a tűzre

Egy-egy csutát.

Hogy ki ne hűljön

A konyha melege.

Így anyák napján

Felidézem

A régi vacsorát.

S eltűnődöm:

Több mint tíz éve már

Hogy megcsikordult

Koporsója alatt

A kripta
Kavicsa.
Haptákban fekszik a
Selyemmel bevont
Deszkaládában.
Ahogyan állt
Ukrajna légereinek
Olajfoltos,
Szénporos,
Gyűlölt talaján.
S fején kosárral
Hordta ki
A bányából
A mélység feketén csillogó
Aranyát.
Hány ember áll?
Ukrán, Magyar, Német
Keveréknyelvén
Az őr így kiált.
Az orosz tiszt is
Törte az ukránt.
Keréknyomból
Itták a vizet,
Mely egy hét múlva
Hozott tífuszt,
És halált.
De ő
Évek múltával
Hazajött, hogy
Megszülhessen engemet,
A fiát.
1954. május 7- én
Legyőzve a Halált.

BÚCSÚZÓ SIRATÓ HÚSVÉT A GOLGOTÁN

Megfőzte jó anyám az ebédet
Elfogadtam kezéből az étket
Megszidott, megrovott, meglegyintett
Szívem rá nem sokat hederített.

Megfőzte jó anyám a vacsorát
Nem fogadtam sokszor intő szavát
Éltében, de sokat megbántottam
Holtában, de sokszor megsirattam.

Magyar nóta, hallgató

MINT HASÁBFÁT

Ha meghaltál,
Mint hasábfát
Dobnak a kazánba
Legalább egyszer,
Meleg lesz a szobában.
A zuhany alatt álltál,
S vártad
Víz folyik-e
Vagy gáz,
A csövekből
Vér szivárog olykor
A barna kövekből.
Beitta magát,
Mint a szag,
Melyet árasztanak
Ma is a falak.
Az émelygő édes
Illat a légben,
Beszivárgott vér
Két méter mélyen.
Nem oszlik el
Soha, soha.
A vonat füstje
Rátapadt a peronra.
Gyülőlettel gondolsz
A marhavagonra.
Megszökni nem lehet,
Neveltetéstől fogva,
Hiszen fenn van a vonaton
A dunyha, meg a sonka.
Milyen messze van még
Az az Ukrajna?
S csak azt a
Hosszú szőke hajfonatot
Tudnád feledni
S az ezernyi cipőt,
A gyengeségtől
Latrinába esett
Sikoltozó nőt.
A gimnasztyorkás
Katona mosolyát.
Jaffaj matty.
Hogy tudjál sírni,
A keréknyomból
Megtanultál inni
Fejed tetejétől
Gerinceden át
A talpadig

Nyomott a szén.
Feketén csillogott,
Mint a szembogár
Ha a kosár súlyosan
A fejedhez nőtt.
S anyád sem ismert meg,
Mikor kopaszon
Katona ruhában
Hazaosontál a hostelon.
Vissza lehetne-e
Forgatni az időt?
Hiszen házádban
Már más lakik,
S betámasztja a kaput,
Hogy nehogy visszajuss.
Kint állhatsz hajnalig.
S megkérded akkor
Az egy igaz Isten
Ilyenkor hol lakik?
S mi miért imádjuk
Százféleképpen.
Mikor reszkető testtel
Térdepelsz éppen.
Az oltár előtt.
A hideg köveken.

Lágerből hazajött anyám elmesélése nyomán.

Anyám szovjet fogságban volt, Ukrajnában, szénbányában, a lengyeli kastélyba kellett menniük, onnan vitték őket vonattal, csak másik irányba...

ÉDESAPÁMRÓL

Született,
- Mint bárki más, -
Hogy emberré lehessen.
Szerényen éljen,
S hogy mindenkit
Szeressen.
Másoknak lámpása lehessen.
Okosnak és butának
Mutatta az utat.
Magára nem gondolt,
Úgy halt meg,
Hogy szegény
Maradt.

- Milyen kapcsolatod volt az édesapáddal?

- Én imádtam édesapámat, s igen nagy veszteség számomra, hogy meghalt. Igazán el sem tudom mondani, milyen nagyszerű ember volt...

EGYSZER LÁTTAM SÍRNI AZ APÁMAT

Egyszer láttam sírni az apámat,
Mikor engem vittek katonának.
Elmesélte nekem, a fiának,
Eszébe jutott a bű, s a bánat,
Amikor Őt vitték bakának.

Tudom, ma már más idők járnak,
De ő tudta rám milyen dolgok várnak.
A szilánkot a karjában hazahozta,
Nagy pergőtűz volt a Don kanyarban.
Mikor végül is az obsitot megkapta,
Megrótták, hogy a Szovjetuniót megtámadta.
A repeszt kioperáltatta,
S jó messzire elhajította.
Az első levelét így fogalmazta:
Édes Fiam!

ELSZÁMOLÁS A LELKIISMERETEMMEL

Bedagadt az ajtó
Vállammal nyomom be,
Vigyázva az üvegre.
Íme, itt a ház,
Ki mindig reám vár.
Hűtlen fiad
Néha hazatalál.
Sokszor gyötör
A lelkiismeret.
Soha ne feledd
Az emlékeidet.
Bedagadt az ajtó,
Vállammal nyomom be,
Vigyázva az üvegre.
Megcsap a dohos szag,
Szellőztetni kéne.
Lassan körbenézve
- Tán csodát remélve-
Lerogyok egy rozoga székre.
Üres a szoba most.
Anyám bútorait
Elvitte az ószeres.
Eladva

Rajta biztosan
Sokat keres.
Tudom, megszidna
Érte most a mama,
Féltett stafíringja volt
Ez a néhány deszka.
Dió- és cseresznyefa.
Konyhában a sparhelt
Sem ontja melegét.
Alatta összegyűlt
A szemét.
Nem tudtam olyan
Korán kelni rég,
Hogy ne lobogott volna
Benne a tűz.
S rajta a meleg víz
Soha ki nem fogyott
Apám mindig langyos
Vízben mosakodhatott.
Vajh hová tűnt
A langyos tej illata?
A karamell, s a vanília
És a foszlós kalács?
A csirkepörkölt, a töltött káposzta?
A szép szó és a jó tanács?
Öröm volt mindig
Hazajönni.
Vidám, boldog
Volt a ház.
S gurult a kacagás.
Most üres a lakás.
Múlnak a napok
Szállnak az évek.
Ez az elmúlás.
Itt a csorba bögre is,
Anyám tette még ide,
S hiányzik a falról
Jézus ezüst feszülete.
Itt maradt a szakadt buksza,
Az ablak párkányán,
- Soha nem ott volt a helye -
Melyből anyám a zsebpénzt dugta,
S apám egy százassal megtoldotta.

- Beszélj egy kicsit a testvéredről! Hol élt, hol dolgozott?

- Józsi, akit lányaim csak Batyinak hívtak, nem nősült meg, velünk élt, a lányaim keresztapja. A Babits Kiadónál telepvezetőként dolgozott. Rengeteg könyve volt, hiszen ingyen kaptak minden kiadványból. Öntő volt a szakmája, van a városban olyan szobor, amit ő öntött, a szobrász mintája alapján.

- Milyen testvérek voltatok? Én úgy tudom, hogy az ikrek sokkal szorosabban kötődnek egymáshoz, mint a különböző korú testvérek...
- Mi nagyon jó testvérek voltunk és ezért nagyon hiányzik.
- Milyen ember volt?
- Önzetlen, jólelkű, vidám, dolgozó ember volt. Szinte biztos vagyok benne, hogy figyel ránk a csillagokon ülve. Még mindig segíti az életemet...
- Hány éves korában halt meg és mi volt a baja?
- Nagyon beteg volt, belső szervi problémái voltak, cukros is volt és az erei tönkre mentek. 52 éves korában hagyott itt minket, a szüleimmel együtt alszanak az Újvárosi temetőben, egy kriptában. A halállal nem állnak meg a dolgok, csak áthelyeződnek más dimenziókba... A következő vers a halála után íródott.

ÖTVENKÉT SZÁL RÓZSA

(IKERTESTVÉREM EMLÉKÉRE)

Friss még a sírhalom,
Lassan múlik a fájdalom.
Meghalt az én jobbik felem,
Órangyalom, lelkiismeretem,
Vigaszom és támaszom.
Hitem, s reményem:
A testvérem.

Te mindig a vesztes
Oldalon álltál,
Ha fizetni kellett
Gavallér voltál.
Hárman vagytok most lent
A sötét kriptában:
Apám, anyám, s te öcsém.
Szoríts helyet,
Hamarosan jövök én,
S teljes lesz újra a család.
Az élet oly galád.

Megérdemelnénk
Még néhány évet.
Hallom most is,
Hogy hangod szól:
„Éltem ötvenkét évet,
De jól.”
S most ötvenkét szál rózsza
Fonódik rá a koporsódra.

Felpuffedt a tested,
Eltorzult az arcod.
Látom, megküzdöttél,
Megvívta a harc
A halállal.

Maradni akartál,
Hiszen oly fiatal vagy még.
A halálnak.
S lenne dolgod itt rengeteg.
Huncutul int a kezed,
S kacsint a szemed.
Végül a halál győzedelmeskedett.

A sok terved, vágyad
Szertefoszlott.
Javaidat két kézzel osztod.
Annak, akiket szeretsz,
Mecénása többé
Már nem lehetsz.
A vég mindentől megfosztott,
Utolsó vágyadtól is,
Hogy lássad a tengert!

Jóságos lelked hova lett?
Láttam, ég és föld
Között lebegett.
Hitünk szerint a mennyben
Talált menedéket.
Megérdemled a szépet,
És a jót.
Mégis rád zárták
Az érckoporsót.
Két test, egy lélek voltunk.
Testvérek!
S most elszakított
Egymástól az élet.
Jajj!
Mit is beszélek?

A zord Halál!
Ki lesben áll,
S mindannyiunkra vár.

Kőbe vésett neveden
Aranyosan ragyog a Nap.
Mutatja fényét életednek.
Sírod márványkövén
Megcsillan a Hold.
Hirdeti: itt egy holt,
Ki sokaknak
Mindene volt.

Ezernyi égi gyertya ragyog.
Bársonyos sötét éj gyújt
Neked
Millió csillagot.

HÁTSÓ CÍMKÉRE

Mindenképpen bor lesz
A mustból,
Ha az erőt beleszorítja
A dongára feszülő
Hordó a brinca.

A szekszárdi dombvidék
Sugárzó melegét.
Bíboros színét,
Bársonyos ízét
A Napfény tüzét
Töltöttük bele,
Ebbe a üvegbe.

Jóska bátyám
Nem sajnálja
A borát,
Megkínálja
Jó borivó
Barátját.
Az Isten
Tartsa meg
A szokását.

Hat éve elhunyt testvérem emlékére

HARANGSZÓ II.

A harangok szava felhallik az égig
Templomunk tornyában
Két harang lakik.
Hangjuk messzire hallatik.
EGÉSZEN az égig.
Misére hívják az élőket,
Elkísérik a holtakat.
Vidáman mennek az Úrhoz,
Vigadozva járulnak színe elé,
Dicsőségét hirdetvén.
Minden megbocsájtatik,
A bűn és az erény.

2013. 07. 26.

Hét éve, ezen a napon halt meg öcsém, reá emlékezem ezzel a verssel.

NOVEMBERI FÉNYEK

Meghaltál!
Elmúlt számodra az élet.
Tested talán már semmivé lett.
Elporladt, s akár a hamu
Szürkül lent a sötét mélyben.
S hogy voltál, csupán e rideg
Kőoszlop jelzi csak.
A hantokon apró tüzek gyúlnak,
Pislákolnak, ha lebbenti őket
Lenge őszi szellő.
Bágyadtan bólogat reá
Nagyfejű, fehér krizantém.
Halkan zizzen a kövön a túlevél,
Fenyőfaághoz simul az apró koszorú...
Megnyugszom, s szívemből elillan a ború.
Márványkövön cikázik a mécsesek fénye.
Száz meg száz gyertya ragyog
Fekete, bársonyos égbolt
Gyújt hozzá millió csillagot.

Halottak napja a szekszárdi újvárosi temetőben

ÉN MÁR NEM FÉLEK A HALOTTAKTÓL

Gyerekkoromban a halállal ijesztgettek,
Sokkoltak az ősi hiedelmek.
Hogy rossz és gonosz a holt
Démoni erővel hatol
Testedbe és lelkedbe.
Hittem is, meg nem is,
De nagyobb volt a félsz...
Mióta kihalt mellőlem
Mindenki, kiket rajongásig szerettem,
Kihalt belőlem a rossz hiedelem.
Búcsúzóul, utoljára megfogtam a kezeteget
Hűvös volt,
Nem olyan, mint szokott lenni
Meleg, lágy és simogató...
Erőt adtatok, a megnyugvás erejét.
Hiszen tudom, hogy aki
Életében sosem ártott volna,
Miért bántana most,
Ott lent a koporsóban.

FELÖLTÖZTETEM A SZÍVEMET

Felöltöztetem szívemet,
Tiszta új ruhába,
S kívülrre is
Szép ruhát veszek.
Ez évben is legelőször
A temetőbe megyek.
Együtt eltölteni
Az ünnepeket.
A sírkertnek csendje vár
Itt nyugszik Apám, s Anyám,
S öcsém is immár.
Ötödik éve.
Első utam idevezet
Minden esztendőben.
Köszöntöm Őket.
Számomra nem haltak meg,
Csak ide kiköltöztek.
Karácsonykor kis fát hoztam,
Szilveszterkor koccintottam
A zord márványkövel
Megköszönöm, hogy őrzitek
Nekem e helyet,
De én még egyszer
Haza megyek.
Süvít a metsző szél,
Fagyosak a rögök,
Itt hagyom most még
E sírgödröt.
Az arcomon érzem
Hideg van nagyon,
A kutya is fázik
Kint az udvaron.
Az ajtót résnyire nyitom,
Úgy engedem be.
Duruzsol a kályha,
Jobb neki, ha bent van,
A meleg szobában.
Csak Titeket hagylak kint,
- Kedveseim -
A hideg kriptában.

LÁTOMÁSOM

Életkép
Hanyatlik a Nap
A kisbödői
Öreg domboldalon

Vöröslik fénye
Sárga löszfalakon.
Átsejlik még
A zöld lugason.
Utolsót pendül
A fáradt kapa most,
Kalapált életől
Hanyatt dől a gyom.
Öcsém, s apám
Vörösbort isznak
A hús teraszon.
Bíborbársony színe
Hamvaz a poháron.
Fehér tanyafalon
Lefolyik az alkony.
Termését koppantva
Bölcsen bólogat
Az öreg diófa.
Kötényébe Anyám
Serényen kapkodja.
S kosárba önti
A zörgő diót.
A tájra ráborul
A bársonyos homály,
S emléküket takarja
A jótékony éjszaka.

AZ EGYSÉG, AZ EGÉSZ, ÉS A FELESÉG

A templomban, színed előtt
Könnyű kimondani az „Igent”.
De nehéz a Te követnednek
Lenni Uram!
Gyónni pedig nem fogok,
Titkaimat, bűneimet, vágyaimat
Nem mondom el senkinek.
Adott az Isten
Szép füvelő mezőt,
Tarkálló rétet,
Hű szolgát,
Szép feleséget.
Így alkotunk
Egységet és egészet.
Mert a félbevágott
Almával
Könnyebben elbánik
A féreg.

LÁNYAIMNAK

Langyos éjben
A lakásban,
Bolyongok a félhomályban.
Kerüli szememet az álom.
Belesek a szobába,
Ahol három,
Édesen szuszogó
Kupac van az ágyon.
Három pici lányom.
Álmodjatok!
Álmodtokat, mint egy strázsa,
Vigyázza apátok.
Szépség, erő, akarat,
- E szentháromság -
Legyen tulajdonságtok.
S ha itt az idő,
S megértetek,
Ti fészket elhagyók:
Repüljete!

LÁNYAIMHOZ I.

Tudom,
Érzem,
Értem,
S mindig
Vállalom.
Tibennetek
Örökkön él:
Öregségemet
Értő
Szánalom,
Éltemet
Féltő
Oltalom.

LÁNYAIMHOZ II.

Kalitjában is hogy enyém maradjon
Legszebb madaramnak is szárnyát szegem
De ti kedveseim
Ha megértetek, repüljete!
Óvó szárnyaimat
Kiterítem felettetek.

INDULJ, HA MENNED KELL

Galamb a fészkén
Tudatlan módon
Kirepülni készül
S élesíti már
Karmait
Valahol
Egy sólyom.
Óvtalak eddig,
Enni is hoztam.
Melegítettelek,
Majd belefagytam.
Minden tudásom
Örökül hagytam.
Amit tudtam,
Mindent megadtam.
Most másik
Fészekre készülsz,
Ez a dolgok rendje
Indulj, ha menned kell,
Büszkén szállj
A fellegekbe.
Az nem bántana
Ha vissza sem néznél.
De az rosszul esne,
Ha elfelednél.

KÉRÉS LÁNYAIMHOZ

Gyakran üldögélek a sarokban,
Apám régi fonott székén,
Kampósbotjával kezemben,
Mert lejárt az idő...
Eltűnődöm, hogy
Milyen apa is voltam.
Mindhármatokat vártalak,
Karjaimba zártalak.
Ha rosszak voltatok,
Odaszóltam
Mikor jók voltatok,
Boldog voltam.
A sok jót
Megmutattam.
A sok szót
Tanítottam.
Az utolsót is
Odaadtam.
Nagyon sokszor
Kudarcot vallottam.

Végül is,
Becsületre okítottam.
Sok - sok mindent
Elrontottam.
Kutyát és gyereket nevelni
Sohasem tudtam.
Utoljára kérnem, ha szabad,
Ne mondjatok rosszat rólam
Az unokáimnak.

KISLÁNYOM KARÁCSONYA

Szenteste fellobban
A gyertyák izzó lángja.
Karácsony reggelre is
Kihűl a vaskályha.
Varázsgömböt szorongatsz
Vágyón a kezekben,
Csillognak a fények
Álmodozó szemedben.

RÁNTOTT SZELET

Az asztalon gőzölög még
A vasárnapi finom ebéd.
A sült húsos tálon ott
Illatozik egy szelet
Kiklopolt rántott szelet.
Maradék a sok közül,
S majdnem kerek.
- Kivehetem?
Kérdi legkisebb lányom.
S mivel gyermekeim száma három,
Legott három szeletbe vágom.
A középsőt veszi ki a picike.
Nézegeti, s ízibe ez jut az eszébe.
A kört, ha három szeletbe vágom
Magyarország alakú rántott hús
Lesz a tálon.
Mily fantáziadús a képzelet:
Az talán véletlen lehet,
Hogy Magyarország alakú
A rántott szelet?

GYERMEKKACAJ

Katica, Katica
Karmoljon meg a cica.

Cérnán pamutgombolyag,
Hat cica
Százfelé szalad.
Gyöngyfogak közt
Kacaj fakad,
Gurul, mint a karika:
Boldog lány a Katica.

KÖRTÉFA, KÖRTÉFA

Terebélyes az öreg fa
Mézédes rajta a körte
Egy sem esik le a földre
Szőke kislány áll alatta
A Kata
Kinézte a mosolygós
Gyümölcsöt magának
Toppantva kiált a fának
Pottyanj körte Katikának.

NEVED MUTATJA KI VAGY?

A nevét általában a szüleitől kapja az ember. Álnéven csak kevesen élnek e világban. Akinek nem tetszik a saját neve, megváltoztathatja, ha akarja.

Kislányom, aki általában vidám természetű, sírva jött haza az óvodából. Kérdeztük, mi a baja, s azt mondta: csúfolják a társai. A sok Csenge, Emerencia, Alexandra, stb. között kirítt, hogy ő csak Katika. Megvigasztaltuk, megmagyaráztuk.

Most, hogy hamarosan világra jön az unokám, ismét napirenden van a névválasztás. Mivel még nem tudjuk fiú-e vagy kislány, elég sok változat felmerült.

Hogy oldjam a hangulatot, viccesen megjegyeztem: bármilyen nemű lesz a baba, hívjuk: Vendelnek.

A döbönt csend és lehurrogásom után már feleslegesnek tartottam érveim felsorolását. Mivel szerintem felvetésem nem volt logikátlan, mert a Vendi ebben a formában férfinév. A Wendy az angolban női nevet jelöl. Ugye, hogy jót akartam?

/részlet/

- Új fejezet köszöntött be az életetekbe, mert szépen sorban születtek meg az unokáid. Mesélj róluk egy kicsit!

- Lexike négy éves, Biuska három. 2012. április 18-án megszületett Dávid. Amikor egy éves lett, ennek öröme felállt a kiságyban. Ő most kettő éves.

- Ők mindhárman testvérek?

- Dávid és Alexa testvérek. Bianka egyedüli kislány, bölcsödébe jár.

ÜLTETTEM FÁKAT

Ültettem fákat
Kertembe hármat.
Hajtottak ágat
Eddig már hármat:
Az unokákat.
Álltak napfényben,
Izzasztó délben.
Álltak hűs szélben,
Álltak viharban,
Álltak a fényben.
Egyre magasabban,
Sudáran, szépen.
Néha egy ágacska letörött,
Összeszedtem őket
Könnyeim között.
Öntöztem vízzel,
Szivárvány színnel
A napsugártól
Ragyogó színnel
Gyöngyen gyöngyözött.
Repeső lelkem
Ősi szeretetbe
Öltözött.
Mindaddig, míg
Fáradt testem Ruzsamájba
Költözött.

IGAZGYÖNGYÖK KAGYLÓ REJTEKÉBEN

ALEXA KETTŐ ÉVES

Csicsergő csöpp cseresznyeszája
Csodájára csendül csacsogva.
A neve: Alexa.
Piros pöttyös
Pörgős ruhája.
Perdül forogva.
Hajcsat kerül
Szöszke hajába.
Faragok Neki
Bicskával, fából
Kis ökröt, s jármot.
Háncsból fonok
Aranyos istrángot
Csuhebből kötök
Sárga hajú bábót.
Elmesélem Neki
A mesés világot.

Fejét simítva
Megszédülök, olykor,
Egyensúlyomat elveszítem,
Azonnal ugrik:
Papa, megkeresem!

USGYIKA, A SETTENKEDŐ

Keletről pitymallik,
Hajnal akar lenni.
Felveti fejét a Nap,
Villantja koronáját.
Fekszem az ágyon
Becsukott szemmel,
Mint rendesen.
Nem jött az álom
Hiába várom
Csendesen.
Surranó árnyék,
Aprócska léptek,
Halk neszezése
Jut el fülemhez,
Szemem hunyva hagyom.
Kis tenyerével
Simítja arcom,
- Melyik az?
Szigort színelve
Kérdem, s összerezzen,
Mint ki tilosban jár
Halk szuszogással
Szeppenve áll.
Ágyam előtt.
- Te vagy?
Kérdem enyhülve.
- Igen, te vagyok!
Felel lelkesen,
De már fejét rázza,
Rájött a hibára.
- Nem, papa!
- Én vagyok,
- Alexa!
S könnyem csordul
A gyűrött párnára.

BIANKA EGY ÉVES

Bianka, pici lány,
Csöppnyi lénye
Csupa báj.

Apró lába
Tipeg-topog,
Topánkája
Kipeg-kopog.
Kiskocsija
Nyikorog,
Fogacskája
Csikorog.
Fitos orra
Fintorog.
Meggyszín szája
Mosolyog.
Gyöngyfogak közt
Kacaj fakad,
Gurul, mint a
Karika.
Tündér lány
A Biuska.

UNOKÁMHOZ

Szobámban hűvös van
Kint tombol a nyár
Korán tavasz volt
Mikor megfogantál.
Fiú vagy-e vagy lány
Mindvégig őrzöd a titkot...
Mikor megszületsz
Tiszta lesz minden
S esik a hó
Fehér, mint a lélek.
Köszöntelek felemelt kézzel
Üdvözöllek pocaklakó.

DÁVID ÉS GÓLIÁTOK

Másképpen kelt fel a Nap,
Mintha tudná,
Történelmi ez a mai
Tavaszi virradat.
S szaladgálnak
Vad Góliátok,
Pusztítók hatalmai,
Féltők rémálmai.
Hé! Valaki!
Itt vagyok!
Figyeljetek énrám:
Hogyha szeretni kell,

Egyel több
A létszám.

Megszületett Dávid,
A kis unokám.
Koccintsunk érte kupát.
Mi végre?
Egészségére!

- A verseiden is látszik, hogy milyen közeli kapcsolatban vagy az unokáiddal. Mit szoktatok együtt csinálni?

- Gyakran mesélünk, verselünk, játszunk és énekelünk.

A mai gyerekek zöme a számítógép mellett nő fel. Nem tudom elképzelni azt, hogy milyen lett volna a gyermekkorom a nagyszüleim nélkül... Nemcsak a finom falatokra gondolok, hanem ezekre a meghitt, közös alkalmakra, amelyekre máig jó érzés emlékezni... A számítógép ilyen töltetet nem adhat...

JÁTÉK AZ ÉLET

Papa játszunk!
Gyere játszani.
Tudsz játékot?
Tudok is,
Játszottunk is.
De legjobb játék az:
Elbújtam!
Keress meg!
S én benne vagyok.
Fölfele nézek,
Fejemet forgatom,
Ő lábamnál guggol
Huncutul.
Papa!
Ne fönt keress!
Itt vagyok lent!
S én könnyezve
Lehajolok érte.
Megvagy Babám!
Itt van egy
Pici lány.

Megjegyzés: Játék kettő éves Alexa unokámmal.

PAPA, MESÉLD EL!

Papa,
Meséld el
Milyen a csillag,

Tudod,
Nem látom,
Sötét az éjszaka,
S nem jön az álom.
Papa,
Meséld el,
A tündöklő Napot,
Ami a fejünk fölött ragyog.
Meséld el
Az eget és a földet,
A közte háborgó tengert,
A hegyet és a völgyet,
A szépen zöldellő rétet,
Ahol a barika béget.
Meséld el
A folyót és a patakot,
Ahol isznak a farkasok,
Fogukkal harapják
A gördülő habot.
Papa,
Meséld el
A tarkálló mező
Mézes leheletét.
Milyenek ezek?
Minden olyan
Gyönyörű lehet.
Elmesélem a
Holdat és a Napot,
A millió csillagot,
Mindegyiken sárkányszív lakott,
A rétet, s a mezőt,
A tarka legelőt,
Emlékezetből mondom,
Mindenre emlékszem,
Hiszen én is
Sötétben vagyok.

IMA AZ UNOKÁIMÉRT

Uram,
Ki látod könnyes arcom
Őszintén vívódó belső harcom,
Féltőn szerető rejtett aggódásom
Óvd meg őket, a gyerekeket,
Erősítsd meg bennem a szeretetet.
S tebenned a hitem,
Ki fiadat is engedted gonosz kezére adni,
Értünk bűnösökért keresztben meghalni.
Ártatlan gyermekeknek tiszta lelket hagyni,
Szép fehér galambjaim boldogságra adni.

Arcotokat ezüst fényben látom,
Hagyom, kezetek simítására
Aranyköddé váljon.
ALEXA, BIANKA ÉS DÁVID,
Lelkem boldogsága,
Őrangyalok serege
Őket vigyázza.
Isteni kegyelmed
Testük védelmezze.
Óvd meg őket Uram,
Minden bűtől, bajtól
A rájuk acsarkodó gonoszoktól,
S háládatos szívvel
Téged dicsőítlek, míg élek
Amíg létezel,
Ragyogjon fényességed,
Az idők végezetéig.
Ámen Domine.
Úgy legyen Uram.
Mindörökre.

3. SZEMEK TÜKRÉBEN

SZEMED TÜKRÉBEN

Ha szegény vagy,
Nézheted magad
A kútban,
Vagy egy tó
Csillogó vizében.
A gazdagok
Láthatják arcukat
Fényesre csiszolt
Ezüst tükörben,
De hogyha a valódit
Akarod látni,
Nézzél kedvesed szemébe,
Az igazság tükrebe.
A tó sima vizét
Mefodrozza egy falevél
A gazdag hölgynek
Mefeketedik
Tükre ezüstje.
Csak a szemed
Őszinte örökre.

Megjegyzés: 2012.

Az igazság - most már - odaát van.

- A szem a lélek tükre - így szól a mondás. Ez az érzékszerv sosem hazudik. Az írisz-diagnosztika is ezen keresztül ad képet az orvosoknak az esetleges betegségekről. Minden látó ember számára hordoz információt a szem, aminek segítségével beelátunk azokba a dolgokba, amelyek lejátszódnak az illető lelkében. Érdekes, hogy még a színe is milyen sok mindent elárul. Milyen színű a szemed?

- A szemem kék volt, de már elment a fénye.

- A kék szemű emberek különösen érzékenyek és szelídek. Gondolom ez rád is igaz.

- Mindig is szelíd lelkületű voltam, keveseknek sikerült kihozni a sodromból. Kiabálással nem megyünk semmire, az a tehetetlenek sajátja. Én csak annyit mondok: nem kérem harmadszor, akkor tudják, hogy vége, én a részemről akkor befejeztem.

OLYKOR

Olykor-olykor
Eltűnődöm a
Magyarok némely szaván,
Mikor a vak mondja,
Megnézem, s látom.

Képletes talán.
Hiszen
Nem vagyok vak,
Csak nem látok.
Micsoda különbség.
Ugye csodáljátok?
Azt hogy világtalan,
Szívből utáljátok.
Gyönyörű ez a nyelv,
Mindent kifejez,
Örömet, bánatot,
Minden árnyalatot
Bátor, okos,
Bogyuta gondolatot.
Végül is belátod,
Lehet jó a meglátásod,
Akkor is, ha nem látod.

- Mióta nem látsz?

- A cukorbetegségem miatt veszítettem el a látásomat. Megtámadta az ereket és az idegeket, bevérzett az üvegtest, leszakadt a retinám. Az orvos mindig azt mondta, hogy jobb lesz, de én tudtam, hogy sajnos nem így van. Hétszer műtöttek Pécsen, visszahegesztették lézerrel, de mindig rosszabb lett. 2002-ben az egyik, majd 2008-ban a másik szememre is megvakultam. Ez a tény megváltoztatta az életemet. Két évig mély depresszióban éltem.

- Kapcsolódik-e valamelyik versed ehhez az időszakhoz?

- A fekete madár akkor íródott, amikor a bajok kezdődtek. Akkor sokáig hallgatott a múzsa is...

A FEKETE MADÁR

Az én vállamra is ráült
nem régen
a fekete szárnyú madár.
Ki mindenkire ott vár
az emberi út végén.
Mind kisebb résen ér
szememhez a világ.
Sötétedik,
ám itt belül már új fény
születését érzem,
akarod-e tudni a jövőt?
Eszelős!
A jövőt csak a múlt idő
fejtheti meg.
Az ólomszürke ködben
számtalan falevél
hull lassan lefelé.

Messziről hallom
a tovaszáguldó lovak
halkuló dobogását,
mintha szüntelen,
időtlen idők óta kopogna.
Tedd a kezed homlokomra,
Csak a madár türelmetlen már,
kitárt nagy szárnyával
kering a magasban.
Félek megtudni a jövőt,
nem indulok az útra még,
már megpihentem,
erőt adott a porban fekvés.

- Hogyan tudsz közlekedni?

- Ha megyek valahová, akkor mindig kísérővel megyek, mert egyedül még nem tudok. Az egyesülettől jön valaki, aki bekísér a városba, de ez nagyon ritka. Évente néhány alkalom. Csak ünnepek, rendezvények alkalmával, a temetőbe és kész, ahol meglátogatom a szüleim, testvérem sírját.

Feleségem és lányaim is sokat segítenek, azokban a dolgokban, amit nem tudok megcsinálni.

- A mozgássérültek számára a lépcső jelenti a legnagyobb akadályt. Egyetlen lépcsőfok egy soha ki nem nyíló ajtóval ér fel. Neked is gondot okoz?

- A lépcsőkkel semmi bajom, tudok menni, ha valaki karon fog.

- És hogyan közlekedsz az otthonodban?

- Mostanában már sokkal figyelmesebb vagyok, megtanultam a megszokott környezetemben tájékozódni. Régebben jó párszor elestem a bútorokban, de még eddig megúsztam baj nélkül. Erről írok ironikus formában a következő versemben.

HA... HAHAHA

Ha ki akarsz tolni
Egy vak emberrel,
Rendezd át a lakást.
Akkor egyedül is eljátszhatja
A kicsi a rakást.
Hahaha.
Öcsém morbid
Humorát idézve:
Naponta többször is
Eldobtam a marhahúst.
Hahaha.
A vakság olyan, mint a katonaság
Ahol a gömbölyűt viszik,
A szögletest gurítják.
Csak erős akarattal,
És röhögve lehet kibírni.

Hahaha.
Látlak benneteket buták.
Nem is gondoljátok.
A fejetekbe is belelátok,
De nem haragszom Rátok.
Hahaha.
Én előképzem magamat a halálra,
Négy marcona ember
Ha a sírba letesz
Ott is sötét lesz.
Hahaha.

- „Jól csak a szívével lát az ember, ami igazán lényeges a szemnek láthatatlan.” - írta Saint-Exupery A kis herceg című regényében. És való igaz. Minket, látókat mennyire félrevezethet az, hogy a külsőségek alapján ítéljük meg az embereket. Nem a valós értékeik: szellemi és lelki gazdagságuk adja az értékrendünk alapját... Sokszor elgondolkozom azon, hogy vajon miért van az, hogy az ember természetesnek veszi, hogy vannak képességei: lát, hall, megérint, és csak akkor kezdi megérteni, hogy mindez múltó állapot, amikor elveszti ezeket. Mindent későn értékelünk... Mennyire változtatta meg az értékrendedet ez az állapot?

- Megváltozott az életem, másképpen látom a dolgokat, és ezeket megpróbáltam leírni. Bölcsőbbnek érzem magamat. Azt vettem észre, hogy az emberek viszolyognak vagy félnek a máságtól, és kerülnek a kapcsolat minden formáját és a kínos témákat, pl. a halál vagy a betegségek.

MÁSSÁGOM MÁSKÉPPEN

Azt gondolod rólam,
Más vagyok?
Igen!
Hiszen egyre
Szűkebb résen ér
Szememhez a világosság.
De azért én ugyanúgy
Gondolok Terád.
Kérlek, ne félj tőlem!
Hidd el, nem harapok.
Csupán csak
Vak vagyok.
Hiszen valamiben
Mindenki más.
Van, aki szép,
Van, aki csúf,
Van, aki jó,
Van, aki rossz,
Van, aki gonosz,
Van, aki kövér,
Van, aki sovány,
Van, aki süket,

Van, aki néma,
Van, aki sánta,
Van, aki béna,
De olyan is akad,
Aki lát!
Én is átélhetek
Ezernyi csodát.
De van egy titkom,
Neked elárulom.
Ez az én másságom.
Senki sem tudja,
Mikor álmodom.

- A verseidben olyan szeretettel írsz a Szüleidről, az ikertestvéredről. Ők hogyan élték meg azt, ami Veled történt?

- Drága Szüleim és Testvérem nem érték meg ezt a bajt, és ez nekem megnyugvás, mert meghasadt volna a szívük...

Ha látnék, nem volnék ennyire kiszolgáltatva. Mindenre emlékszem és élénk a fantáziám. Keveset alszom, pihenek, mert állandóan agyalok, és most akarok mindent behozni, amikor már talán késő...

RÉG ELMÚLOTT MÁR

Rég elmúlt már
Mikor titokban
Átzokogtam az
Egész éjszakát.
Keserű könnyekkel
Áztattam a párnát.
Ma csak ritkán
Fordul elő,
Hogy tehetetlenségemben
Dühödten felkelek,
S mint az ágyszomszédom,
Ki leszállt az ágyról,
A zuhanásra vette észre,
Nincsen lába
Így nem tud kimenni
Az utcára.
Én is álmomból
Nagy fényességre
Ébredtem, de még
A poharat is levertem.
Nem jött vissza a fény,
Ahogyan reméltem.
Csak álom volt csupán,
Hogy látok,
S hogy megtalálom a ruhám,

Szerencse talán.
A nővérke mondta,
A cukorbetegségbe még
Nem halt bele senki,
De a szövődmények...
Az már döfi!
A szívinfarktus pedig
Azért jó, mert
Megelőzi a rákot.
A jó édesanyátok...
Megjegyzés 2012. augusztus 3.

A kórházi viszonyokról kötetnyi irodalmam van. Egyszer még megtudjátok...

HÉTKÖZNAPI CSODA

Hajnalban, mikor
felhőt vet a folyó,
s ólomszürke pára
lebeg a légben,
hiába valóságokkal
elő ne hozakodj.
Ne háborgasd
a felkelő napot.
Van Neki dolga
éppen elég.
Minden reggel
arany tálcán
fel kell kínálnia
a ragyogást,
s a fényt...
Neked.

- Kérlek, mondd el nekem, hogy az íráson kívül még mi az, ami megnyugtat, amit szívesen csinálsz?
- A diótörés, a zöldbab-, uborkapucolás, a borsófejtés. Én szoktam összevágni a lecsónak valót.
- Számomra felfoghatatlan, hogy ha nem látsz, mindezt hogyan tudod elvégezni?
- Te nem is hiszed, hogy egy nem látó ember mennyi mindent meg tud csinálni és mi mindent lát a kezével.
- Tudod, Vendi, számomra ez a csoda...

KARÁCSONY 2010

Szenteste fellobban
A gyertyák izzó lángja
Karácsony reggelre is
Kihűl a vaskályha.
Megszületett a Megváltó
Rongyos istállóban.
Jöjj kedvesem,
Ülj az ölembe
Utoljára nézzél a szemembe
Halványuló fényét
Látod-e?
Ezentúl fehér botot veszek a kezembe
Fekete kalapot teszek a fejemre.
Szenteste fellobban
A gyertyák izzó lángja
Karácsony reggelre is
Kihűl a vaskályha.
Megszületett a megváltó
Rongyos istállóban.
Mindkét szemedre megvakultál
Ülsz az ágyon
Várod a karácsonyt
Várod a csodát
Hogy újra lásd
Isten szép világát
Akkor majd meglátod
Ki maradt végül a barátod.
Szenteste fellobban
A gyertyák izzó lángja
Karácsony reggelre is
Kihűl a vaskályha
Megszületett a Megváltó
Rongyos istállóban.
Kalitkában, hogy enyém maradjon
Legszébbik madaramnak is szárnyát szegem
De ti kedveseim
Ha megértetek
Repüljete
Ti fészket elhagyók
Óvó szárnyaimat kiterítem felettetek.
Szenteste fellobban
A gyertyák izzó lángja
Karácsony reggelre is
Kihűl a vaskályha
Megszületett a Megváltó
Rongyos istállóban
Varázsgömböt tartasz vágyón a kezekben
Csillognak a fények álmodozó szemedben.

VAKON-DOK-OK VERSTRILÓGIA, 2006-ban írtam. A benne szereplő verseim: Vakon, Ha mindkét szemedre és Másságom. A Pozitív Sokk Közhasznú Egyesület által meghirdetett, fogyatékkal élők számára kiírt pályázatra beküldött pályaművem ez, eredeti formában. Harmadik helyezést értem el. Úgy látszik, én a harmadik helyeket néztem ki magamnak, mert előrébb még nem jutottam.

VAKON

Sötétbe nézek
Nem látlak Téged
Érzem a lélek
Bűvöletét.
Elmúló évek
Örökre szépek
Belülről látom
Vetületét.
Lassuló szívvel,
Remegő kézzel,
Másra vetítem
Hó melegét.
Színpadi létem, hasonmás képem
Másra hagyom majd
Főszerepét.
Kóborló testem
Nehogy elveszen
Tereád bízom
Őrizetét.

- Én azt gondolom, hogy mindenfajta képességnek az elvesztését nagyon nehéz megélni. A depresszió egy kicsit hasonlít a gyászhoz. Amikor elveszítünk valakit, először nem akarunk róla tudomást venni, utána magunkat hibáztatjuk. Ami a kiutat jelenti az az, hogy megfogalmazzunk magunk számára teljesíthető célokat, és elindulunk ezen az úton. Minél jobban önerőből hajtjuk végre, annál nagyobb a sikerélmény. Viszont, ha van segítségünk, barátunk, társunk ezen az úton - őt sokszorosan értékeljük, szeretete révén sok beszélgetéssel sokat segíthet. Ha már képesek vagyunk megfogalmazni a problémáinkat, azzal lelki gyógyulásunk első lépéseit is megtesszük. Neked segített valaki?

- Megráztam magamat és visszatértem, mert élni akartam. Sokan segítettek és valóra váltottam részben az álmaimat. És a lehetőségekhez képest sikerült újra élvezni az életet, mert vannak terveim és céljaim.

- A következő verseden épp azoknak a barátoknak a hiányát érzem, akikre szükséged lett volna, akiknek a szeretete, az együttérzése lerövidíthette volna a depressziót. Akik leültek volna veled beszélgetni, azt gondolom, erre szükséged lett volna abban a nehéz időszakban is, mert megnyugvást eredményezhetne a visszatéréshez.

HA MINDKÉT SZEMEDRE

Ha mindkét szemedre
Megvakultál,
Ülsz otthon
Az ágyon,
Várod a csodát,
Hogy újra lásd
Isten szép világát.
Hiszen
Mindent megtettél,
Nem tehetsz mást.
Akkor majd meglátod,
Ki marad végül a barátod
Az ajtó mellett
Halott Apám
Kampósbotja áll
Indulóra.
Mint, ami
Valakire vár.
Talán énreám?
Gyere Kedvesem
Nézz utoljára
Még egyszer a szemembe.
Elhaló fényét
Vajon látod-e?
Emlékeimbe
Utolsóként
A Te arcodat
Véstem be.
Ezentúl
Fehér botot
Veszek a
Kezembe,
S fekete
Kalapot
Teszek a
Fejemre.

FEKETE ORGONA

ÉLJEN MÁJUS 1.

Éljen, és
Illatozzon
Minden
Virág.
Fekete
Minden
Zászló

Mint a
Világ.
Melyben
Fekete
Minden
Minden
Virág.

- Milyen igazságtalan dolog, hogy nekem, akinek olyan színes a fantáziám, csak ez az egy szín jutott...

- Meséld el, kérlek, mivel telik el egy-egy napod?

- Hatkor már hallgatom a rádiót. Inzulin, reggeli és vérnyomásmérés után kilenckor már dolgozom. Pont délben ebéd, aztán megint itt vagyok. Ha lapzárta van, akkor szerkesztem a lapot, közben jönnek az írások és sorba rakom név szerint, és csak be kell másolnom a cikkeket. Közben húsztól hatvanig levél, amire sorban kell válaszolni, mert elkeveredek.

- Napközben sokat vagy egyedül?

- Sokat vagyok egyedül, akkor tudok alkotó munkát végezni, meg éjszaka, ha csend van. Félévente megyek orvoshoz, néha rendezvényekre fellépni. Keveset alszom. Kb. tizenegyig, éjfélig fent vagyok.

SZEMESNEK ÁLL A VILÁG

Szemtelenül
Itt botladozom
Ebben a világban.
Koldus lettem,
Ezt nem hiszem el!

Másoknak ragyog már
Isten szép világa.
Szemesnek jár
A világ.
Vaknak az alamizsna.

Börtönöm udvari kerengőjében
Magasan meredeznek a falak.
Az út csak az
Egek felé szabad,

Hozzám fentről szállnak le
Az égi madarak,
Hogy megvigasztaljanak.
Jó társasága vagyok én
Önmagamnak.

ISTENKÁROMLÁS

Felveszek a földről
Egy marék port
Kezemben tartom,
S beleköpök.
Összegyúrva sarat csinállok,
Ahogyan Jézus
Tette egykoron
Szemhéjamra teszem,
És várok,
Semmi!
Megint csak rájöttem,
Hogy nem vagyok
Isten.
Bocsáss meg
Nekem,
Hogy vétkeztem.

2012

- Mennyire látsz?

- Néha valami sejtésem van, hogy látok közelre, vagy a kezemet, de ez nem látás. Úgy mondják, hogy fénysejtés, hamis, csalfa illúzió.

- Van valamilyen megoldás vagy kezelés, amivel javítani lehetne az állapotodon?

- Nehezen, sőt mondhatnám egyáltalán nem nyugodtam bele a sorsomba, persze tudom, hogy ezzel magamnak szereztem álmatlan éjszakákat. De mégis nyugtalanított a dolog, hogy miért nem segít rajtunk a tudomány? Van már múltáb, műkéz, műszív, művese és még különféle mű testrészt, de műszem az nincs. Vagyis hát van, csak éppen látni nem lehet vele. Műszaki ember lévén, elgondolkodtam, hogy is működik a dolog. Az ember nem a szemével lát, hanem az agyával. Ez egy kicsit leegyszerűsített elmélet, de lényegében erről van szó. Tehát a szem, mint egy kamera, veszi a képet, és mint a tv készülék, az agy veszi az adást. Kigondoltam, hogy a kamera beépíthető a szemüregbe és vezeték nélkül sugározza a képet az agyba. Sokaknak elmondtam ötletemet, de mindig az időfaktor az, ami döntő. Ugyanis a találmányok malmai lassan örölnek és nekem már nincs annyi időm, hogy évtizedekig kísérletezzek. Ma hallottam, hogy feltalálták a cukorbetegség elleni gyógyszert, de kb. húsz év múlva lehet belőle orvosság. A repülő és az autó, a hanglemez is csak száz éves. A hallókészülék is száz éve szekrény nagyságú volt. Manapság pedig gombnyi a mérete... Én bízom a tudományban és várom a csodát. Két cikket olvastam az interneten. Kísértetiesen hasonlít az én elképzelésemhez...

VÁLASSZUNK MAGUNKNAK ILLATOT

Hogy mennyibe,
Vagy a pokolra jutnak-e
A vakok,
Azt az illatok alapján
Döntik el...

A mennyben angyalok
Kara énekel,
S tömjén illata
Leng a légben.
Tisztítja a lelket,
És a szellemet.

A pokol tornácáról
Kénkőnek füstje gomolyog,
Ki hová menne,
Orra után döntse el.
Válasszon magának illatot.

Fogadjátok szeretettel pársoros Hitvallásomat:

A dolgokat Csinálhatja bárki,
De Megszületni,
Élni és Meghalni
Helyettem
Nem tud Akárki.

2012

4. A BETEG IS EMBER

Sajnos az emberi faj évmilliók óta számtalan betegséggel küszködött, van, amit már megfejtett és leküzdött az orvostudomány, de egyre újabb betegségek ütnek fel a fejüket, mint például az AIDS vagy az Ebola, hogy egyebeket most ne is említsek.

De vannak olyanok is, akik már eleve betegen születtek, és még születnek, hála az egyre inkább elszaporodó drogosoknak.

Elvileg az ember manapság már százhusz évig élhetne a génjei alapján, de a föld lakosságának kilencven százaléka beteges, és ha más nem is, de a foga néha fájni szokott, vagy rossz a keringése és magas a vérnyomása.

A BETEG IS EMBER

Örömmel olvastam a Könyvtárban a kórház új lapját, az ISPOTÁLYT. Mint tapasztaltam: ez a remélhetőleg hosszútávon megjelenő újság a kórház dolgozóiról szól, a kórház dolgozóinak, ők írják a cikkeket, verseket. Persze, ha az osztályokon kézről kézre jár a lap, óhatatlanul a betegek kezébe is kerülhet. Ekkor kiderül, hogy a betegekről kevés szó esik. Hiányolják és igénylik is a szólás lehetőségét. Egy focimeccsen a labda a legfontosabb, jelen esetben pedig a beteg, akinek lehet, sőt van is véleménye a kórházról, az ott dolgozókról és az ott folyó munkáról, vagy az egészről általában.

Csaknem minden ember valamilyen formában egyszer kapcsolatba kerül vagy a kórházzal, vagy a rendelőintézzel. A szülészettől kezdve a különféle osztályokon át a kórbonctanig. Senki sem kerülheti el a sorsát.

Jómagam fiatal koromban az életkoromnak megfelelő egészségi állapotnak örvendtem. Semmi különös. De! Óva intek mindenkit attól a tévhittől, hogy ez így is marad.

1988-ban, mivel öröklött hajlamom volt rá, cukorbeteg lettem. Azóta vagyok a kórház és a rendelőintézet örökös és néha levelező tagja. A csalámból és a baráti társaságomból többen is dolgoznak a kórházban, így mint bejáratos személy, s mint beteg is, szinte naponta kapcsolatomban van az orvosokkal, ápolókkal és a betegekkel egyaránt. Több osztályon is feküdtem. Pl.: a fertőzőn, a gégészeten, a belgyógyászatban és a szemészeten. Mint tollforgató ember, többször elhintettem már a barátaimnak, hogy négy-öt gépelt oldalnyi iromány születik egy-egy alkalommal a kórházi élményemről. Persze ezt utána az ember nem igen jeleníti meg, mert egyrészt tisztában van a lehetőségekkel, másrészt pedig bármikor visszakerülhet.

Hogy a szekszárdi Kórház sem rosszabb, mint bármely más kórház az országban, azt állítom.

Tapasztaltam a saját, naponta többször is kilyukasztott bőrömön. Azt már a középkor óta tudjuk, hogy a „végvárok” mindig nehéz helyzetben voltak, hogy „se pénz, se posztó”, de a dolgok szerencsére mindig megoldódnak. Az ápolónők és az orvosok udvariasak, s aki az ellenkezőjét állítja, az nem feküdt még” százforintos ágyon” a fővárosban, ahol még egy pohár vizet is száz forintért visznek oda a betegnek. Az ember azokat ismeri jobban, akikkel „szorosabb” kapcsolatban van, pl. a belgyógyászat dolgozóit, vagy akik a vért veszik a laborban. Az ISPOTÁLY második számában olvastam, hogy az általam igen tisztelt és nagyra becsült Balla Áginak diaetológiai edukátor a tisztességes foglalkozása. Én naivan azt hittem, hogy „csak” betanítja a cukorbetegnek az inzulin beadását. Hát mindig tanul az ember. Szekszárdon az számít valakinek, akinek szőlője és tanyája is van. Néha kimegyek a hegyre és pár pohár bor után eszembe jut, mit mondott az orvosom a szeszről. Keveset, vagy egy-

általán nem. Na ez az orvos már nem él, elitta a máját. A pincszeren nehéz megértetni a gazdákkal, hogy többet nem iszom. Akkor megkérdezik, hogy ki az orvosom, én persze nem árulom el, csak amikor nóta közben ahhoz a sorhoz érünk, hogy aszongya: „SUDÁR jegenye fa”, no akkor mosolygok huncutul egy kicsit. Még sok mindenről és sok mindenkiről lehetne írni e témával kapcsolatban, de teljességre törekedni lehetetlen.

Írhatnánk még a „szentháromságról”, a dohányzás, alkohol és az étkezés hármásáról, amelyre minden orvos rákérdez. Írhatnánk a paraszolvenciáról is, de hát miért beszéljünk arról ugye, ami hivatalosan nem is létezik.

A betegek egyébként betegségükből kifolyólag kiszolgáltatottabbak, lelkiileg sérülékenyebbek, mint egy egészséges ember, s hálásak minden jó szóért és törődésért. Az ápoltak elenyésző része használja csak a kórházat szállodának, hajléktalan szállónak, vagy téli melegedőnek.

Végezetül csak azt remélhetjük, hogy ha bejelentkezünk az ablaknál, nem csak az a lényeg, hogy a TAJ számunk bekerüljön a számítógépbe.

ELBORULT ELMÉVEL

Barátomat látogattam a „viccházban”
És ő így invitált engem:
Gyere be közénk pajtás!
Íme itt egy pap,
Itt egy tanár,
Itt egy elvtárs,
S egy igazgató.
Miért pont te nem lehetnél közénk való?
Apám mesélte egykoron:
Ült dédnagymamám egy széken,
És szép csendesen megőrült a hostelon.
Itt is ülnek sorban,
Mint fecskék a dróton
Sorsukba beletörődve.
És minden olyan vakítóan fehér...
S a plafonon,
- Ha valakinek orra fröccsen -
Pirosan pötytyözik a vér.
S látom, hogyan eteti társát egy őrült,
Kinek nyelve kilóg.
Borsóval teli kanalat töm szájába,
S megfordítja.
Kanalát a társa álla alá tartja,
S ami borsó kihullik:
Bekapja.
Fekszik bedeszakázva az ágyban egy úr.
S számolja: minden kutya egy ujj.
Egy kutya, két kutya, három kutya,
Tarka kutya, fehér kutya,
Kutya, kutya, kutya, kutya,
Sok kutya.
Másik meséli a rácsosban:

Kiadtam a kecskének a kertbe
A meleg ebédet, a túrós csuszát.
S mit mondott?
De meleg, de meleg,
Megégek, megégek.
S nyújtja felé a kezét,
Akit kikötöztek.
Vedd elő a bicskád,
Vágd le a kötelet.
Ő hajtotta össze tegnap
Az acélos vaságyat,
Ilyen hatása volt rá a piának.
Két markos legény
Vitték az őrzöngőt a jeges zuhany alá,
És az sem baj, ha ők is vizesek lettek.
Vén öregasszony az ajtóban áll
Ujjával inti, hogy zárva a zár.
Végül ápoló és kulcs is került majd,
S friss levegő.
Bent maradt a bánat az ápoló s a felügyelő.
Ott vigyáznak rájuk az őrangyalok
S én örülök annak, hogy, kint vagyok.

- Sajnos én is jártam több alkalommal is ilyen lelket igénybevevő helyeken, - szerencsére csak látogatóként -, de az is megviselt. Te mit gondolsz Vendi, nem túl drasztikusak azok a gyógy-módok, amelyeket ezek az intézetek alkalmaznak? Én se a lekötözésnek, se a gyógyszeres mérgezésnek nem vagyok híve...

- Bizonyára vannak fokozatok, és ennek alapját helyezik el a betegeket. A lenyugtatást veszélyes dolognak tartom. Az ember elveszíti ez emberi mivoltát.

- Én is azt gondolom, hogy nem egy szinten állnak ezek a betegek és szerintem, ha megpróbálnának valamilyen humánus módszerrel a lelkükre hatni, az eredményesebb volna...

- Ha az ember nyughatatlan lelkületű, akkor a meditáció is egy lehetséges gyógymód lehet. A szöveget egy kis zenei aláfestéssel még nyugtatóbbá lehet tenni. A szemet lehunyva pihenni kell, ezáltal a szervezet is ellazul. A képzeletünk megeleveníti a képeket és az illatokat, melyek igencsak intenzíven hatnak az érzelmi világunkra. Fejleszti a koncentrációt is, hiszen, ha elkalandozik a figyelem, akkor elvesznek a képek is...

ORVOSNÁL

Mint madarak a dróton
Gubbasztunk
Sorsunkba beletörődve,
S várjuk, hogy mi is
Sorra kerüljünk
Egyszer talán majd.

- Nekem kevés jó, de sok rossz tapasztalatom van az egészségüggyel kapcsolatban. Szekszárdon nagyon sok erdélyi magyar orvos és ápoló van. Jobban vették a vért, mint az itteniek...

Aztán egy hirtelen elhatározással vagy visszamentek, vagy nyugatabbra mentek, gondolom az anyagi javak döntöttek, nem túl humánus döntés és nem elhivatottságot tükröz.

HA BETEG VAGY

(Kis betegemnek)

Ha beteg vagy,
Lázad van,
És fáj a fejed
Megterheli a szívedet.
Ha gyenge vagy,
Megterheli a lelkedet.
Ne kapkodd a gyógyszereket,
A medicinától csak elbódulsz,
Hinned is kell
Hogy meggyógyulsz.
Ne szomorítsd hívedet,
Örvendeztesd meg
Aggódó szívemet.

NŐVÉRKE

Aléltan feküdtem
Magas láztól égve,
Ma is emlékszem
Hűsítő kezére,
Mosolygó szemére,
Bársony tekintetére.

Gyógyítani nem csak
Orvossággal lehet.
A medicinától
Csupán elbódulsz.
Hinned is kell,
Hogy meggyógyulsz.

- A szemeddel már gyerekkorod óta voltak gondjaid?

- Igen, mindig is szemüveges voltam és a jobb szememre tompa látó. Sok esetben hátrány volt, pl. szakmaválasztásnál, jogosítványszerzésnél, s gondoltam, a katonaságnál is előny lesz, de nem, azt mondták, hogy szimulálok. Alattomos betegségem van, és húsz évig megúsztam, de aztán elkapott...

Nagyon szűkül a világ, és tényleg sötétedik, de a tragédia az, hogy most tudom csak, hogy mennyi mindent nem láttam még a világból.

- Viszonylag gazdag irodalma van az orvosi témájú írásaidnak. Mindegyikről érződik, hogy érintett vagy és nem kívülálló. Érezteted az olvasókkal a kórházi légkört és az emberi lélekben lejátszódó folyamatokat. A szemműtéiden kívül is voltál kórházban?
- Estem már el biciklivel, motorral, volt autó balesetem, üzemi balesetem, jó néhány műtétem... Cukorbeteg vagyok és a vérkeringésemmel is vannak problémák.
- Milyen üzemi baleseted volt?
- Egy mennyezetet meszeltem és valaki kiengedte a féket a 4 méter magas állványon. Leestem, sok csontom eltört, mind a kettő sarokcsontom is és sokáig nem állhattam lábra. Fél évig nyomtam az ágyat, ráértem gondolkodni. Lassan megbékéltem a sorsommal.
- Hogyan lehet feldolgozni azokat a veszteségeket, amiket a sors mér ránk?
- A tragédiák először nagyon letörnek, aztán hatalmas energiát adnak. Ez a bizonyítási vágy...
- Szoktál álmodni éjszaka?
- Minden éjszaka álmodom és reggel mindent visszaidézek. Sokszor már alig várom.
- Ugye vannak megvalósítandó álmaid?
- Lassan már mindent elvesz tőlem a sors, a betegség, a hatalom, de az álmaimat nem hagyom...

ESZMÉLÉS

Urológián ébresztettek.
Rájöttem, hogy megműtöttek.
Úristen!
Doktor úr!
Nem lesz ebből bajom,
Ha visszajön a
Nyilas uralom?

A MOBIL, AMI NEM TELEFON

„A test szennyét szappannal, a lélek sarát beszélgetéssel lehet tisztára mosni.”

Az ötvenes években annyi volt a pszichiátriai eset, mint a többi más kórházban szenvedők száma összesen. Ma Magyarországon hozzávetőlegesen százezer skizofrén beteg van nyilvántartásban, de bizonyára ez a szám magasabb, mert nem mindenkiről tudunk különféle okok miatt.

A személyes tragédiákat családon belül főleg a szülők és a közvetlen környezetükben élők élik meg, egyéni, fizikai és lelki erejüktől függően, kik könnyebben, kik nehezebben, sokszor maguk is belefáradva, belerokkanva szerették betegségébe. Hiszen a családtagok szeme előtt játszódik le a betegség kialakulása és nem mindegy, hogy mikor észlelik az első betegségre utaló jeleket. Sokan nem tudnak mit kezdeni a problémával, hiszen nem szakemberek és az első kétségbeesés után talán még rossz irányba is indulnak el a terápiával.

Ezért jó lenne, ha valaki felkarolná az ügyet és a hozzátartozók fordulhatnának valakihez a problémájukkal, aki szakmai tanácsokkal segítené a családtagokat, akik otthon ápolják, gondozzák betegeiket.

Ezért szülői ötletből kiindulva alakult meg Szekszárdon a „MOBIL” - Klub, ahol pszichiátriai gondokkal küszködő társaikat és (vagy) hozzátartozóikat, valamint az érdeklődőket nagy

szeretettel várják a klubban dolgozó aktivisták. Találkozó: minden hónap második és negyedik keddjén 16 és 18 óra között, a Mikes utca 1 szám alatti Öregek Napközi otthonának klubhelyiségében.

- Mikor alakult a klub?

- 2001 szeptemberében kezdtük szervezni a klubot - mondja az egyik aktivista, aki fő szervezője volt, a kis csoport elindulásának. - Decemberben tartottuk az első foglalkozást, ahol azóta általában 5-8 fő jelenik meg.

- Milyen céllal hozták létre a klubot?

- Cukorbetegeknek, szív-és érrendszeri megbetegedésben szenvedőknek. Már van Szekszárdon rendszeres összejövételük az ANTSZ székházában.

Ebből kiindulva arra gondoltunk, hogy a mi betegeink gyógyítása érdekében létrehozunk egy tanfolyam jellegű foglalkozást, melyben a hozzátartozókat próbáljuk felkészíteni, megerősíteni abban, hogy megtanuljanak szakszerűen segíteni, és ezt a tudást - minden elkötelezettség nélkül - el kell mélyítenünk ezeken a foglalkozásokon.

- Kik járnak a foglalkozásokra?

- Pszichiátriai kliensek, hozzátartozóik és érdeklődők. Jöhetnek egyénileg, vagy párban egyaránt. Aki eldöntötte, hogy ide eljön, a legnagyobb lépést már megtette a gyógyulása érdekében.

- Mi a célja az találkozásoknak?

- Rendszeres orvosi ellátás mellett megbeszéljük, hogy mi az, amit még a gyógyszeres kezelés mellett lehet tenni a gyógyulás érdekében. Szakember adja a tanácsokat, beszélgetni lehet csoportosan, vagy aki igényli egyénileg, de akad olyan is, aki csak hallani szeretne a problémákról és abból okulna vagy tanulna.

- Kik vezetik a klubdelutánokat?

- A klub 4 főre épül, van egy szakorvosunk, aki szaktanácsokkal lát el bennünket, de nem rendel a foglalkozásainkon. Szakápolónk a helyszínen foglalkozik az érdeklődőkkel s van egy hölgy, akihez a szociális és jogi problémákkal lehet fordulni. Jómagam pedig összefogom a klubot.

- Mondana néhány terápiás lehetőséget?

- Az első a beszélgetés, a megnyilatkozás. Sokaknál a beszéd is egy lehetőség a probléma feltárására. Van fény-, zene-, mozgásterápia, esetleg a relaxáció, a séta és a könnyed sport is hatásos lehet. A mozgás önmagában is feszültségoldó. Fontos még a hasznos tevékenység keresése, pl. munka, bedolgozás stb.

- Mik a további terveik?

- A jelentkezők által felvetett problémákból alakulnak a programok. Keresünk pozitív példákat és kíváncsiak vagyunk arra, hogy a gyógyultak milyen módon érték el sikeres eredményeiket. Tervezünk zenés tornát, önszorgító nyelvoktatást. Hívjuk és várjuk a további érdeklődőket, s azokat, akik valamilyen módon segíteni tudnak.

Köszönjük azoknak, akik eddig is segítették munkánkat. A szociális otthon vezetőjének, orvosoknak és asszisztenseknek, s a médiáknak, akik ingyen segítettek ez ideig.

Tehát a MOBIL klub elindult, s mint nevéből is kitűnik, mozgósítani akarja azokat, akik maguk és embertársaik érdekében tenni akarnak sorsuk jobbá tétele és gyógyulásuk érdekében. Várják az érdeklődőket.

VIZITDÍJ I.

Íme, itt az ágytál,
Amire vágytál.
Felkucorodsz a karimára,
Mint tüzértiszt
A málháslovára.
Reménykedve vársz
A csodára.
Ha bemész a söntésbe,
Gondolj a beöntésre.
Ez tiszta dili
Jobb ma egy bili,
- Tele van vele az éter -
Mint holnap
Egy katéter.

Itt a cím az egészségügy szinonimája.

NÉZŐPONT: ... MATYI BARÁTOMNAK

Tudósaink azt állítják,
- Bár hamisak az érvek -
Ép testben ép
Csak a lélek.
Bizony téves a szemlélet.
Rokkantan is...
- Szép remények-
Lehetséges boldog élet!
Magamról csak
Így regélek:
Bennem hiába is
Küzd a lélek.
Engem belülről
Mar a féreg.
Ép testemben
Épp hogy élek.

MÁS VOLT AZ ÉN ÉLETEM

ÉV VÉGI ELSZÁMOLÁS...

Más volt az én életem
Hosszú-hosszú éveken
Át.
Mások elől
Fal mellé húzódva.

Bár
De mostanság
Akár,
Mint beteg állat,
Kihúzódom
A testet gyógyító
Melegre, s a fényre
Házam küszöbére.
Most már merészen,
Akarva, nem akarva,
Fejemet büszkén
Magasra tartva,
Bátran belenézhetek
A Napba.

5. AZ AZ ANYANYELVÜNK, AMIN ÁLMODUNK...

- Nekünk magyaroknak van egy nagy kincsünk, az anyanyelvünk. Egyetlen más nyelv sem ilyen kifejező, gazdag szókincsű, mint a mienk. Mit lehet tenni azok ellen, akik ártanak, kárt tesznek benne?

- A magyar nyelv gyönyörű és nagyon sokszínű. Sajnos a modern világ sok idegen szót hozott a nyelvünkbe. Én ahol tudom, ostromozom rombolóit.

- Egyéb idegen nyelven is írsz?

- Más nyelven csak nagyon alapszinten tudok. Csak ezen a nyelven tudom magamat érthetően kifejezni. Az az anyanyelvünk, amelyiken álmodunk.

Néha előfordult, hogy egy vers hangulata után, vagy néhány ismert idegen szó után, csupán hangulati instrukciók alapján próbáltam egy dalt vagy verset lefordítani, de ez nem nevezhető műfordításnak. Az viszont többször is előfordult, hogy az én versemet fordította le más, német és angol nyelvre.

Az is érdekes volt, hiszen saját versemet nem tudtam elolvasni érthető módon.

- Mivel tudod színesíteni a verseidet?

- Nagyon szeretem a költői képeket, alliterációkat és a szójátékokat is használni, mert színe-sebb lesz a vers... A szavakat az élet produkálja és a magyar nyelv sokszínűsége. Én csak a körítést írom hozzá...

- Milyen időközönként írsz?

- Egy író embernek elhivatottsága van. Én rákényszerítem magamat, hogy minden nap írjak valamit, ha mást nem, akkor vázlatot, gondolatokat és másnap kidolgozom. A nyelvünk gyönyörű és változatos. A mi dolgunk, hogy megőrizzük minél tovább... Játék a szavakkal...

CÍMADÁS

Szilánkok a XX. századból

Mottó: Töredékekből áll össze az élet egésze.

Olvasok most egy könyvet és címeről eszembe jut, milyen fontos is az, hogy jó címet adjunk egy írásnak. Valamikor külön embert alkalmaztak arra, hogy szellemesek, frappánsak legyenek a cikkek címei. Szándékosan, vagy véletlenül, mégis akadtak hibák. Mi sajtóhubáknak hívtuk őket. Pl. „Az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet csapatok tisztjei öröklakásokat kaptak.” stb.

Ilyenkor a főszerkesztő üvöltve rohagált a folyosón, fegyelmi röpököttek, aztán elcsitultak a dolgok, de az írás megmaradt.

Most fiataloknak szóló nemi felvilágosító könyvet olvasok ilyen idős fejjel. Jobb későn, mint... Bár mindig tanulhat az ember, mint pl. most is.

A könyvecske címe: „Nemi élet, nemi erkölcs, nemi betegségek”

Jó mi? Mire rádühödsz, már el is ment a kedved az egésztől.

Most, az idők szavára hallgatva, szakácskönyv írásába kezdtem. Még csak az elején tartok, de a címét már tudom. „Paprikás csirke, erős lecsó, gyomorfekély.”

VÁNDORÉNEK I.

- 1.) Csendesen
csevegve
cseréltem
csendeiket.
- 2.) Reszketve
reméltem
rendesebb
rendeiket.
- 3.) Láttam
légben
lebegő
lelkeiket.
- 4.) Fehérlő
fényekben
feszülő
felleiket.
- 5.) Hatalmas
havazó
habfehér
hegyeiket.
- 6.) Féltem
faágról
fosztani
fészkeiket.
- 7.) Keresve
kerestem
keményebb
kérgеiket.
- 8.) Évődve
élveztem
élvhajhász
érveiket.
- 9.) Eretnék
emberek
ezerszer
ellened.
- 10.) kalapáltak
keményre
krisztusi
keresztet.

11.) Karó
karcolta
kérgesre
kezemet.

12.) Kóró
kapdosta
kopottas
köpenyem.

VÁNDORÉNEK II.

13.) Csendesen
Csevegve
Csellengtem
Csak Veled.

14.) Reszketve
Reméltem
Rendesebb
Rendeiket.

15.) Láttam
Légtengerben
Lebegő
Lelkeket.

16.) Fémes
Fényességben
Feszülő
Felleget.

17.) Hatalmas
Hó sipkás
Habfehér
Hegyeket.

18.) Fosztottam
Faágról
Fityegő
Fészkeket.

19.) Évődve
Élveztem
Élvhajhász
Éveket.

20.) Eretnek
Emberek
Ezerszer
Ellenem.

21.) Káráltak
Kínáltak
Krisztusi
Keresztet.

22.) Vétkesek
Vallatnak
Vándorlok
Verselek.

RÍMELŐ SZÉP SOROK, SORBAN SORAKOZNAK

Sötétben sejlik a sápadt sugár.
Fénye, lénye, kénye.
Búsan bűgő bársonyosan barna
Hangod, halkan hallod.
Csodásan csendül csacsogva,
Csicsergő csöpp cseresznyeszád,
Csalfa, csalóka csókra csábít
Édesen évődő évek,
Csapongó csacska csodával
Valóra válnak vágyaid.
Regősök regélnek regéket,
Mesélők mesélnek meséket.
Virágnak virága,
Világnak világa,
Fényes fényessége
Halálnak halálával hal.
Mint mindenik Magyar.

2012 aug. 12.

A SZÓ VESZÉLYES FEGYVER

A magyar nyelv gyönyörű!

Könnyű vele kifejezni gondolatainkat, s ezt számos kitűnő költőnk bebizonyította. A szavakat versbe szöni csoda és szépen beszélni öröm. A magyar nyelv képes arra, hogy ízesen, körülírva magunkat szépen kifejezve beszéljünk. De! manapság a „költészet nem pálya” a rohanó élet, az idő- és papírspórolás létrehozta a rövidítéseket és rengeteg szó is van már, amit elfogadott a közvélemény.

Így pl. TV, MATÁV, MÁV, MAHART, LATEX, RÖLTEX, KÖZÉRT, ZÖLDÉRT, OTP stb. Mostanában új szavakat is hallhatunk. Megdöbbenett családom fiatal hölgytagjainak egy vacsoránál elhangzott dialógusa. Ők „szendzsót” (szendvics), „üdcsit” (üdítőt) kérnek. Kérdésemre, hogy hol tanulták ezeket a szavakat, mondták, hogy az „isiben” hallották a társaiktól. Most az egyszer örültem, hogy nem ők találták ki.

A minap vásárolni akartam egy zöldséges boltban és megrökönyödve olvastam, a táblára krétával írt szöveget. A „pari” ennyibe kerül, a „nari” annyiba, a „mogyi” pedig amannyiért kapható. Gondolom a TV (tölteni való) paprikán pedig nem lehet fogni az RTL Klubot. Dühösen, szégyenkezve és vásárlás nélkül kijöttem az üzletből.

„Gratulálok” valamennyi nyelvrombolónak, aki még ki is írja butaságait egy jól látható helyre, hadd olvassák és tanulják meg a vevők.

Valamikor, az idő kezdetén az ősemberek szótagolva beszéltek. Azóta fejlődünk valamelyest, s csak remélhetjük, hogy a XXI. században nem kezdünk el újra makogni.

HÁROM TEMPLOM

AKROPOLISZ

Istenek kövei
Kövek Istenei
Isteni kövek
Kőistenek.

KŐ

Mennykő
Tűzkő
Vízkeő
Cseppkeő
Homokkeő
Mészkeő
Márványkeő
Oltárkeő

TEMPLOM ROM

Romvár
Vár rom
Rom halom
Kőhalom
Rom kert
Sírhalom
Templom.

Amikor írtam az Akropoliszt, többen álltak a hátam mögött és szurkoltak, hogy mi lesz a következő sor vége. Szeretem a szójátékokat...

DVESÍTSÜNK

Szekszárdon több „100 forintos” bolt működik. Nem is ez a baj, hiszen szüksége van a lakosságnak olcsó árukra, mert sokan nem tudják megvásárolni a drága holmikat. Persze van a dolognak egy kis szépséghibája, a boltok neve nem azt takarja, amit hirdet. Keresve keresem azokat az árukat, amelyek „csak” 100 forintba kerülnek. Mindhiába. Túl szép a menyasszony. A vevő talán becsapva is érezhetné magát, de ez egy másik történet. Igazából a névválasztással van a baj.

Az ember néha betér egy ilyen olcsóbb üzletbe, jelen esetben egy műanyag törölközőtartóért. Ami ugyan nem egy látvány a fürdőszoba csempéjén, de a célnak megfelel. (Nem kell mindig kaviár.) Találtam is kétfélet. Az egyik felfúrható, a másik ragasztható. A csavaros talán stabilabb, de kell hozzá fúrógép, vídiafúró, hosszabbító, csavarhúzó, tipli, facsavar. Túl macerás, nem kell! Nézzük a másikat, a ragaszthatót! Mivel is ragad ez? Az akasztó hátán látható egy felirat. Először azt hittem, külföldi a termék, aztán rájöttem, hogy az ovális ragasztandó felületre csak így fér ki a használati utasítás:

Megne-
dvesíteni.
Felrag-
asztani.

Bizonyára nem magyar szakos dolgozó írta ezt a szöveget, de azért a nyomdában van korrektor is.

Hát akkor most dvesítsünk, vagy ne dvesítsünk? Költői a kérdés. Talán csak az én irodalmi lelkületemet zavarja az efféle írásos környezetszennyezés? (A tény az, ha már felragasztottuk, a szöveg többé nem látható. Jobb is.)

Bizonyára ezek a dolgok is hozzájárultak ahhoz, hogy a másikat, a falra csavarozhatót választottam. Ahhoz nagyobb a bizodalمام. Talán jobban is tart...

TŰNŐDÉSEIM I.

Eltűnődöm néha
A Magyarok
Némely Szaván.
Házam - Hazám.
Csak az ékezet van
Máshol az á-n.
Mégis milyen
Hasonló a szó.
Azám.
Ahol a házam,
Ott van a hazám.

TŰNŐDÉSEIM II.

Eltűnődöm néha
A Magyarok
Némely szaván.
Eger - Egér
Micsoda talány.
Megváltozik talán
A szó értelme,
Ha nincs a
Vessző a helyén?
Egerben Dobó volt
A hős vezér,
S harcolt mellette

Sok asszony és legény.
S nem bújt el
Egy vitéze sem
A lyukba,
Akár az egér.

TÚNÓDÉSEIM III.

Eltűnődöm néha
A Magyarok
Némely szaván.
Kex,
Stex,
Szex,
Sőt:
Szexárd.
Helyettesíthető
A két betű
X-el.
S jobb ha
Sorsod elől elfutsz.
Felszólít magyartanárod:
„Tanúj mer megbux.”

TÚNÓDÉSEIM IV.

Eltűnődöm néha
A Magyarok
Némely szaván.
Anyanyelvünkben
Van néhány szabály.
Számomra sok minden
Megfejtendő talány.
A vakond egy
Rövidke szó.
Nem elég
Szegény állatkának,
Hogy vakon
A sötét földben
Kell élnie?
Vakondok a
Rendes neve.
Több pocoktúrás
Is van szerte,
Tehát többen
Laknak a kertbe.
Hogy is mondjuk?
Mi is a
Többes szám jele?

Vakondokok!
Kiált fel pici lányom.
Homlokomra csapok:
Hát persze!
Igazad van Kati.
Hisz Te tudsz a legjobban
A családban
Ragzani.

TÚNÓDÉSEIM V.

Eltűnődöm a
Magyarok
Némely szaván.
Van néhány
Olyan szó,
Mely nincs is
Talán.
Itt van például a
Miháncst.
Mit is jelent?
Mihelyt.
Így helyesebb lehet.
Hogy ilyen szó
Nincs is?
Akkor mondok mást:
Amiháncst.

TÚNÓDÉSEIM VII.

Eltűnődöm a
Magyarok
Némely szaván.
Levél ment:
Nem tudok hazamenni,
Mert megütött az áram.
Válasz jött:
Az egész család
Lelkileg kivan,
Nem is tudtuk, hogy
Megnősültél fiam.
Pedig csak elcsúszott
A vessző az á-n.
Megütött, de nem az áram,
Hanem az áram csupán.

TÚNÓDÉSEIM VIII.

Eltűnődöm a
Magyarok
Némely szaván.
Számomra
Felfoghatatlan talány,
Miért is olvas keveset a nép?
A költőnek
Olyan mondatokat kell írnia,
Mi oda-vissza jár.
Így gyorsabban megy az idő,
És szaporább az olvasás.
Ha egy soron túljutsz,
Kettőn rágtad magad át,
S így nem lehet hazudni:
Indul a görög aludni,
Indul a görög aludni.

MAI NAPI HUMORKA V.

Sógor,
Koma,
Jó barát.
Jobbra át,
Vagy
Balra át.
Mindenki elnyeri végül
Megérdemelt jutalmát.
Jól áll majd nekik
A cella,
Vagy a
Muszáj kabát.
Kényszerzubbony az értetlenkedők számára,
Kislányom találmánya.

HANGOK A LÉGBEN

Fülemüle hangicsál,
Kis egérke rágicsál.
Ugró veréb csicsereg,
Füsti fecske ficsereg.
Uhu bagoly huhorász,
Csengős csikó nyihorász.
Kicsi kocsi csikorog,
Vásott kölyök vigyorog.

Farkas koma vicsorog,
Riadt madár rikoitoz.
Szarvas bika barcog,
Tavi béka vartyog.

Fapapucsod klaffog,
Gumicsizma cuppog.
Bőrbakancsod csattog,
Kukorica pattog.

Szélfutta fa tekereg,
Korhadttörzse nyekereg.
Szárász ágarecseg-ropog,
Tarka harkály kipeg- kopog.

Gesztenye hull kopp kopp,
Ugrik a nyúl hopp hopp.
Szaladgálunk ide-oda,
Ezredéve idestova.

MINEK EZ A

Lobognak,
Kopognak,
Ősidőktől
Robognak.

Haladnak
Szaladnak
Hegyrefel, és
Völgybele.

Sután
Bután
Ki után,
Mi után.

Azután
Tolatás,
Minek ez a
Rohanás?

SZÉKELY GYERMEKEK KAKASDON, A SZOMSZÉD PORTÁN

Hová mégy leánka?
Gyere bé nálunk.
Örömet látunk.
Ülj le a tornácra.

Édesanyám!
Kié ez a nagydarab zsíros kenyér
Itt az asztalon?
A tiéd fiam.

Jaj de kicsiny...
Kicsi gyermek.
Megint bépottyintottál
A nadrágba?
Ezt is Lázikának?
Azt is Lázikának?
Az Istenit Lázikának.

Anyjuk,
Szólj a pulyáknak,
Hogy hajtsák bé a tehent,
Meg a bürgéket.
Hamarvást.
Az Istenit Lázikának.

A KÖLTŐ SZINONIMÁI

Szinonimák, szinonimák,
Ti rokon értelmű szavak.
Bár a fogalom hasonló,
Mégis más az alak.
Nézd csak mi áll
A „költő”szó alatt:
Ki tojást,
Ki verset,
Én pénzt.

6. SZEKSZÁRD, AZ ÖRÖK VÁROS

- Mindenki életében meghatározó, hogy hová született. Mióta élsz itt?
 - Itt születtem, itt éltem le az életemet, itt is fogok meghalni. A családi kriptánk is itt van. Szekszárd nagyon szép város, én nem hagyom el, az már biztos.
 - Miért hívják új városnak?
 - Azért új város, mert a régi leégett és újjáépítették. Olyan ez, mint egy falu, a városközpont kissé messze van.
 - Közel van az iskola, ahol dolgoztál?
 - Szemben van, nem messze. Egy régi temetőre épült. A sírokon járva tanítottunk, ez sokszor zavart, mert én még jártam abban a temetőben. Ha árkot vagy gödröt ástunk, mindig találkoztunk valakivel... Sokszor kellemetlen volt. A fűtéscsövek a koporsók között mentek és azok ott is maradtak.
 - Úgy tudom, hogy több híres személyiség is megfordult Szekszárdon és emléküket is itt hagyták...
 - Itt járt Liszt Ferenc, aki vendége volt Augusz Antalnak, és zongorázott a megyeházán, aláírása ma is látható a zongora belsejében, és ő írta a szekszárdi misét. Sajnos nem lett kész az Újvárosi templom avatására. A Babits ház udvarán áll egy szobor. A bőrfotel az eredeti, bent van a házban, ültem is benne. A parkban szokott lenni a sok ünnepély.
- De van itt Garay szobor és Bezerédi szobor is. Nyugodtan mondhatjuk, hogy megyeszékhelyünk a szobrok városa. Minden száz méteren találunk egy-egy szobrot, a vasúttól egész fel a Béla térig.
- Szekszárd ma is egy álomváros, megértem, hogy szeretsz itt lakni. De régebben sem gondoltál arra, hogy más városban, esetleg külföldön élj?
 - Soha sem kíváncsoztam el innen. Egy hét nyaralás után már nézem, merre is lehet a szekszárdi Séd patak, mindig honvágyam volt, ha elutaztam.
- Az én életem sem habos torta, de én nem tudnám elhagyni ezt az országot, bár már többször hívtak...
- Mindhiába, ragaszkodom a városomhoz, az itt leélt életemhez, a halottaimhoz, ilyen szempontból földhözragadt vagyok.

ALISCA DOMBJAIN

Itt élek immár
Hatvan éve
Szekszárdnak dombjain.
A város
Hét dombra épült,
Mint Róma,
Alisca romjain.

Inkább élek én
Alisca dombjain,
Mint Rómának
Összedőlt romjain.

Szekszárd tényleg nagyon szép. Hét dombra épült, mint Róma. Néha szoktam vezetni csoportokat és sok szépet tudok mesélni a városról.

Főleg a régi időkről, de próbálom követni a jelen rohanását is.

CSOBOGÓ A SZEKSZÁRDI SÉD PATAKON

A Kiskulacstól lefelé jövet,
A Séd patak felett
Egy kőhíd ívelt át.
Ki arra sétált, hallgathatta
A béka muzsikát.
Történt egy holdvilágos éjszakán,
Hogy a hídkorláton át
Beleesett a patakba
Egy illuminált.
Ült a csobogóban,
Az angyalok ölében,
S fejére folyt a víz.
Szájában megkeseredett
A bor íz.
Míg a vízben vidáman pancsikált,
A rendőr megsokallta,
S lekiált:
„Ne lármázza fel a csendes éjszakát”
S jött a válasz:
„Jó a víz, gyere le te is pajtás”
Megdöbbentő a csend,
Nyomasztó a hallgatás.
A szerv még egyszer zordan szólt:
„Jöjjön fel az elvtárs”
A lehűtött testből felfortyant az indulat,
Majd méreggel teli a vádaskodás:
„Nem elég, hogy belelőktél,
Még le is pisálsz?”

Gyerekkoromban láttam ezt a megtörtént esetet. De! Azóta sem gyerekkor, sem kőhíd, sem Kiskulacs. Minden elmúlik egyszer. Ebben a patakban töltöttem a gyerekkoromat. Nyáron fürödtünk, békát fogtunk, télen korcsolyáztunk.

Sok élmény fűződik hozzá, még rabok is bujkáltak ott...

A SZEKSZÁRDI PLATÁNSORON

A szekszárdi platánsoron
Ha végig megyek.
Felismernek, megismernek
Az emberek,
Egy apa mondja:
A tanár úr tanította
Mindkét fiam.
Az egyikből börtönőr lett,
A másik fogva van.

A szekszárdi platánsor
A Champs-Élysées.
Elfogadtam a sorsomat:
Tőlem minden szépség
Oly messze van.
Az ügyért sokat
Én nem is teszek.
Bogyiszlón már sokat voltam,
Párizsban nem is leszek.

A VIRÁGOS SZEKSZÁRDÉRT

Nyár elején az egész ország megszépült és természetesen Szekszárd sem szeretne lemaradni. Ennek okán fel is virágozták futómuskátlikkal a... villanyoszlopokat.

A kétágú zászlótartók fölé, amelyek már úgy látszik feleslegessé váltak, virágtartókat szereltek fel. A növények olyanok, amilyenek, hol virágoznak, hol pedig nem. Nem is ez az igazi probléma. Pedig ha már ott vannak, akkor igazándiból díszeleghetnének is.

A két-három méternyi magasságban lévő cserepeket gyomtalanítani, locsolni is kell. E munka elvégzésére természetesen csak létrával vagy kosaras autóval van mód. A mostani rekkenő hőségben külön gond a locsolás.

Kisteherautóról egy dolgozó hosszú fémcsővel öntözi a virágokat. Mivel nem látja, mikor telik meg a cserép, így mellécsorog jó pár liternyi víz, ami a vasoszlopon végigfolyik. A kandelábereken vagy van ajtó, vagy nincs, ez esetleges, de a víz a meglévő ajtón is befolyik és az ajtó alján kifolyik. Azt hogy a vezetékekhez és a biztosítékokhoz mennyi nedvesség jut..., ki tudja? Az amúgy sem szép oszlopok pedig az állandó locsolástól megrozsdásodnak. A járdán összegyűlő víztócsák jobb híján előbb-utóbb felszáradnak.

„Gratulálok” az újítóknak, mert ha talán vas helyett fa oszlopot öntöznének, az tán előbb-utóbb ki is virágozhatna.

Azt, hogy öntözéskor van-e áram a neontartó oszlopokban, az reméljük, hogy nem egy baleset során derül majd ki.

Nemrégiben meghalt egy szerelő Szekszárdon, a villanyoszlopon. Pedig ő nem is locsolta.

SZURDIKOK MÉLYÉN

Szurdikok mélyén,
Löszfal meredélyén
Bodzák hűvöséből
Cefreszagot áraszt
A gaz nőtte pincelyuk,
Régmúlt tüzes borok
Dicsőségére
Vágyik az újbor.
A dülőúton felszáll a por,
A pince mélye
Szomjazó vendégre vár,
Bíbor színű
Az üveg pohár,
Mámoros muslincák
Monoton dala száll.

Ősi illatok a szekszárdi Kadarka utcán

NEM ÉRTEM

Így ötvenfelé az ember talán jogosan gondolhatja, hogy már mindent tud. Megette a kenyere javát, és már sok mindent tapasztalt, meglepetések nemigen érhetik. Mégis, mostanában gyakran azon kapom magam, hogy sok mindent nem értek. Megmagyarázni megtudom, de nem értem.

Az ember ebben a kissé korai tavaszban sétálgat a parkban, s nézi a Szekszárdon örvendetesen szaporodó szobrokat és élvezzi a nap erőlködő sugarait. Milyen csodálatos is a világ!

Sétálgatás közben az ember, ha elfárad, akár le is ülhetne egy padra, s az áldott fényözönt úgy is élvezhetné. Így gondolhatták talán sokan mások is, mert nemigen van szabad pad a fasorban a buszmegálló felé. Diákok ülnek a padokon, látszik hanyagul félredobott hátitáskájukon, hogy tanulók. Ezzel talán nincs is baj, de mégis furcsa a dolog.

S nem értem! Miért nem a szép barnára festett széles, kényelmes padon ülnek, hanem az egydeszkányi háttámlán? Negyvenhatos sáros bakancsukkal az ülőkéket tapossák, s bőszen szotyoláznak. Talán ebéd helyett, mert a kupac csak gyűlik.

Én nem szívesen akasztom össze a bajszomat tizen-huszonéves fiatalokkal, s nemcsak azért, mert nekik bajszuk és szakálluk is van, nekem pedig nincs. Pedagógus mivoltomból tudom, hogy az ilyen lelkületű fiatalokból milyen reakciót válthat ki egy számukra kioktatásnak tűnő kérdés. Bátorságomat összeszedve azért mégis csak megkérdeztem: a padon ülésnek miért pont ezt a módozatát választották? Hiszen kényelmetlen, s beszennyezik az ülőkéket is.

Az azonnali anyázás elmaradt, mert őket is meglepte a „bátor” rákérdés. Aztán egyikőjük unottan válaszolt: „Azért, mert a pad sáros!” Szerintem addig nem volt az, amíg ők fel nem ültek a kakasülőre, de ez már nem bizonyítható. Gondolták, a vén hülének lehetne jobb dolga is, de már nem is foglalkoztak velem. A szotyikupac pedig csak gyűlt, s gondolom nem ők söpörték össze. Jó, hogy az Isten teremtett a múzeum köré galambokat is.

S végig gondoltam: mekkorát változott a világ. Ha gyermekkoromban véletlenül bicikliztem a járdán, a rendőr kiszedte a szelepet a kerékből, s tolhattam tovább a kerékpárt. Ma mindenki a járdán biciklizhet. Vagy: ha az utcán ettünk, mindenki azt gondolta, szegények vagyunk, pedig egy szelet zsíros kenyérrel milyen jó volt szaladni a focipályára. Ma már minden sarkon hamburgeres löki az utcára a portékát, hadd egye a dolgozó. Vagy: ha volt egy kis dugipénzünk, a nadrág zsebébe rejtettük, nehogy valaki meglássa.

Ma az utcai automatákból tízezreket vesznek ki mindenki szeme láttára.

Mekkorát változott a világ! Miért ne történt volna változás padonülés ügyben is? Ma ez a divat! Rosszul értelmezett divat a fiatalok részéről, mert még eddig nem láttam nyolcvan éves nénikét padok karfáján ülni a buszmegálló felé az SZTK-ból jövet-menet.

Szóval nem értem! Megmagyarázni meg tudom, de nem értem.

Sok mindenre lehet még ráülni, de például a WC felhajtott deszkájára igen veszélyes.

SZEKSZÁRDI NEVEK MÁRIA TERÉZIA ÓTA

Itt lakik

A Weisz,
A Geisz,
A Prantner,
A Jantner,
A Schuller,
A Müller,
A Hübner,
A Buchmüller,
A Takler,
A Támer,
A Páner,
A Keller,
A Teszler,
A Rittberger,
A Schilling,
A Jilling,
A Ribling,
A Schmidth,
A Wirth,
A Zinger,
A Meizinger,
A Wolf,
A Fux,
A Schulcz,
A Szalczer,
A Heller,
A Klein,
A Grósz,
A Glósz,
A Schneider,
A Schweiczer,
A Schumacher,

A Schönfeld,
A Vöglein,
A Hermann,
A Heimann,
A Neinann,
A Kleimann,
A Schmidth,
A Suszter,
A Bucher,
A Braun,
A Bauer,
A Schmauzer,
A Hiller,
A Himmel,
A Schmeiser,

Ritter, Ditter, Knittel, Herr Preimeier, Izlistecker, Bucholcz, Holczer
Ferk, Terc, Steicz, Schön, Schönfeld,
Scheiner Hepp, Vöglein, Zemán, Hilcz, Wirth, Just, Hiust, ScherMuchenbacher.

ÍGY ÉLT A FUK

30 év elmúltával: Kaiser István emlékezete

Menjünk egy túrára a FUK-kal,
Jobb lesz százszor, mint IBUSZ-szal.
Jutalmad nem maradhat el,
Élményekkel gazdagabb leszel.
Tekints a társaidra kérlek,
S játsszál vidáman velünk!
Dalolj, ha úgy akarja kedved
Énekeld a FUK-osok dalát.

Szekszárdon, közvetlen környezetünkben is éltek olyan emberek, akik sokat tettek az akkori fiatalok kulturális és erkölcsi neveléséért és a mai napig is meghatározó hatással voltak az egyes egyének életére. Ilyen ember volt Kaiser István népművelő a 70-es évek Szekszárdjának kiemelkedő alakja.

Magyarországon az 1960-as évek végén és a 70-esek elején, ha megüresedett egy dohos szenespince, vagy ha nem használták a bérházak közös helyiségeit, az élénk és lelkes fiatalok mindjárt pinceklubot, ifjúsági klubot csináltak belőle. Szekszárdnak ilyen szempontból szerencséje volt. 1970-ben megépült a Babits Mihály Művelődési Központ, mely akkor számtalan lehetőséget kínált a klubmozgalomnak. Egy országra szóló kirándulás után vetődött fel az ötlet: jó lenne egy utazgató-klubot létrehozni, országot-világot járni. Így jött létre 1971-ben a Szekszárdi Fiatal Utazók Klubja, a FUK. Vezetője, kitalálója, létrehozója a kitűnő pedagógus, földrajztanár, népművelő, a néhai Kaiser István lett. Kirándulásokon, belföldi és külföldi túrákon vettünk részt. Soha nem mentünk a vakvilágba, diákon, filmekben megnéztük a várost vagy a tájat, ahová indultunk és megismerkedtünk a történelmi tényekkel is. Tehát készültünk az útra.

Megy az úton át
Egy vidám társaság
Bátor és merész
Mindig tette kész.
Valaki kiáll
A hosszú sor elé,
Büszkén kiált
A barátja felé.

A klub ismereteket közvetített, nevelt, szórakoztatott. Bekerült az ország 12 legjobb ifjúsági klubja közé, négyszer nyerve el az „aranykoszorús” jelvényt. Kedd esténként tudományos, művészeti és utazással kapcsolatos előadásokat hallgattunk, melyeket film- és diavetítésekkel színesítettünk. Néhányan a meghívott előadók közül: Rákos Sándor költő, Csathó István író, Kulcsát István és Szőnyi János a TV-től, Koncz Zsuzsa és az Illés-zenekar, dr. Anghi Csaba, Vedres László biológusok, Dinnyés József és Rév Tamás énekesek, Rockenbauer Pál, dr. Csehák Judit. Rendszeres kapcsolataink voltak Kalocsa, Szeged, Tapolca, Gyömrő, Kajdacs Sárszentlőrinc, Tamási, Pécs és Budapest különböző klubjaival. A megyei lapban elsősorban Ordas Iván és Virág F. Éva írtak gyakran a klubról, de mi is tudósítottunk belföldi, bulgáriai jugoszláviai és lengyelországi útjainkról.

Alföld síkjai,
Hegyek szirtjei,
Várnak már ránk
Várok romjai.
A sok jó barát
A tűzön,
S vízen át
Énekli majd
A FUK-osok dalát.

Kaiser István 1977-ben, egy előadásra utaztában, halálos autóbalesetet szenvedett. Klubvezetői munkáját senki sem tudta pótolni. 39 évesen halt meg, most 70 éves lenne.

Egy vidám, mozgalmas hétféle
Elfelejtet minden bút veled.
Friss lesz az elméd és a tested.
Énekeld a FUK-osok dalát.

Az ifjúsági klubok az idők folyamán csődbe jutottak, az ifjúsági turizmus szép hagyományai szertefoszlottak. Ma komoly anyagi megterhelést jelent utazni. A baráti országok pedig már nem is annyira barátiak, és teljességében átalakultak. A legfőbb probléma az, hogy a mostani fiatalok szemlélete és érdeklődési köre teljesen megváltozott.

Szemléletváltásra egyelőre várni kell.

Ennek a klubnak voltam a vezetőségi tagja és lelkes tudósítója. Akkor voltam katona, amikor a baleset történt. Mire leszereltem, szétbomlott a társaság. Ebből a cikkből már senki nem él, sem a Pista, sem az Iván, sem a gyönyörű újságíró, akinek még a neve is szép volt, Virág Felicitás Éva. A Hőszakadás című filmben is szerepelt, mint egy epizodista.

DIAKÓNUS

JÁNOS ISTEN SZÍNE ELŐTT

Már egy órája zúgnak
Szekszárdon
Az Újvárosi templom
Összes harangjai.
Most nem csupán
Pünkösdre szólítja
A harangok nyelve
Egyházunk híveit.
Isten szerény szolgája,
A hű egyházfi készül
Utolsó útjára.
János, diakónus
Felravatalozva vár
Szeretett templomában,
Szent Mihály lovára.
Ahol keresztelt,
Esketett,
És temetett,
Hull Reá most
A szenteltvíz
S leng a tömjén
Fanyar, édes illata.
Imát mond érte
Isten földi szolgája.
A pécsi püspök,
S a város plébánosa.
Dicsérték földi tetteit,
Erényes életét.
Megtört hívei
Vetik magukra a keresztet,
Melyet ő is imádott,
És soha nem felejtett.
Alázattal szolgált,
Cipelve a nehéz terhet.
S megindult a menet
Az Újvárosi temetőbe.
Az úton búcsúztatta
Zúgó harangok sora,
A földi léttől.
S a sírkertben várta
Mennybevívő Angyalok kara,

S égi harsonák dallamára
Védangyala a
Sír széléhez telepedett,
Onnan elrugaszkodott,
Majd a halott lelkével kezében
A mennybe emelkedett.

Megjegyzés: Ma temettük János testvérünket, Diakónusként szolgálta Istent és a híveket. Szent életű ember volt. Előre ment, készíteni nekünk jó szálláshelyet, hála és köszönet. Aki látta a sírnál a jelenést, annak repes a szíve. Aki nem látta, feleslegesen jött ide.

A FESZÜLET DARABOKRA TÖRT

IRODALMI DÉLUTÁNOK

Az Illyés Gyula Megyei Könyvtárban

„A kor, melyben élünk, még hit nélkül
valókat is elővigyázatosságra intette.
Kevés nemzedék látta olyan világosan
a hatalmaskodók bukását, mint a mienk.
Akkor lettek semmivé, amikor - sok
erőszak árán - dicsőségünk csúcspokára
kapaszkodtak föl.”

Ordas Lajos

Az irodalomkedvelők és főleg az irodalmárok visszasírják az irodalomtörténetből, filmekből, kabaréjelenetekből ismert irodalmi kávéházakat. A múlt század elején egy valamirevaló kávéház elképzelhetetlen volt író - költő nélkül, és elképzelhetetlen volt egy írógató ember kávézó nélkül.

Alkotóműhely, találkozóhely volt és itt zajlott a társadalmi élet is művészkörökben. Sajnos a kávéházak - mint kispolgári csökevény - a szocializmusban átalakultak Eszpresszókká, s azok, mint tudjuk, korántsem hasonlítottak a kávéházak eredeti hangulatához, és nem árasztották, nem sugározták magukból a kultúrát és nem töltötték be az eredeti funkciójukat sem. Keletkezett egy új, melyet most évtizedek után többen próbálkoznak betölteni némi nosztalgiával fűszerezve. Újra megteremteni a kávéházak hangulatát és tartalommal megtölteni az ott eltöltött egy - két órát az érdeklődők számára, nem beszélve az igazi hamisítatlan, jó illatú és finom cappuccinóról, amivel a Megyei Könyvtár az „Irodalmi délutánok” című előadás-sorozatára kívánja becsalogatni olvasóit és bárki mást, akit az irodalom érdekel.

A FESZÜLET DARABOKRA TÖRT

„A kereszt darabokra hullása az ezredvég földi életének hitetlensége.

Az ember hagyta magát megcsalni múltó javakkal, múltó örömmel, hazugságokkal, dicsőséggel. Elfordult az égtől, azt gondolta, Isten nélkül is boldogul. Nincs szüksége törvényekre, tanításokra, másfajta szabadságot akart és mindent, ami fontos, elveszített. Elhitte a világban működő Gonosz csalfa ígéreteit, önként, szabad akaratából hajtotta rabigába testét és lelkét, és már nem is tud róla. Kellenek hát a gondolatébresztő emberek.”

Dr. Korányi Katalin

Ezekkel a sorokkal indult az „Irodalmi délutánok” nyitánya. Komoly összeállítással készült Hadzsikosztova Gabriella, a szekszárdi német színház művésznője és Orbán György, előadóművész.

Hamlet, XX. század - történetek az ezredvégről - címmel tartották meg előadói estjüket. Az olvasótermet megtöltő verskedvelők érdeklődve hallgatták az előadók színvonalas és műértő felolvasását.

Örkény István, Faludy György, Esterházy Péter, Háy János művei mellett a bolgár költészet gyöngyszemeit is hallhattuk Hadzsikosztava Gabriella fordításában is. Pl.: Sztratiev, Gecsev vagy Jordan Radicskov írásait.

A jó hangulatú előadás után jólesett a kínált cappuccino, mely kávéillatot árasztott a könyvtár termeiben. A rendezők tervei szerint havonta hívnak közönséget az Irodalmi délutánokra. Szeretettel várják a könyvtárba az irodalmi kávéház kedvelőket.

HARANGSZÓ I.

Meghalt a gazda,
Tele a templom,
Mindenki siratja.
Mengkondul a falu
Öreg nagyharangja.
Húzatja a sanda
Rokonság,
Várva a jussát.
Zúg a harang
A halott üdvéért,
Vajh mennyi?
Folyik a harc
Az örökségért.

„Házát,
Földjét,
Szőlőjét”
„ Házát,
Földjét,
Szőlőjét”

Aztán átvált:

„Pénzét,
Minden
Vagyonát”
„pénzét
Minden
Vagyonát”

Meghalt a falu
Bolondja.
Üres a templom,
Nincs, aki sirassa.

Érte szól
A lélekharang,
Egyre csak azt
Kondítja:

„Ringye-rongya
Ringye-rongya
Ringye-rongya.”

- Hol laktatok gyerekkorodban?

- Mi mindig a templom mellett laktunk. Régen a belvárosi, most az újvárosi templom mellett. Mindkettő híres. Az egyik Európa legnagyobb egyhajós temploma.

- Van valamilyen előnye annak, ha valaki templom mellett lakik?

- Behallatszik a harangszó. Minden nap hallgatom. Mondhatom gyönyörű. Naponta többször hallok harangzúgást. Mindegyiknek más a hangja és próbáltam a dallamhoz szöveget mondani. Ilyeneket, mint ez a pár sor is. A „mély mondanivaló” mellett a dallamosságot tartottam fontosabbnak..

A harangnak lelke van és szólni is tud az emberekhez, csak meg kell tudni hallani...

HÍVÓJELEM HA3OU

1983-tól hallható az éterben ez a hívójel, Ferencz József szekszárdi rádióamatőr hívőjele.

Aki rádiózni szeretne, annak legalább olyan kitartónak, szorgalmasnak, célratörőnek kell lennie, mint Józsinak, aki több mint húsz éve szinte nap, mint nap odaül a rádió adóvevője elé és keresi, kutatja a távoli világ hangjait.

Kitartásának eredménye 2004 decemberében érkezett meg postán az USA-ból. Egy diploma, amellyel a világon kevesen büszkélkedhetnek. A diploma „neve” 5BDXCC. Hogy mit jelent ez az elismerés, azt úgy érthetjük meg, ha megnézzük, mi is történt ez alatt a húsz-huszonöt esztendő alatt.

- 1979-ben kezdtem a rádiózást a régi úttörőházban. - mesél Ferencz József rádióamatőr a kezdetekről.

- Később az MHSZ-nél, a mai Szekszárdi Rádióklub elődjénél tanultam meg a rádiózás alapjait. Weisz János és Weisz László testvéreket tartom alapvetően mestereimnek. Ők igazán sokra vitték ebben a sportágban.

Akárki nem rádiózhat, az alapok elsajátítása után Budapesten vizsgát kell tenni, s ennek eredményessége után adják meg az engedélyt. Nekem 1983 óta van adóengedélyem, amivel együtt kaptam a HA3OU hívójelet.

- Mit jelent a rádióamatőr kifejezés?

- Ez egy gyűjtőfogalom. Van, aki rádióépítéssel, antennaépítéssel foglalkozik, mások rövid- és ultrarövid hullámú rádiózással, morzézással foglalkoznak. Sokan gyors távirás versenyeken vagy rádiós tájékozási futóversenyeken indulnak és kamatoztatják tudásukat. Ilyen sokrétű lehetőségek között tud válogatni a rádiós adottságaihoz és érdeklődési köréhez alkalmazkodva.

- Nehéz az amatőr rádiós dolga?

- Igen, igen sokrétű ismeretre kell szert tenni ahhoz, hogy eredményesen tudjon dolgozni. Nekem gépész végzettségem van, kell érteni a számítógéphez, fizikai-, mechanikai-, elektronikai-, földrajzi-, nyelvi ismeretekre is szükség van. Angolul az egész világon beszélnek. Nem profi, de általános alapszinten kell ismerni a világ dolgait.

- Mikor kapcsolod be a készüléket?

- A rádiózás időigényes, és bármikor végezhető tevékenység. Még világversenyekre sem kell elutazni, otthon asztal mellől kalandozhatunk a nagyvilágba. Ha a technikai feltételek adottak, akkor már könnyebb a dolog. Antenna rendszer, adóvevő és számítógép ma már nélkülözhetetlen, s akkor még mindig figyelni kell olyan dolgokra, mint pl. hullámterjedés, napszak, évszak, időjárás, napfolttevékenység és egyéb más zavaró tényezők.

- Milyen eredményeket értél el?

- A rádiózásban az egyik cél az, hogy minél több országgal, rádióamatőrrel létesítsünk kapcsolatot, s ezeket megfelelően QSL-lappal (nyugtalap) igazolni, dokumentálni kell. Az alap diplomát (DXCC) már évekkal ez előtt megkaptam. Ez azt jelenti, hogy száz igazolt országgal létesítettem összeköttetést. A most decemberben megszerzett diplomámra vagyok a legbüszkébb. (5BDXCC) Ez azt jelenti, hogy 5 sávon, (5 Band) 5-ször 100 különböző országot kell igazolni 335 ország közül. Ennyi állomással létesítettem igazoltan kapcsolatot.

Ferencz József diplomájának sorszám: 5472. Ennyien teljesítették ezt a feladatot a világon. Ebből kb. ötvenen Magyarországon dicsekedhetnek ilyen trófeával. Szekszárdon három személynek van ilyen amerikai elismerése: Weisz László, Hudanik Antal és Ferencz József.

- Hányan rádióznak a világon?

- A technika fejlettségét és a politikai viszonyokat tükrözik a számok. Az USA-ban 1,5 millióan, Japánban 2 millióan rádióznak, Magyarországon 2 ezer a rádiósok száma, Kínában, a világ egyik legnépesebb országában viszont csak kb. százan hódolhatnak e szenvedélynek. Évekig nem adtak ki engedélyeket politikai okokból.

- Kikkel beszélgettél az évek során?

- A 335 országból 327 országgal beszéltem igazoltan. Érdekességként említem, MONK APOLLO atyát, aki szerzetes és Görögországban önálló mini államban a MOUNTATHOS-i kolostorban él, egyedüli rádiós.

Fa Nándorral hajóútja során kétszer is tudtam beszélni. Egyszer Ausztrália alatt egy balesete után, másodsor pedig Dél-Amerika mellett felfelé menet sikerült elérnem. Érdekes, hogy ugyanekkor beszéltem egy Magyar Nándor nevű brazíliai úrral, ő volt a „száraz”, Fa Nándor pedig a „vizes”. Egyébként Fa Nándorral személyesen is találkoztam itt Szekszárdon egy élménybeszámolóján. Kedves találkozás volt. A mai napon 2005.02.02-én Rotuma szigetén, ami a Csendes-óceán közepén található, magyar rádióamatőrökkel, a rádiós expedíció tagjaival beszélgettem.

- A hobby és szórakozás mellett van-e praktikus haszna a rádiózásnak?

- A rádiózás igen költséges dolog és hálózata kiterjed az egész világra. Könnyelműség volna egy ilyen rendszert nem kihasználni vész helyzetben. Minden rádiósnak kötelessége egy adott helyzetben összeköttetést biztosítani. Pl.: A román forradalom idején katasztrófa rádióhálózat működött, ügyeleti rendszerben vettem részt, információkat adtunk tovább. Pl.: Rádió műtétet vezetnek le, gyógyszereket keresnek, segélykonvojokat kísérnek, sportversenyeket követnek nyomon, stb.

- Elérendő cél?

- A 335 ország totál elérése (NUMBER ONE).

Három hely van még a világon, amivel még nincs összeköttetésem.

- 1). Peter I. sziget a déli sark alatt. Csak expedíciók alatt érhető el. Most készül oda egy csoport.
- 2) Amsterdam sziget az Indiai-óceán közepén
- 3) Scarborough zátony a Fülöp-szigetekenél

Az Európa bajnoki II. helyezés mellé egy világbajnoki cím elérése

- A mai fiatalok jelentkeznek-e rádiósnak?

- Kevesen, pedig ma is érdemes elkezdni. Alaptudás, elszántság és kitartás kell hozzá.

Gratulálunk Ferencz Józsefnek a világra szóló diplomához, további sok sikert és jó QSO-zást kívánunk. Szekszárdon nagy hagyományai és szép eredményei vannak az amatőr rádiózásnak, hiszen világbajnokkal is büszkélkedhetünk. Bízunk abban, hogy Ferencz József tovább gyűjti az igazolólapokat és eléri a várva várt célt, a 335 országgal való kapcsolatteremtést.

KÖNYV NÉLKÜL

„Várákozom, növekvő fényességben
köztem és egy távol nádas rajza közt
mutál vékonyka földi jelenlétem.”

/Pilinszky János/

Könyvhét a könyvtárban

Az idei 72. Ünnepi könyvhét alkalmából, legalábbis Szekszárdon nemigen találkozhatunk a megszokott könyvsátrakkal. Pedig 83 könyvkiadó összesen 196 új kiadvánnyal készült erre a jeles eseményre.

Az országos megnyitóra a budapesti Vörösmarty téren június 7-én este került sor. A szerényebb körülmények ellenére azért Tolna megye és Szekszárd sem maradt rendezvények és főleg könyvek nélkül.

Az Illyés Gyula Megyei Könyvtár már június 5-től kezdve kedvezményes könyvvásárral és virágkiállítással várta az olvasókat. Ulakcsai Anna virágkötő és tanítványai gyönyörű növényekkel, csokrokkal és virágkötészeti remekekkel díszítették fel a könyvtárat, hogy méltó körülmények között kínálhassák az új köteteket. Természetesen eljöttek a helyi írók, költők is. Megjelent László Ibolya új verseskötete, Dr. Töttös Gábor két új könyvvel is jelentkezett a jeles alkalomra. Ékes László és Gáts Krisztina Beáta könyvei is a polcon sorakoztak.

Az olvasóteremben Dr. Monostori Imre irodalomtörténész Németh László munkásságát méltató előadásával kezdődött a program. A nagy érdeklődést kiváltó előadás kedvező visszhangot váltott ki a közönségből. Ezután a Tücsök klub ifjú énekesei csalogatták be az utcáról a járókelőket a dedikálásra és az esti Pilinszky János emlékműsorra.

A „teltházás közönség” Kovács Gábor és Ménesi János, Pilinszky János műveiből összeállított zenés, verses előadását láthatta.

A megye más falvaiban és városaiban is jó néhány könyvbemutatóra és rendhagyó irodalomóra szól a meghívó. Így Faddra, Decsre, Paksra, Szálkára. Június 11-én mutatkozott be a Tolnai Kézjegy új, 7. Kötete. (Tolnai Tollforgatók Klubja) Ebben az antológiában a régi

szerezők között találhatunk mindig új, fiatal tehetségeket is. Minden évben ezen a bemutatón, amelyet a Gyermekkönyvtárban tartanak, adják át a „Csányi László díjat”. Ezt a kitüntetést egy újságíró és egy költő vagy író kaphatja. Az idén László Kovács Gyula költő és Gottvald Károly fotóriporter részesült ebben a megtisztelő elismerésben.

Az idei könyvhét is tanulságokkal zárult. A könyvhét ünnep. Az írók, költők és az olvasók találkozásának szükséges és meghitt lehetősége is. Egy újszülöttnak minden vicc új. A fiatalokat nagyobb számban kellene behozni az olvasók táborába. Ez a pedagógusok felelőssége is. Valamikor nagy példányszámban jelentek meg a kiadványok. Ma már szerényebbek a lehetőségek, de egy könyv értékét nem a példányszám jelenti. Sokkal kevesebben vannak azok is, akik meg tudják vásárolni. A könyv mára már odáig jutott, hogy befektetés. Anyagi és szellemi értelemben egyaránt, ami talán majd valahol, valamikor reméljük, hogy megtérül.

SZEKSZÁRDI SZÜRET

Szürepektől hangos a Bartina,
Visszhangozza a Kisbödő,
Gyermekzsivajtól lármás a dombtető.
Tarkálló szőlőn
Piroslik a levél,
Létől duzzadt fűrtből
Lomhán csurog a vér.
Ujjával, mint üstdobos,
Bádogon dobol a puttonyos.
Tompán morog a daráló,
Musttal locsolják tengelyét.
Vidámabban lendül a kerék.
Friss csömögét marcangol
A henger a garaton.
Meghal a szem, de
Új élet erjed
Tüzes szekszárdi bor.
Vérszínben bugyog a kádról a must,
Csillámlik benne a gyertya fénye.
Csattog a prés ütemre,
Lécei közt csordul a lé.
Telik a csobolyó szaporán,
Tötiklőn zúdul le az új bor.
Feszül az abroncs bilincse,
Hordódongára rásimul.
Mustgáz kluttyan a kotyogón,
Magas a szám a fokolón.
Tompán koppan a lopó az akonán,
Bíborszínű az üvegpohár.
Bársonyos íztől összefut
Szánkban a nyál.
Gőzölgő pörkölt illata száll.
Foghíjas tanyasoron,
A Kadarka utcán
Cefreszagot okád a

Gaz nőtte pinceszáj.
Régmúlt borok dicsőségéről
Álmodik a must.
A pincemélye szomjazó
Vendégre vár,
Mámoros muslincák dala száll.

- Mesélj valamit, kérlek, az előző vers keletkezési körülményeiről!

- Minden évben vannak nálunk szüreti napok. Egyszer kértek tőlem egy bordalt, akkor írtam meg ezt a verset. Pályázaton kaptam érte tízezer forintot. A kritikusok azt mondták, hogy helytörténeti értékű. Sok olyan régi szót tartalmaz, amelyet már nem is ismernek, pl. Bartina, ami most egy dűlőutat és hegyet jelent. Eredetileg azt jelentette, hogy bort inna. Ezt egy pap mondta, akit Borzsáknak hívtak.

VÁGYÁLMAIM I.

Az a vágyálmom, hogy ötös találatom legyen a lottón.

De! Ha már lúd, legyen kövér. Ne csak néhány százezret, hanem egy-két milliárdot szeretnék nyerni. Annyiból kijönne itt egy könyvtár.

Szekszárdon nagyon kicsi ez a közintézmény. Igény volna nagyobbra, de hát az a fránya költségvetés...

Mindig ezt húzzák ki legelőször a listáról a felelős vezetők.

Nem üzlet ma már egy könyvtár.

Tehát én építenék egy korszerű kultúrpalotát, tágas raktárakkal, világos kényelmes olvasótermekkel, kis színpaddal az előadói estekhez, stb.

Nagyon jó lenne mindenkinek. Kivéve a családomat, mert utálnák.

Csak a névadással vagyok bajban. Minden szóba jöhető név már foglalt.

Garayról elneveztek teret, Szállodát, éttermet, két iskolát is.

Babits Mihály a művelődési háznak kölcsönözte a nevét.

Illyés Gyula pedig a mostani könyvtár névadója.

Így hát előállok korszakteremtő ötletemmel!

Mivel nagyobb lenne a jelenleginél, nemes egyszerűséggel hívják csak: nagy könyvtárnak... Mint nemecek ernőt. Így, csupa kisbetűvel.

Minek az a nagy flanc?

Aztán, majd ha meghalok, szép csendben, minden ceremóniát mellőzve, cseréljék csak le azt az első fránya kisbetűt nagybetűre. Akkor ez lenne kiírva... szerényen: Nagy könyvtár.

7. ÉRZÉSEK

KÉT SZEMEDBŐL

Két szememből
Könnycseppek hullanak.
Lábaid elé
Gyöngyökként gurulnak.
Gyöngyházfényű
Kemény kagylókban
Sokáig alszanak.
Csiszolt gyémántok
Üveget karcolnak.
Akár a savak,
Csontodba marnak
Igaznak vélt
Hazug szavak.
Két szememből
Könnyek hullanak,
Hogy látva lássalak.
Hogy látva lássalak.

2012. 11. 23.

KRÚDY UTÁN - SZABADON -

A körbehányt, düledező falu
Kocsmák mellett várnám
A régi szeretőket idéző,
Ötvenes nőket,
Kik kapuzárás előtt érzik a kéjt.
Azt hiszik örökre így is marad majd.
Érzem a múló időt, s az anyáskodó
Nők karjai közt felejttem a múltat.
Hiszen ők azok, akik adni akarnak.
Barna ölükből mocsan a süppedő idő.
Ajkukon a korholó szó is simogató,
Hiszen vártak egy gyertyafény teli esten,
A Krúdyt idéző szép vacsorán.
S nem jöttem, mert az ablakból
Egy másik nő nézett le rám.
Hívott szóval és bús tekintettel,
Áhítózó, ropogó kerevettel.
S nem mentem, mert féltem,
Hogy rájössz:
Nem vagyok ifjú Titán már,
S most már sokkal könnyebb
Hűségesnek lennem,
Mint ifjú koromban.

VALLOMÁS I. II. III.

VALLOMÁS I.

A neved csengése
Fogott meg először
Bársonyosan dalolt fülemben,
Mint mormota, ha neszez.
Utána láttam meg csak a nőt.
Meleg szobámban merengve
Lehunyom a szememet,
S visszarévedek minden mozdulatodra.
Ó, azok a bársonyos cicaszemek,
S a rájuk csukódó édes szemfedelek.
Lágyan fogom a kezedet.
Látom, hajad kibomlik,
És pajkos tincs hull homlokodra.

VALLOMÁS II.

Gondold csak el...
Ifjúkorunk elmúlt!
Miért zaklat, nyomaszt
Még mindig a múlt?
Miért nem csitul el
Őszülő szívünk?
Miért bugyog benne
Még ifjan a vér?
Honnan tudod azt,
Hogy ennyi csak az élet?
Vágyad, életkedved
Minden semmivé lett?
Nézd, hova tűnik el
Az ősz - kusza felleg,
Hisz még ablakod előtt
Nyílik a rét.

VALLOMÁS III.

A tánc bódító ritmusára
Álmom talán valósággá válhat.
Láttam: düh dúlta fel orcádat,
És tested megmerevedett.
Lágyan fogtam a kezedet.
Szememmel összevillant
Szigorú tekinteted.
Arcodat vágytól hevülten
Érintettem akkor,
S szerelmemet fényévnnyire
Lökted el magadtól.

KÖNYV ÉS VIRÁG

Szép volt a lány
Üde a teste,
De a szelleme oly sivár.
Az ifjúi hév
Elnéz sok hibát.
Okulásként az ajándék,
Könyv és virág.
Elmaradt a frigy.
Ki érti?
Rájön erre hamar egy férfi.
Tenyerem homlokomra csapom,
Jobb lett volna ajándéku,
Az aranyláncom.

MINT IGAZGYÖNGY

Akár a kagyló kinyílv
Áldozatra lesve,
Prédáját keresve
Mindent befogad
Magáévá téve
Mindörökre.
Ám, ha testére
Kósza homokszem
Ingerkedve rákerül,
Konokul rabul ejtve
Sohasem menekül.
Testének nedvével
Gömbbé elegyül
Védelvezve életét,
Csillogó gyöngyházú
Kagyló rejtekében
Igazgyöngyé nemesül.
Gyöngyhalász éltevel
Fizet, ha lemerül.
Tested kagylója
Kinyílv felhevül,
Sikamlós édesen
Testem testedbe
Kéjesen elmerül.
S benne a mag
Bódultan szétterül.
Egyetlen sejteddel
Örömmel elvegyül.
Szerelmedből immáron
Igazgyöngyé testesül.

Szívünk egymással
Örökre egyesül.

2013. 07. 15.

AZ ÚRINŐ...

(SZILÁNKOK A XX. SZÁZADBÓL X.)

Mottó: Töredékekből áll össze az élet egésze.

Az úrinők világa a II. világháború után eltűnt a magyar társadalom palettájáról.

Azért néha elő-előbukkan egy-egy emlék az akkori korból. Íme, itt egy példa.

Az úrinő a szerelemben, ha azt mondja: Nem, akkor az azt jelenti: Talán.

Ha azt mondja: Talán, az azt jelenti, hogy: Igen.

Ha egyből azt mondja, hogy: Igen, akkor nem úrinő.

SZERETLEK ÉN

Szeretlek én, ha hagyod,
Ha Te is akarod.
Elmegyek végleg Tőled,
Ha Te azt akarod.

Figyellek könnyes szemmel
Szívem vággyal teli
Míg csapongó szíved
Nevem elfeledi.

Nem lehet a lelkünkben
Mindent eltemetni.
Mindent abbahagyni.
Még élni akarni.

2012

LÁTNI SZERETNÉLEK

Látni szeretnélek
Az illatos ágyon,
Jázmin, tedd szebbé a
Szép párnát.

Nagy, buja rézágyon
Kéjesen szép álom
Andalítón táncol
Az árnyék.

Álmaimban olykor
Élni szeretne a
Lélekelállító
Reménység.

Mindent betakar a
Bársonyosan puha
Holdfényragyogású
Szépség.

Ekkor Amor nyila
Gyorsan eltalált
A hamis kis Cupidó
Incselkedett velem.
De nagyon jó.

Csalfa, csalóka csók
Kéjes csúcsán
Álmaim valóra váltak.
Hálószobámban, ágyamon
Jó illatú, dúskeblű
Hajnal ébredez.

S én e langymeleg
Kebel felé kapok,
S incselkednek velem
Lágytestű, pucér
Gömbölyded, pajkos
Huncut Angyalok.

2012

DZSIGOLÓ

Odafigyelés
egy jó szó
a parketten
kellemes ölelés
tánc végén
egy kézcsók,
forró hideglelés.
Az asztalnál jégbe hűtött
Édes pezsgő pukkan,
ez a dzsigoló.
Régi emlékképek
feltóduló sora,
eddig miért voltam
ilyen ostoba.
az erény és hűség
porlepte szobra.
Pénz csak annyi kell,
Hogy mindig elég legyen.

Autót, ruhát, szerelmet
Ne hitelbe vegyek.
Mindig a társaság középpontja legyek.
Hogy dzsigolóval jöttem?
Ezért ne aggódjatok,
Irigyeljetek.
Egyebet nem mondhatok.
Talán néha
Boldog is vagyok.

Egy unatkozó úriasszony életéből...

A NŐKRŐL

Az idejekorán
Tőről szakított
Bimbózó rügyektől
Elvásik fogunk.
Meg kell várni, amíg
Az érett gyümölcs
Önként ölünkbe hull,
Önmagát kínálva,
Enyhíteni étvágyunk,
Akaratlanul.

2012.

NŐNAPODRA

Az emberiség
Szebbik felének,
Az örök Évának,
Az Isteni Nőnek,
Páristól elloptam
A szép arany almát,
Hogy odaadhassam
Szépségedért jutalmul
Királynőm Tenéked.
Bódító bombont,
Csábító csokrot,
Suhogó selymet
Adhatnék Néked,
Vagy némi ékszert,
Talán igazán gavallér
Akkor lennék
Ha szálanként
Tízezer forintos
Hóvirágot szednék.

S évente nem csak
Egyszer ünnepelnénk.

2013. 03. 08.

Virág helyett
Boldog Nőnapot kívánok minden Hölgynek.

VÁROM A PÁROM

Várom a párom,
Nem jön az álom,
Éj leple alatt
Eljön e még?

Hinni szeretném,
Bennem a remény,
Boldog szerelmét
Adja az ég?

Szemét lehunyva
A küszöbön áll,
El nem szaladna
Sohase már.

2012

EROSZ

Simítom hajadnak
Selymes hullámait
Suttogom füledbe
Szerelem szavait.
Csókolom csöpp szádnak
Vérpiros ajkait.
Nyelved nyelvet keres,
S titkos kéjt remél,
Nyakad hajlatában
Mebújik az éj,
Jázmin illatával
Oldódik az erény.
Kerek vállaidra
Rásimul a holdfény.
Elidőzik kezem
Kebleid halmain,
Ujjaim becéznek
Bimbóid csúcsain.
Tovasiklok lassan
Csípőd vonalain.
Vénuszdomb lankáin

Édesen megnyíló
Nedvesen csillogó
Barlangod érzi a kéjt,
Forrón és tüzesen.
Féltőn, szűziesen.
Szívedet előbb tárod ki
Őszintén elém,
Mint combjaid rejtekét.

CSIPKERÓZSIKA ÁLMÁBÓL

Felébresztettelek
Szerelem csókjával
Csipkerózsika álmodból.
Pedig láthatja bárki,
Nem én vagyok
A királyfi.
Remélted új életed
Jobb lesz,
S a remény bevált.
Rájöttél a boldogság
Ízére,
S elfogott a mohóság,
A hév,
A vágy.
S azóta csapongva,
Ágról-ágra szállsz.
Fészekről-fészekre,
Mint a könnyen
Repdeső madár.
Virágról-virágra,
Akár a fürge méh,
Ki virágport remélve
Bibéről-bibére száll.
Pedig már tudjuk:
Elfogyott a nektár.
Nem csordul a méz,
Üres a kaptár.
Felébresztettelek
Hosszú álmodból,
Boldogság vizével is
Mehintettelek,
S Te mégis rútol
Elárultad hívedet.
Felébresztettelek,
S mint kiderült:
Túl jól sikerült!

ÖREGKORI SZERELEM

Bánat virággal
Ím megköszöntlek.
Szerelem béklyóval
Jól megköötözlek.
Vakon és bénán
Várom, hogy hívjál.
Őszülő szívvel is
Vágyom a tavaszt.

MINÁLUNK

(FÉRFIPANASZ)

Minálunk
Nekem
Mindig
Örülnek.
Ha elmegyek
Otthonról,
Akkor az
Asszony.
Ha hazajövök,
Akkor a
Kutya

OKNYOMOZÓI RIPORT

Felépült végre a ház
Kis ideig büszkén állt,
Majd meggondolta magát.
Egy szép napon összedőlt
S az emberek értetlenül
Nézték szétomlott falát.
Kutatták az okát, hogy
Mi okozhatta a tragédiát.
Ki a felelős? Talány!
Kéne egy bűnbak talán!
S kihallgatták a nyomozók
Az összes alkotót.
- Az én nyakamon volt az egész.
Mondta az alap.
- Reggeltől estig nyomtak a falak.
- Én a társaimmal összefogtam.
Szólt a téglá.
- Egy darabig kitartottam,
Hogy kerüljük a bajt el.
Mondta a malter.

- Én a tetőt tartottam.
Vallotta a gerenda
- Az egésznek színt adtam,
Bár nem én voltam az ész.
Nyilatkozta a mész.
S a cement, hogy senki
A hibát reá ne foghassa,
Szemlesütve azt mondotta:
- A szomszéd ház az alibim:
Bizonyítottan ott sem voltam.
Felelősök mindig vannak,
Csak sokszor elbújnak
Más mögé.
Itt a felelősség
A meg sem hallgatott
Kőműveseké!

KIÖLÖM MAGAMBÓL

Kiölöm magamból,
Akár a gyomot.
Mint megesett
Cselédlány,
Ki hűtlen gazdája
Miatt
Lúgkövet ivott
A szerelem elvakított.
A féltékenység
Felnyitotta
Végre a szememet,
Kiölöm magamból
A szerelmet.
Szerelmes szívem
Gyökerét
Hadd marja
A Glialka.
Fáradtan indulok
A harcba.
Kiölöm magamból,
Mint akit várfokáról
Leverték.
Kiölöm magamból
Végleg a szerelmet.

A GÓLYÁKAT LEVADÁSSZÁK?

Ha már
Két napja
Fent fekszel...

Azt gondolod:
Boncasztal ez
Vagy ravatal?
Haza szeretnél menni
Vagy csak ki innen,
S azt mondod
Magadban:
Ezután
Mindenki megszülethet,
Úgy ahogyan
Akar.

Dr. Geréb Ágnesnek ajánlom

KOLDUSOK ORSZÁGA

Kiül a koldusasszony
A vonat pályaudvarára,
Látszani engedi, hogy
Sajnos, nincsen lába.
Tízesek, húszasok,
Nagy néha százas is,
Csörren fekete markában
Ezzel tán nincs is baj,
Csak, ha az nem,
Hogy
Miért koldul Ő?
Hiszen a fia oly menő
Vállalkozó.
Nincs is talán rá jobb szó.
Odamegy a nőhöz,
Nyakában, s karján vastag a lánc,
Testén suhog a bőrkabát,
Mutatni akarja fölényét.
Reklámszatyorba üríti
Az anyja félig telt
Kötényét.

TEMETÉSEN

Meghalt a férj,
Sír az özvegy
Alig lát a
Könnyfátyolon át.
Ott a holttest,
S mégis...
Kit siratna mást?
Mint saját magát!

Az hallik a
Sötét fátyol
Mögül szüntelen:
Mi lesz velem?
Mi lesz velem?

MESEHORROR

Boci-boci tarka,
Se füle,
Se farka
Hóembernek
Se keze,
Se lába.
Hófehérkét
Elűzte
A mostohája.
Pirosát
Nagymamástól
Felfalta a farkas.
Volt még bűne
Több is,
A hét gida után
Nyakon öntötte
A kismalac.
Forró vizet
A kopaszra.
Jancsit és Juliskát is
Meg akarta sütni
A boszorka.
De a furfangos fiú
Belökte a Vasorrú Bábát
Az elektromos
Kemencébe,
S azóta is kering,
Időtlen időkig
A mágneses mezőbe.

ŐSZI SZÍNEK

1.
Piros rózsza, fehér rózsza,
Zöld, tövises szára.
A világ összes népe,
Járhat csodájára.

2.

Zöld a dinnye héja
Alatta fehéres.
Belül a pirosa
De mézes.

3.

A szőlő lombja is zöld.
A tiszta abrosz hófehér.
Kancsóban rajta a vörösbor
Csodálatos a trikolor.

FALU VÉGÉN

Falu végén
Nem füstöl a kémény.
Tűzifára
Nem telik év végén.

Kemény a fagy,
Közeleg az éjfél.
Csak szívünk melegít,
Karácsonynak éjén.

Hideg a vaskályha,
Nem ég az agáca,
Várunk a csodára.

HONVÁGYAM

Bármi is történt
A nagyvilágban
Gondolat szárnyán
Én oda szálltam.

Bármerre jártam
E nagyvilágban
Egy hét múltával
Hazámba vágytam.

ÖRÖMÖK ÖRÖME

Fejemnek hűvöse
Szívemnek pörölye
Lelkemnek öröke
Örömök öröme.

Boldog ifjúságom
Égi-földi éden
Anyám asztaláról
Öröm volt az étel.

VÉGRENDELET 2011-BEN

Temetésemre:
Nevünk megcsúfolói,
Apám Anyám megkínzói,
Öcsém arculcsapói,
Szerelmeim kigúnyolói,
Kerítésünk átugrói,
Gyermekkocsink eltolói,
Boroshordónk ellopói,
Vörösborunk megivói,
Életünk megkeserítői,
Kutyánk-macskánk megfojtói,
Kenyerünk megsavanyítói,
Leányaim csúfolói,
Ne jöjjenek el.
Egyébként az aktusra
Minden rendes embert elvárok
Kérés: Senki ne hozzon virágot.

TÁN UTOLSÓ ÉVEM

Futnak az évek
A talpam alatt.
Messzire szálltak
A madarak.

Tavaszi szellő
Hoz forró nyarat,
Ősz után jön majd
A téli fagy.

Elmúlik minden,
S én is talán.
Tűnődöm az év
Végső napján.

Köszöntelek újév,
Már vártalak,
Utolsó évem
Talán te vagy.

2012

TÉTOVA FÉNYEK ÚTJÁN

A tétován
Halványuló
Fény után,
Vágyaid nyomán
Ha elindulnál
Sohasem érnéd utol.
Fénysebességgel
Száguld előtted a jel.
Csillagpor vagy,
Melyből születél, és
Én is lettem,
Spirálalakjából
Hatalmas gömbbé
Elegyül.
S évmilliók múltán
Forró, kéje csúcsán,
Szétrepül,
Akár a csillagok.
A felrobbanó Napok.
Léted ismét
Porszemmé szelídül,
S küzdhetsz tovább
Újra egyedül.
A gravitáció pórázán
Száguldunk
Egy- egy fekete lyuk
Középpontja felé.
Millió erő parancsol,
Vasmarokkal visszahúz,
Onnan soha többé
Nem szabadulunk.
Hívlak az enyémbe,
Befogadnálak,
Sokkal tágasabb.
Betakarnálak,
Mert tűzforró, és
Jéghideg az Univerzum.
S mert félsz a kudarctól,
És önmagadtól,
Szívemet fényévnnyire
Lökted el magadtól.
Testünk és lelkünk
A visszahajló téridőben
Talán elkárhoznak,
De a tétova fények
A végtelenben
Találkoznak.

2012

ÜLÖK AZ ÁGYON

Ülök az ágyon,
A hinta ágyon
Nevetnek rám
A csillagok.

Este az ágyon
Lábam himbálom
Fejem felett
A Hold ragyog.

Az öreg fákon
Bagoly rikácsol.
Vigyáznak rám
Az Angyalok.

A fény sugarban,
Ezüstös sávban
Halkan figyel
A Balaton.

2012

BOLDOG AZ EMBER

Boldog az ember,
Ha bevégezte dolgát.
A sírásónak is látszik az arcán,
Büszke, hogy ő látta utoljára a holtat,
Mikor ráhajtotta szemfedelét,
S kiáshatta végső nyughelyét.
Az orvos is nézi,
Hogy szép-e a minta, ha
Bevarrta a páciens sebét.
Csak ritkán felejt benne
A kést vagy a szemüvegét.
A tanár is hiszi
Hogy a tudatlan gyermek
Általa ismeri meg
Az egész világot.
S a kertész sem szívesen tép le
Egy nemes virágot.
A nehéz gőzmozdony is csak
Hideg vasdarabként áll,
Ha nem lobog benne tűz,
Surran a gőz a csövekbe,
Mely életet lehel a sok kerékbe.
S ki a bombát ledobta
Is visszatér, hogy lássa

Műve mennyit ér.
Vajh hol a határ?
Hol az élet és a
Halál mezsgyéje.
A zseni és az őrült között
Csak hajszálnyi a különbség.
Az ember is boldog
Ha élete végére
Minden munkáját
Végre befejezte.
De a dolgoknak
Akkor van vége,
Ha valaki
A papírmunkát is
Elvégezte.
2012

A SÜLT GALAMB

Az éjszaka álmomban
Sült galambot láttam,
S a számat kitátva
Vártam, s vártam...
Hirtelen arra ébredtem,
Éppen elrepült felettem.
Az üveghegyen túlra,
Akkor arra gondoltam:
Mi lehet az
Üveghegyen túl?
Biztosan nem egy
Kurta farkú malac túr.
Ahogy a mesében
Lenni szokott.
Vagy terülj- terülj asztalkám?
Az volna egy csoda ám.
Mi lehet a hegyen túl?
A remény, és
A mindenkori menedék.
S az esély
Hogy lesz
Egy kis pénzem,
Ha visszaváltom
A sok üveget.

LÉPJ EGYET HÁTRA

Ha felértél a csúcra,
Lépj egyet vissza.

Aztán nézz hátra,
A visszaútra.
Ha vársz egy villamosra,
Lépj egyet hátra,
Régen volt divat
Felülni a tujára.
A Metró vezetőjének
Mindennapos élmény
Meglátni az alagút
Végén a fényt.
Akkor ijed meg igazán
Ha elromlik a fék.
Lépj egyet hátra,
Ha ott a szakadék.
Ösztönösen érezd
A félelmet
Ne dobd el ok nélkül
Az életet.
Háborúban is előbb
A hősök halnak meg,
Majd a vakmerők,
Utána a maradék.
Végül a menekülők.
Csak arra vigyázz,
Hogy gyáva ne légy.
Gyáva ne légy.
2012 aug. 12

A SZÉPSÉG ARCAI

A Hold arca,
A Nap haja
Az égbolt,
S a tengerkékje.
Eltűnődöm ezen,
Ugyan,
Hol itt
Az ajándék?
Összegyűrjük az embert,
Mint az agyagot,
Egynemű masszává,
Egy kis víz,
Egy kis szén
S még néhány
Apró elem.
Ezüst is, arany is,
De mitől lesz Ember?
Mi az a szikra
Mi gyújtja az életet,

Ami adja az agyban
Az értelmet.
Szívünkben vélt érzelmet?
A testnek a
Szobrászi szépséget.
Hiszen még
Azt sem tudjuk
Miből lesz a méz?
Hanolit látom
Sárga kabátban,
Vonat ajtajában
Mikor lassított a szerelvény
Az állomáson,
Őszintén hittem, hogy
Miattam jött vissza,
De vannak még
Szögletes tárcsás
Vasutasok is.
Sétálunk délben
A kekszes háznál,
Hol Petőfi Sándor
Bandukolt egykoron.
Azt hittem akkor
Mindig is így marad ez
De az idő
S a sorsom
Messzire elszelelt.
Kavargó szélfi
Gúnyosan kinevet.
Kacagva figyel.
Sebesen vágat
A beteljesületlen vágy
Sajgó sebeivel.
Hanoli lelke
Sorsod megírta
Már a történelem.
Helena Zrínyi, és
Szép Heléna
Szomorú szerelme,
Szomorú élete,
Lelki fegyelme.
Búsan búgó barna hangod
Mindig fülemben zeng,
S mint ahogy a
Sárga löszfalak közt
Zápor vágta úton
Reszketve féltünk a
Mély meredélytől,
Egymás kezét fogva
Bágyadt szédüléssel

Szabadultunk a mélységtől.
Úgy bontakoztunk a
Gyermeki ölelésből.
Kínáltuk egymásnak a
Forrás hús vizét
Élvezve éltető ízét.
S mint lélekgyilkos
Ki megbánta tettét,
Úgy várom az estét
Mivel a hűvös alkonyat
Már eljött rég,
Mindjárt itt a sötétség.
Tanítóként
Más gyerekén kiélni
Az elemi ösztönt
A szülői vágy
Mint alvó vulkán,
Néha kitör.
S jó, hogy álmunkban
Nincs homlokunkra írva,
Hogy miről álmodunk.
De a forró hamu
Lassan kihuny.
Az azért végzetes dolog,
Ha odáig eljutok:
Állatot és embert
Nevelni nem tudok.
Egy remény fűt még
Ha végleg elbukom,
Testen a földben lakik majd,
De Szíved az otthonom.
Ahol reám borulnak
A Szépség arcai.

2012

8. HISTÓRIÁK

- Magyarországon sok helyen megfordultál? Rengeteg embert ismerek, akik a nyaralás fő helyszínéül egyértelműen a külföldi országokat részesítik előnyben, pedig itthon is akad látnivaló bőven...

- Főleg fiatal koromban engem is vonzott a világtúrázás és szerencsére sok országban jártam, három tengerben is mostam a lábam, de később rájöttem, hogy Magyarországon is rengeteg látnivaló van és ezután tudatosan, mindig felkészülve bejártam hazánk legszebb tájait, várait, történelmi helyeit.

Szeretem az Alföldet, a Balatont, a hegyeket, de mégis, főleg a löszös szekszárdi dombok vonzanak, az az én igazi hazám.

Láttam a legerotikusabb építményt, a kilenclyukú hidat, s meghajtották nekem a ménest a Hortobágyon és voltam a busójáráson is többször és a budai várban, s igyekeztem megismerni történelmünket, tájainkat és ételeinket, borainkat egyaránt... éltem a szép és jó életet.

Mindezt sok humorral tettem, mondták például, hogy aki mindezeket nem látja, az huszonötöt érdemel, de volt mikor azzal fogadtak, hogy aki kétszer is megnézi, az meg ötvenet.

A Magyar Bazár című országos lap helyi szerkesztője voltam, talán hallottál róla. Sokat utaztam. Sopronban volt a központ, havonta jártam oda.

- Voltál-e valamilyen érdekes vonatkozású helyen?

- Sokféle érdekességet láttam, főleg a budai várban, megnéztem a főtéren a kivégzések helyét, ahol sok igaz magyart lefejeztek, és láttam, hol esett el az utolsó budai pasa, s lenéztem a várak fokáról, és csodáltam, hogy miért is rohantak a falakra oly böszven az ellenséges katonák, hiszen tudták, hogy esélytelen onnan újra visszatérni ép bőrrel.

Voltam abban a barlangban, ahová a megunt és kiöregedett háremhölgyeket dobták le. Kérdeztem mi volt a korhatár, mondták, hogy tizenhat év...

- Külföldön jártál már azóta?

- Megvakulásom óta nemigen megyek sehová, főleg külföldre nem, de nagyon hiányzik, ha látnék, mennék..

2000-ben elutaztunk Erdélybe. Nagyon szép ország. Gyulafehérváron van Szekszárdnak egy testvérkönyvtára, és meglátogattunk még jó pár történelmi helyet is, Aradon tisztelegtünk a vértanuk előtt és Segesváron is kerestem Petőfi elesésének helyét, de nem tudták megmutatni, de mindenhol éreztem a levegőben a hely szellemét és méltóságát. Aztán ezek után már Barguzinba nem jutottam el.

Sokféle történelmi eseményről írtam verseket, egy átfogó versorozatot ajánlok figyelmükbe, nem kronológiai sorrendben..

TRIANON 80 ÉVE

Vitt a busz Erdélybe

Ismerős idegenbe.

Két napja utaztunk

- S még mindig -

Magyarországon voltunk.

Mikor ott álltunk
Mátyás szobránál
Meghatottan, merengve,
Dühöngött Funar
Bosszúért epedve.
Ekkor tépte le
A Magyar zászlót
Kolozsvár polgármestere.

2000-ben jártam ott, akkor volt az évforduló.

TRIANONSZAURUSZ

UNGVÁR
ÉRSEKÚJVÁR
SZÉKESFEHÉRVÁR
NÁNDORFEHÉRVÁR
GYULAFEHÉRVÁR
Mindegyik ősi
Magyar város,
Ma már máshol áll
Az országhatár.
Hazánk minden felől
Önmagával határos.
Hamarosan száz éve
Hallik ajkunkon siralom,
S mégse teszünk semmit!
Csitul a fájdalom.
Vajh mikor lesz szívünkben
Újra vigalom?
Vesszen Trianon!
De a dolgok lassan már
Olyan időtlennek tűnnek,
Akár a sivatagban
Az őskövület.

Ez nem politikai vers. Csupán csak a tények megállapítása, ez idő szerint.

- Mi vonzott a vidéki városokban? Idegenvezető is voltál, gondolom szép emlékeket, élményeket őrzöl a tarsolyodban.

- Havonta sok kirándulást szerveztem különféle vásárokbá, gyárakba, kiállításokra. Főleg a régi várakat látogattam, rengeteget ismerek. Szekszárdon is volt vár. Itt nyugszik - nem messze tőlem - I. Béla király. Még nem találták meg a sírját...

Nagyon sok történelmi személy fordult meg Szekszárdon. Nem kell szégyenkezniük senki előtt.

Járt erre Szulejmán szultán is Mohács idején és Béri Balogh Ádám is, majd Bezerédi István, Liszt Ferenc, s folytathatnánk a sort.

BÉRI BALOGH ÁDÁM 1711

Szegzárd határában, Szilfa árnyékában

Béri Balogh Ádám
Fürge kis csapata,
Balul üt a portya,
Rácok ütnek rajta.

Cinka patak partján
Verve a sereg
Béri Balogh Ádám
Búval kesereg.

Kergeti az ellen,
El akarja fogni
Murza lova hátán
Meg akar ugorni.

Mély a vizes árok,
Iszapos a partja.
Lovának patkója,
Meg is csúszik rajta.

Leesett a lóról,
Bele a mocsokba.
Botját földbe szúrta,
Kardját által adta.

Kihajtott a nyersfa,
Rügyek nőttek rajta
Sok idő múltával
Lett belőle szilfa.

Magas Buda várban,
Hóhér kézre adva
Mégsem esküdött fel,
Soha a Labancra.

Budavár díszterén
Ácsolva a vérpad
Hűségét letette,
Bakó fejét vette.

Kurucok véréből
Sarjadt ki a szilfa.
Nyolc árva könnyétől
Nőtt olyan magasra.

- Melyik várakat emelnéd ki?

- Ott van felétek a Sümegi, Cseszneki vár és Fehérvár, a királyok városa. Aba Sámuel ott koronázták meg.

ÁRPÁDHÁZI KIRÁLYOK: ... ABA SÁMUEL

Meghalt István király,
S a Talián fattyú,
Péter bitorolja a trónt.
S az elégedetlen nép
Hatalomra kívánja
Sámuel, a Kabar vezért.
István sógora vonakodik,
Hiszen gyenge még.
- Gyere Thúz, Besenyők vezére,
Gyere hát közelébb!
- Köszöntelek én,
A hold és a csillagos ég.
Köszöntelek úgy,
Mint régen, csendben,
Tudom:
Így szeretik a Besenyők.
Jöttödkor aludni küldtem
A testőrzőt.
- Szörnyű tűzkígyó
Fenekedik az égen.
- Hamarosan háborúság léssen.
- Megosztom véled
A bort és a mézet.
- Asztalomon: nézd
Megannyi éték.
- Törj a lepényből,
S szakíts a sültből.
- Ott gőzölög a főtt tyúk is,
Csak népeidet a jó ügyért
Megnyerhetném...
- Lesz sok zsákmány,
Arany, s ékszer,
Lábasjószág, s marha is,
Az ökörsütéshez,
S hadinéped sem lesz martalék.
Ha segítesz Pétert
Elűzni a trónról,
S az országból.
Megkapod, mi a
Dicsőségből kijár.
- Ezt ígéri néked
Jó Aba Sámuel,
Ha én leszek a király.

- Csak az udvari bolondot sajnálom.
Pedig néha engemet
Sem kímélt.
Köntösömben néhány
Halálos ítéletet kimért,
S vicceiért sok latort
Vassal jutalmazott a bakó.
Most már az ő arca is fakó.
Jókedvében felmutatta
Csörgős sipkáját:
- Talán ez volt a te
Koronád királyom?
S borgóztól, s dühtől
Emeltetve
Halálra sújtotta
Egy zsámoly.

LÁZÁLOM

Néha még felszakad a seb,
S letörlöm kendőmmel
A hajam alól kicsorduló vért.
A rossz hír hozójának
Néha levágják a fülét.
Majd kutyák közé hajítják,
Mint ami szemét,
S rágódnak rajta
Vad vérebek.
Hirsch, a hóhér gyakorolta
Rajta ügyességét.
Elnyerve ezzel
Henrik király kegyét.
Megszöktem a rabságból
Jó Sámuel király,
A nagy igyekezetben
Kezem és a térdem mind
Lehányta a bőrt.
Nehéz a te
Követednek lenni uram.
Magam vettem
Kezembe sorsomat,
Hiába reméltem fogolycserét.
Mégsem maradtam martalék.
Búcsúzól azért
Agyonütöttem
A hóhér ebét.

- Kő hadnagy hazatérése Henrik király bécsi várából. Nekem kedves királyom Aba Sámuel.
Nehéz örökséget kapott István királytól, sógorától, s kár, hogy csak három évig uralkodott...

- Melyik várakra hívnád fel a kedves olvasók figyelmét felétek?
- Nálunk Siklós, Simontornya, Ozora, stb. Ezerszer jártam a Budai várban, minden nevezetes helyét ismerem.
- Melyik része tetszik legjobban az országnak?
- Szeretem a Balaton felvidéket, a badacsonyi borokat, Füredet, Veszprémet, Gizella királyné miatt.

GIZELLA

Azt súgják róla az udvarban,
 Orcája nem szép.
 Magas, sudár termete
 Nem párosul a Bajor nők
 Szőkén bájos arcával.
 Markáns arcéle inkább
 Erőt, határozottságot,
 Tudást sugárzott,
 Ahogyan ott állt
 Díszesen felöltözve, reggel óta a hajó orrában,
 Nézte a tovatűnő vizet,
 A Duna hűs habjait,
 A párából előbukkanó új hazája fátyolos körvonalait.
 Elmélázott látja-e még
 Passau csipkés tornyait.
 A fellobogózott pompás hajó
 Halkan csurog lefelé
 A lomha folyón
 Csak néha csobban egy evező.
 De a parton már
 Várja terített szőnyeg,
 Fogadó nemesek, s vitézek hada.
 Megérkezett Magyarhonba
 Bajor Gizella.
 S a vízre árnyéku vetül
 Az esztergomi
 Királyi palota.
 Amikor partra lépett,
 Arca elborult,
 Királya karján
 A palotába vonult
 Nem sejtette még
 Milyen sors vár reá
 Magyarok
 Királynéjaként.

Gizella, a magyarok első keresztény királynéja

KIRÁLYOK 1000-TÓL 2000-IG

Az udvarról,
- Az ajtó kárpitján át -
Behallik a tompa zuhanás,
S hogy valami elgurul
A vérpadon.
István parancsa ez!
- Hisz tudod a törvényt... -
Fejével fizet, ki
Istent, s királyát káromolja,
S nem az új hitért
Buzgólkodik.
Csupán csak jobb kezét veszíti
Az, ki éhében
Lopni kényszerül.
S ha már király az Istenadta,
- Isten kegyelméből -
Akkor jóságos és igazságos
S kegyes is legyen népéhez.
Az erény így akarja.
Bár hamis az illúzió...
Igaz, kapu- és füstadóval,
Robottal sanyargatja híveit
Mátyás, az Igazságos,
Háromszáz török fejet lövet be
Egy várba a humanista nyomatékkal
Budavárban pedig kutyát vesz
Minden nemes, magának ajándékkal.
S a kiskirályok?...
Senki nem szegülhet ellenük.
Télen, ha fázik a kezük
Egy hirtelen megölt szolga
Vérével melegítik azt.
Állatot és embert ölni
Úri kiváltság, ősi törvény.
A törvény rájuk le nem sújthat,
Hisz, ítélszékből csak kiváltságos ülhet.
Nincs bennük hazájukkal szemben semmi alázat.
Az urak még mindig vadásznak!

- Ezek szerint a történelem is közel áll hozzád...

- Nagyon szeretem a történelmet.

- Melyik a kedvenc korod?

- Főleg a római kor a hunokkal és a középkori török világ Magyarországon...

ATTILA

Távolról fegyverzörgés
És erősödő zúgás hallik,
Vonuló csapat morajlása.
Húszezer testőr előtt
Attila száguld
Apró, keleti lován.
A csapatot zoltánok vezetik,
Mutatják az utat,
Ők tudják csak
Hol a had dereka.
A sokadalomban.
Egy zoltán két lovon áll.
Karjával előre mutat,
Egész teste
Egy üvöltő száj.
Míg az ellen nyilaitól
Sündisznóvá válik.
A bomlott elme
Így látja, ha megcsapja
A vér szaga.
Attila arcán csodálkozás:
Miért késlekedtek Hunok?
Mikor én vezetem seregem.
S összeroppan közepen
A két had
Csattog a csákány,
És a buzogány
A nyilak erdeje
Már elzúgott elébb.
Jaj az elől jövőknek.
S a haldoklók is nyújtják
Feléje kezüket,
S százezrek ajkán
Zúg az Áldás.
A Huj huj hajrá.
S harcol hát,
Aki már rádühödött.
A Hun csak a csatában vad,
Arat a halál.
S hátrál már a római
Ezernyi véresen habzó
Piros, gazdátlan ló torlódik.
A veres patakából
Jóllakott farkas iszik.
Attila harmadszor
Fordítja lova fejét
Róma felé.
Hogy elvigye nekik

Kelet fénylő csillagát
A hanyatló, romlott nyugatnak.
De hozzák már végzetét
Erős őrizettel
A szőke, sváb királylányt,
A büszke, megszeppent Ildikót.
Mint a behódolás zálogát,
Fatornyos palotába
A Tisza partjára.
S öntik már a
Hármas koporsó
Arany, ezüst
És vas fedelét.
A nászéd hajnalára.
Hogy készen álljon,
És takarja sírját
A Tisza egyik ága.
Hol a víz
Némán, s bölcsen hömpölyög
Rejtve örökre titkait.
Hol hű szolgálói
Reá borulva alszanak.
Miután elzúgtak a nyilak.
Az Isten ostora,
Rábízta népét
Csaba királyfira.
Haj de a pártoskodók
Más vezért akarnak,
S egymást öli a Hun,
E büszke nép maradéka
Határt őrizni a
Kárpátokba visszavonul.

HADAK ÚTJÁN 1552

Hadak vonulnak
Kutakba mocskot dobnak
Fegyverek csörögnek,
Nyomukban halál
Az esti szürkület
Eger várára száll.
Kocsik zörögnek,
Lovak hörögnek
Sörényük lobog,
A szekértábor áll,
Tábortűznél
Erőt gyűjt a had,
Tinódi dicső
Bús dala száll.
Az őrség figyel,

Az alvó vitéz
Oda se ügyel.
Holnapi harcra
Pihen a halál.
Szörnyű tűzkigyó
Fenekedik az égen,
Hamarosan pusztító
Háborúság léssen.
Dicsőségedre
Ferdinánd király.

Nekem kedvenc időszakom a török világ Magyarországon. Próbáltam egyszerűen írni és nem hatalmas körmondatokban.

ZRÍNYI ILONA 1643-1703

Törékeny, madártestű,
De szíve, lelke kemény.
Hűség, s dac
Erényes szerelem
Fűtötte
S a remény.
Megóvni fiának
A hatalmat, s a vagyont,
A Magyar hont.
Két éve már,
Hogy tart a harc,
S még Munkács vára áll.
Vívja a Német,
S szorítja a pogány.
Marasztalja Kárpátok sora.
De hívja, várja Őt
A kék tenger
A meleg Adria.
A Zrínyiek otthona.
Eltűnődik néha
Hogyan lett
Helena Zrínyi-ből
Zrínyi Ilona.
Munkács várának
Hőslelkű Asszonya.

NEFERTITI 3330 ÉVVEL EZELŐTT...

Nefertiti,
Nálánál szebb nőt még
Nem látott e világ.
Szépségével és

Éles elmével
Uralkodott népén,
Isteni urán
Eretnek vággyal
Egyiptom földjén ez idő tájt
Ehnaton a király.
Ámon helyett
Átont imádja
Az új Fáraó.
Leányok sorát
Hozza világra
Nefertiti.
Fiút csak alacsonyabb rangú
Feleség szült Ehnatonnak,
Aki Tutenhámon néven
Lép majdan
Egyiptom trónjára.
Hosszú nyakú szép felesége,
Fehér orcája,
Fekete szeme,
Szemöldök ívének
Fekete szene,
Magas homloka
Szobornak mintája
Melyet lábbal tipornak
Évezredekig a gazok,
Egy szemétdomb tetején,
Kik nem az új hitért buzgólkodnak.
Üstökösként száguldó csillaga
Egyszer csak sivatag
Homokjába hull,
Kihuny méltatlanul.
Eltűnik hatalom,
Város, vallás
Kőfalba vésett
Örökbecsűnek hitt nevek
Még a Nílus vize,
A sivatag homokja is vándorol
Csak a Szfinx áll évezredek óta
A piramisok csillámló árnyékában,
Hirdetve Egyiptom és a
Fáraók hatalmát.
A vasakarat, a tudás
A rend, a szépség
Örök birodalmát.

Megjegyzés: Számomra a világon eddig született legszebb nő Nefertiti. Nézzétek meg a festett mellszobrát, ami jelenleg jogtalanul Berlinben látható.

Szép Heléna butácska volt, Kleopátra csúnyácska volt, de Nefertiti okos és gyönyörű volt. Igazi uralkodásra született. Tutenhámon neve születésekor Tutenhaton volt, de ő állította vissza az ősi vallást eretnek apja után. Ezzel helyreállt a rend és megszűnt a káosz, amitől az egyiptomiak annyira rettegetek. Hát nem csodálatos dolog a történelem?

- Te hiszel a boszorkányokban?

- Jártam már ilyen tömlöcben Siklóson a várban és Szekszárdon is van, csak ezt már átalakították vendéglővé...

BOSZORKÁNYPER

Meghozta döntését
A Szent Inkvizíció.
Halállal lakol
A boszorkány.
Pedig Istenfélőnek,
És ártatlannak
Vallotta magát
A kópádon.
Elhangzott az ítélet
A barát száján
Elhalkult a szó,
S mielőtt nyúlna
Érte a bakó,
A vajákos asszony
Vijjogva felugrott
A nyikorgó deresről.
Felhágott a tömlöc
Nedves sziklafalára,
Onnan elrugaskodott,
S elrepült.

Megjegyzés: Egyházi levéltári perirat alapján 1546-ból.

A FEKETE MACSKA VARÁZSA

Látod-e a
Napsütötte padkát?
Rajta fekvő
Éj fekete macskát?
Aki elbűvölte a
Gonosz boszorkát?
Meleg volt a padka,
A fekete macska
Kifeküdt a Napra.
Éj fekete szórét
A banya simogatja.

Szívesebben néz rá,
Mint valamely varangyra.
Macskaszőr és békaháj,
Kígyótoll és rókamáj
Rút boszorkány
Messze szállj!
A banya egyszer csak
Felhág a falakra,
Elrugaskodik, s
Vészjóslón vijjogva
Felszáll a magasba.

BŰNÖS LÉLEK 1741

Eleonóra
Bűnös lélek
Vámpírként élte
Bús életét.

S most itt fekszik
Kiterítve holtan,
Vámpír ruhában
Hasra fordítva
Koporsója
Cementbe rakva
Gonosz szíve
Karóba szúrva
Bűnös teste,
S álgyermeke
Kriptába zárva
Soha többé
Nem szabadulhat.

Farkas vérét itta
Azok vonyítva
Nehezen adták
Életüket
Nőstények tejét
Ketreben fejték
Üvöltve hívták
Kölykeiket
Így általadták
Erejükét.
Rettegtek tőle
Az emberek.

Vágtató lovak
Fújtatva futnak
Fekete hintón
Viszik a holtat,
A halott lelkek
Gyorsan utaznak.

Eleonóra Grófnő Mária Terézia idején élt a Monarchiában.

Sorvadozó testéből egy gyermekfej nagyságú daganatot operáltak ki az akkori orvosok.

LAKOMA MÁTYÁS UDVARÁN

Aranytól csillogó
Királyi pompa.
Mátyás vadászott
Ünnepnap van ma.
Vadak húsától
Roskad az asztal,
Öntözik torkuk
Nehéz borokkal.
Kecskeláb alá
Dobálnak csontot
Gyors Agaraknak.
Az apát imára
Kulcsolja kezét
Hálaadásra,
Míg a sok lovag
Fogával tépi
A sült húsokat,
S a hal után
Édes a tészta.
A sok léhűtő
Ott áll a tállal.
Míg dalnok dalol.
A király inti
Pohárnokának
Tölts bort kupámba.
A sok úri hölgy
Indul a táncba.
Járni palotást.
Beatrix nevet.
Mátyás királyunk
Imígyen mulat.
Lelkében béke,
Szívében indulat.

TITANIC 100 ÉVE - REQUIEM

Az emberiség
Tudományos és
Technikai
Szárnyalása
Megtorpant
Egy pillanatra,

Mikor kettétörött
A nagy hajó.
Egy másodpercre
A levegőben megmeredt,
Majd kétfelé
A vízbe esett,
A Föld gravitációjának
Súlya alatt.
Lemerült négy kilométerre
A mélybe.
Ablakain egy szörny
Közömbösen néz be.
De az emberek
Önzően
Továbbszáguldoznak
Űrhajóikon a
Csillagok felé,
Az ismeretlen
Világmindenségbe.

- Közelebb
Mindig csak közelebb
Hozzád Istenem.

RÉGI NEVEK AZ ORSZÁGLÓK KÖZÜL

Régen némely királyok
Tudtak uralkodni,
De manapság
Szakadt gönczel és
Üres kupával
Törött sólyom szárnyán
Nem lehet torgyánkodni,
Mert a kádárok
Nem járnak cifra szűrben.
És a bolond
Felmutatja csörgős sipkáját,
Ez volt a te koronád királyom?

RÁCS AZ ABLAKON

A vasajtó
Kis ablakán átnézve,
Nézőpont kérdése:
Ki van a rácson túl.

Ha a Nap
Nem téved
Be az ablakon,
A madár azért

Bús Himnuszt dalol
Egy faágon,
A börtönudvaron.

Az őr fázósan
Összehúzza
Köpenyét,
A hideg hajnalon.
Rabok könnye csordul,
A mocskos falakon.
Börtön mélyéből
Süvölt az éjszaka
Ráfagyott fájdalom.

Megjegyzés: A Kommunizmus áldozatainak napján, szüleim emlékére.
Február 25.

A DONNÁL - HETVEN ÉVE TÖRTÉNT A DONI ÁTTÖRÉSNÉL...

Azt hitték
Karácsonyi fények,
De a Sztalin orgonák
Gyertyái égtek.
Azok voltak a
Pokoli fények.
Riasztva zúgó
Karácsonyi ének.
Vodkaszagú
Fehér pufajkák
Rohantak mindenfelől,
S a Don hallgatag
Vastag jegén
Hömpölygött a
Tűzpiros halál.
Szürke köd,
S keserű füst
Terjedt mindenütt.
Honvédek takarója.
Mefeketedett holttestüket
Befedte szűzies,
Hófehér lepel.
Reszkető lelküket
Az örökkévalóság
Szégyen, s dicsőség
Takarta el.

2013. 01.12. A doni áttörés napja.

9. A TERMÉSZET SZERETETE

Születésemtől fogva mindig a természethez közel éltem, kisvárosban, ami néha egy nagy falunak tűnt, s soha nem szerettem a betondzsungelt.

Családi házban éltünk, és mindig voltak földjeink, szőlőnk, és a kapa csengése már gyermekkoromban megindította bennem a munkalázat, és főleg a tiszta, természetes dolgokat kedveltem házban, tanyán, ételben, italban egyaránt.

Ez persze sok munkával járt, de megértettem, hogy ez az élet rendje. Dolgozni kell napkeltétől napnyugtáig.

Bár sokfelé jártam, a szekszárdi dombok mindig visszavonzottak. A hegyeket, síkságokat csodáltam, ám de nem szerettem, a löszös dombok látványa vonzott, a szurdikok mélye, a löszbe vájtt pincék, s a lankákon érlelődő gyümölcsösök és szőlők világa.

Sokszor ki voltunk téve a természet erőinek, a fagyoknak, a szüret előtti jégveréseknek, a felhőszakadásoknak. Láttam musttól pirosuló hömpölygő vizet, s termését sirató gazdát is.

Ha nagyritkán hajnalban értem haza egy-egy bálból, vagy tanya buliból, apám már várt, hogy indulni kell permetezni. Ellenkezésnek helye nem volt.

Természetes módon ránevelődtünk munkára és a természet rendjére, törvényére.

NÉGY ÉVSZAK

Füről a harmatot
Verte le bokája.

Csattogott a porban
Mezítelen lába.

Disznóbőr bakancsa
Beragadt a sárba.

Ropogott a hóban
Fekete csizmája.

ARATÓ

Az asszony kivitte délben
Urának a meleg étket.
Pendült a kasza,
S az ember
Hús enyhe után nézet.
Bugyliját kutatta zsebében.
Miután túl volt az ebéden,
A gatyá korcát oldozta serényen.
Füstölgött magában ekképpen:
Milyen ember az,
Akinek bicskája, és
Szeretője nincsen?

HÚSVÉT ÜNNEPE

Tavaszdován,
Szikrázó víztócsákon,
És csipkés ködfátyolon át,
Barkázik a bágyadt határ.
Szürke füstöt idézve,
Lomhán kolompolva,
Hömpölyög hazafelé a nyáj.
Anyja mellett bégetve szalad
A húsvéti bárány.

TÓPARTI IDILL

Tó vize csillan
Csónak, ha lendül
Evező lapátról
Csordul a víz.
Fodrozó habok
Csitulnak a parton,
Homokos fövenyről
Omlik a lábnyom.
Part menti fákról
Lehull a levél
Sárguló színben
Úszik a vízben.
Ezüstös vértű
Hal háta villan
Sütkérezni jött fel
A vakító napban.
Pikkelyes páncélja
Nem védi a bajban.
Sirályhad elől
Mély vízbe illan.
Vadkacsa búvik
Nádas rejtekében
Fiait hozza
Mutatni serényen.
Lebukó napnak
Hamvadó fényében
Megnyúló árnyék
Piroslik a légben.
Elcsitul a zaj.
Nád dalol a szélben.
Vízi tündér hangja
Csendül az éjben.
Hűvös ezüst fényében
Csak a hold ragyog.

Bársonyos égbolt
Gyűjt hozzá
Millió csillagot.

ÖSZTÖN

Mézsagú nyárban
Nektárt szívó
Bódult bogár
Illatuszályban
Bibéről- bibére száll.
Dolgozni muszáj.

A Duna hatalmas folyama tiszteletet parancsolt, a Gemenci erdő pedig óvatosságra intett minket, s mindkettő kivívta csodálatunkat.

A HAJNALI ERDŐ

Árnyékos, hűs
Bokrok alatt,
Mohás törzsű
Sudár fák közt
Szivárványos páracseppek
Millióin át
Ébred a világ.
Harmatos csaltban
Búvik a nemes vad.
Szarvasbika sem les,
Üres a nyiladék.
A róka már alszik,
Éjszaka vadászott.
Kölykei testétől
Meleg a kotorék.
Lomhán, felfelé
Kúszik a fény,
Száz ágra tűz majd a Nap.
Ezüstös puzdrájából
Előhúzza aranyos nyilait
Mókusmama fürdeti benne fiait.
S ahogy az idő szalad,
Mind magasabbra tör fel a Nap!
Maradj még hajnal!
Olyan szép ez a kép.
Nem kell felébredni semmiképp.
Álmodjál szépeket.
Tavaszi, virágos ligetet.
Hiszen a hajnali álom
A legédesebb.

ÖSSZE-VISSZA DAL

Elesett a lúd a jégen
Jaj de szépen kukorékol
Piros csizma van a lábán
Nem süt a nap a szemébe.

Kunkori a malac farka
Télen sincsen rajta sapka
Irgykedik a halakra
Dagonyázik a patakba.

Háztetőn ugat a macska
Hétmérföldes csizma rajta
Nyávogni már elfelejtett
Ezért tanul újabb nyelvet.

Piros cipőt varrt a varga
Kiteheti az ablakba
Kisasszony és úri dáma
Eltipeghet benne bálba.

GÓLYAHÍR

Gólya lépeget
Szépen a réten
Béka hadakra
Hoz riadalmat.

Lépdel a gólya
Hűvös patakban
Fiát eteti
Siklóval, hallal.

Ősszel elrepül
Meleg tájakra
Visszahúzza majd
Szíve tavaszra.

Haza babát hoz

HANGOK

Már éjfél felé járt az óra, amikor nagy nehezen elaludtam. A csonka toronyról a fülesbagoly nesztelenül suhant a gerlepár felé, majd hangos huhogással jelezte, hogy az egyik galambot elragadta. A bús gerlice sokáig kiabált az éjszakában.

- Megölték szegénykét! Megölték szegénykét!

A macskák éji találkozója, a bagzó kandúrok hangja hasított az éjszakában.

- Maári, haány paárnaád van?

- Haárom!

- Akkor jóól van.

Erre a kacsák felébredtek az udvaron a diófák alatt és stafétába kezdtek az éjszakában fel s alá.

- Hányzsákárpádvan? Hányzsákárpádvan?

Erre a kiabálásra a kismalacok is felébredtek, azt hitték reggel van. A szomszéd nevét kiabálva kérték a reggelit.

- Gyurííí, gyereee ki! Gyurííí, gyereee ki!

A dühös szomszéd előszaladt egy késsel és elvágta a malac torkát. Erre a malac azt mondta:

- György, György.

- Na ugye, tudod te a nevemet.

Erre felébredtem, kiszaladtam az udvarra, s hajnalban a vadlibák hangos gágogással ék alakban húztak déli irányba.

ŐSZIDŐBEN

Harmatvíz cseppje
Megpihen szépen
Sárga levélen
Ősz idején.

Károgó varjak
Rekedtes hangját
Megőrzi fészük
Fa tetején.

KUTYAHÚSÉG

Nagy barna szemeit
Reggel, ha kinyitja,
Álombéli vadászat
Tükröződik vissza.
Halkan megugatja még
Az udvari macskákat,
Ezután jöhet
A napi szolgálat.
Csengettyús hámot
A gazda ráteszi.
Nyakörvét feltenni
Már rég nem engedi.
Izmai feszülnek,
Fülét hegyezi.
Alig várja már,
Hogy elinduljanak,
Vak barátjának

Mutatja az utat.
Az ajtót megkeresi,
Az akadályt kikerüli.
S vezeti, vezeti.
Társát soha
El nem hagyja,
Lába mellől
El nem szaladna.
Dicsérő szavait,
Jutalomfalatját
Szívesen fogadja.
Dolgozik keményen
Örömmel, serényen.
Ha hazatérnek,
Hasznos volt a napja.
Este, ha fáradt,
Állát lábára nyújtja.
Mély álomba merül,
Visszatér a múltba.
Zöld mezőkön,
Tarka réten
Szaladgálva
Kerget pillangókat.
Velős csontról,
Jó szóról és
Barátságáról,
Álmodik.
S ilyenkor mintha
Mosolyogna egy kicsit.

VADGALAMBSIRATÓ

Vadgerle hajnalban
Keresi társát,
Elvitte éjjel a
Halálmadár.
Kuviknak fiai
El vannak egy napig,
Míg újra
Eljön a sötét.
Csak a galamb
Siratja párját,
Egyedül őrzi a fészket,
Megölték szegénykét!
Megölték szegénykét!

KACSASTAFÉTA

Hajnalban a kacsák,
Stafétáznak az udvaron.
Meztelen talpuk
Csattog az agyagon.
Hangosan kérdik,
A gazdához kántálva,

Hányzsákárpádvanmára?
Hányzsákárpádvanmára?
Ébredj fel már
Végre valahára.

A HOLD ÉS A NAP

A Hold arca és a nap haja
Láthatom este az
Ezüstös Holdnak
Fényesen csillogó
Hűvös orcáját.

Látom a Napkorong
Fényben tündöklő
Világot teremtő
Arany fonalát.

Értelmet kibontó
Otthonmaradó
Faluban tanító,
Aranyló haját.

Erdei gazok közt
Halkan megbúvó
Illatát ránk ontó
Szerény ibolyát.

Az égbolt, s a tenger
Ajándékával
Boldogan kérkedő
Kéklő szemeket.

Mosolygó orcáját
Gyöngyös fogsorát
Pirosuló csöpp száját
Mely mindig nevet.

Szívének legmélyén
Soha nem feledve,
Be nem vallott hévvel
Még ma is szeretve.

ISMERITEK A...

Ismeritek a
Zöldellő lombok
Lágy susogását?
Metszett vesszőnek
Süvítve zúgó
Éles suhogását.
Szőlővesszőknek
Buja kuszaságát
Mi ősidők óta
Ontja a nektárt.
Tökéket ölelő
Hajlongva kötöző
Asszonyok derekát
Kéjjel simító
Szoknyájuk ráncát.
Pince előtt álló
Vén, öreg diófát.
Lopóból csorgatott
Bíborszín borát.
Langymeleg szellő hozta
Rózsák illatát.
Ismeritek a
Földet, az eget?
A sötét, kusza
Dühös felleget?
Ki hatalmasok
Ős erejével
Fenn fenekedett.
Ismeritek a
Húsvizű kutat?
Löszfalak közé
Zápor vájta utat.
Vizeknek mélyét?
Halaknak tükrét
Nyárnak melegét,
Hónak fehérségét
Napnak aranyát
Holdnak ezüstjét,
Pásztortüzeknek
Keserű füstjét.
Távoli csillagok
Halovány fényét?
Ismeritek a
Száguldó lovaknak
Halkuló dobogását?
Szélfútta sörényük
Kócos lobogását?
Folyók moraját

Kövek robaját.
Bikák dübörgését,
Farkas üvöltését.
Itt élő népeknek
Félő könyörgését.
Mária ősanyánk
Szűzi jelenését?
Ha mindezeket nem ismeritek,
Fületek nem hall,
Szemetek semmit sem lát.
Nyugodtan tartsátok oda
Háztető sarkához a
Lobogó fáklyát.
Nem érdemlitek meg,
E Házat, s Hazát,

Megjegyzés, Mindazoknak, kik elhagyják e Hazát.

A vers első sora, ha jó volt Juhász Gyulának, Babits Mihálynak és Pilinszky Jánosnak, akkor nekem is jó. - Ismeritek a... -

VADÁSZAT

Reccsen a száraz ág,
Megtöri a csendet,
Erdő sűrűjében
Zavarják a rendet.
Puska csöve kattán.
Bozótba menekíti
Malacát a vadkan.
Bokorban csendesen
Reszket az őzgida,
Az anyja rejtette oda,
Hogy túlélje az ivadék,
Míg őt halk vágtaival
Elnyeli a nyiladék.

Szarvasbika lépdél
Királyi kéjjel
Hátravetett fővel
Suhan át a réten.
Idegen illatát
Érzi a légben.
Varjak károghása
Jelzi a veszélyt
Futás, menekülés
Ad némi esélyt.
Az emberben
Nincs semmi alázat,

Mert az urak még
Mindig vadásznak.

A gemenci erdőben láttam...

ESIK AZ ESŐ

Ha az ember már
Hosszú napok óta
Az ablak előtt áll,
Unott-idegesen
Jobb időkre vár.
Lesi az ég alján
Feljön-e a szivárvány.
De csak esik az eső.
Özönvíz szerűen, ömlik mindenünnen,
Mintha örökre el akarná
Önteni a vad zápor
E cudar világot.
Közben dörög az ég,
Villámlott jó elébb.
Egészen magasról
A Földig cikázott.
Zeusz haragvón
Viharos villámokat rázott.
Akár ha össze akarná
Zúzni a világot.
Mindenünnen szürke
Árnyak bújnak felfelé,
A színeket kíváncsian
Csak a fény csalogathatja színe elé.
A nagy Univerzum is sötét,
Csak a mi földünk kék.
A talajon hideg a szél,
De a magasban sístereg a levegő.
Kopaszodó ágú fákon
Didereg az őszi levél,
Teste reszketőn remegő.
Fázós öregasszonyként.
A ráboruló köd,
Betakarón óvó kendő,
S csak vigasztalhatatlanul
Esik az eső.

A VÍZ: AZ ÉLTETŐ ELEM

Tudósaink böszén azt állítják:
„Ma már tudjuk!”

Ámbár csalfa az illúzió.
Ma úgy tudjuk!
Ez a helyes konfúzió.
Hisz még azt sem értjük,
Hogyan tud ennyi mindent
Ez az egyszerű elem?
Egyszer folyik, csobog és csörgedez.
Frissítő ként is magadhoz veheted.
Felüdíti, megtisztítja testedet.
El sem képzelheted nélküle az életed.
Hisz innen indult minden.
Az egysejtű lény is a vízben fogant,
A folyamat igen hosszú,
Embert alkotott az evolúció.
Máskor kemény, mint a kő.
Éles, vágni is lehetne vele,
És szúr akár a tőr, a jégcsap,
S csendül, mint kristálypohár,
Ha reped a rianás.
A fagyott folyó elbírja nehéz lelkedet.
Majd hirtelen gőzzé válik, ha hevíted,
Ereget nehéz, szürke ólomfelleget.
S a mozdonyt, malmot, kalapácsot is
Elbírja, ha kell, ereje teljében.
Milyen csodálatos is a víz.
Egyszer folyik, másszor megfagy,
Majd elpárolog.
Íze, színe, hangja, energiája, alakja, súlya,
Éltető ereje van.
Ételként is fogyaszthatod.
Csiklandozza nyelvedet zamata,
Ha gőzölög a leves.
Télen kemény, mint a kő.
Sziklaként zuhog és megtelik vele a jégverem.
Ha befagy a tó elbírja testedet
Csilingel és csattog a rianás,
S mily erő, összenyomja a jég a csónakot.
Elsőpri házadat a lavina,
Zuhog, tombol, ködöl a Niagara.
Messzire hallik robaja.
Bölcsen hömpölyög medrében
A Nílus és a Duna.
S milyen rettenet, ha árad a Tisza.
Erő és szépség sugárzik,
S nézd milyen szelíd egy pohár víz.
Enyhíti, oltja szomjadat.
A cserép virág felébred, ha tányérjába,
Éltető nedűt csepegtetsz,
S a nedves földből kikel a mag.
Ha jó a december, a milliói hókristály,

Behinti a fenyőt.
Fehéren csillámlik a hó, ha a szánkóval
Szalad a ló.
Csilingel, hogy ha folyik a patak.
Zúg, ha lezuhan a zuhatag.
Durrog csattog a jég,
Duruzsol a gőz a fazékban,
S mindennek felveszi az alakját.
Nézd meg ónos eső után a fákat,
És a kerítés drótját.
Barlangokban évmilliókig,
Cseppkristályt alkot.
Az Alföldön gémeskút bólogat.
Úszik a hajó a vízen.
M megbújik csendesen a barlangi patak,
Melyből dacosan mosod ki az aranyat.
Hisz az aragnál, többet ér egy tiszta ér!
A világ nagyon ráfizet,
Ha ezen túl boltban
Zacskóban vesszük a vizet.

Megjegyzés: Kémia, fizika és magyar szakos tanítóknak ajánlom!

10. KÉPZELETBELI UTAZÁS A KÉPZŐMŰVÉSZETBEN

Mindig azt vallottam, hogy ha az ember csak eszik, iszik és néha a fajfenntartásra is gondol, az állati színvonal, hiszen az oktalan állat is beéri ennyivel. Az emberiség által létrehozott tudományos és szellemi, valamint kézműves, manuális alkotások összessége az emberi kultúra összessége, és ezeket is ismernie kell mindenkinek. Egy vers, egy dal, egy kép, valamint egy űrhajó is megdobogtathatja a szívünket.

Legősibb tudományunk a csillagászat, hiszen az ember előbb nézett fel az égre, minthogy üzletre gondolt volna. S minden kornak a társadalma az akkori kor szintjén mindent tudott, néha többet is, mint mi most. Próbáljunk meg most tüzet gyújtani gyufa nélkül. Azt hiszem, hogy kissé beleizzadnánk a csiholásba..

Engem mindenféle művészeti ág érdekelt és ezekről mesélek néhány történetet.

AZ ÖRDÖG HEGEDÚSE

Csikordul a véső
a kemény fában,
s hull a forgács
az asztal alá ...
Perceg a szú magában
- s ha vés a szobrász -
reszket az odvában.

Egy juhászember, ha birkáival járja a határt, végtelen magányában hallgatja az állatok jellegzetes neszezését, s a természet egyéb hangjait. Közben gondolkodik. Amit a szem meglát, az agy feldolgozza és az ügyes kezű mesterember a gyökérből, kavicsdarabból a maga és később mások örömeire szobrot farigcsál.

Bár hosszú évek óta készült megmutatni műveit, mégis a 2000-ik évben üstökösként tűnt fel a képzőművészet egén Gyurgyonovics Gyula, a bártai juhász. Először szakmát tanult, központi fűtésszerelő lett. A hegesztőpisztoly lángjától megszerette a tüzet és az izzó vasat. Kovácsolni tanult, Töttös Gábor kovácsmesternél. Az útkeresés és más természetes anyagok megismerése okán jutott el, mint az egyik legősibb anyaghoz, a kőhöz. Várdombon követ faragott Bakó László szobrásznál, majd később útjuk két irányba szakadt, s eztán jött a fa.

A gyökér szívja
Az éltető nedvet
- Mint kút szivattyúja -
A leveleknek.
S ha kidől a fa
Tovább élhet
Az isteni ér a gyökér:
Ha van ki kifaragja.

Meg kell látni egy talált gyökérből, kőből, hogy mit is lehet kihozni, s ugyan ezt máskor már tudatosan keresni. A fából lehet kígyót, szellemet, ördögöt, madarat, tojást látni és láttatni. A lösz falak hasából löszbabákat bányászott ki a bicskájával s az ősi juhászjog - a leülés jogán vésőjével kifaragta a löszfigurákat. Minden valamire való juhásznak legeltetés közben van ideje és egy jó bicskája a faragáshoz. Gyulának pedig még tehetség is adódott hozzá.

Többen biztatták: mutatkozzon be alkotásaival a nagyközönség előtt is. S jöttek sorban a kiállítások. A szekszárdi kórházban, a megyei könyvtárban, a Balaton környékén, s néhány környező faluban barátai támogatásával. Mint például Stekly Zsuzsa, vagy Reisz Tamás festményei mellett érdekes kontrasztot mutattak a természetes anyagból készült szobor remekek. A legnagyobb mérföldkő mégis az otthoni, bátai bemutatkozás volt, ahol a mindennapi ismerős, a szomszéd, a falubeli rácsodálkozhatott Gyurgyonovics Gyula a hétköznapi ember művészetére. Nagy Bandó András, aki fafaragással is foglalkozik kiállítás megnyitó beszédében humorosan megjegyezte, hogy Gyula az egyetlen olyan juhász, aki puli nélkül is össze tudott terelni ennyi embert. Bátán az önkormányzat kiállító termében tolongott a falu aprajagya, és őszinte s igazi sikernek lehettünk tanúi.

Tudni kell a görcsben
Meglátni a szépet,
az egyikből életfa lesz,
a másikból hallik
az ördög vonóján a zene
igazi Paganini
„az ördög hegedűse”.

Persze az alkotó kedvnek a siker jó táptalaj, mindig új alkotások születnek. Aki kíváncsi Gyurgyonovics Gyula fa- és kőszobraira, valamint löszbabákból faragott kisplasztikáira, látogasson el a palánki Csapó Dániel Mezőgazdasági Szakközépiskolába, ahol március 22-én nyílik a szobrász legújabb kiállítása.

Nehezen adja a bodza a formát.
Meg kell látni a szellem szobrát...
Sikolt a fűrész
Csusszan a gyalu,
Csendül a muzsika
Szobor lesz a fából
Nem pedig tűzifa.

Gyula nagyon szereti az állatokat. Birkái, kecskéi, lovai, kutyái vannak. Magángazda. A paraszti munka és a művészi alkotás iránti igény jól párosul és kiegészíti egymást. A természetközeli ember látásmódja tükröződik művészetén. Nyugalom és béke árad a fából és a kőből Gyula keze nyomán.

A szobrász nem a szavak, hanem a tettek embere.

Magáról így vall:

„Bár Cicero nem vagyok,
Szónokolni nem tudok
Nyelvemet nem nyomja kő,
De tudom mi az ami KŐ!”

Él itt a közelemben egy hatvan éves szobrász hölgy, aki nagyon szép bronz szobrokat alkot.
Czyránszki Máriának hívják. Az ő szobrairól írtam. Mitológiai alakokat mintáz.

APHRODITÉ TÁNCA

Íme a szobor!
Fémbe szilárdult szellemed lelke,
S dobban a szív,
Ha bronz fénye csillan.
A tenger hűvös leheletét,
Hozza a szél.
Só szagú szellő nyomja a melled.
Ragyog a Nap.
Visszacsillámlik a vízről a fény.
Égeti a bőrt és a szívet.
Aranynarancs ragyog az ágon.
Csordul belőle isteni nektár.
Hűvös kristály kehelyben
Kínálják Neked,
Hogy enyhítse szomjadat.
S akkor elindultál felém.
Szikrázó habokkal játszott a napfény.
Megannyi villám cikázott...
Melyet Zeusz szórt egykoron.
S körtáncot lejt a három Grácia
A parti homokon.
Kendőjük lobog, Afroditéi testük után.
Kifeszítik a habfehér leplet,
Akár Nausziké, a parti fövényre.
Pajkos jó szagú szellő
Úzi a gördülő habokat,
S hullámok nyaldossák a fehér köveket.

Rendeztem egy kiállítást a ZSIGA ERZSÉBET festőnőnek. A ladik című kép az én falamat díszíti. A Duna-partot ábrázolja, ahová egy ladik van kikötve.

A FELKELŐ HOLD

Sötétből sejlik a sápadt sugár
Vérszegény és oly halovány
A sejtelmes hold.
Máskor fényesebb,

Csak most eltakarja
A csalóka felhő.
Hajadat lebbenti,
Pajkos szellő.
Utánad nézek remélve:
- Az ember mily esendő -
Bent a falakhoz simulva
Feszülnek a képek.
Farkaszemet nézve
Velem és az idővel.
Mintha elbújnának a síkban
Szerényen akárcsak Te.
Képekben látom az arcod
Lebegve a magasban,
Mint sirály, ha röppen
A víz felett suhogva.
A legenda szerint
Ósi harcos csatabárdjával
Megsebezte a tündöklő holdat.
S most a vérszegénységtől,
Oly halovány.
Ha meggyógyul, újra
Fényesen ragyog majd.
S az újhold egyszerre vetül
A téli tanyákra,
A Volent öbölre,
A ladikra és a fákra.
S megvilágítja
Álmodozó lelkedet.

CSENDES ÜNNEPNAPOK

„Ímhol a kép...
Elkészült végre egészen,
S keretében feszül a vászon.
Vajon meghal-e a festmény,
Ha megszáradt rajta a festék?
Vagy csak azután él igazán?
Pontokból áll a halmaz,
- Láss csodát -
S tekints a képre!
Töredékekből áll össze
Az élet egésze.”

Egy művész életében fontos a bemutatkozás lehetősége, a képzőművész életében pedig mérföldkő egy-egy kiállítás. Egyszerre két helyen is kiállítani, az már az ünnepnapok közé tartozik.

Mészárosné Bodó Mária festményeit egy időben két helyen is láthatta Szekszárdon a műélvezetre vágyó közönség. Az egyik csoportos kiállítás a Bárka Művészeti Szalon tagjaival közös tárlat a Dienes Valéria Általános Iskola folyosógalériájában, amely február 15-ig volt látható. A második pedig az Illyés Gyula Megyei Könyvtár portagalériájában volt megtekinthető szintén február 15-ig, melynek az a különlegessége, hogy a festő első önálló bemutatkozása volt a nagyközönség előtt. Mások mellett szerényen meghúzódní egy-egy képpel látszólag könnyű feladat, bár ott egyszerűbb az összehasonlítás, de az igazi próbatétel egy önálló tárlat, amely most megvalósult.

A tizenhárom kép többségét a természet ihlette, a múzsa csókja csak a késztetést adta, hogy mozduljon a kéz.

Bodó Mária magáról így vall:

„Jó ideje érzem, hogy így kellene élni. A körülöttünk levő világ néha rossz hatással van a közérzetemre, mégis szerencsésnek érzem magam, mert a festészet világa, élménye mélyen megérintett. Maga az alkotás lélektisztító hatással van rám, kiégeti belőlem mindazt, ami felesleges. A Bárka Művészeti Szalon tagja vagyok, így lehetőségem van közös kiállításokon, rendezvényeken részt venni. Az igazi kihívás azonban egy önálló tárlat.

Szekszárdon élek férjemmel és két felnőtt fiammal. Jó érzés, hogy a családom és az ismerőseim bíztatnak, értékelik a munkámat. Erdész családban, erdőben nőttem fel, ezért a legfőbb ihletőm a természet. Nagy „segítségem” még a zene, (Chopin, Csajkovszkij, Liszt, Debussy) amitől tökéletes a kikapcsolódás.

Elsősorban tájképeket festek, de próbálkoztam portréval is. Gyakran ragaszkodom a reális ábrázoláshoz, szeretnék kicsit több teret engedni a fantáziának. Megtisztelő számomra, hogy a Megyei Könyvtár portagalériájában bemutatkozhattam, mint amatőr festő. Az én csendes életemben e napok az ünnepnapok közé tartoznak.”

A hajnali fény áttör a fák sötétlő törzsei közt és szinte mozdul az élet a lombok alatt. A természet hív, vár és minden a reményt, a megújulást és a tisztaságot tükrözi. Kiemelkedő ritkaságok, miniatűr festményei, mellyen a virágzó fák, zöld mezők, a közalgő tavaszt sejtetik, s egy eltűnt, de hiányzó műfajt idéznek. A leheletfinom ecsetvonások egy végtelenül szerény és sokat ígérő tehetség bársonyos lelkületét tárták a látogatók elé. A témaválasztás és a technikai megoldás maga is rokonszenves, s mindezen felül a kiállítás költőisége megérdemelte a közönség és a szakma különös figyelmét.

A FÉNY MŰVÉSZETE

Az Illyés Gyula Megyei Könyvtár portagalériájában havonta cserélik a műalkotásokat. Szobrok és festmények után most szinte üdítőleg hat Ótós Réka fotóriporter munkáiból nyílt kiállítás.

Bizonyára kevés olyan ember van, aki nem szeret fényképeket nézegetni.

Emlékszem, gyermekkoromban, ha csak tehettem elővettem a vanília illatú kekszes dobozból a régi, megsárgult keményhátú, matt, majd későbbi kiadású, cakkos szélű fényes fotókat és gyönyörködve nézegettem a számomra már ismeretlen emberek fotóit. Régi rokonaim, déd-mamáék és ükapák feszengtek a képeken, ritkán hordott ünneplő ruhájukban, és a beállításokon látszott, hogy kinkeservvel várták a magnézium lobbanását. A kisszékre állított kislány mosolygott csak, ma már nevetségesnek tűnő kiskalapjában. A magnézium fényétől a vaku villogásáig száguldva múlt el a százévní idő, és a ma fotósai már modern gépekkel lesik el

és örökíti meg a hétköznapi és az ünnepek pillanatait. A természet mozgását vagy mozdulatlanágát és az állatok röppenését és szökkenését.

Ótós Réka, fiatal fotóművészünk is nyitott szemmel látja a világot. Önmagáról és szakmai elhivatottságáról ekképpen vall.

„Fotográfus vagyok 13 éve. Jobbára a Tolna megyei sajtóban dolgoztam fotóriporterként. Talán csak a véletlennek (?) köszönhető, hogy erre a pályára sodródtam. Sosem készültem rá. Nem vágyódtam a pillanat megörökítésére. Mégis alapvetően változtatta meg az itt élő emberekhez, a tájhoz fűződő viszonyomat. Lehetőség volt ez a megismerésre. Eszköz - sosem cél - a betekintésre, a közelkerülésre, jogosítvány és mentség a beavatkozásra. Több ezer fotó, felvillantott töredékei sorsoknak, életutaknak, megosztható eseményei mindennapjainknak. Önkényes választásom holra, mikorra, hogyanra, miértre. Képeim sorsa csak kevésbé ismert számomra, mint a fotóimon megjelenő emberek sorsa is. Hálás vagyok nekik, hogy beengedtek az életükbe, megmutatva érzelmeiket a kamerának, rám bízva a döntést, mit viszek el magammal életükből. Ezek a pillanatok mostanra már az enyéim is, magamban őrzöm őket a gép számára néha megörökíthetetlenül, mégis örökös nyomot hagyva bennem. Útra bocsátva és sorsukra hagyva őket, remélve, hogy a nyomok újabb nyomokat hagynak, kérdéseket vetnek fel, bizonytalanságot szülnek a továbbkeresésre. Magamnak. Bárkinek.”

A könyvtárban kiállított fotói (helyszűke miatt csak kevés számban) sokrétű alkotói világát tükrözik. Természetfotók, őszi csendéletek, amerikai életképek, temetői kidőlt fejfák és víz fölött szárnyaló madarak, a bőség zavarát tükrözik és nem egy adott témakört ölelnek át. Így is a fotós sajátos látásmódja, a művészi láttatás és a szakmai hozzáértés tükröződik a művésznő fotóin.

Hét hónapig, májustól decemberig nem láthattuk Magyarországon. Tízezer kilométert tett meg Amerikában, nyelvtanulás, fotózás és önállóságának megvalósítása és kipróbálása okán. Szinte átszelte az amerikai kontinenst Bejárta a híres nagyvárosok utcáit, fotózott Washington és New Orleans utcáin, Disneylandben, a Grand-Canyonnál, Floridában és Új Mexikóban. Hatalmas élettapasztalattal és élményekkel tért haza, melyekről számtalan fotót készített. Néhány fotó ezekből is látható Ótós Réka könyvtárbeli kiállításán. Bárki megtekintheti a Megyei Könyvtár portagalériáján húsvétig. Biztos vagyok abban, hogy hamarosan újra találkozhatunk újságok hasábjain is fotóival.

STEKLY ZSUZSA SZÁZÖTVENSZER

Vannak olyan képzőművészek, akik egész életükön át alkotnak és örülnek annak, ha egy-két alkalommal - nagy nehezen - össze tudnak hozni egy önálló kiállítást.

Zsuzsa a százötvenedik önálló kiállítására készül, rendkívüli szorgalommal és a szakma, illetve a művészet iránti mély alázattal. Ez a szám önmagáért beszél. Százötvenszer megmutatni tudását, hitét - ahogy mondani szokás - nem semmi.

Bonyhádról indult, egy kis családi házból, nem messze a zománcgyártól.

Édesapjától, aki maga is festőművész volt, gyermekkorában elleste az ecsetvonás fortélyait. Stekly Gyula büszke is volt arra, hogy legkisebbik lánya majd az ő nyomdokait követi. Festettek is otthon mindenre: falra, fára, vászonra, vas- és rézlemezre egyaránt. A mesterségbeli tudást, az iparosságot, a mívességet, csak megfeszített szorgalommal, képek sokaságával kísérletezésekkel lehetett elérni. Kínkeservvel, izzadva, nappal és éjszaka. Az isteni szikra, a művészi ihlet, a prózai alapok nélkül kevés.

Stekly Zsuzsa Pécsen tanult reklámgrafikát, hogy elméletben is otthon legyen a különféle izmusok és irányzatok között. Már otthon beleszeretett a zománcba, melynek technikáját édesapjától leste el, aki legfőbb mestere volt. Később édesapja bevitte maga mellé a zománcgyárba, ahol tervező lett. Edényekre, vázákra tervezte a mintát, amely jó iskola volt későbbi művészetére. A fazekak és lábasok világa a művészpálántát már nem elégítette ki. A zománcképeket és ékszereket festett otthon egyre bővülő és korszerűsödő műhelyében. Sokan csodálkoztak rajta, hogy más kamaszlányokkal ellentétben őt nem a diszkók világa és az önfelelt szórakozás vonzotta, hanem az, hogy lehetne újabb, jobb, nagyobb, égetőbb kemencéje. Egyre többen látták munkáit, hiszen egy zománczóiparos abból él, hogy eladja pl. az ékszereit. Sok helyre hívták kiállítani és szinte országszerte megismerhették művészetét.

Vidéki kultúrházakban kezdte, nem szégyellte képeit elvinni iskolákba, laktanyákba, folyosógalériákba sem. Az akkor már országszerte ismert, népszerű és sikeres művésznőt csupán csak szűkebb hazájában, Tolna megyében nem engedték kiállítani. Az akkori kasztrendszer akkori hatalmasai nem engedték a fiatal képzőművészt a kiállítótermekbe. (Senki nem lehet próféta a saját hazájában.) Nem politikai, hanem személyes okokból.

Emlékszem, hogy Szekszárdon egy megnyitott kiállítást bezárattak, mert a zománcedények között Zsuzsa képeit is felfedezték.

De! A türelem, a hit és a kitartás meghozta a sikert és az elismerést.

Ma már senkire nem haragszik.

Zsuzsa a százötvenedik kiállítására készül, amely valószínű, hogy hamarosan Mohácson kerül megrendezésre. Zománczott ékszereket és faliképeket visz majd erre a bemutatóra is, de monumentális alkotásai is országszerte hirdetik munkásságát. Pl. Székesfehérvárott láthatunk egy falburkolatot egy épület falán, amely 96 m²-es, és különlegesség a bonyhádi Kálvária stációinak megmintázása.

Manapság már számos megrendelést kap, de legjobban mégis az ő egyéniségét, színvilágát, s érzelmeit tükröző képek festését kedveli.

A zománczás régi mesterség. Már az ókorból is találtak az ásatások során zománczott szent Skarabeusz bogarat, vagy csak gondoljunk a mi Szent Koronánkra, melyet körben miniatűr zománcképek díszítenek. Stekly Zsuzsa színvilága gazdag. Az aranytól a harsány színekig minden megtalálható a palettáján. A zománctechnika igen sajátos látásmódot és képzelőerőt kíván, hiszen a festő nem látja az igazi színeket, mivel azok csak az égetés után mutatják meg valódi színvilágukat. Ezért is nehéz ez a technika és még a kemencén is sok múlik. Vajon mi sül ki az egészből?

A művésznő témáit főleg a mitológiából és a Bibliából meríti, de nem idegen tőle a mese, a természet, s a szép női akt sem. A magyar történelemnek az Árpád-házi szentek című képsorozatával adózott. Sokféle zománckészereiből pedig a hölgyek szívesen vásárolnak a kiállításokon.

Gratulálunk a közelgő százötvenedik kiállításához, amely mérföldkő a művésznő életében is. Bízunk abban, hogy még számtalan képpel örvendezteti meg a közönségét mindaddig, míg - saját szavait idézve - „A mennyei tűz kitart mindaddig, míg a kezem engedelmeskedik a fejemnek.”

LILA MADONNA

Tőled kaptam a szerelmet.
S az asszonyi öl melege

Akkor még bájos nagylány
Bátortalan ölelése volt tán.
S most lányodról fested a képet,
Mit sok évvel ezelőtt
Nekem is megígértél.
S nem látod a színét annak,
Mi a kemencéből kisült,
- Hisz az egész egy bíborszínű ragyogás -
Csak akkor, ha kihült a festék.
S a rézlemez pattogása volt
Számodra a legnemesebb égi zene,
A Szférák zenéje.
Mikor megégetted kezed
Az izzó zománccal,
Az is mennyei kéj volt,
Hisz nemes az anyag.
Kiállításokon a halk fuvolaszót
Felváltotta a szívünk hangos dobogása.
Meghatottan álltunk a nemes körben,
Lila színben pompázott a Madonna
Ült ölében a kised a glóriával.
Kis kékfejű szögön lógott a kép,
S feszült keretében a bőr.
Felkaptam a fejemet,
Mint űzött gímszarvas a vadászkürtre
Ha keríti a hajtó.
S szívében felhangzik a riadó.
Úgy feléledt bennem minden,
A múlt, a rossz, meg a jó,
És elcsitul a szó.

ZOMÁNC ROMÁNC

Anyagok, színek kavalkádja

Talán meghal a kép
Ha megszáradt a festék?
Vagy utána él csak igazán?
Nyírfák sokasága
A szoba falán.

Ha szárad a vászon,
Feszül a lécre,
Pára enyhíti a
Selyem feszülését,
Olajban tündöklő
Csendélet fényét.

Rézlemez pattog,
Ha kihül melege,
Anyaga, színei összehegedve.

Méz sárgává válik
Az ékszer zománca,
Csak akkor látod, ha
Kihűlt a lemez,
A zománc románca.

Akvarell színeit oldja a víz,
Fehér papírból sejlik a kép
Vizes foltokból
Szárad ki a forma.
Kék fejű szögre
Falra akasztva.

Legjobb volna festeni
A kéklő égre,
Égszínkék kékkel,
Szíved ecsetével,
Hogy mindenki lássa.
Messziről nézve.
Fodros fehér felhőkkel
Bekeretezve.

FOTÓRIPORTER NEMCSAK A SZÁMOK TÜKRÉBEN

A számok nagyon meghatározóak egy ember életében, hogy mikor született, hol, s hová járt iskolába, mikor kezdett el dolgozni, stb.

Bakó Jenő fotóriporter húsz éves korában kezdett el fényképezni, s immár negyven éve fotózza a megyében és a világban történt eseményeket, és hamarosan, július másodikán, lesz hatvan éves.

Negyven éves munkásságát és hatvanadik születésnapján köszönti az Illyés Gyula Megyei Könyvtár azzal, hogy Bakó Jenő alkotásait mutatja be a portagalériában.

A számokra visszatérve: Vajon hány felvételt készíthet egy fotós negyven év alatt? Bizonyára rengeteget, és a bőség zavarával küszködve volt mivel kiválasztani a kiállításra.

Bakó Jenő olyan újságíró, aki nem írásaival, a szavak varázsával jeleníti meg a mondani-valóját, hanem képeivel láttatja sajátos módon az olvasókkal az eseményeket. Dokumentálja a jelent a jövő számára. Magáról és munkájáról így vall:

„Az első képeim 1961-ben jelentek meg a megyei lap sportoldalán. A következő évben február elsején kerültem a Tolna megyei Népújság szerkesztőségébe. Én voltam a lap első fotóriportere, addig ugyanis nem volt ilyen státus, mindenki fényképezett a saját cikkeihez. Hatalmas technikai változás történt ez alatt a negyven év alatt. 1962-ben például, ha volt egy olyan esemény, amiről kép kellett a másnapi lapba, azt a fényképet el kellett vinni Pécsre, a nyomdába, ahol egy-két óra alatt elkészítették azt a klisé, amelyről a nyomda ki tudta nyomni a képet a másnapi lapba. Ma ha este hétkor van egy esemény a megye bármely pontján, az másnap megjelenhet színesben akár, ha ez mégsem így történik, annak nem a technika az akadálya, hanem a struktúra, amely olyan, hogy egy oldalon akkor van színes fotó, ha van az oldalon színes hirdetés, mert akkor a költségeket a hirdetővel fizettetik meg. Ez egyébként bonyolult dolog, mivel a hirdető kikötheti, hogy azon az oldalon, amelyen az ő színes hirdetése van ott ne legyen más színes hirdetés, vagy színes fotó, hiszen ha egy van egy oldalon

az kiugrik valósággal a fekete betűk közül és így hatásos. A fényképezést, a sajtófotózást, a Magyar Újságíró Szövetség Újságíró Iskoláján és egy Újságíró Akadémián, az úgynevezett Fotóstúdióban tanultam, erről 1966-ban adtak papírt, a gyakorlati élet pedig a mindennapi újság ma is. Az itt kiállított fekete-fehér képek egy szibériai úton készültek, a színes fotók pedig a mai idők témája.”

A szibériai utat Ordas Iván újságíróval együtt tette meg, és a fotósorozaton meghatottan fedezhetjük fel az azóta már sajnos elhunyt kitűnő író markáns alakját. Erre is jó egy fotóriporter archívuma, hiszen emléket állíthat a város, a megye meghatározó egyéniségeiről.

A múltat idéző fekete-fehér fotók egy letűnt világot tükröznek kordokumentumként. A vitrinben még a régi fényképező gépet is kiállították, (mellyel a képek készültek) mint műszaki ritkaságot. A tárlókba került színes képek úgy technikában, mint témában is a más képviselik. A fotóriporter mozgó-nyüzsgő ember, hivatalból eljut olyan helyekre is, ahová más halandó embert be se engednek. Pl.: Taszárra, az SFOR katonák közé vagy a diplomata szüretre.

Bakó Jenő aktívan dolgozik a Tolna Megyei Népújságnál kiszolgálva az újságírók igényeit, de mindig becsempészve valamit saját látásmódjából és érzelmvilágából.

Kiállítását bárki megtekintheti az Illyés Gyula Megyei Könyvtár Portugaliájában, hiszen aki „csak” újság hasábjairól ismeri, egy új arculatával találkozhat.

További jó munkát és sikereket kívánunk s várjuk az újabb fotókat.

PÉGER JOCÓ KÉPEIHEZ

Könnyű annak, aki saját galériát tud működtetni azért, hogy megismertesse másokkal műveit. Persze nem öncélúan, hanem a köz javára, hiszen még egy kis üzletet is létrehozott saját házában, Paks központjában, ahol él, lakik, alkot és üzletel. A művészethez szükséges kellékeket, ecseteket, festékeket, állványokat, papírokat, ragasztókat és még ezerféle más terméket árul, a saját képeiről nem is beszélve.

Péger Jocó meg is lenne úgy magában az Atomvárosban, de a világ ettől sokkal nagyobb. Nyughatatlan lelke és a megmutatkozás vágya hajtja, hogy más tájakon, más vidékeken, más városokban, sőt más országokban is láthassák alkotásait.

Számos egyéni és számtalan csoportos kiállítás után jelenleg Szekszárdon, az Illyés Gyula Megyei Könyvtár Portugaliájában láthatóak festményei és grafikái.

Péger József Pakson született 1947-ben. Budapesten, Zilahi György tanítványaként indult a művészi pályán. A Pécsi Geodéziai és Térképészeti vállalatnál dolgozott. 1983-tól magánvállalkozó, 1997-ben megnyitotta Pakson saját galériáját. Alkotótáborok rendszeres résztvevője, a Bárka Művészeti Egyesület tagja. Természetelvé festészetét expresszív hatások szövik át. Képein többnyire a dunántúli tájat jeleníti meg. Finnországi és erdélyi tanulmányutakon járt. Hazai kiállításain kívül Hollandiában is bemutatta képeit.

A paksi galériában látható képdömping a művész különféle stílusirányzatait tükrözi és elgondolkodtató a sokféle technika alkalmazása is. A szekszárdi kiállítás egy egységesebb vonulatot mutat, akvarell és grafika váltogatják egymást a függőleges síkban a falon és a vízszintes asztallapon az üvegtáblák alatt.

A fekete, elnagyolt, satírozott ceruzarajzok egyszerűségét és egyszínűségét megtöri az akvarellek színpompás világa, a piros háztetőkkal és a tavaszt idéző virágos fasorral.

S mint fő motívum, a templomtornyok ábrázolása mind az építők és a rajzoló egyöntetű akaratát kényszeríti a nézőre, kényszerülünk feltekinteni a magasba, az ég felé, a fénybe, a ragyogásba, s várjuk a csodát.

Az egyszerűségében is nagyszerű kiállítás feledteti a nézővel az élet bonyolult képleteit és maradandó felüdülést ad a nap további részében, s így a fiatalosan bohó festő lelkületét a képein keresztül átadja közönségének.

A kiállítás egy hónapig látható a Könyvtár Portagalériájában sokak örömeire.

ECSETTEL, AGYAGGAL

Tárlathívogató

Már rég elmúlt az az idő, amikor a könyvtárakban csak könyvekkel várták az olvasókat. A technika fejlődése és az egyetemes művészet sokszínűsége kikövetelte, hogy a bibliotékákban fonotékák és videotékák is működjenek, az elektromos adatközlésekről és az Internetről már nem is beszélve.

A szekszárdi Illyés Gyula Megyei Könyvtár - már több mint tíz éve - képzőművészeti meglepetésekkel is várja a látogatókat a portagalériában. A millenniumi ünnepsorozat záró programjaként és a harmadik megyenapot köszöntve, a könyvtár új sorozatot indít híres Tolna megyei művészcsaládok bemutatásával. A helytörténeti szempontból is kiemelkedően fontos eseményen a méltán európai hírű Sarkantyú család alkotásai láthatóak a mini galériában. A bejárati előtér - immár nem először - szűknek bizonyult, mivel a megnyitóra és az alkotásokra igen sokan voltak kíváncsiak. A család barátai, tisztelői és a művészet rajongói jöttek el, hogy élvezhessék a megnyitó soha vissza nem adható hangulatát. A gitárhangok után Tímár László, a Tolna Megyei Közgyűlés alelnöke ajánlotta a műveket a közönség kegyeibe és a meghitt percek után művésztalálkozóra került sor az olvasóteremben. Fiatal, megyénkbeli művészek kaptak meghívót, és éltek is az alkalommal, hogy találkozzanak Sarkantyú Judit keramikusművésszel és hogy meghallgathassák Fertőszögi Péter művészettörténészt, a Kortárs Galéria vezetőjét, aki a Sarkantyú család munkásságát és alkotói életútját mutatta be az értő hallgatóságnak.

És az alkotók: Sarkantyú Simon, az apa. 1921-1989. Festőművész. Ebben az évben az évben lett volna 80 éves. Festészetét a modern élet szellemi szerkezete foglalkoztatta. Kedvelte a történelmi témákat, előszeretettel művelte a csendélet műfaját. Korszerűsége formanyelvében is megmutatkozik. Több nagyméretű Pannót is festett. Többek között Budapesten, a Madách Színház és a szombathelyi tanítóképző főiskola számára. Valamint Szekszárdon a volt Városi Tanács házasságkötő termében. Tanítványait nem csak ecsettel okította a művészetre, hanem tanított a Képzőművészeti Főiskolán is. Munkásságát kétszer is Munkácsy díjjal tüntették ki.

Sarkantyú Mihály, a fiú. 1953-1989. Ő is képeket alkotott, de nem ecsettel, hanem kamerával. Filmművészeti főiskolát végzett és számos önálló filmet is készített. Ezen a kiállításon fotói mutatják be az élet szép és groteszk oldalát, a pillanat művészetével. Korai halálával egy ígéretes tehetség életútja szakadt meg. Abban az évben halt meg, mint édesapja.

Sarkantyú Judit, keramikusművész. Ő nem az ősi fazekasok korongozó technikáját követi. Letisztult, leheletfinom, figurális kerámiák világában él. Művészete egyéni és modern látásmódot tükröz. Figurái emberi arcot mutatnak akkor is, ha bohóc álarcába bújnak.

Magáról így ír: „1947-ben születtem Szakályban. Ez a táj kisgyermekkorom színtere, számomra máig is a mese és a megnyugtató álmaim világa.” Ez a mesevilág elevenedik meg mostani munkáiban is. 1985-ben a budapesti Csontváry teremben édesapjával és öccsével közös kiállításukért elnyerte a Művészeti Alap nívódíját.

Jelenlegi közös kiállításukat pedig bárki megtekintheti, ha ellátogat Szekszárdra a Megyei Könyvtárba. Az alkotások egy hónapig láthatóak a portagalériában.

MŰTERMI BESZÉLGETÉS

„... A falakat - természetesen - saját képei díszítik, de a festmények nagy része Kölesden a Művelődési ház kiállításán van, amelynek megnyitása május 5-én, szombaton volt. Biszák Laci túl van már több mint húsz önálló kiállításon és csoportos kiállításainak se szeri se száma. Erre a mostani bemutatkozóra is barátjával, Beda Lászlóval készült, aki szintén festő és őrá majd talán más alkalommal írunk ezeken a hasábokon...”

Szekszárdon, a Kis János utcában áll egy kicsi ház, egy régi paraszti, utcahangulatot idézve, és ki gondolná, hogy a régi falakon belül egy modern, ízlésesen berendezett műteremlakás rejtőzködik.

Biszák László festővel beszélgetünk új kiállításának megnyitója okán régi és jelenlegi dolgokról és jövőbeli terveiről.

A falakat - természetesen - saját képei díszítik, de a festmények nagy része Kölesden a Művelődési ház kiállításán van, amelynek megnyitása május 5-én, szombaton volt.

Biszák Laci túl van már több mint húsz önálló kiállításon és csoportos kiállításainak se szeri se száma. Erre a mostani bemutatkozóra is barátjával, Beda Lászlóval készült, aki szintén festő, és őrá majd talán más alkalommal írunk ezeken a hasábokon.

Biszák László 1959-ben Gyulán született. Kalandos körülmények között került Szekszárdra és most már keveredik benne az alföldi ember és a szekszárdi dombvidéket ismerő és szerető, a gemenci tájat festő művész.

„Festményein a táj szépsége, környezetünk ritka pillanatai fedezhetők fel. Szereti a dímbesdombos tájakat, a vizet, a Dunát, de hű maradt az Alföldhöz, az alföldi tanyák romantikus világához is. Munkáival szeretne örömet szerezni és pár pillanatra a valóságból egy más világba és tájakra vinni a kiállítás látogatóit.”

1990-ben kezdett el festeni tudatosan készülve a művészi pályára és első kiállítása 1992-ben volt Szedresben.

Több foglalkozást is üzött, (elme szakápoló, boncmester, köszörűs, személy - és vagyionőr), de maradéktalanul egyik sem elégítette ki, és mióta rokkantnyugdíjas, csak fest.

A művészetben fedezte fel az igazi önmegvalósítást. Festenie kell! Biztos jövő a festészet, amit a többi szakmában anyagilag sem talált meg. A kölesdi kiállítást Lönhardt Ferenc, a Tolnai Bárka Művészeti Szalon vezetője nyitotta meg. A két művész hatvanöt képpel töltötte ki a termet jó barátságban, szakmai féltékenység nélkül, kiegészítve egymást.

Beda László realista festő, a nyugodt fotórealizmus megtestesítője. Biszák László nyughatatlan, izgága, kísérletező ember. Fest, kutat, látványt, technikát keres. Valamit adni akar a közönségnek. „Minden festő más” - vallja. „Minden művész egy saját stílust, egy új izmust képes kialakítani. A profi képes folyamatosan nagyot alkotni, míg az amatőrnek néha beugrik egy-egy jó alkotás.”

Laci sokféle technikát kipróbált. Szép grafikai, tollrajzai vannak, de mégis főleg az olajfestékekkel tudja kifejezni igazán magát. Színvilágát ez az anyag adja vissza leginkább.

Sok-sok képet eladott már szanaszét az országban és miután a kép elkerül tőle, az alkotás önálló életet él - vallja. Viszonylag olcsó festményeit a középréteg vásárolja. A nagypolgárság inkább a drágább műveket veszi, mint például Szász Endre alkotásait. Mindig az új, éppen készülő alkotás izgatja, érdekli és nem szívesen tekint vissza a múltra. Legutóbbi budapesti kiállítása meghozta az országos ismertséget is. Ősszel ismét a fővárosban a Fehérvári úti Művelődési központban láthatják képeit. Mostani kölesdi kiállítását pedig szeptember 5-ig tekinthetik meg az érdeklődők.

KIÁLLÍTÁSON

Szívem melegével
Érzem a képet,
Ha átsugárzik
Annak ereje.
Nem jut el fénye
Kihunyt szemembe,
Eltompult annak már
Tengerszín kékje.
Csak, ha igazi tűz
Lobog a képben,
Az sugárzik át,
Lágyan szelíden
Képzetemig.

Egyébként kiállításokat is rendeztem. Erről néha kritikákat is írtam és helyi újságokat tudósítottam a rendezvényekről.

Az, hogy pár oldalnyi tudományosnak titulált íráshoz mennyi forrásmunkát kell átnézni, ne tudd meg. De! Csak így érdemes...

11. HUMOR MORZSÁK...

MINDENNAPI HUMORIZÁLÁS..

Bizony, az életet csak humorral lehet kibírni. Van őszinte nevetés, keserű humor, morbid és kaján, valamint fekete humor is, meg ugye sírva vigad a magyar is.

Mutatok ezekre a variációkra néhány példát az eddigi irodalmi termésből.. Hát nevéssen, aki bír, vagy aki mer.

Aki túlságosan harsányan röhögcsél, annak utánajárunk.

FADDI HUMORKA

Fújja a kürtöt
Hajnalban
A két kanász
Felváltva.

Hajtsd ki Gyula
A disznódat,
Aztán meg a
Malacodat.

Felírta Pruzsina
Jóváhagyta: Pupriiii.

Lé tartja a
Szolgát
Átok, szitok
A gazdát.

Felírta Pruzsina
Jóváhagyta: Pupriiii.

Hé, emberek!
Hová mentek?
Faddra
Kettő d-vel.
Miért is?

Mert eggyel kevés,
Hárommal meg sok.
Bugrisok!
Vannak újabb
Rigmusok.

Faddot
Hadd ott,
Gyere vissza
Jobb ott.

FADDI VIRRASZTÓ

Hegyen-völgyön siralom
Halott van a ravatalon.
András bácsi virrasztja,
Torkát borral locsolja.
Elfogyott sok flaska bor,
Egyre hangosabb a tor.
A dalnok mind vadabbul rikolt
Ujját csettintve ugrik fel,
Kis termete így nőtt öt centivel.
- Óh borzalom -
„Halál ellen sej-de
Nincs oltalom”

LAKODALOM VAN A ...

Nagyon ritkán jut el az ember manapság falusi, sátoros lakodalomba. Nekem azért volt szerencsém egy ötszáz fős menyegzőn részt vennem, ahol már pénteken csak a készítők vacsoráján száznál többen voltak, néhány birka és egy sertés bánatára. Aztán maga a lakodalom is vasárnap estig tartott, ami nagyon jól sikeredett, mert két verekedés is volt, egy éjjel előtt, s hajnal felé a második. Láttam, többen is behúzzák a vonóba az ötezrest, hát én is behúztam, s elénekeltem kedvenc nótáimat, hogy aszongya:

Már énnékem beborult az ég, de nem élhetek muzsikaszó nélkül...

A másik pedig: Olyan asszony vagy te nékem, amelyet én meg sem érdemeltem.

Szóval, aki akarta, jól érezhette magát. A kaja jó, volt a zene jó volt, a menyasszonytánc eredménnyel zárult anyagi szempontból, s csak a rosszindulatúak mondhattak valami elmarasztalót. Engem mégis egy poénnek szánt gondolat sor fogott meg legjobban. Vehetjük népi bölcsesletnek is:

... Ha a menyasszony apja az örömapa, az anyja az örömanya, akkor a menyasszony az örömlány? A vőlegény ebben az esetben minek örülhet?...

IGAZSÁGTALANSÁG

Azt írták a
vízcsapra,
hogy:
Tűzcsap.
Ostobák!
Mi végre?

Hiszen
csupán csak
víz folyik
belőle.

NÉPSZÁMLÁLÁS

Hivatalnok a lakosságot összeírva
Eljutott több helyre is.
Lábát térdig lejárva
Elfáradt testben és lélekben is.
Egész nap kérdezi:
„Neve, foglalkozása, volt-e katona?”
Ezekből a strófákból
Van már nagy rutinja.
Későre jár az idő.
Még egy nénihez betér.
Gyakorlotta kérdez előre:
„Neve, foglalkozása”, meg efféle.
Az utolsó rubrikán a mamának
Ráncos lett a homloka.
Vallatja az ifjú:
„Volt-e katona?”
A néni szemlesütve mondja,
Válasza utolsó:
„Volt kérem kettő,
Meg egy tűzoltó.”

HÓSZAKADÁS

Március végén ritkaság, hogy ilyen ítéletidő legyen ebben a zord tavaszban.
A férj a meleg szobából nézi a hó szakadást, gyönyörű nagy pelyhekben hull a hó.
A feleség tavasziasan öltözve áll kint a hideg udvaron.
A férj őszintén aggódik, nehogy megfázzon a kedves asszonykája, aki seprőjével próbálja elhessegetni az egyre szaporodó hópihéket.
A férfi hirtelen a szavakat keresve kikiabál az ablakon...
- Gyere be anyukám, mert kurvára esik a hó.
Miután kimondta, gondolkodott: Így is jó.

ÉDES ANYANYELVÜNK UTÁN

Tielányom!
Ne mondd azt, hogy
Tituka tit tit,
Hanem mondd ki

Tittán, és
Értetően, hogy
Makka!
Mert a makka
Fel van mászva
A fára.

AZ IDÉN NEM JÁTSZOM EL...

Jó néhány évig eljátszottam az általam poénosnak vélt viccel egy közeli boltban. Többé nem teszem. Néha bejött, de az utolsó balul sült el.

Rájöttem, tudni kell, mikor, kivel és hol lehet poénkodni.

Minden évben, január 2-án átszaladtam a közeli ABC-be, hogy a hosszú ünnepek alatt kifogyott dolgokat pótoljam, s némileg felbosszantsam magam, hogy a jó édesanyjukat..., már megint javítottak az árakon. Aggódok, mert egyszer még sérvet kapnak az emeléstől.

Hogy oldjuk a feszültséget, poénosra vesszük a figurát... ráteszek a kosár tetejére egy csomag WC papírt. Most éppen nem kellene, de hát a vicc és az ilyesmi mindig kell otthon.

Hosszú a sor a pénztár előtt, előttem is, mögöttem is. Végre sorra kerülök.

A hölgy kissé fáradtnak tűnve, halkán mondta a végösszeget.

Én álzavaromban kutattam a zsebeimben...

- Hű, a fene egye meg, otthon felejtettem...

A sorban állók és a pénztáros is azt gondolta, a vén hülye, már megint otthon hagyta a buksz tárcáját.

- Nem baj, majd át tetszik hozni a pénzt - próbált segíteni a hölgy -, mert nem halad a türelmetlen sor.

- Nem a pénzt felejtettem otthon, az itt van... mutatom.

- Akkor mit? - zsörtölődik.

- Az igazolást...

- Miféle igazolást?

Hátul már többen nevetnek, somolyognak.

- Hát nem hallotta? Az új év elsejétől csak az vehet WC papírt, aki igazolja, hogy evett.

A sor végén kibuggyant a röhögés, s a pénztárosok is nevetni szoktak, s ezzel a dolog el volt intézve. Ez az év is vidáman kezdődik...

De ez a hölgy nem értette, zavartan nézett maga elé és sírva fakadt. Ki tudja, mi jutott hirtelen az eszébe, a jövőre nézve.

Alig tudtam megmagyarázni, ám akkor már baj van, ha már magyarázkodni kell. Szégyenkezve bocsánatot kértem és leforrázva kijöttem a boltból. Nem mindegy, hogy az emberen nevetnek, vagy ha kinevetik. Pláne, hogyha sírnak a rosszul sikerült viccén.

No, ez az év rosszul kezdődött, de aztán úgy is maradt... Bocsánat!

KÉT NŐ, EGY FÉRFI és EGY MACSKA

Két nő üldögél magában,
A sötét szobában.
Anya és a lánya.
Férfi régen nem járt
Már e házban.
Savanyú a szőlő
Mindkettő számára.
Az ablak párkányán
Üldögél egy macska.
Szomorú,
Kimenne,
S ez meglátszik rajta.
Ám a két gazdi
Gonoszul nem hagyja.
Két savanyú uborka
A ház gazdája,
Az egyik öreglány,
A másik meg a párja.
Férfi ritkán
Jő a házba,
Férjét elüldözte
Végre valahára.
Félnek is e nemtől,
Az anya, mert ismeri,
A lánya, mert nem
Volt még dolga férfival.
Mindegyikük tart tőle
A maga módján.
Az egyik már rég,
A másik még nincs
Túl a próbán.
Macskájukat sem engedik
Ki galádul,
Nehogy meglepje
A kandúr.
Sóvárogva néz ki
Szegény pára,
A csöppnyi ablakon
Az utcára,
Mikor jó a tavasz,
S hívja a vér szava.
Csak egyszer szabadulna,
Sosem jönne haza.
S itt a bódító tavasz.
Szerelem illata
Árad a légben.
S az anya intelme,
És rovó szava ellenére,

A leány szerelembe esett
Az ablakon kinézve,
Egy csinos legénybe.
Az ifjú is megtalálta
A lány bús tekintetét,
S hamarosan megkérte a kezét.
Tisztességes esküvő...
Utána a nászút...
- Te tudtad, hogy ez ilyen jó?
Kérdezte az ifjú ara
Az urát.
Első dolga volt
Sürgönyben értesítette
Az anyját.
Kérte:
Engedje ki
Az utcára
A macskát

JELENETEK A XX-DIK SZÁZADBÓL, A MOTTÓ JEGYÉBEN.

MEGJÖTTÉL FIAM?

(A fiú, a macska és a papagáj)

Élt az egyik kisvárosban, egy szorgalmas kispolgári család. A férj, a feleség és egyetlen fiuk, aki már lassan öreglegénynek számított.

Az idősödő szülők mondogatták:

- Miért nem nősülsz meg fiam? - de ő csak ingatta a fejét, Kényelmes volt ez így neki. Egyetlen gyerek volt, az anyja kiszolgálta, esténként eljárt sörözni, este egy kis TV nézés, aztán alvás, mert holnap dolgozni kell.

A családhoz tartozott még néhány aranyhal, egy koromfekete macska, a Negró és egy zöldeskék papagáj, a Pityu. Mindenki gondozta a saját állatkáját, a papa a halakat, a mama a macskát, a fiú a madarat. Boldog volt így a család. A mama főzte az ebédet és várta a fiát haza a munka után, mert mindig megvárták a fiukat az étellel és együtt ebédeltek. Kettő órakor az öreg az asztalhoz ült, a anya pedig az ablakon nézte, jön-e már a gyerek. Ha késett, kiment a közeli sarokig, hogy jön-e már. A fiú ezért haragudott, mert már nem tartotta magát kisfiúnak, hogy elébe menjenek. Ahogy belépett a konyhába, az apja szertartásosan mindig megkérdezte:

- Megjöttél fiam? - aztán csendben megebédeltek.

Ez így ment minden nap, évekig, monoton egyhangúsággal, de azért szép volt, békét és nyugalmat, biztonságot sugallt.

Néhány év múlva meghalt a papa, szép csendesen, ahogyan élt is és helyét családfőként az anya vette át. Most már ő kérdezte:

- Megjöttél fiam? - aztán megebédeltek.

A halak és a papagáj gondozását a fiú vette át az apjától, a cica önállóan közlekedett a lakásban és az udvaron. A madarat csak akkor engedték ki a kalitkából, ha a Negró kint tekergett valahol. Próbálták beszédre tanítani a Pityut, de a csicsergésen kívül többre nem jutottak vele, aztán már nem is erőltették a dolgot.

Hamarosan örökre elszenderedett a mama is. Elment az ura után, mert nagyon hiányzott neki a párja, hát utána halt. A fiatalember nagyon magányosnak érezte magát, mikor ballagott hazafelé a temetésről.

Kizárta az ajtót és döbbsen hallotta a jól ismert hangot:

- Megjöttél fiam?

Majdnem megijedt a hang hallatán, aztán mikor a kérdés megismétlődött, rájött, hogy a hangok a kalitka felől jönnek. A papagáj szólólongatta a mama hangján.

Leült egy székre és hangos zokogás tört ki belőle, az összes fájdalom egyszerre tört ki a lelkéből.

Másnapról újra munkába járt a magára maradt fiú, s mikor hazaérkezett, a madár boldogan köszöntötte:

- Megjöttél fiam?

Jutalmul röpdöshetett a szobában néhány kört, sőt rászállt pihenni a függönyre is. Aztán magától visszament a kalitkába, mikor megunta a mulatozást. Ilyenkor a Negró szigorúan ki volt csukva az udvarra, nehogy valami baleset történjen.

Egyik reggel a fiú elaludt, mert nem volt már aki kávéval ébresztgesse, mert a mama mindig az ágyba hozta a forró italt. Zuhogott az eső, ennek tudta be a későn kelést, s kapkodva öltözött. A macskát bent hagyta a konyhában, nehogy megázzon a kényes állat. Délután hazaérve nem hallotta a várva várt kérdést. Rosszat sejtve benézett a konyhába, s a kalitkát nyitott ajtóval a földön találta, üresen. A fekete ördög az asztal alatt rágott valamit.

Mikor a döbbsen fiú odakapott, már csak a papagáj egyik szárnyát tudtam megmenteni a macska szájából. Ismét sírva fakadt, arra gondolt, hogy ezentúl már senki nem mondja, hogy:

- Megjöttél fiam?

Fogta a gazdátlan kalitkát és hozzávágta a macskához. Beletette a Pityu és a Negró testét a ketrecbe és nagy szomorúan elásta őket a kertben az ecetfa alá, ahol a cica nagyon szeretett játszani. Ezentúl ha hazajött, a nyitott ajtóból bekiabált a lakásba,

- Megjöttem!

De most már nem jött rá felelet. A némán tátogó aranyhalak nem válaszoltak. Fogta az akváriumot és vizestől, halastól kidobta a szépen kövezett udvarra. Az üveg millió darabra törött, de az aranyhalak még sokáig fickándoztak a kövezeten... aztán néma csend honolt mindenütt.

Nemsokára még a víz is felszáradt. Végezetül az üvegcserepeket összesöpörte, s egy korszak lezárult az életéből.

Felnőtté vált egy pillanat alatt.

Megjegyzés: Ez a történet nyomokban valós elemeket tartalmaz. Ha valaki magára ismer, az nem a véletlen műve.

HÓFEHÉRKE és A HÉT CSODÁLKOZÓ TÖRPE

Este a törpék
A bányából hazatérve,
Azt vették észre,
Hogy Hófehérke fekszik
A törpék hét ágyán
Széltében.
S elcsodálkoztak
Ezen a tréfáján.

Jé
Nahát
Húha
Ejha
Azta
Azannya
Az utolsó csak annyit mondott:
Hmm,
Mert ő volt a Kuka.

MIKOR ELŐSZÖR

Mikor először
Lefeküdt vele
Mégkérdezte reggel:
Milyen volt?

Ezt csak szerelemmel
Lehet elviselni
Válaszolt.

Ki hitte volna:
Hogy horkolásra
Gondolt.

RÓMEÓ ÉS JÚLIA GYERMEKKORÁBÓL...

(részlet)

Verona híres városában sétálgatott két öt- hat éves gyermek, Rómeó és barátja Merkució. A nyári melegben gondolataikba elmerülten andalogtak a kockaköves utcákon, a gyönyörű paloták között. Élvezték a szép időt és az úri gyerekek gondtalan életét és a semmittevést. Egyszer csak kivágódott a Kapulett ház ajtaja és kiszáguldott rajta a család három éves kislánya, Júlia. A rohanás olyan heves volt, hogy a két jó barátot ledöntötte a lábáról.

- Ki volt ez a csámpás? kérdezte Merkució.

- Mit tudom én!- felelte Rómeó a barátjának. - De majd ezért egyszer adok még neki...

Nagyon fiatalok voltak, semmit sem gyanítottak.

2012. augusztus 14.

VÁLLALATI ÉRTEKEZLETESDIS KIRAKÓSDI

Készítik a szendvicseket,
Az üdítőt is kivették már
A hűtőből.
Hamarosan kezdődik az értekezlet.

Van sok megbeszélni való,
Felütötte fejét, a korrupció.
Lop itt már mindenki,
Legyen cigány, akár zsidó.
A fő bűnös:
Az igazgató.

Közben bent az irodában
A vezetők konyakot isznak
Stikában.
Féldeciket deci számra,
Töltenek szaporán,
Vizes pohárba.

A gyűlésnek van két
Napirendi pontja.
Az első:
Kovács János művezető
Mebírálja az igazgatót.
Haladnak szépen,
Vádpontról-vádpontra.
Utána szünet.

A döbrent csend
Sokaknak üzent.
A második pont:
Kötetlen beszélgetés,
Melynek keretében,
Hiszen a dolog erről szól,
Kovács Jánost búcsúztatják
A vállalattól.

LOVAS ELVTÁRS

Még a múlt században - milyen furcsa ezt így leírni, - dolgoztam egy állami vállalatnál.

Az irodában, ha csörgött a telefon, mindig az vette fel, aki a legközelebb volt hozzá. Történt, hogy egyszer én vettem fel, a kagylót, s mivel álltam, nevetéstől fuldokolva, le kellett ülnöm.

- Én Lovas elvtársat keresem Németországból - mondta egy tört magyarsággal beszélő hölgy. Az ő szájából még furábban hangzott a mondat, mint egyébként hangozhatott volna.

Nyelvi tanulmányaimból tudom, hogy némely külföldi nyelvben nem azonos a betű alakja és a kiejtett hang. pl. CCCP az SZ SZ SZ R- t jelent.

Vagy az angolban a jam, dzsem lekvár összefüggés, stb. A német sem marad el ebben a témában a többitől.

Nézzük például a Lovas nevet. Németben a v-t f-nek ejtik, a v az németül: w. Az s pedig sz-nek felel meg.

Már bocsánat, de tehetek én arról, mikor a Lovast keresték hivatalos ügyben, elkapott a nevetés? Na, ugye, hogy ugye? Olvassátok össze.

SZTAHANOVISTA

Értekezleten havonta

lódít egy úr:

„Én huszonöt órát
dolgozom naponta”

Kérdés reá a felelet:

Ez hogy lehet?

„Egy órával előbb kelek.”

A LÉNYEG AZ

Ezek után

Most már semmi

Nem számít.

A lényeg az, hogy

A gyerekek a

Napon legyenek,

Éretlen gyümölcsöt

Ne egyenek,

Hogy a nyulak

Ne dögöljenek.

És hogy a Maris

Cipót süt.

Ha én nem lennék,

Meg a penész,

Ki enné meg

A kenyeret?

Isten veletek.

MAI NAPI HUMORKA I.

Ketten ülnek a vendéglőben.

Egy férfi és egy nő.

A férfi odahívja a pincért.

- Fizetni szeretnék...

- Igen. Mit számolhatok?

- Mindent egybe.

- Akkor volt két sör, két üdítő, kettő kávé, két bonbonmeggy, meg amit még én ittam...

S a plafonra, majd a padlóra néz.

- Milyen meggy? - kérdi a vendég. - Azt nem is ittunk!

- Ha nem megy, hát nem megy - feleli a pincér és elviharzik.

MAI NAPI HUMORKA II.

Már említettem többször is, hogy Szekszárdon kicsi a könyvtár.

Ezért időnként, alkalomszerűen kiárusítást tartanak régi, kissé selejtes, de érdekesnek, érdekesnek tűnő könyvekből.

Így megüresednek a polcok az új kötetek számára, s a gyűjtők olcsó áron juthatnak kedvenc könyveikhez.

A dolog jó ötletnek bizonyult, s mindenki jól jár.

Az egységár ötven forint, s így az is hozzájuthat olvasnivalóhoz, akinek egyébként drága a bolti ár.

Láttam már olyan (óh, fájdalom!) húsz éves verseskötetet is, melyet még senki nem nyitott ki. Van közöttük néhány ritkaság is. Ezért hát nem csoda, hogy antikváriusok is felvásárolják a köteteket, hogy aztán saját boltjukban jó áron eladhassák.

Most is sokan kutatnak a régiségek között. Sok az ismerős arc. Kisváros...

Egy idősebb hölgy is válogat, forgatja a portékát. Csóváltgatja, ingatja a fejét.

Jó emberismerő vagyok és félek is az ilyen sárkányoid típusú női személyektől.

Kissé odébb húzódom, mert az asszonyosságban boszorkányra hasonlító elemeket véltem felfedezni, külsőre is. Az volt az érzésem, hogy mindjárt ráültet a sütőlapátra és betol a kemencébe.

Nem is igen csalódtam...

Tehát a hölgy válogat, s egyszer csak kitör. Kezében egy régi kötet, s felmutatja diadalmasan.

- Nézzék csak! Van pofájuk ezért ötven forintot kérni, mikor rá van írva, hogy nyolc forint hatvan fillér.

MAI NAPI HUMORKA III.

Szekszárdot sem kerülte el a rendszerváltás utáni utcanév változtatási hóbort.

Sok régi utca nevét és köztér elnevezését változtatták meg okkal vagy ok nélkül.

Sokak öröme és bosszúságára egyaránt.

Sokszor ellenkező előjelűvé vált a dolog. Kommunista névről egyházi névre.

Leginkább az ott lakók zsörtölődtek, mert az okmányokban át kellett íratni az új lakcímet, macerás dolog.

Vannak azért humoros, de elgondolkodtató történetek is.

Szekszárd egyik terét Hősök terének nevezték. Nem túl eredeti név, s minden városban volt ilyen. Természetesen a hozzá tartozó szovjet emlékművel.

Nos a rendszerváltóknak első dolguk volt ezt az emlékművet lerombolni és vele a tér nevét is megszüntetni.

Hozzáteszem, többen megjegyezték, hogy a halott katona már nem ellenség, és aki szobrot rombol, az más aljasságra is képes, de a dolog megtörtént. Egyébként Bécsben, Európa szívében áll a világ legnagyobb szovjet katonai temetője, senkinek nincs útjában.

No de mi legyen a tér új neve?

Áll a tér egyik sarkában egy szerény Evangélikus templom.

Evidens a dolog: Luther tér.

Egyes körökben némi zavart okozott ez a név, s kérdezik kellő komolysággal:

- Mi közünk van nekünk ehhez a négerhez?

- ?,!

S valóban: Mi közünk van nekünk Martin Luther King-hez? Hiszen a teret Luther Mártonról nevezték el.

Hacsak annyi nem, hogy egyik sem volt magyar.

Viszont mindkettő egyházi volt, s a változások, a reformok elkötelezett híve.

Azért a két nevet mégsem illik összekeverni.

Megjegyzés:

Jelen írásom nem politikai indíttatásból íródott, hanem az emberi tájékozatlanság és a butaság kifigurázása okán.

MAI NAPI HUMORKA IV. (AZ ELSŐ NAP...)

Az, hogy ki hová születik a világra, az meghatározza további életét és életmódját, előmenetelét, karrierjét.

Egyáltalán nem mindegy, hogy Budapesten, vagy valamelyik más nagyvárosban, vagy falun, ne adj isten tanyán születik az illető.

Aki tanyán születik, arra mondják, hogy: többszörösen hátrányos helyzetű. Messze a falu. Se út, se vezetékes víz, se közeli tanya, semmi.

Csak a béke, a nyugalom, a szeretet és a sok munka.

Janika is itt született, hat évvel ezelőtt, a tanyán, a természet lágy ölén, mert még idő sem volt a távoli városban a mentőket értesíteni.

Janika itt nevelkedett a tanya körül. Játszott a kislibákkal és a báránnyokkal kergetőzött.

Este kicsit TV-t nézett, hogy egy kis világot is lásson, hiszen nem is olyan régen bekötötték végre a villanyt a tanyára.

Valamivel könnyebb lett az élet, mosógép, vasaló, rádió, terménydaráló, és petróleumlámpa helyett villanyvilágítás.

Janika itt élt, elzárva a világtól, s félt minden újtól és minden idegentől.

Óvodába nem járt, mert messze van a falu, tehát az anyukától hallotta a meséket és a szép dalokat.

A szülőktől sokat hallott az iskoláról, s várta is a pillanatot, hogy ő is bejárhasson a faluba.

S most eljött az idő, hat éves lett.

A táskát már rég megvették, s otthon néha felpróbálta, s sétálgatott benne az udvaron. Tetszett neki. Várta az iskolát, de félt is tőle.

Reggel korán kellett kelni, de hozzá volt szokva, csak egy kicsi sokat kellett gyalogolni.

Az anya puszija után bement a tanterembe, ahol sok ismeretlen gyerek és a tanító néni fogadta.

Megkezdődött az óra, ahol bemutatkoztak a kisdíákok és a tanító néni, majd elmondta az osztályfőnök, hogy miről is tanulnak majd hosszú évek során.

Közben a kisiú tekintete már az ablakon át kikalandozott a távoli, biztonságot adó kis tanya felé.

A szabad mezők, a rétek, a kis patak után vágyott, ahol várták a kis állat barátai, a természet és a szabad világ.

Idegen volt számára a bezártság és a kötöttség.

A második szünetben elkezdett bepakolni a táskájába.

- Hová indulsz Janika?- kérdezte a tanító néni.

- Én mék haza! - felelte a kisiú.

- Miért?

- Unom ezt a sok hülyeséget, s különben is: fáj a fenekem.

A JÓ PAP IS...

Meghalt a város esperese,
Igen jámbor ember volt,
Míg meg nem holt.
Mindenki szerette.
Tudósok között is
Az eleje lehetne.
A diákokat is hittanra,
Szép szóra nevelte.
Mindig a könyveket bújta,
Tanult, önmagát képezte.
A tudomány volt mindene.
Ettől jobban csak a misebort,
És a szép menyecskét szerette.
A falu apraja, nagyja temette.
Siratták a hívek,
És hat apró gyermeke.
Fejfájára a kántor
Vásott, rossz kölyke
Rajzsöggel kitűzte:
„Tanulmányait befejezte!”

TÖRTÉNELMI HUMORKÁK

Avagy: Humorka Historia...

Laktanyába hívó esti trombitaszó

Baaaka.

Baka gyere haaaza.

Vár aa VACSORAAA.

Megjegyzés: Apám mindig ezt a pár dallamot énekelte, katona korából.

ÖSSZE-VISSZA HISTÓRIA

Több is veszett már

Doberdónál

1526-ban.

A Csele patak

Lövészárkaiban.

A sok vitéz

Páncélostól,

A sok ló

Kantárostól.

Az ország

Királyostól.

Megjegyzés: Feleletek történelem órán.

L'art pour l'art - 1. ESTE AZ UTCABÁLON

(Virgill Zemának dala)

Este a bálon,

Az utcabálon

Rock and rollt járnak

A jampecok.

Este a bálon,

Testem himbálom

Felettem már csak

A Hold ragyog.

S hogy ne féljen,

Ott fenn az égen

Kigyúlnak szépen

A csillagok.

Refrén:

De itt a bálba

Sok kicsi lámpa

Ragyog bele a
Félhomályba.
Amíg el nem jön
A sötétség,
Mikor kicsap a
Biztosíték.

Este a bálon
Zsibbad a lábom
Rálépett nagyon
A táncosom.

Este a bálon,
Az utcabálon
Mérgemben szájon
Sem vághatom.

Csillagot látok,
De nem az égen
A lábom régen
Fáj nagyon.

Refrén.

A „L’art pour l’art” színháznak ajánlom.

L’ART POUR L’ART - 2. BOHÓC

(Wirgill Zemának dala)

Itt van már az
Ingyen cirkusz,
Gyerekek, gyerekek.
Eljöttünk, hogy
Jókedvűek
Legyetek, legyetek.
Itt van,
Nagyon jó
Ez a nagy szenzáció
Eljött,
Nagyon jó
Itt a nagy attrakció.

Tárará bummsztiré, tárará bummsztiré

Orra piros,
Haja kóc.
Ilyen ember
A bohóc.

Fél kezével
Kézen áll,
A másikkal
Trombitál.

Egy keréken
Rohangál,
Drótkötélen
Szaladgál.

A társát jól
Elveri,
Söprűjével
Kergeti.

Lisztet szór a
Fejére,
Tojást üt rá
Ebédre.

Tárará bummsztiré tárará bummsztiré

Orrlyukával
Furulyál,
Fésűjével
Muzsikál.

A létrával
Sétálva,
Összecsukja
Széttárja.

Tele vödrot
Dönt rája,
Vizes lett a
Ruhája.

A lábával
Üst dobol,
Közben körbe
Gyalogol.

A gyerekek
Nevetnek,
Pecet is
Ehetnek.

Egy kismajom
Elveszi,
Kupolába
Felviszi.

Tárará bummsztiré tárará bummsztiré

L'ART POUR L'ART - 3.

WIRGILL ZEMÁNEK DALA: EZ ÁLLATI

Feneketlen tóban,
Kézzel fogok halat.
Fent a magas légben

Guggoló madarak.
Bundába öltözve,
Málnázik a medve.
Pici majom nevet,
Ugrik egy perecre.
Morzsákat a hangyák,
Szorgalmasan hordják.
Mellettük egy tücsök
Húzza a vonóját.
Lusta éti csiga
Csúszik az avarban
A meztelen csiga,
Soha sincs zavarban,
Ő már hajléktalan.
Puha talpú cica
Kergetne egeret,
De a szürke egér
Régen éhen veszett.
Egy sas magasan száll,
Nem fél a sok bogár,
Hiszen a sas madár,
Nem kap legyek után
Lusta lajhár mászik,
Zöldellő fa ágon
Elalszik útközben
Nincs dolga e világon.
Szélfúttá sörényű
Száguldó vadlovak,
Hamar leváltotta
Őket a gyorsvonat.
Libák mennek sorban,
Szépen egymás után.
Úgy kerülnek tálba,
Ahogy jöttek, bután.
Az állatvilág elnyúlik
Minden égtájjig,
De meddig nyúl a nyúl?
Csak a répáig.

L'ART POUR L'ART - 4.

REKLÁM PARÓDIA

FIGYELEM, FIGYELEM
Manapság az a szokás,
Hogy a produkció közben
Reklámokat mutatunk be
A nagyérdeműnek.
Undorító dolog,
De néha beválik.
Figyeljenek erősen,

Bemutatjuk némelyiket
Igénytelenül.
Jó szórakozást.

Ez a ház eladó.
Ha nem kell, kiadó.

Nagyon harapós, és
Ugatós kutya,
Ingyen elvihető,
A szomszédból.

Sárgarépa, zöld ribizli
Egészséges biciklizni.
Vegyen ön is
Tandem kerékpárt.

Üde, friss lehelet,
Szopogasson lámpabelet.

Hosszú lófarkas leány,
Hasonló tulajdonságú fiú
Ismeretségét keresi.

Alkoholista vagyok,
Nősülni akarok.
Sör, bor, pálinka,
Lehetek-e boldog?
Jeligére a Hirdetőbe.

Padlasmúzeumba
Balos boglyakerekítő
Gyűjteménybe elvihető.
A jobbos eltörött,
Balos csizmalehúzó is van,
A jobb láb elveszett a háborúban.
Egyebek között.

Az utolsó mozielőadás
Ez áll a plakáton.
A Hatan egy lovon
Amerikai dzsungelfilm,
És a
Vak asszony visszanéz
Című film lesz a vásznon.
Vakoknak fél áron.

Szentképek,
Házi áldás,
Porcelán Szűz Mária
Az összes tartozékokkal,
Mária Terézia lovagrend
A függelékekkel,
Velencei kristálytükör,
Hatágú csiszolt üvegcsillár

A gyöngyökkel együtt eladó
Alkudni kötelező,
Aki nem vesz,
Az nem is vevő.
Érdeklődjenek folyamatosan.
Hogy tetszett? Na ugye, hogy ugye?
Csak úgy, mint a nagyok. Egyebet nem mondhatok.

Dolák Sali Róbertnek ajánlom.

A KÓMA

Megtörtént eset, amit elmesélek, ilyesmi dolog néha előfordul, ebben a kavargó világban.

Élt egy kisvárosban, egy kortalannak tűnő, idős asszony.

Mélyen vallásos volt, egész nap hányta magára a keresztet, reggel vele nyitották, este vele zárták a templomot.

Őszintén hitt a pokolban és a mennyországban, mely utóbbiba maga is szeretett volna jutni, amikor majd eljön az idő...

Megszokott, párnás helye volt a templomban, senki nem ült soha a helyére, nem is lehetett volna, hiszen mindig ott imádkozott.

Egyszer csak, vagy mert már öreg volt, vagy mert beteg lett, de az is lehet, hogy csak éhes lehetett, rosszul lett és kiesett a padból, s nem adott életjelet.

A mentősök azt mondták, kómába esett és bevitték a kórházba.

Akkoriban került a belgyógyászatra, egy frissen végzett afrikai orvos, aki fiatal volt, lelkes is volt, s meg akarta mutatni kollégáinak és a világnak, hogy nem hiába tanult oly sok évet Magyarországon.

Mindenképpen vissza akarta hozni a beteget az életbe.

Afrikában számtalan népfaj, törzs él és mind más külső jegyeket visel. Van, aki csokibarna, van, aki rövid, göndör hajú, és akad, aki fekete. A mi orvosunk négerebb volt a négernél.

Tudása lelkes szorgalommal párosult, mindent megtett, megpróbált a beteg talpra állítása érdekében.

S láss csodát, a néni jobban lett, magához tért és lassan kinyitotta a szemét.

Meglátta az ágya mellett álló örömeiben nevető orvosát.

Szemében látszott a rémület, arcára kiült a döbbenet, s rikoltó hangon felkiáltott.

- Úristen, eljött értem az ördög!!

Visszazuhant a párnára és újra kómába esett.

A történet nyomokban valós elemeket tartalmaz, a fogyaszthatóság érdekében kissé cizelláltuk.

12. IGAZ TÖRTÉNETEK

Történetekről manapság már ritkán írnak. Inkább érzésekről, érzelmekről dalolnak a költők. Nekem ez kedvenc formavilágom...

A LERÁGOTT CSONT

Vannak az irodalomban, s ezen belül az újságírás területén is olyan témakörök, amit már mások sokszor (talán sokkal jobban is) könyvtárnyi terjedelemben megírtak. A szakzsargonban ezt lerágott csontnak hívják. Mégis néha nem árt újra elővenni ezeket a témákat, s feleleveníteni, nehogy elfelejtődjenek.

Ilyen problémakör a munkanélküliség, s ezen belül is a munkahelykeresés megalázó procedúrája. Az ember azt hinné, hogy már mindent megírtak erről, a sokakat érintő témáról, s nincs új a Nap alatt. Az élet még mindig tud újat produkálni. Álljon itt most okulásként egy újabb példa.

Újsághirdetésre mentem reménykedve, talán (nem túlzás) a huszadik helyre azon a héten. A titkárnő ült az íróasztal mögött, telefonokkal és számítógéppel körülbástyázva, s takarásukban műkörmeit restaurálta. Bizonyára fizikai képtelenség, hogy ezekkel az ujjakkal hozzá tud érni a billentyűzethez. Valószínű, hogy nem ő a munka élharcosa, nem is ezért ültették oda. Talán dekorációként. Ahogy mondani szokás, ha az első randim sikerül, a lányom lehetne, ha vállalnám. Kb. 20 éves lehet.

- Jó napot kívánok! A hirdetésre jöttem, az állás után érdeklődöm.

Végig mér, arcvonásairól minden leolvasható.

- A főnök most nincs itt. Ma már be sem jön. Különben is mi fiatalemberre gondoltunk!

(Én: 48 éves vagyok) Hidegzuhany!

- Majd értesítjük.

Indulnék is kifelé, de a kisördög nem nyugszik, ezt nem úszod meg.

- Tessék mondani, hogyan értesítenek, sem a nevemet, sem a telefonszámomat nem kérdezték.

A hölgy olyan piros lett, mint a körme, s mielőtt szóhoz jutna...

- Tudja, én ilyen helyen nem is szívesen dolgoznék!

Ugye, hogy megéri néha a lerágott csontokat is leporolni?

IGAZ TÖRTÉNET

Egy tavacska hullámozott
A kert végében,
Nyáron ötven kacsa
Lubickolt vizében.
Történt egyszer, hogy a néne
Kacsát akart sütni ebédre.
Nógatta az apót,
Menjen le a tóra,

Fogjon meg egy szárnyast,
Kész lesz harangszóra.
Az öreg hallgatott az anyóra,
Rögtön sietett is le a tóra.
Sáros volt a partja,
Megcsúszott a lába,
Belebukott arccal a pocsétába.
Elunta a várást az öreg néne
Eredj kis unokám,
Szólt a kis legényre.
Nézd meg öregapád,
Hol késik, mi végre?
Fenem a kést,
A víz is lobog már,
Fuss öregapádért
Hozza azt a gácsért.
Szalad a legényke
Jön is vissza mindján,
Milyen ing volt a nagyapán?

Reggel kiöltözött a szép
Kockás ingébe!
Zsörtölődik a néne.
Akkor jó, mert ott úszik
A tó közepébe.
Az anyja csudáját
A vén hülének
Ilyenkor fürdik
Mikor a kacsák még élnek?
Nem tudta a balga,
Hogy az ura, szegényke
Holtan van a vízben
S kacska a kezében.

AZ ÉN MOZIM

Emlékszem, gyermekkoromban, szüleim munkahelyén láttam először televíziót. Szekrényi nagyságú volt és politúros dobozba volt elzárva a Munkácsy TV. Csak Kristófi bácsi, a gazdasági hivatal dolgozója, nyithatta ki a szekrényt és kapcsolhatta be a fekete-fehér és jellegzetes mély hangján zúgó szerkezetet. Nem kellett már többé moziba mennünk. Ha engedték, ott néztük a filmeket áhítattal.

Manapság már minden lakásban van színes televízió és sok esetben átestünk a ló másik oldalára. Talán jó lenne újra moziba járni?

Hogy ki, hol és hogyan kamatoztatja tehetségét, az sok mindentől függ ebben a Budapest-centrikus és művészi értelemben is „vízfejű” országban. Friderikusz Sándor is többféle műfajban próbálta ki nyilvánvaló tehetségét. Az alapvetően riporterként és újságíróként tevékenykedő Friderikusz Sándor a televíziózás megújításának igényére, a hazai televíziózás elpiacodása, elamerikanizálódása idején létrehozta fergeteges új műsorát, a Friderikusz Showt. E a

sok világsztárt és rengeteg furcsaságot felsorakoztató produkció mellett párhuzamosan ment a közszolgálati TV-ben „Az én mozim” riportsorozat is.

„Mivel jó előre kiszámítottuk, hogy a Friderikusz Show eléggé föl fogja borzolni a magyar tévénezők, de még inkább a kényes ízlésű bírálók többségének kedélyét, ellensúlynak szántam Az én mozimot.”

A hét esztendő alatt több mint száz „mesét és hőst” vitt filmre. Emberi sorsokat, örömeket, tragédiákat. Közönségsiker után a szakma is elismerte. Az én mozim és Friderikusz Sándor Pulitzer-díjat kapott. Sándor valóban maradandóbbat alkotott a „komolyabb” műfajban.

Néhány év múlva csak foltokban fogunk emlékezni a Friderikusz Showban bemutatott bogár-
evőkre vagy az egy-filmes világsztár, Anita Egbert, alkoholbűzös nyilatkozatára.

„Az és mozim” nemrégiben könyv alakban is megjelent. Persze nem az összes riport fért bele a kötetbe, hanem csak egy válogatás.

„Aztán, ha majd megszűnik Az én mozim, itt lesz ez a könyv, amely remélhetőleg megmarad mementónak. Azt hiszem, mindösszesen annyi a mentségem, hogy a kiadó biztatására a sorozat szerintem legsikeresebb darabjait, ha nem is valamennyit egybegyűjtöttem. Őrizzék meg jó emlékezetükben! Hőseimet, műsorsorozatomat és engem is.”

A könyv a Park kiadó gondozásában jelent meg és megvásárolható a könyvesboltokban és kikölcsönözhető a Megyei Könyvtár sikerkönyvtárából is.

Vannak kimondottan klasszikus és kifejezetten sikerkönyvek.

Friderikusz Sándor: Az én mozim című kötete talán mind a két stílus elérésének esélyese.

Nem hiányozhat senkinek sem a könyvespolcáról.

HITELÜNK VAN

Most a választások után a pártígéretektől eltelve felmerül az emberben, hogy mennyire hitték el a választók a politikusok ígéreteit. Hogy hitelük van-e a politikusoknak?

Az majd hamarosan elvállik.

De hitelük van-e a róluk író újságíróknak? Hiszen nem mindegy, hogy hogyan találják a dolgokat, hogyan írnak személyekről, eseményekről. Tárgyilagosan-e, vagy részrehajlóan, esetleg hangulatkeltően vagy provokatívan. Nekik hisznek-e az olvasók?

A szenzációhajhász bulvárlapok a példányszám növelése érdekében a szavak kifacsarására, elferdítésére is képesek. A magyar nyelv annyira árnyalt és sokszínű, hogy bármit meg lehet írni mindig valakinek a szemszögéből nézve és valakinek a szája íze szerint. Csak arra kell figyelni, hogy ne lógjon ki nagyon a lóláb, s aki nem tud a szavak között olvasni, akár el is hiheti a dolgokat.

Egy állami gazdaságban történt lópusztulást a szenzációéhes újságíró úgy írta meg, hogy a lóállomány 50 %-a elpusztult. Az egész ország a gazdaság hatalmas veszteségén kesergett, de csak a bennfentesek tudták, hogy két lóva volt mindösszesen a szóban forgó mezőgazdasági egységnek. Talán így akartak állami támogatáshoz jutni és érdekelt volt a zszurnaliszta is? A szó veszélyes fegyver. Az írástudóknak óriási a felelősségük a tájékoztatás terén, s felmerül a kérdés: Hitelünk van-e?

S álljon itt egy másik példa is.

Vége az előadásnak. Az illetékes előadó elmondta érdekesítő véleményét az aktuális dolgokról, melyek ma mindenkit érdekelnek. Ezután következett a szokásos kérdés:

- Na tessék, szóljanak hozzá!

Ilyenkor van az, amikor mindenki a padlót vagy a plafont nézi, esetleg sürgős kotorászni-valója van a táskájában. Kínos a csend. Végre az első „fecske” felteszi a kezét.

- Igaz-e, amit az újság ír?...

Az előadó a kérdést meg sem várva rávágja:

- Igaz! Amit az újság ír, az igaz!

S valóban, igazat ír-e az újság? Hitelünk van?

Egy régi közmondás szerint a szó elszáll, az írás megmarad. Akár száz éves cikket is elő lehet venni s tetten lehet érni a hazugságot. Egy másik mondás szerint a hazug embert előbb utol-érik, mint a sánta kutyát! Tovább untathatnám a tisztelt olvasót hasonló blódségekkel, de nem teszem, hiszen politológusaink, történészeink, közgazdászaink nem átallnak előkaparni régi újságokat, okiratokat, hogy rajtakaphassák a megalkuvó zurnalisztákat. Előbb-utóbb kiderül-nek a turpisságok. A különféle ellenzéki pártok és szervezetek egymást túlkiabálva próbálják felszínre hozni a múlt hibáit. Kiderült, hogy a Rákosi padláslesöprés kegyetlenebb volt, mint a török világ Magyarországon. A török szpáhi (földesúr) annyi gabonát mindig meghagyott a jobbágnak, hogy jövőre újból tudjon vetni. Kiderült, hogy Sztálinhoz képest Hitler csak gyenge kezdő lehetett, hiszen a szovjet vezető több kommunistát öletett meg. Kiderült, hogy 1956 nem ellenforradalom volt, hanem sokak szerint szabadságharc, s kár volt Nyikita Hruscsovnak odaadni az ötös fogatot, s Brezsnyevnek is hiába tapsoltunk! De könyörgöm! A „PRAVDÁT” ezelőtt 20 évvel is Pravdának (Igazság) hívták. Van persze magyar Pravda, magyar igazság is. Az orvos, a pap, a tanár, a szülő néha belemehet kegyes hazugságokba. Az újságíró soha! Az elferdített dolgokra a közvélemény tudat alatt is ráérez, s ha be is igazolódik a gyanú, kegyetlen dolgokra képes.

Hitelünk van? Teszem föl immár negyedszer is a kérdést. Most már remélem, hogy igen. Még nem mondhatjuk azt, hogy:

- Ma már tudjuk!

Csak azt mondhatjuk most is, hogy:

- Ma úgy tudjuk!

Ítéletet a jövő mondhat a ma felett. Mi, akik csináljuk és éljük a jelent, nem! S csak azt remél-hetjük, hogy az utókor nem elégtelent ír a bizonyítványunkba.

BUDAPESTI NEMZETKÖZI KÖNYVFESZTIVÁL

Gutenberg óta, mikortól a nyomtatás létezik, az emberek könyviránti igénye töretlenül felfelé ível. Évszázadok során könyvek millióiban halmozódott fel mindaz a tudás, amire az embe-riség szert tett, és tudásra szomjazók milliói tanultak ezekből a könyvekből. S többször meg-kongatták már az irodalom fölött a vészharangot. Ki olvas manapság a film a TV, a videó, s az Internet világában? Néha bizony voltak korszakok, mikor az olvasási kedv alábbhagyott, de a nyomtatott, olvasható és kézzel fogható írott anyag mindig túlélte a válságos időszakokat.

Ezt bizonyította a nemrégiben megtartott, nagytömegeket vonzó és a kiadók és a közönség által is sikeresnek mondott VIII. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál is. A Budapest Kongresszusi Központ összes folyósólyán és a színházteremben több mint száz könyvkiadó

ajánlotta régebbi jól bevált, sikeres és vadonatúj könyveit. Az érdeklődő tömeggel hömpölyögve megismerkedhettünk a szinte minden igényt kielégítő választékkal. Ismert és új kiadók pavilonjai váltogatták egymást. Szekszárdot a Babits Kiadó képviselte, gyönyörű és tartalmas köteteivel, mint pl. az igen keresett Révai Lexikonnal, vagy a Magyar Klasszikusok sorozattal. A színes forgatagban gyakran találkozhattunk híres, ismert írókkal, költőkkel, médiasztárokkal, politikusokkal, sőt még történelmi személyekkel is. Így pl. Szabó Magdával, Mezei Andrással, Rajk Lászlóval, Havas Henrikkel, Bod Péter Ákossal, akik különféle kiadóknál dedikálták műveiket. Vujity Tvrtko-val, aki itt mutatta be a „Tizenkét pokoli történet” című legújabb kötetét, melyben sajnos a Tolna megyei vonatkozású pörbölyi baleset utóéletét is elemzi. Mondhatjuk, hogy a vásár legnagyobb könyvsikere Horthy Istvánné: Becsület és kötelesség című memoárja volt, az Európa Könyvkiadó gondozásában. Több száz dedikálásra váró könyvrajongó hatalmas tapssal fogadta a 80. évét is betöltött, mégis az olvasók rohamát fiatalosan fogadó gróf nőt, Horthy István kormányzó helyettes özvegyét. Történelmünk egy része elevenedett meg ezekben a megható pillanatokban. Nemrég volt a Költészet napja, s közeledik a könyvhét.

Ebben az évben van az olvasás éve. Ennek az ünnepélysorozatnak méltó állomása volt a háromnapos fesztivál és vásár Budapesten. Ismét bebizonyosodott, hogy a nagyközönség a magas könyvárak ellenére is igényli és keresi az új könyveket.

JUT ESZEMBE I.

(A FOCI VB OKÁN)

Azt hiszem, többen megköveznének azért, amit most írok, így a foci világbajnokság idején: Én nem szeretem a focit!

Számomra az nem szórakoztató sport, ami lovasrohammal kezdődik, ketrecbe zárják a nézőket, gyenge játékkal folytatódik sok pénzért, és stadionrombolással, metrórongálással, személyi sérülésekkel fejeződik be. Persze ez az én személyes véleményem, s aki nem ezt vallja, úgysem fogadja el.

Gyönyörű napsütéses az idő, vasárnap délután van, igazi sportdélután. Ki kell menni a meccsre. A büszke apuci kiviszi másfél éves fiát a rangadóra, hadd szokja a gyerek.

Anyuka otthon pihenhet legalább egy keveset, úgyis ő van egész héten a túl eleven gyerekekkel.

Az apa büszke fiára, már szalad a labda után a gyerek, látszik rajta, hogy nem először van kint a pályán. Minden bizonnyal ő is futballista lesz. Józsika kezében kóla és pattogatott kukorica. Az apa kezében sör. Simléderes sapka megfordítva, a sild hátul, ahogy a nagyok csinálják a TV-ben. Minden készen áll, kezdődhet a mérkőzés. Már a vegyes pörköltet is odarakták főni az öltöző melletti bográcsállványon. Meccs után közösen elfogyasztják a játékosok, edzők, a bírói hármás és a bennfentesek. Így van ez már csak faluhelyen. S különben is barátságos meccsről van szó.

S végre, az öltözőajtóban megjelennek a játékosok. Mindegyik arcán a biztos győzelem sugárzik, önbizalom az van.

A kissé kapatos közönség tombolva buzdítja a kivonulókat.

Józsika is belelkesül, kezével hadonászik, s rúgkapál apja nyakában. Torkaszakadtából kiabál a csapatok után:

- Cürhe, cürhe, cürhe!

JUT ESZEMBE II.

(A KIS DUCI ÉS A GYEREKNAP)

A mai gyerekekről azt mondják, hogy puhányok, elhízottak, sok esetben még katonának sem voltak alkalmasak, s talán ez is közrejátszott, hogy megszüntették eme intézményt is.

A mostani gyermeknapon szülők, pedagógusok hada szorgoskodott azon, hogy a fiatalok, jelen esetben kisiskolások kipróbálhassák játékos formában sportban és vetélkedőkben ügyességüket.

Hogy a nagyobbak hol lehettek? Bizonyára már snassz volt számukra a dolog.

Az ifjak rajthoz álltak futószámokban, magas- és távolugrásban, fociban.

A lelkes, de felettebb duci kisfiú is indult a vetélkedőn. Társai enyhe gúnnal adóztak a láthatóan kevés eredményt hozó, ám mégiscsak dicséretes próbálkozásnak.

A srác humorral leplezte ügyetlenségét.

- Futás? Magasugrás? Foci? Kit érdekel? Én ezeken becsületből csak részt veszek. Ezek után jön majd a kólaivás, a csoki- és palacsintaevő verseny.

S büszkén a mellére csap:

- Azokat majd én nyerem!

JUT ESZEMBE III.

(A KAKASDI FALUHÁZRÓL)

Évekig épülgetett a Kakasdi faluház, Makovecz Imre álma vált valóra a falu két nemzetiségének megbékélése jelképeként.

A törökidő után elnéptelenedett falvakba svábokat telepítettek be az uralkodók, akik jó gazda módjára vették birtokba a földeket és fellendítették az ipart is, hiszen mesteremberek is voltak közöttük. Szorgalmas, takarékos, de büszke emberek voltak.

Aztán a másik világégés, a II. világháború után visszatelepítették az itt meggyökerezett magyarországi németek nagy részét, de sokan elbujdosva azért itt maradtak.

A kitelepítettek helyére hozták a székelyeket és a felvidékieket. Ez a politikai tévedés sok konfliktus forrása volt évekig.

Ha bált vagy egyéb rendezvényt tartottak, a több kultúrájú lakosok között rendszeres volt akár a tettegesség is, a vegyes házasság pedig eleinte elképzelhetetlen lett volna.

Aztán néhány nemzedékváltás, a közös iskola, a modernizálódás egyre jobban elmosta az ellentéteket, s ma már ebben a közös faluházban együtt mulat a nép.

Az épület nagy része erdélyi módra fából készült, a másik torony téglából. A tetőt kivágott fák koronás ágai tartják, tipikus Makovecz motívum.

Az építkezés alatt a megperzselt fák ott meredeztek a falu közepén, a leendő közösségi ház helyén.

Egy német rendszámú Mercedes állt az épület előtt, s egy idősödő úr nézegette az égnek meredező faágakat. Látszott rajta, hogy emlékei között kutat, mi is lehetett itt régen?

Nem tudott visszaemlékezni, s tört magyarsággal megkérdezte az arra járókelőtől:

- Tessék mondani, mi égett itt le?

JUT ESZEMBE IV.

(ELVÉGRE MAGYAROK VAGYUNK)

Ma SZENT IVÁN éjszakáján jutott eszembe a dolog!

Kik is a magyarok és hol laknak?

Itt Közép Európában, ahol élünk, évszázadokig nagy volt a jövés-menés. Keveredtek a gének rendesen.

Hogy mást ne mondjunk: a tatárjárás, a törökdúlás, a Habsburg uralom, a szovjet csapatok inváziója mind itt hagyta, hol erőszakkal, hol anélkül, a maga gyümölcsét.

A mi családunkat Mária Terézia telepítette be Magyarországra.

Anyám kakasdi sváb lány, apám faddi bögatyás magyar volt. Kaptak is rendesen a szülői házban mindketten, hogy nem fajtabelivel keveredtek össze. Anyám testvére a haláláig nem bocsájtotta meg ezt a vegyes házasságot.

Anyám sváb, apám magyar, no akkor én mi vagyok? Turmix.

Egyébként keresve keresem a színtiszta magyart ebben az országban, tud valaki ilyet mutatni? Kötve hiszem.

A mi közvetlen családunkban van sváb, magyar, székely, román, cigány. Gondolhatjátok, mi van, ha összegyűlünk. No akkor vagyunk ám igazán magyarok.

Én egyébként már évtizedek óta angollapáttal, mert a szívlapátot már nem bírom el, franciakulccsal és svédfogóval dolgozom. Így már évtizedekkel megelőztem a korom.

Megünnepeljük a:

Challenger day-t,

a Jamboree day-t,

a Halloween day-t,

a Valentine day-t,

a Happy birthday to you- t.

Elvégre és végül is magyarok vagyunk!

JUT ESZEMBE V.

(DIPLOMA ÁTADÁS A TEMETŐBEN)

Volt egyszer, akár a mesében, egy álompár.

Szépek voltak, okosak, diploma, jó állás és szerelmesek voltak egymásba, de nagyon.

Ahogy mondani szokás, az Isten is egymásnak teremtette őket.

Összeházasodtak és boldogan éltek, jó körülmények között, csak egy dolog hiányzott még az életükből: a gyermekáldás. Próbálkoztak rendesen, hogy boldogságuk teljes legyen, de mindhiába.

Lakott a szomszédban egy barát házaspár, akikkel rendszeresen összejártak.

Náluk már az volt a probléma, hogy ha a nej csak leült az ágyra, már terhes maradt.

Az ifiasszonyt munkahelyén a háta mögött nyúlanyónak hívták.

Immáron megszületett a harmadik gyermekük is és a szomszédok átmentek babanézőbe. Jó barát nők voltak és megengedte a sóvárgó fiatalasszonynak, hogy megdajkálja a kislányt. Nem voltak babonások, de csoda történt. Hamarosan ők is gyermeket vártak. Először fiúra gondoltak, de ahogy az idő szaladt, egyre inkább azt vallották, mindegy, hogy milyen nemű lesz, csak egészségesen szülessen meg a várva-várt kis jövevény.

Eljött a pillanat és megszületett egy gyönyörű... kislány.

Boldogságuk határtalan volt. A gyermek szépen cseperedett, okosodott.

Élte az egyke gyerekek mindent megkapó, mindent elérő életét. A szülők büszkén sétáltak a kislányukkal kézen fogva a kisvárosban. Milyen szép család, mondták a járókelők, s mindhárman boldogok voltak.

A kislány nagyon jó tanuló volt, s mivel hiányzott neki a testvér, elhatározta, hogy tanítónő lesz. Addig is otthon a babáit sorakoztatta fel a szoba sarkában kialakított osztályteremben és mesélt nekik, verseket mondott, számolt velük.

Később a tanítóképzőben már tudatosan készült a nagy feladatra: tanítónő lesz.

A gyakorló iskolában diákjai rajongva szerették a kis tanító nénit. Úgy látszott, minden rendben lesz, már csak a vizsgák voltak hátra, s a diploma átvétele, s kezdődhet a tanítás jövő szeptembertől.

Az immár húszéves nagylány lelkesen készült a vizsgákra. Nem félt, hiszen tudta, tanult rendesen, nem lehet baj, de egy kis vizsgadruk mégiscsak volt benne.

Csak az zavarta néha, hogy időnként fáj a foga. A vizsgadrukknak tudta be a dolgot, mert eddig nem fájt, de kellemetlen ez most a vizsgák alatt.

Elment tehát a fogorvoshoz, aki azonnal kihúzta a rossz fogtat. Kicsit kellemetlen volt, de különösebben nem fájt. Hamarosan jobb lesz, gondolta.

A foga nem is fájt már, csak még kicsit vérzett még a vizsga alatt is.

Az írásbeli és szóbeli is kitűnőre sikerült. Örült mindenki nagyon a családban, s büszkék voltak a lányukra.

Másnap visszament a fogorvoshoz, mert a kellemetlen tünetek nem szűntek meg.

A fogorvos elküldte laborba, ahol megállapították, hogy rossz a vérképe, leukémiája van.

Azonnali kórházi beutalás, de az állapota rohamosan romlott. Egy hét múlva a heveny leukémia a kislány halálát okozta.

A család értetlenül állt az értelmetlen haláleset előtt. Mindkét szülő összetört.

Sokan eljöttek a temetésre. Rokonok, osztálytársak, tanárok, kisdíjakok egyaránt.

Mielőtt a koporsót lezárták, levideózták az alvóként fekvő kislányt. A tanítói diplomát az osztályfőnök a halott tanítónő koporsójába tette. Vele együtt temették el. Hadd vigye magával, hiszen az övé.

A SUSZTER ÉS AZ ÖRÖMLÁNY

A sarki házban
- A templom mellett -
Lakott a Helén.
Ki otthon üzte
A tisztas ipart,
A saját kerevetén.
Akinek pénze volt,
S bekopogott az ablakon,
Örömet lelhetett, és
Ottmaradhatott
Reggelig a pamlagon.
Történt egyszer,
Hogy a hölgy,
Egyik éjjel
Vigadozott egy legénnyel.
Valamin megsértődött,
- Mert érző lelke volt -
Szíve gyászba öltözött,
S más városba költözött.
Elbujdosott a Helén,
Ki tudja hova?
Ennek idestova
Néhány éve.
Azóta is keresik
Éjjelente kalandot remélve.
Merthogy kopogtatnak
Ám az ablakon.
Az új házigazda
Unja a dolgot nagyon.
A sok dörömböléstől
Nem alhatik
Értsék meg!
Itt most már más lakik.
Más úzi az ipart
Hajnalig.
Kopácsol, és
Vigyázza az ablakot
Reggel hatig.
S ha bekopognak,
Kiordít dühödten,
Hogy kétutcányira
Is elhallhatik:
A ku*va elköltözött!
Itt most suszter lakik!

VIZITDÍJ... II.

Mese a háromszáz forintról

Egyik barátom leleményes, ügyes és kreatív ember.

Emellett még kissé smucig is.

Sokallja azt az ominózus háromszáz forintot bedobni az automatába.

Sokáig eszelt azon, hogyan oldja meg a problémát, míg végül remek ötlete támadt.

Pénzt fog gyártani!

Mivel a világ egyik legnagyobb machinátora az öntéssel próbálkozott, de nem jött össze. A százforintos két részből áll, és még kétszínű is, mint némely ember.

Tehát papírpénz kell nyomtatni.

Papír, fénymásoló van, már csak meg kell tervezni a bankót.

Mivel jó rajzoló volt, és mindig csak a háromszáz forint járt az eszében, háromszázast tervezett szórakozottságában.

S képek is szépre sikeredtek. A pénz egyik felén Rózsa Sándor, a másik oldalán Mária Terézia díszegett.

Pofás kis pénzjegy volt.

Nyomtatott is belőle több százat.

Aztán rájött a hibára. Az új pénzt nem veszi be az automata.

Most mitévő legyen?

Veszni látszott az idő és az energia. Büszkesége sem hagyta nyugodni.

Elvitte tehát a ropogós bankókat a bankba, hogy felváltassa.

A hölgy először forgatta, lapozgatta, számolgatta, majd beváltotta.

Adott vissza hetven forintosokat, meg harminc forintosokat. Ezek szerint a bank is fel volt készülve...

CSILLAG

Mikor a csikó megszületett, nagy öröm volt az istállóban.

A gazda és a gazdasszony már várták a kiscsikó születését, mert a gazdaság gyarapodása mindig örömteli esemény a tanyán.

Ez a mai mégis más, mert a kis Jóska tizenötödik születésnapját ünnepelték, s neki szánták ezt az új lovat.

Hiszen látták, hogy a gyerek mennyire érdeklődik a gazdálkodás iránt, és hogy szereti, meg jól is bánik az állatokkal, kiváltképp a lovakkal.

A gyerek határtalanul boldog, hiszen első saját tulajdona állott előtte remegő lábakkal és mindjárt látták rajta, hogy nem akármilyen állat.

Egyszerűen gyönyörű, erős, szép állású, de legszebb a feje volt. Nagy barna szemei fáradtnak tűntek, de a fiú tekintetével egymásra találtak, s ez boldogsággal töltötte el.

Mégis legkülönlegesebb a homloka volt. Hatalmas fehér csillag díszítette, ezer közül is kirítt volna.

A lovacskát el is nevezte Csillagnak. Igazán hozzá illő név, kifejezi a valós szépségét.

Csillag boldogan szaladgált az anyja mellett, mikor kikocsiztak a földekre a termést hazahordani, vagy amikor télen szánkóval kihordták a trágyát az udvarról a tavaszi szántás alá.

Jól tartották, etették, ápolták, s ez meg is látszott rajta. Derék, okos állat vált belőle.

Néhány év múlva lehetett már vele dolgozni is, de az idővel ifjú férfivá érlelődött Jóska sajnálta paraszti munkára használni a nemes, büszke járású paripát, hanem csak lovagláshoz szoktatta a Csillagot.

Titkos vágya volt, hogy ő is, mint a nagyapja - és az apja - huszár lesz, mint amazok, az első háborúban, ha majd egyszer őt is behívják katonának. Állt egy kis füzetecske a szoba asztalán, amit valami Petőfi Sándor írt, és abban szokta nézegetni a képeket a huszárokról, a János vitéz hősi cselekedeteiről. Aztán meg sokat meséltek az öregek is a maguk katona élményeiről, nagy divat volt ez akkortáiban.

Egyszer csak eljött az ő ideje is. Kitört a második nagy háború.

Saját lova hátán büszkén vonult be a tolnai huszár laktanyába. Otthon illőn elbúcsúztatták a katonafiút, az apja büszkén nézett utána, az anyja kellően megkönnyezte, ahogy már csak az anyák szokták, ha katonának vonul a fiuk.

Nem gondolták még akkor, hogy ez már egy másféle háború lesz, mint az ezelőtti összezörrenések voltak, amikor még ember küzdött ember ellen, s nem gépek a földön és a levegőben.

Kiképzés után, ló is, lovasa is beállt a sorba, ahogy mondták akkoriban.

Már alig várták az indulást, hiszen beléjük nevelték, hogy a hazát meg kell védeni a kommunizmustól.

Egy napon bevagoníroztak, vonatos huszár, de hát Oroszország messze van.

Egy hét múltán már a fronton voltak.

Kiderült, hogy a lövészárokban a tankok és aknák ellen nem használható a ló. Hátra vitték őket és fogatolásra, élelmezésre, sebesült szállításra használták a lovakat.

A nagy sárban, majd a hóban jobban bírták a munkát, mint az a néhány autó, ami még üzemelt a hidegben.

Jóska néha látta a Csillagot és mikor közelébe jutott, néhány kockacukorral kedveskedett neki, amit a reggeli tejes kávéból spórolt ki.

Csillag mindig örült a gazdájának és mindig szomorúan váltak el egymástól.

Ha nagyon hideg éjszaka volt, kaptak egy kis rumot a lövészárokban és akkor halkán énekelgették a huszárnótákat.

Sárga lovam
Megbotlott a csatában
Rosszul ugrott
Be a rövid vágatába.

Vigyázz lovam
Vigyázz a vezényszóra
Jobban tudod
Mint egy bundás regruta.

Néha a túlsó vonalak felől is hangos énekszó hallatszott, s tudták, ott is vodkaosztást tartottak. A lerészegedett katonákat másnap hajnalban rohamra vezényelték, s nem számított az ember, hiszen volt elég a nagy Oroszországban. A mieink rendre visszaverték a támadásokat, de hát sokan jöttek, korszerűbb fegyverekkel, s a magyarok visszavonulásra kényszerültek. Az oroszok az ágyúzás után nagy hurrázással futottak a lövészárkok felé és megfutamították az átfázott, éhes magyar bakákat. A hátrálás végül nagy meneküléssé fajult. A maradék felszerelést és a sebeseket szekerekre rakták és megindult visszafelé a vert sereg, ami ide oly büszkén és dicsőségre vágyón érkezett.

Csillag is nekifeszült a nehéz kocsinak, s mintha tudná, hogy hazafelé indulnak, megsokszorozta erejét.

A maroknyi sereg, halottait a fagyos földre temetve, visszavonult a nagy hóban, közeledett a karácsony, s ez adott némi bizakodást és reményt. Rossz utakon, dideregve érkeztek be egy ismeretlen falucskába, ami két domb közé szorulva két sor ház között vezetett el.

A tisztek csapdát sejtettek, féltek bemenni a szűk utcába a házak közé, de visszafordulni nem lehetett. Át kell vonulni minél gyorsabban, ez a parancs.

Egy nagykendős öregasszony öklét rázta a bakákra, de azok oda sem ügyeltek.

- Hitler kaput! - kiabálta.

A férfiak betámasztották a kapukat karókkal, rudakkal, de senki nem akart sehová sem bemenni.

A némán vonuló csapat hirtelen repülőgépek zúgására kapta fel a fejét. Kettő szovjet vadászgép közeledett vészjóslóan.

A Raták rárepültek az úton vonulókra és alacsonyan szállva géppuskatüzet zúdítottak az ellenségre. Háromszor fordultak vissza és verették a menekülő bakákat, akik hiába próbáltak a házakba bejutni, hiszen azok mindenütt zárva voltak. Árokba, falak tövébe, kocsik alá próbáltak elbújni az emberek, nem sok sikerrel.

A csapda bevált. Amilyen hirtelen jöttek, úgy el is tűntek a vadászok. Percekig nagy csend maradt utánuk.

Kezdek felocsúdni a katonák, mindenfelé jajgató, haldokló emberek és lovak hevertek. A kocsik szanaszét, mindenhol riadalom lett úrrá a megtámadottakon. Jóska ült az árokparton, kezét a füleire tapasztva és nem értette, mi az a zúgás a fejében? Mintha harangoznának valahol nagy zúgással.

Kiabálásra, parancsszavakra ocsúdott. Borzalmas látvány fogadta. Mindenütt halottak hevertek, ember, állat. Gyorsan felrakták a kocsikra a sebesülteket, s a halottakat, majd egy alkalmasabb helyen eltemetik őket. A fiú titkon örült, hogy nem érte golyó, de sajnálta a bajtársakat. Szemével a lovát kereste, mert sehol nem látta, sem elől, sem hátul, mert összekeveredtek a fogatok.

Rosztat sejtve kissé lemaradt és az árok partján meglátja az út szélén fekvő Csillagot. Ordítva odaszaladt hozzá, s letérdelt melléje. A ló testét kettő lövés érte, de a gyönyörű csillagos feje sértetlen maradt. Azonnal látta, hogy élettelen a barátja. Szólongatta, simogatta, de hiába. Védtelennek, magányosnak és elveszettnek érezte magát a nagy orosz télben, s a kilátástalan, reményvesztett helyzetben. A csapat már előre haladt, észre sem vették, hogy lemaradt. A fiú utánuk nézett, szeme megtelt könnyel. Szájába vette a puskája csövét és szép lassan megnyomta a ravaszt. Ott feküdt a kedves lova mellett.

A többiek csak egy távoli csattanást hallottak, de oda sem figyeltek. Igyekeztek ki a falu szorításából, s csak nagy későn vették észre, hogy egy társuk elmaradt a csapatból, de visszamenni már nem lehetett érte.

Azon a napon a békésebb helyeken Karácsonyt ünnepeltek. Este meggyújtották a gyertyákat, s örültek a Názáreti Jézus születésének.

Jóska szülei is a fiúkra gondoltak és aligha hitték, hogy őerte is gyújtották a gyertyát.

AZ ÓPERENCIÁN INNEN, AZ ÜVEGHEGYEN TÚL

Az üvegviszaváltás nagy üzlet!

Ezt mindenki tudja, csak a kereskedők nem!

Helyhiányra, raktározási gondokra, munkaerőhiányra hivatkozva nem szívesen foglalkoznak a göngyöleg kezelésével.

Egy leleményes, jól informált kereskedő megvásárolt egymillió sörösüveget egy pénteki napon, mert megtudta, hogy hétfőtől kettő forint helyett hat forintba kerül majd egy üveg.

Megkérte a telepvezetőt, hadd maradjon ott az áru. Hétfőn majd elszállítják.

Tehát: anélkül, hogy hozzányúlt volna az áruhoz, négy milliót keresett két nap alatt.

Hiába, az információ nagy úr.

Egyik év végén nagyszabású pezsgő vásár volt Szekszárdon.

Magam is bevásároltam karácsonyra és szilveszterre a koccintanivalóból. Még kölyökpezsgőt is vettem a lányoknak.

A meglepetés akkor ért, mikor ünnepek után visszavittem az üvegeket.

Ki volt írva: Január 1. után pezsgősüvegeket nem váltunk vissza!

Mi ez, ha nem nagy üzlet?

KAKASTOLL

(SZILÁNKOK A XX. SZÁZADBÓL II.)

Lajos bácsi már elmúlt 80 éves. Magas, szikár, egyenes termetével, ha megjelent a kisváros utcáin, még mindig feltűnő jelenség volt. Hátrafésült ősz hajával, s kackiás bajuszával még most is imponált a nőknek. Ha végigment a korzón, összesúgtak mögötte: - A háború előtt csendőrtiszt volt.

Megtisztelt barátságával és néha borozgattunk, ami Szekszárdon nem egy különleges esemény. Beszélgetés közben egyszer csak felállt. - Most mutatok neked valamit! . Kinyitotta politúros barna szekrényét és kivette a naftalinból csendőrruháját. Olyan volt, mintha még ma is használták volna.

- Ezt én még felveszem egyszer - mondta büszkén. - Megmutatom ezeknek, hogy kell egy egyenruhát hordani. - Kalapján ott lengedezett a barnás, kékes, lilás toll.

Lajos bácsi már nem él. Néhány éve eltávozott az élők sorából. Egyszer valakivel összevitakozott és nem tudták egymást meggyőzni, s a fiatalember utolsó érve ez volt:

- Maga csak hallgasson, mert azt hordta a fején, amit a mi kakasunk a fenekén.

NEVEK

(SZILÁNKOK A XX. SZÁZADBÓL III.)

Az újságíró iskolában Ordas Iván író, újságíró tanárunk ezzel kezdte: - Egy szabad országban, szabad sajtóban azt szabad írni, amit szabad. Vannak írott és íratlan szabályok is. Az íratlan szabály egyike: nevekkal nem szabad játszani. Vannak történelmi nevek. Jómagam is ismerek ma is élő Petőfit és Garayt. Vannak trágár nevek, s vannak csúfnevek. Senki nem örül annak, ha a nevével szórakoznak. Vigyázni kell a névadásokkal is. Ismertem Halál nevű orvost. Képzeljék el a kiírást: operál a Halál. Élt egy ügyvéd, nem messze tőlünk lakott, Vég Bélának hívták. Vagy a testvérpár, aki Bekő Tóninak és Bekő Hanninak hívtak. Együtt dolgoztam Huffnágel Máriával, kinek nevét a Mézga-családból ismerhettük, vagy egy kedves pécsi ápolónő, akit Bagaméri Katinak hívnak. Ezt a nevet Keménykalap és krumpliorr című filmből ismerhettük, „Itt van megjött Bagaméri, ki a fagylaltját maga méri”. Ezek okán egyik kedvenc időtöltésem a különleges nevek gyűjtése. Szekszárd-Csatáron, a Vasvárosban laktunk. Minden nap egy idős ember ment el a házunk előtt a szőlőbe. Megkérdeztem tőle:

- Hogy hívják, bátyám?

- Izlstecker János - mondta.

- Akkor miért hívják Neríjjá Jánoskának?

- Gyerekkoromban volt itt egy orvos. Az Alföldről jött és ezt a sváb nevet ki sem bírta mondani. Amikor beadta a védőoltást, akkor mondta: neríjjá Jánoska! - s rajtam maradt.

- Így már értem. - De ki mondta ezt magának?- kérdeztem.

- Bizonyára a Lóhágó Ferger.

Hát ez is egy név, de ez már egy másik történet.

TEMLOMBAN...

(SZILÁNKOK A XX. SZÁZADBÓL IV.)

Motto: Töredékekből áll össze az élet egésze.

1945 májusában még dúl a II. világháború. Berlint ostromolják a vörös hadsereg csapatai, de Magyarországon már áprilisban áthaladt a front és viszonylagos nyugalom uralkodott az országban. Vasárnap délelőtt van, az emberek a kisváros templomában a délelőtti miséhez gyülekeznek.

A férfiak és nők külön csoportokban ülnek a padokban és hallgatják az orgona bűgő, békét idéző dallamát. A templomajtó két oldalán géppisztolyos orosz katonák állnak és parancsnokuk az orgonaszó csábítására csizmáját kopogtatva bevonult a templomba. Az asszonyok összébb húzódtak a padon és a férfiak nyugtalanul forgatták a fejüket. A misét szolgáló pap lassú léptekkel megindult a lépcsőn fel a szószékre. A századosnak nagyon tetszett az orgonaszó, áhítattal hallgatta. Tiszteletes Úr felért a szószékre, a zene elhallgatott. A pap ércesen csengő hangon elkezdte a szentbeszédet. A tiszt nem értette a dolgot, hol a kántorra, hol a tiszteletesre nézett. Lovagló palcájával, mellyel eddig a csizmáját csapdosta, leintette a tiszteletes szónoklatát. Kínos csend támadt a templomban. Majd a tiszt rekedtes hangon megszólalt:

- Doszta propaganda! Davaj muzika!

A TELEFON...

(SZILÁNKOK A XX. SZÁZADBÓL IX.)

Motto: töredékekből áll össze az élet egésze.

A mai mobiltelefonos világban a mostani fiatalok el sem tudják képzelni, hogy évtizedekig kellett várni, hogy bekössék a vezetékes telefont a lakásba. Csak a bennfenteseknek és a kiváltságosoknak vezették be soron kívül a telefont. Például orvosok, rendőrök, pártfunkcionáriusok és a protekciósook élvezhették a technika eme vívmányát.

Nekünk is pontosan 10 évbe telt, mire megcsörrenhetett lakásunkban a készülék. Ismerősöknek, rokonoknak, munkatársaknak adtuk meg a számot, de mégis elég ritkán csörgött a készülékünk. Össze is rezzentünk a csörgésre, főleg az esti éjszakai órákban. Attól félve, hogy rossz híreket kapunk a drót másik végéről. Miután a telefonkönyvben is megjelent a számunk, gyakoribbá váltak a hívások. Hiszen olyanok is megtaláltak, akik csak keresgéltek a telefonkönyvben vagy csupán telefonbetyárkodni akartak.

Egyik éjszaka hangos csörgésre ébredtünk. Az éjszaka csendjében szinte harsogott a telefon. Kissé félve vettem fel.

- Tessék, Nagy lakás.

- Igen? Akkor cserélje kisebbre.

- Ki az?

- Jól aludt? Ne mászkáljon itt mezítláb pizsamában. Menjen ki a WC-re, aztán feküdjön vissza. További szép álmokat.

S letette a kagylót.

- A betyárját.

NYELVÓRÁK...

(SZILÁNKOK A XX. SZÁZADBÓL XII.)

Motto: Töredékekből áll össze az élet egésze.

Müller Terike, aki nekem unokatestvérem volt, már több mint 10 éve nem él, leukémiában elhunyt. Szekszárdi sváblány létére egy középiskolában orosz nyelvet tanított. Akkoriban, mikor a rendszerváltás történt, kezdett kifutni az orosz tanítás és helyette kötelező nyelvként, nyelvtanártól függően, vagy az angol vagy a német nyelvvel helyettesítették a külföldi nyelvoktatást. Terikével könnyű dolguk volt, mert anyanyelvi szinten beszélt a németet és azonnal át tudott váltani másik nyelvre. A végzős osztályoknál, akik még oroszot tanultak, próbálkozott a beszélgetéssel.

- Fordítsd le oroszról magyarra ezt a mondatot.

- Ezeknek a nyelvén nem vagyok hajlandó megszólalni - mondta ifjúi öntudatára ébredve a diák.

- No, semmi baj! Akkor mondd németül.

- Na, úgy meg nem tudok!

MARKET-ING...

(SZILÁNKOK A XX. SZÁZADBÓL XIII.)

Motto: Töredékekből áll össze az élet egésze.

Én nem vagyok zsidó származású, de ifjúkoromban mégis csak érdekelt a kereskedelem. Hiszen az emberiség bölcsőjénél kezdődött például a cserekereskedelem, de történelem során ez a tevékenység annyira elfajult, hogy ma már először lőszert, utána pedig kötszert árulnak. Ez a hitelesség végét jelentette.

Tamás barátom a hetvenes években volt kereskedő tanuló, nyilvánvalóan, hiszen ehhez volt affinitása. Magyarázta az árképzést. - Üzletünkbe kitűnő anyagú és csinosnak mondható férfingek érkeztek Romániából. Kiírtuk a kirakatba: román ing: 500 Ft. Már jó ideje kint porosodott a kirakatban és senki nem vásárolt belőle. Gondolom, politikai okokból. Előjött a marketing ötlet (market-ing). A következő árcédula láttán a vevők elkapkodták a készletet, hiszen az áru jó és kedvező árfekvésű volt.

- Import ing: 1500 Ft.

A MIKULÁS...

(SZILÁNKOK A XX. SZÁZADBÓL XVI.)

Motto: Töredékekből áll össze az élet egésze.

Én az ötvenes években voltam óvodás. Szeptemberben jött hozzánk egy új óvó néni, aki nagyon szépen tudott mesélni. Decemberben vártuk a Mikulást, de ő azt mondta, hogy nincs Mikulás, csak Télapó van, az új struktúra szerint. Akkor kértük, róla meséljen, s elkezdte. A messzi északról jött egy szakállas bácsi, akinek nagy kucsmája nagy kabátja, nagy csizmája és zsákja is volt. Abban hozta a sok ajándékot, mert szereti a magyar gyerekeket.

Mi azt hittük, a Télapóról mesél, mert nem lehet más perspektíva, ahogyan ezt nekünk el is magyarázta. Csak a későbbiekben jöttünk rá, hogy Leninről beszélt.

Csak zárszóként mondom, hogy mai egyetemistákkal beszélgetve, a poént leütve megkérdeztem, tudják-e, ki volt Lenin? - Csak úgy, mint történelemhez értő személy.

Azt felelték: Egy mozgalmi csávó volt és ott szokott lógni a kultúrház falán.

CÉGALAPÍTÁS...

(SZILÁNKOK A XX. SZÁZADBÓL XVII.)

Motto: Töredékekből áll össze az élet egésze.

Müller úr, hallgatva az idők szavára, céget alapított, az építőipar területén. A tervezéstől kezdve az építkezésig, kulcsátadással vállalták a munkálatokat. Már mindent eltervezett, csak a vállalat nevét illetően volt némi vita a családban. Mi legyen a cég neve? Müller és lánya? - amivel a leány tervezői mivoltára utalnának.

Vagy a másik: Müller és társa, ami a neje utalna, aki éli az unatkozó úriasszonyok sanyarú életét. A családi béke érdekében ezen még gondolkodni kell. Dolgozott a vállalkozásban egy Fux Jani nevű segédmunkaerő is, aki nevéhez méltóan ravasz és sunyi volt. Jellemzősül annyit, hogy nálánál külön emberek is felakasztottak már.

Egyébként szorgalmas, de mindenbe belekotyogó személy lévén, ebbe a témába is bele kívánt szólni.

- Főnök Úr. Nekem volna egy ötletem a cégnevet illetőleg.

- Na, mondjad, hátha jó lesz - szólt a kőműves mester.

- Szerintem legyen: Fux Jani és Főnöke

Még talán most is kergeti a malterkeverővel.

MÁRCIUS IDUSÁN...

(SZILÁNKOK A XX. SZÁZADBÓL XVIII.)

Mottó: Töredékekből áll össze az élet egésze.

Most, hogy közeledik Március 15-e, emlékeim közül előbújik egy régi történet.

Úgy harminc évvel ezelőtt, amikor idegenvezetéssel is foglalkoztam, elutaztam egy női csoporttal valamelyik kisvárosba ünnepelni. Akkoriban divat volt, hogy jól dolgozó brigádok jutalomból elutazhattak valahová a szakszervezet jóvoltából. Ilyenkor a hölgyek kiszabadulva a munka és a család köteléke alól, némi kontyalávaló rásegítésével, vidám hangulatban várták a nap eseményeit. Megvolt ennek a bája és a feszültségoldó hagyománya is.

A műsor kezdetéig, mely igen jónak ígérkezett, volt még némi kis idő. A fölös idő eltöltésére, hölgyek lévén, nagyon jó program a kirakatnézés. Véletlenül vagy akarattal, pont egy fehér-nemű üzlet kirakatát nézegettük. A látvány számomra ebben a hölgykoszorúban kissé bizarrnak tűnt. Piros, fehér, zöld melltartókból és bugyikból egy hatalmas kokárda volt kirakva. Mellette pedig, a dolog megkoronázásaként, nemzeti színű zászlónk háromszínű kombinéából volt dekorálva.

A lányok összekuncogva rám-rám sandítottak, s én, pirulós zavaromban csak ennyit tudtam mondani:

- Én kissé giccsesnek tartom ezt a megközelítési formát, s különben is, zöld bugyit még nem is láttam.

Kibuggyant a nevetés, s a leghuncutabb középkorú hölgy csak ennyit mondott:

- Úgy látszik, még keveset éltél.

Ma már tudnék mesélni, de hát férfiak vagyunk.

EBBŐL VITA LESZ

A hazugság

A stressz,

Ebből vita lesz.

A cipó,

A liszt.

A jó gazdatiszt.

Az ősi jog,

A juss,

Törvény elé fuss.

Egy ciha,

Egy párna.
Hamis a párja.

Az apám
Gróf volt,
Gróf a
Fiam is.
Csak én vagyok
Egyedül
Kocsis.

Történet a dzsentri világból

HÁZI BULI

Előre a medve bőrére

Háziasszony
Hazajön a
Munkából.
Hangos zene
Hallatszik a
Lakásból.
Házibuli
Van az egyik
Szobában.
Ott látja a
Szomszédot
Mókázni.
Az urát meg
A WC- be
Rókázni.
Mikor ezt a
Gazdaasszony
Meglátta.
Boros kancsót
A sarokba
Bevágta.
Mi folyik itt?
Nincs több borom,
Nincs több ital
Már mára.
A kaját meg
Kiviszem a
Kamrába.
Azt hiszem, hogy
Szomszédunkat
A neje
Hazavárja.
Hagyd el asszony,

Ökör iszik
Magába
Ünnep nap van
Beírva a
Naptárba.
Letelt egy év
Valahára.
Én leszek ma
Este soros
Az ágyban.

Andalgó. Az esemény megtörtént eseményeken alapszik, a névváltoztatás jogát fenntartjuk.

NEM A RUHA TESZI

Társadalomrajz

Én nagyon szeretem a közmondásokat, bár némelyik közhely, vagy giccses, de sok igazságot tartalmaz, s mint ilyen, megszívlelendő.

Itthon is szeretek csinosan öltözni, de ha elmegyek valahová, megpróbálok az alkalomnak és a helynek megfelelően kinézni. Ez sokszor igen kellemetlen módon, másként sül el. Egyesek azt hiszik, hogy a tiszta és csinos öltöny, vagy csak egy könnyű zakó és nyakkendő sok pénzzel is párosul. Sajnos és természetes, hogy ez nem így van. Engem mindig megtalálnak a kellemetlenkedő emberek és szituációk. Elmesélem egy napomat.

Szociálisan érzékeny ember vagyok. Rendszeresen fizetek be csekken adományokat, bár a személyes kapcsolatteremtéseket jobban szeretem és szívesebben adok át csomagokat gyermekeknek és öregeknek. Akkor biztosan oda kerül a dolog, ahová szántam. Sokszor lépek fel rendezvényeken versekkel, előadásokkal, amiért még soha nem kértem és nem is kaptam honoráriumot, de sok szeretetet, azt igen.

Pl. nőnap, gyereknap, anyák napja, húsvét, karácsony, stb. eddig mindig szívesen fogadtak.

Szekszárdot, szeretett városomat ismerem, mint a tenyeremet. Tudom, hogy az egész város területén találkozhatok hajléktalanokkal. Sokukat ismerem is, mivel szekszárdiak és minden esetben adok is pénzt, mivel a vásárolt élelmiszerekkel elküldtek melegebb éghajlatra, tehát nem éhesek voltak.

Én egyébként nem hiszek a hajléktalanságban, de hát ha van, akkor orvosolni kéne, mert nem ez a megoldás.

Sokszor és sokaknak egy szál papíron leveztem, hogy miért nincs hajléktalanság, de ez egy másik tanulmány lehetne. Egyébként több más problémára kidolgoztam az egy szál papír elméletet, ha valakit érdekel, jelezze, szívesen megosztom mindenkivel, akár itt is, pl. történelem tanítás, tekintettel az évszámok könnyebb megtanulására. Vagy a vállalati körbetartozások problémájának megoldása, stb.

Rokkantsági segélyből élek, mivel a rokkantsági nyugdíjat, mint fogalmat és státuszt megszüntették, így Magyarországon egy pillanat alatt eltűnt az összes rokkantnyugdíjas. Ez ám a statisztika! Ilyen egészséges ország nincs több a világon...

Tehát jön felém a huszonéves, életerős alkoholszagú, dohányzó fiatalember. Gondoltam, hogy egészséges, mert egy beteg ember nem részeg már reggel és nem lóg a szájában a cigaretta.

Kéri a pénzt, mert ma még nem evett. Mondom, itt a bolt, oda megyek, hozok neki kiflit és tejet, mivel én is ezt eszem reggelire. Néz rám, mint egy Marslakóra. Neki a pénz kell.

Jó, akkor jöjjön el hozzám szőlőt kapálni. Lesz bor is, ebéd is, a végén pedig pénz is.

Na ezt azért már nem. Végül kapott egy százast, amit igencsak kevesellt és én nagyon szégyelltem magamat. Helyette is.

Hazafelé, a Garay téren, gyakran állnak különféle pártok aktivistái, akik különféle indokokkal gyűjtenek egymás ellen vagy mellett aláírásokat.

Ezeket simán elzavarom, hiszen elhatárolom magamat minden ilyen haszontalan, semmirevaló, társadalomromboló egyesülettől. A pártpolitika semmilyen formációja nem érdekel.

Ugyanitt játszanak a Budapestről érkezett indián zenészek is.

Szeretem ezt a jó, ritmusos zenét, de ahogy elnézem némelyik indiánt, nem hiszem, hogy mindegyik Amerikából jött, lehet, csak innen Bogyszlórról.

De az bizonyos, holnaptól néhány utcasarkon és minden iskolában lehet drogot vásárolni.

Én nem élek vele, szekszárdi ember lévén, nekem elég a legálisan használható Bikavér is.

Szinte minden évben van valamilyen katasztrófa esemény, azok károsultjainak gyűjtenek némi készpénzt. Pl. vörös iszap, árvíz, nagycsaládosok, stb.

Most árvíz van, persze hogy adok. Csak az zavar, nekem kell megadni a nevemet és a címet, nyugtát nem adnak. Rafinált dolog.

Megyek tovább a posta felé. Itt szoktak állni a képeslap árusok, húsvéti képeslappal. Hol van már Húsvét?

Szájjal és lábbal festők alkotásai... Hétszáz forint egy csomag, jól jöhet az még valamikor.

Továbbmenve a nagyáruház felé, már vártam, hogy ugyan itt vannak-e a Krisnások? Ott voltak. Egy tömzsi kislány lepedőbe csavarva, piros pöttyel a homlokán élelmiszerre gyűjtött. Valamilyen érthetetlen nyelven megáldott, aztán utamra engedett. A piros gombot meg akartam nyomni, de nevetve nem hagyta.

Otthon, a házunk előtt látom, két nő erősen nyomja a kapucsengőt. Látom Jehovák. Mondom, ne csengessenek, itt vagyok. Azt mondták, az Úr üzenetét hozzák, adnak egy könyvet és szeretnének beszélgetni.

Mondtam, katolikus vagyok és van pásztorom, s feltettem néhány kérdést a Bibliából. Ekkor megszeppentek és sietve távoztak. Erre nem voltak felkészülve.

13. AMIÉRT ÉRDEMES ÉLNI...

ÍRÁSOK

- 1971 óta alkotsz az irodalom különféle műfajaiban. A gazdag témaválaszték jól tükrözi a széleskörű érdeklődésedet. Az anyanyelvünk, a családod, a természet, a történelem, Szekszárd szeretetén kívül, a képzőművészeti kiállításmegnyitoidba, a humoros prózáidba, kedves emlékeidbe, a haikuk világába, a dalaidba is betekintést kapunk. Írásaidat az Amatőr Művészek Fórumáról is ismerem.

Régebben az írók választottak maguknak írói álnevet. Neked is van?

- Wirgill Zemának a valamikori írói álnevem, de már nem használom. Úgy gondolom, nem kell elbújnom idegen név mögé. Nincs mit szégyellni a világ előtt.

- Szeretsz írni?

- Vallom és állítom, hogy a magyar nyelv gyönyörű és a költészet örök. Az emberi gondolatokat koszorúba fonni: csoda. Soha eddig még nem volt ilyen nagy szükség a magyar nyelvre, mint manapság. A vers számomra majdnem minden. 2006 óta írok az AMF oldalain, rengeteg jó ismerőst találtam, amiért ma is hálás vagyok a sorsnak.

- Sok műved foglalkozik szeretett városoddal, Szekszárddal és a történelemmel. Több olyan prózadat is olvastam az Amatőr Művészek Fórumán, amely megörökít egy-egy kedves emléket, igaz történetet. Mostanában is írsz hasonlót?

- Nemrég kezdtem el a régóta tervezett regényemet. A címe: A Tüzködomb szerelmesei. Háromszázmillió évvel ezelőtt kezdődik, a domb kiemelkedésével. Egy hatezer éves szerelmes párról szól, akiket meg is találtak nemrégiben a hegy egyik oldalában, egy női és egy férfi csontvázat. Ezt dolgozom fel. Három fejezetbe belekezdtem, de ha valami eszembe jut, visszamegyek és hozzáírom. Már a háromszáz millió éves eseményekkel készen vagyok, amikor a föld megsüllyedt és a mórági rög kiemelkedett, amin most élünk.

Sajnos egyéb dolgaim miatt lassan haladok az izgalmasnak ígérkező regénnyel, mert közben verseimből is és novelláimból is készítek egy gyűjteményes kötetet, ami egyenlőre e- könyv lesz.

- Megjelentek már a verseid nyomtatásban is?

- Eddig 15 antológiában adták ki sűrű egymásutánban verseimet. Most az új évezred elején jelent meg első önálló kötetem, Lila Madonna címmel.

- Miért kapta éppen ezt a nevet?

- A szobám falán van egy festmény, Stekly Zsuzsa képe, a Madonnát ábrázolja, lila stólában és a kép címe a Lila Madonna. Ez egy sorozat, van kék és zöld is. Annak idején istápoltam az itteni festőket, kiállításokat nyitottam meg, írtam róluk cikket és néhányan adtak képet nekem ajándékba.

- Hol lehetett olvasni ezeket a tudósításaidat?

- A cikkeim napilapokban jelentek meg.

- Milyen témában szeretsz írni?

- Már sok mindenről írtam verset, minden aktuális dologról is és amiről még nem írtam, arról majd fogok.

- Általában mikor születnek a verseid?

- A félálom a legjobb időszak, akkor álmodok is, de kellően éber is vagyok és tudom irányítani az akaratomat.

- Egyik újságnak nyilatkoztad, hogy régebben az éjszaka költött verseidet reggel a családtagjaid gépelték le. Ma is így van ez?

- Ez azóta már megváltozott. A verseimet most is megjegyzem, de már fejlődtem és reggel én viszem a gépre.

- Nagyon nehéz lehet hajnaltól reggelig fejben tartani bármit, de főleg egy verset, aminek üzenete van az olvasó felé, és ritmusra, rímekre épül. Tehát nem elég a tartalmát megjegyezni. Nem lenne könnyebb, ha diktafonra mondanád?

- Van diktafonom, de nem vált be, mert nem tudok szavakat cserélni, javítani, csak ha az egészet kitörlöm...

- Mennyi idő alatt születik egy vers?

- Van olyan vers, ami öt perc alatt megvan és remek lesz, de olyan is akad, ami évekig készül és nem lesz kész soha. A művészet nem ilyen egyszerű, a legfontosabb az ihlet, a múzsza...

De azt is mondják, hogy a lusta író hivatkozik az ihletre és a múzsákra.

Az íráshoz nagyfokú alázat és szorgalom kell, és főleg kitartás és türelem. Kapkodva, zaklatottan nem lehet művészi munkát végezni.

- Gyönyörű, életszerű képeket jelenítesz meg az írásaidban. Sajnos ezek a képek csupán az emlékezetedben élnek. Kreatív vagy és nagyon gazdag a fantáziád. Az az olvasó, aki nem tudja rólad, hogy Te sajnos évek óta egyáltalán nem látsz, az írásaid alapján nem feltételezi, mert kitűnően láttatod a benned rejlő emlékképeket. Nagyon tehetséges vagy.

- Egy költőnek olyan elveszítenie a szeme világát, mintha egy festőt fosztának meg a kezétől...

- Hol és hogyan gépelsz?

- A számítógép, amin dolgozom, a nappaliban van és van hozzá fülhallgatóm is. A Braille-írást-olvasást tanultam, de használni nem tudom, mert nem látja az ujjam a pontokat. Vastag a bőröm a sok fizikai munkától. Amíg láttam, tollal és ceruzával írtam a verseimet. Áthúztam, aláhúztam, nyilaztam, kész műalkotás volt. Van több száz tollam, köcsögökben tartom őket. Az sem mindegy, melyik tollal ír az ember. El is tettem a kéziratokat. A számítógép számomra idegen és gépies volt...

De amióta nem látok, megváltozott a helyzetem. Ez az egyetlen lehetőség a külvilággal való kapcsolataim kiépítéséhez, a levelezéshez, valamint írásaim rögzítéséhez és a munkámhoz is. Megtanultam vakon írni és olvasni rajta.

- Így nagyon nehéz lehet. Nagy kitartást és akaraterőt feltételez. Én is tanultam szakszerűen gépelni, egy tanfolyam során. Mindig csaltam - neked bevallom -, néztem a betűket, viszont nagyon gyorsan megy már. A viszonylag kevés hibám zömmel a szóközök kihagyásából származik. De ha nem látnám a betűket, én bizony egyetlen szót sem tudnék hibátlanul legépelni... Milyen gyorsan tudsz így írni?

- Úgy gépelek, ahogy beszélünk, de sajnos van benne hiba, amit utólag nehéz kijavítani.

- Nagyon kíváncsi vagyok... Ha ez nem titok, kérlek, áruld el, hogy mi segít a betűk helyének megtalálásában?

- Az F és J betűn van egy pötty. Arra teszem a mutatóujjaimat. Onnan mindent elérek. A gép olvassa, hogy ki írt, és az időpontot, hogy mikor, és azt is, ha van melléklet, vagy ha visszajön.

- Hányan használjátok ezt a számítógépet?

- Nyolcan használjuk... Jobb lenne egy saját laptop, de talán majd egyszer...

Gondolkodás nélkül tudnék ezer dolgot mondani, amit nem tudok csinálni, pedig most értek volna be a dolgaim anyagilag, művészileg...

- Ki a kedvenc költőd, íród és melyek a legkedvesebb regényeid?

- A kedvenceim József Attila és Gárdonyi Géza. A regények közül a Láthatatlan embert és Móricz Zsigmond Árvácskáját emelném ki.

- Beszélsz valamilyen idegen nyelven is?

- Tanultam eszperantót, de már régen és felejték. Más idegen nyelven csak alapszinten beszélek... Megvannak a könyveim. Sok eszperantista van a környezetemben és verselők is.

- Napjainkban mivel foglalkozol?

- Jelenleg szellemi szabadfoglalkozású vagyok, ami azt jelenti, hogy bármit csinálhatok a művészet terén hivatalosan. Például újságírás, könyvkiadás, könyvbemutatók, előadói estek...

- Folyamatosan dolgozol. Kitaláltad, létrehozta és szerkesztetted a Megszólalok Művészeti Magazin. Aki regisztrál, annak küldesz újságot és levelezel az olvasóval. Mi is így ismerkedtünk meg...

- Az eredeti gondolatom helyes volt. Az emberek szeretik magukat megmutatni, így ismeretlenségbe burkolva és mégis sikerélményük van. Az én mesterem, aki tizenhárom remek kötettel szállt a sírba, addig nem ment sehova, amíg az aznapi újságokat, amiben írt, el nem olvasta, és főleg a saját írásait...

- Rengeteg önzetlen munka ez és te még arra is gondolsz, hogy ösztönözz bennünket újabb és újabb vers, illetve próza megírására.

- Én már csak ilyen vagyok neveltetésemről fogva, odafigyelek a barátaimra. „Felelősek vagyunk azért, akit megszéledítettünk. Jól csak a szívével lát az ember.”

- Kérlek, Vendi, mesélj egy kicsit erről az újságról!

- A kor adottságait kihasználva egy elektromos lap megjelentetésén fáradozom. Internet, jó cím, jó írások és kész is. Megszólalási lehetőséget szeretnék biztosítani, jobb ötlet híján a lap neve: MEGSZÓLALOK.

- Miért éppen így nevezted el?

- Nem túl meglepő cím, de a dolog lényegét kifejezi. Azt sugallja, hogy bárki, aki jogilag kinyilvánítja, hogy az írása szerepelhet lapunkban, akkor, ha megfelel az írott és íratlan szabályoknak, előbb-utóbb meg is jelenik az aktualitás jegyében.

- Hogyan jut el a regisztrált olvasókhöz a lap?

- A lap ingyenes, ez egy gesztus az olvasó felé. Terjesztése elektronikus úton történik e-mail címre. Mindenki egyéneként megkaphatja, ha kéri, de ugyanígy le is lehet mondani. Az eredeti tervem az volt, hogy havonta egy alkalommal jelenjen meg az újság, de akkora az érdeklődés és olyan sokan küldenek hozzám anyagot, hogy 2013 óta kéthetente jelenik meg.

- Azt gondolom, hogy sokunknak örömet szerzel ezzel a tartalmas lappal. Senkit nem zársz ki az olvasói körből. Ami szintén egyfajta többletet jelent, az az, hogy ez az újság akadálymentes, tehát nemcsak a látó emberek olvashatják... Beszélj egy kicsit a formájáról!
- A külalak technikai okokból egyhasábos. A vakoknak - akik remélhetőleg olvasóink lesznek -, az olvasó programjuk könnyebben boldogul ezzel a tördeléssel.
- Csak magyar emberek olvashatják az újságot? Arra gondolok, hogy sok hazánkfi él külföldön, ahol minden magyar szó egyfajta többletet jelent - egy morzsa a hazájukból...
- Titkos vágyam volt, hogy a határokon túl élőkhöz és más földrészekre került honfitársainkhoz is eljusson ez az olvasnivaló. Ez már részben teljesült, mert a lapunk már bejárja lassan a világot. Romániába, Németországba, de a kanadai magyarokhoz, sőt már Ausztráliába is eljut...
- Júniustól felkerült az internetre az első színes - képekkel és megújult formai külsővel rendelkező - újság. Én azt gondolom, hogy ez nagyon szép és nemes gesztus volt a részéről a látók felé, hiszen sajnos te nem élvezheted ezt az újságot...
- Álmaim egy része válik ezzel valóra. Vég helyi József tette fel, akinek ez élete első blogja. Mivel ezt a szerkesztési lehetőséget eddig nem is ismerte, hosszasan kísérletezés után talált meg azt a formát, amely méltóan tükrözi irodalmi elképzeléseimet. Józsi a közvetlen főnököm volt, mindig nagyon rendes volt velem. Most is meglátogat. Ingyen csinálja az újságot. Hidd el, kell a látóknak is valami...
- Elmesélem, hogy hogyan néz ki az újság, mert ez annyira igazságtalan, hogy nem látható. A prózák feketék és a megjelenési képen balra igazítottak, míg a versek kék színűek és középre igazítva szerkesztődnek. Ezáltal minden vers egyben egy szimmetrikus alakzat is. Amire még felhívom a figyelmedet, az az, hogy a tartalom és a képanyag között nagy az összhang, például a lovas regény alatt egy lovakat ábrázoló festmény van.
- Biztosan szép a színes újság, ilyet álmodtam meg, és örülök, hogy sikerült! Köszönöm, hogy elmondtad, mit látsz, így én is el tudom képzelni.
- A színes változat tartalmilag csak a képekben tér el az e-mailes újságunktól. Kiknek a képei gazdagítják?
- Szekszárdi művészek festményei, fotói szerepelnek benne. Tudod, régebben nagyon sok kiállítást nyitottam meg. Itt Szekszárdon legalább ötven festőt ismerek, de még vannak ugyanennyien, akiket nem...

A KRITIKA

PROFIK, AMATŐRÖK, DILETTÁNSOK

Sokan dilemmáznak azon, hol a három szó között a határ, és ki és mi dönti el, hogy hol kezdődik a művészet és a profizmus.

Ebben az igénytelen celeb világban, ha valaki letolja a bugyiját a TV műsorában, már sztár lehet. Világhírré érdemes művészeink pedig otthon ülnek és nem foglalkoztatja őket senki.

Az amatőr, a sok rossz próbálkozás közben, néha egy-két jó művet is produkál. Az idő nem szorítja, van ideje az alkotásra. A profi a sok jó alkotás közben néha rátalál egy igazán maradandó, művészi produktumra. A profit mindig szorítja a határidő. A dilettáns akkor okoz igazán nagy szellemi környezetszennyezést, ha hozzá nem értése szorgalommal párosul.

Hogy is mondta a nagy orrú lovag?

- Mondhatta volna szebben kis lovag...
- Magamat kigúnyolom, ha kell, de hogy más tegye, azt nem tűröm el.
Csak hagyom, mert nem tehetek mást, de én is átélhetek még ezernyi csodát.
Aki nem tudja csinálni, tanítja.
Aki tanítani sem tudja, az a kritikus.

CSILLAGÁSZAT

Engem nagyon érdekel a csillagászat is.

MOCCANÓ IDŐ

Közel húsz évig
Ólomcipőben járt
Az idő,
Nehezen moccan előre
Nélküled.
Mint sárba ragadt,
Megrakott szénásszekér,
S akár a Föld,
Oly lassan fordult
Az idő kereke.
Egyszer fent,
Egyszer lent.
Az örök körforgásban,
S talán mi még mindig
A lefelé menő,
Sárba merülő
Kerékküllőn vagyunk.
S kitudja mekkora
A kerék?
S leszünk e a
Feljövő ágon még?
Pedig tudjuk
Hogy száguldunk
A Nap körül
A gravitáció pórázán
Keringve szüntelen,
Az örökkévalóság felé

Képzeld el! Ha a Nap gravitációja megszűnne, a Föld elszáguldana a hideg sötétségbe addig, míg valami el nem térítené egy másik irányba. Az ember még fiatal, a felfelé ívelő ágon van, s meg akarja váltani a világot, de ez csak keveseknek sikerül. Aztán már csak zuhan lefelé megállíthatatlanul...

SZOPOTT GOMBÓCFEJŰ

Régóta érdekel, hogy
mi van a Hold túlsó oldalán,
elvégezték-e már
a végső simítást
a törhetetlen üvegkupolán?
Magával vitte-e Armstrong
a Holdra a trombitát?
Nem, mert a légüres térben
nem lehet hallani a hangját.
S hogyan venné
Sisakon keresztül
Szájába a csutorát?
Különben is...
a Holdon Neil,
és nem Louis járt.
A felszínen három
Magyar autó parkol,
várva a folytatást.
Ki ér oda előbb?
Az Ember?
Vagy néhány
Szopott gombócfejű
Ufonauta?

2012. augusztus elején meghalt Neil Armstrong űrhajós, az első Holdutazó.

A NAPPALI CSILLAG

Fényévekben számolhatjuk
A csillagok közötti
Irdatlan távolságot,
Bárhogy is kutatjuk
A messzi világot,
Be kell látnunk,
Számunkra legfontosabb csillag
A Nap.
A nappali csillag.
A sokmilliónyi Nap
Ragyogását csak
Éjszaka látjuk,
A fény sebessége:
Háromszázezer kilométer
Másodpercenként.
Egy év alatt az hány kilométer?
Akkor nekem jó a szemem,
Mert messzire ellátok,
Egészen a csillagokig.

Ahonnán a fény utazik
Évszázadokig.
De ha kialszik a Nap,
Nyolc percig még látom,
Mert nyolc perc,
Míg a Földre ér a fény.
Utána végleg, örökre
Reánk borul az éj.

A REZGÉSSZÁM FOKOZÓDIK

Háztömbnyi jégfalak,
Olvadva omlanak
Sarkkör sötétjében
Hol az Auróra fényei
Cikk-cakkban cikáznak,
Ezernyi rajzot
Vetítve az égre,
Mutatva az erőt
A mágneses tér
Ideig, óráig
Megvéd a napszélről.
Az örök kontinensen
Szárazság tombol
Lelkem szakadék
Sziklás szélére száll.
Szemem lehunyva
Egyedül átjutok.
Órangyalom
Nem akarja,
Hogy lássam
A pokolnak eme
Mélységes bugyrait.
Forgószelel rombol
Tölcsére szívja
A kultúra javát.
Házat, hajót dönt,
Kígyót, s békát
Vörös homokot
Transzportál át
Más földrészekre
Idézve a csodát.
S tudatlan népek
Rettegve félnek
Ha békaeső hull.
Az Univerzumból
Lassan elindul
Magas rezgésszámmal
A romboló erő,
Hogy mindent szétvessen

A rezonancia.
Minttha ezernyi láb
Lépne egyszerre a hídra.
Majd évmilliók után
Minden újra összeáll
Örvénylő spirál
S létrejön egy
Új világ.
S a DNS-t menekítő
Csillagközi úrhajó
Már indulásra készen áll.

Tudósaink egyre nagyobb rezgésszámú hullámokat mérnek, ami a naprendszer széthullásához vezethet és egy új rendszer kialakulását eredményezheti. Ma így tudjuk. Már csak néhány millió évet kell várni.

MASZAT

Az emberiség legősibb foglalkozása nem az, amire mindenki legelőször gondol.

Az ősember bizonyára előbb nézett az égre, minthogy az üzletre gondolt volna. Amit megfigyelt és amit látott, megjegyezte, belevészte egy kőbe, vagy felrajzolta a barlang falára. Így alakulhatott ki a tudós ember és a csillagászat. A varázslók és a papok felhasználták tudományukat az emberek ellen is. Pl. a napfogyatkozást lázadás leverésére a fáraók idejében, mikor nem kapták meg a sör és retek adagjukat, ami járt a piramis építőknek. Ez volt az első sztrájk, amit a jól időzített sötétséggel sikerült elhárítani. Aki nem hiszi, nézzen utána.

Az ősi tudomány mára már a legmodernebb tudományággá nőtte ki magát. Az űrkutatás révén sokkal több dolgot tudunk meg a világról, mint évmilliók óta összesen.

Én a múlt század közepe óta figyelem az űrkutatást. Szegény Lajka kutya volt az első élőlény, akit fellőttek a világűrbe és az anyagmegmaradás törvényei szerint még ma is kering a Föld körül. Miszerint: anyag nem vész el, nem keletkezik, csak átalakul. Az első ember fellövését a moziban láttam, mert még nem volt televíziónk. Gagarin csak egyszer repült körül a Földet.

Armstrong holdra szállását TV-ben néztem meg. Farkas Bertalant pedig személyesen is láttam egy élménybeszámolón. Az azért sokatmondó, hogy mit mondtak az első emberek, akiknek megadatott, hogy követeink legyenek a világűrben.

Armstrong, mikor a Holdra lépett, ezt az azóta szállóigévé vált mondatot küldte a világnak: Kis lépés az embernek, nagy ugrás az emberiségnek...

Gagarin, mikor keményen földet ért, a sztyeppén, nagy nehezen kiszedték a kabinból, annyit mondott.

- Nincs Isten, mert ha lenne, találkozottam volna vele.

Farkas Berci nemes egyszerűséggel csupán csak Szűcs Judit táncdalénekesnő fotóját vitte magával, mint a legfontosabbat. A napokban hallottam, hogy fellőtték az első Magyar műholdat. A neve... MASZAT. Hülye név, hát hülye név. Ízlés dolga. Magyar Szatellit, ezt jelenti.

Büszke vagyok rá, csak egy kikötésem van: békés célra használják.

U. i. A huszadik század elején még lóháton, karddal harcoltak a háborúban. A század végén pedig már űrháborúra készült az emberiség. Egyenlőre megúsztuk, de mikor a nyilat feltalálták, nem sokkal később már használták is emberek ellen. Még csak hatvan év tellett el az űrhajózás kezdete óta.

A SPORT SZERETETE

AZ ARANYEVEZŐS KÖBÁN RITA

Az ólomszürke
Nehéz ködből
Csónak lendült a
Ragyogó fényre.

Megmutatni magát
A világnak
Tudását, végre,
Hogy vegyék észre.

Vasakaratóval
Csak a célt látta.
Hajnali álmos Nap,
Vízparton találta.

Ha aranyos lapátját
Bele merítette,
Csillogott az ezüsttő
Gyöngyen körülötte.

Csak a cél lebegett
Messze előtte,
Összekötött haja
Lobogott mögötte.

Rajthelyből kilőve
Izmait feszítve
Erős két karja
Célba repítette.

Mérges dühében
Láttam szemét sírni
Éremmel nyakában
Nevetve örülni.

Dobogó tetején
Boldogan kacagni
Minden időben
Őszinte maradni

S egyszer hallottam
Szépen énekelni.
- Engem nem lehet
Elfelejteni
Értem könnyeket
Illik ejteni -.

S mindig, mindig
Embernek lenni.
Hívei által
Sohasem feledni.

Megjegyzés: Számomra legnagyobb olimpiai bajnokunknak ajánlom.

TÁNC

TÁNCOSOM, TE GYÖNYÖRŰ

Táncoló lábak
Keringve szállnak
A szoknya perdül
Toppan a láb.

Kecses kéz lendül
Énekszó csendül
Dobbanó lábam
Nem adja alább.

Suhogó selyem
Omlik vállára
Kezemmel óvom
Csöpp derekát.

Mosolyog ajka
Kék szeme sarka
Megersimogatom
Szőke haját.

Karomba tartva
Átérezem rajta
A szerelemnek
Diadalát.

Tündöklő arca
Jól felnagyítja
A fénylő terem
Ragyogását.

KEDVENC ÉTELEK

- Rendszeresen vagy rendszertelenül étkezel?
- Mi mindig ugyanabban az időpontban eszünk, ez még gyerekkori otthoni szokás.
- Milyen ételeket szeretsz?
- A hagyományos ételeket részesítem előnyben. Kedvenc ételém a lecsó és a halászlé. Ha egyszer megkóstolnád a dunai halászlémet, megszeretnéd... A májat is szeretem mindenféle-képpen. Húst nem sokat eszem, de nem vagyok vegetáriánus.
- Gyakran fogyasztasz vitamint?

- Nagyon szeretem a zöldséget és a gyümölcsöket. Sokat eszem belőlük.
- Vacsorára a hideg vagy a meleg ételt fogyasztod szívesebben?
- Szeretem a meleg vacsorákat, a maradékot mindig én eszem meg.
- Vannak olyan finomságok, amelyek valamilyen időszakhoz kötődnek. Ilyen például a farsangi fánk... házi baracklekvárral... nem is kell ennél jobb...
- Jó is az a fánk, anyám nagyon értette a módját.

JELMEZZÉ SZELÍDÜLT

Talán ismét
 Pártában maradtak
 A mai Dorottyák
 Az idei fárságon?
 Azért mégis
 Édesen csordult
 A sárgabarackos íz
 A szalagos fánkon.
 S jelmezzé szelídült
 Anyám becses kalapja
 És puccos ruhája
 Az esti bálon.

- A családotod hogy viszonyul az ételekhez?
- Családom számos tagja vendéglátásban dolgozik. Mikor egy pincér és egy szakács mulat, pompás a hangulat, s kő kövön nem marad...
- Gyermekkorom nagy kedvence a palacsinta. Ez az egyszerű étel a töltelékei révén válik megunhatatlanná. Sósan és édesen egyformán közkedvelt a felnőttek és a gyerekek körében egyaránt. Te milyen ízesítéssel szereted a legjobban?
- Nekem a lekváros palacsinta a kedvencem. A következő versenyben is megjelenik ez az étel...

GASZTRONÓMIAI VÍZIÓ

Magas jegenyefán
 Palacsinta fészek.
 Kedves kis galambom,
 De szeretlek téged.
 A paprikás csirke
 Könnyen fölszáll oda.
 Rohadj el káposzta,
 Nem eszlek meg soha.

- Mi, bika horoszkópjegyűek, szinte kivétel nélkül szeretjük a hasunkat. Te is szeretsz enni?

- Most már nem látom, és nem akkora élvezet. Ha nincsenek színek, mások az ízek - szoktam mondani, és ez igaz is...

FŐZÉS

- Te olyan sokoldalú vagy. Főzni is tudsz?

- Amíg láttam, nagyon szerettem főzni. Most, hogy már nem látok, nem akkora élvezet...

- Régebben mit készítettél?

- Nem bonyolult ételeket. Tanyákon, tantestületi bulikon, diákokkal a kirándulásokon szoktunk bográcsolni, ha meg rossz idő volt, akkor bent a tűzhelyen főztem. Nagyon szeretem a tüzet. A fa pattogását órákig el tudom hallgatni.

- Kitől tanultál bográcsolni?

- Sanyi barátomtól, aki a főnököm is volt. Együtt jártunk dolgozni, sok kazánt és radiátort megszereltünk. Mindig segítőkész volt és szőlőben is szomszédok voltunk. Nagyon értett a főzéshez és a húsokhoz. Saját Pikk szalámit is tudott készíteni. Tőle tanultam meg bográcsban főzni. Van is itthon vagy tízféle, még a konyhaasztal fölött is bográcsok lógnak.

- Amikor régebben főztél, mosogatni is szoktál?

- Sokat vagyok itthon, mivel a család többi tagja dolgozik, vagy iskolában van. Így gyakran vártam őket ebéddel. Szerintem főzés közben van idő arra is, hogy rendet rakjunk a lakásban, beleértve a mosogatást is...

HOGYAN BESZÉLJÜK LE FELESÉGÜNKET ARRÓL, HOGY MI FÉRFIAK MOSOGASSUNK ?

Hogyan beszéljük le feleségünket arról, hogy mi férfiak mosogassunk?

Úgy, hogy egyáltalán nem beszéljük le őket róla. Sőt! Kissé álszentnek tűnően, de kellő elővigyázatossággal, hogy gyanút ne fogjon a nej, önfeláldozóan magunkra vállaljuk, mintegy mártírként, a konyhai munka eme utálatos melléktevékenységét.

Ha már elvállaltuk, mint már említettem, önként a hivatalt, minden valószínűség szerint el is nyerjük a megbízatást.

S mint egy felelősségteljes komoly férfiemberhez méltó, egy darabig hősiezen végezzük a feladatot. Mikor már kezd terhessé válni a dolog, úgy egy-két nap múlva: cselhez folyamodunk.

Véletlenszerűen s kellő megbánást tanúsítva, elejtjük a feleség kedvenc bögréjét, ami röpityára törik.

No ekkor minket nagyon elmarasztalnak ügyetlenségünkért, de újra bizalmat kapunk, s egy újabb bizonyítási lehetőséget.

Másnap az új étkezésleten, a tányér szélén, keskeny, de jól látható pörkölttől származó zsíros, paprikás csíkokat hagyunk. Amikor életünk párja bejön, s ezt a szörnyű jelenséget meglátja, fennhangon bennünket kétbalkezes, ügyetlen fajankóként lebarmol, s egyetlen, félreérthetetlen mozdulattal végleg kiharcol bennünket a konyhából.

Igaz, hogy így ismét megtépázza amúgy is ingatag férfiúi becsületünket, de ez még mindig jobb, mint nap, mint nap mosogatni.

- Születésed óta a Duna mellett élsz. Azt gondolom a helyi adottságok is alakítják a táplálkozási szokásokat. Gyakran esztek halat?
- Régebben minden héten hétköznap háromszor hal volt az ebéd és még hétvégén is sokszor. Mindig friss halat főztek. Van egy mondás: Ha már egy falat sem megy le a torkodon, akkor még három tányér halat meg tudsz enni.
- Ahogy beszélgetünk, a szavaidon is érzem, hogy mennyire értesz az ételek elkészítéséhez. Nehéz a hallal bánni?
- A halat a legegyszerűbb megfőzni. Mindent egyben beleteszel, raksz egy nagy tüzet és mire leég, már kész is. A hal a lobogó vízben 10 perc alatt megfő.
- Szerintem, aki kertes házban él, az ott termelt növényeket sokkal jobban ismeri, mint az, aki könyvből tanulta. Van-e olyan közismert, szinte minden háztartásban megtalálható növény, amit a népi gyógyászat is alkalmaz?
- Igen, ilyen például a hagyma. Ha a héját megfőzöd, mézzel és citrommal ízesíted, a legjobb gyulladáscsökkentő teát kapod.
- Mikor szoktatok kakaspörköltet készíteni?
- Szüretkor mindig készítünk.
- Zsírban főzitek?
- Vízben kell feltenni csipetkével, bort is öntünk bele. A hagymát nem kell megsütni, hanem, mint a halat, feltenni. Só, bors, paprika, egész paprika, esetleg paradicsom, és lehet csípős is.
- Mi a különbség a tyúkból és a kakasból elkészített pörkölt között?
- Rengeteg különbség van, másféle hús, és másképp kell főzni is. A kakas keményebb hús, tovább kell főzni, másképp kell fűszerezni. A tyúk, az levesnek jó, egyben, aztán megtölteni és megsütni. A kakas férfias étel, a tyúk az asszonyos.
- Sok ember van, aki nem tud mit kezdeni a szabadidejével. Ellaposodik az életük, szürkivé válnak a hétköznapjaik, mert nem tudják tartalommal megtölteni, színesíteni. Hogyan tudnád pár szóval megmutatni az olvasóknak, hogy miért érdemes élni?
- A család, a könyv, a TV, a halászlé, az újság, az autó, az ufók, a nők, a kakaspörkölt, a szerelem, a szex, a sör, a bor, a pálinka, a tanulás, a tanítás, a mozi, a színház és még ezer más!

14. DALAIM

A dalok világában többféle műfajjal is próbálkoztam. Ebből válogattam önöknek egy csokorra valót. Minden dalszöveghez van dallam is, de kottát írni sajnos nem tudok.

Én nagyon szeretek énekelni, pl. tanya bulikon, sőt a lányom esküvőjén is énekeltem.

INDULÓ

FUK INDULÓ

Menjünk egy túrára a FUK-kal
Jobb lesz százszor, mint IBUSZ-szal.
Jutalmad nem maradhat el,
Élményekkel gazdagabb leszel.
Tekints a társaidra kérlek,
S játsszál vidáman velünk
Dalolj, ha úgy akarja kedved
Énekeld a FUK-osok dalát.

1. vers:

Megy az úton át, egy vidám társaság
Bátor és merész, mindig tette kész.
Valaki kiáll a hosszú sor elé
S büszkén kiált a barátja felé.

Refrén

2. vers

Alföld síkjai, hegyek szirtjei
Várnak már ránk várak romjai.
A sok jó barát, a tűzön s vízen át
Éneklj majd a FUK-osok dalát.

Refrén

3. vers

Egy vidám mozgalmas hétvége
Elfelejtet minden bűt veled,
Friss lesz az elméd és a tested,
Énekeld a FUK-osok dalát!

Refrén

Ez volt az első, '70 években megjelent vers, mely pályázatot nyert. A Szinkron együttes megzenésítette és évekig játszotta. Rádióban is többször hallhattuk.

FUK = Fialat Utazók Klubja

KATONAÉNEK

EGY KATONAÉNEK

Mikor a 4/1
Híradós bevonul,
A világ beborul,
És a lány szívéhez nyúl.

Mikor a 4/1
Híradós sorba áll,
Még az őrmester úr is,
Szalutál.

Ha végigmegy az utcán
Egy híradós gyerek,
Mind megáll a forgalom,
Hogy őt nézze meg.

Mikor a 4/1
Híradós kivonul,
A világ kivirul,
És a lány szívéhez nyúl.

Mikor a 4/1
Híradós sorba áll,
Még az őrmester úr is
Szalutál.

MAGYAR NÓTÁK

ELMEGYEK ÉN A FALUMBÓL

Elmegyek én
A falumból,
Vissza-vissza
Nézek.

Kéményünkön
Gólya madár
Vigyázza a
Fészket.

Más faluba
Megyek innen,
Dolog után
Nézek.

Kelepelő
Gólya madár
Őrizd meg a
Fészket.

Illatozó
Új tavasszal
Én is vissza
Térek.

NÁDARATÓK DALA

Télen vígan
Aratom a nádat,
Várom a babámat
Estére a kunyhóba.

Korán esteledik,
Hamar sötétedik,
Fent van a Hold
Ragyogva.

Édes rózsám
Gyere be,
Megmelegedhetsz
Idebe.

Ropog, pattog a nád,
Jó meleget is ád
A tűzhelybe.

ÉDES, DRÁGA POSTÁSKISASSZONY

Édes, drága
Postás kisasszonyka,
Kérek egy bélyeget,
Felragasztom,
És elküldöm
Önnek a levelet.

Ha már úgyis
A kezébe vette,
Olvassa el,
Hogy mit írok
Benne.
A szívemet,
A lelkemet
Küldtem Önnek versben.

HALÁSZDAL

A halászok nem voltak tanult emberek. Gondolkodásuk és dalaik is egyszerűek voltak. Igyekeztem ezt az egyszerűséget visszaadni ebben a pár sorban...

A TOLNAI RÉVBEN

A tolnai révben
Áll egy halászbárka.
Keszeg, kárász
Van abba bezárva.
Reggel fogták
A halászok.
Ebédre sütik
A lányok.

Elfogyott a bárkából
A sok hal.
Ne sírj kislány
Nem lesz ebből nagy baj.
Majd halásznak
Hajnaltájban.
Újra megtelik
A bárka.

Megjegyzés: Tolna mellett a holt Dunán állt egy faragott fabárka. Arról árulták a halat.

ANDALGÓ

SÁRGARÉPA, ZÖLD RETÖK

Sárgarépa, tejbe tők,
Szép kisleányt keresök.
Láttam egyet a rétön,
Kedvesem lesz a hétön.

Sárgarépa, zöld retök
Barna kisleányt szeretök.
Sokszor ő is rámnevöt
Szeretni fog engömöt

EZT A KISLÁNYT

Ezt a kisleányt az anyja
Eltiltotta tőlem.
Senki nem hall ezután
Semmit énfelőlem.

Ezt a kisleányt az anyja
Szigorúan tartja,
Erényes és szűzies,
Meg is látszik rajta.

Elbujdosok előle
Anyja lelke rajta.
Utánam jön jövőre,
Ha Ő úgy akarja.

SVÁB DAL

KAKASDI SVÁB DALLAMOK

Zurück vissza
Három ház.
Itt lakik a
Müller Hans.

Egy pohár Wein
Meg egy snapsz
Ha nem iszol
Stuplit kapsz.

Ivott öreg
Meizinger
Soká lesz még
Ő felkel.

JÓDLI

SÖRDAL - JÓDLI

Refrén.

Nyáron nem esik hó,
A sört inni oly jó
Nélküle nehéz élni
Nem kell többé félni.
O-ó O-ó O-ó
Két korsóval meg, sem árt,
De hogyha repetálsz
Akkor érzed jól magad
Hagyd otthon a gondodat.
O-ó O-ó O-ó

1.

A korsón lefolyik a hab,
Átsüt rajta a Nap
Aranysárgán tündököl
Söröskancsót ragad
Szomjasan minden ököl.

2.

Igyunk még egy korsóval
Fűszerezzük meg
Sok dallal és jó szóval
Kár is lenne tán
Megitatni egy lóval.

BORDAL

LÁTTÁL-E MÁR?

Láttál-e már
Borban buborékot?
Láttál-e már
Borban buborékot?
Ha nem láttál
Borban buborékot.
Látsz majd egyszer
Borban buborékot!

Megjegyzés: Ezt szoktuk énekelni locsolás után a tanyán, az Erdő szélén faragnak az ácsok kezdetű dal dallamára, mikor már senki nem tudja a szövegét. Húsvétkor ez is elmegy poénként. Jókat lehet rajta és egymáson is nevetni. Próbáljátok ki!

MÚDAL

PIROS RÓZSÁK

Piros rózsák,
Ha elszáll illatotok,
S lehullnak szirmaitok.
Elhervadtok, mint
Útszélén a fű.

Oh vidám lányok,
Ha elszáll bájotok,
Elhervadtok, mint
Az elnyílt rózsaszál.

Tenni kell valamit.
Tenni kell valamit.

De mit?
De mit?

Tenni kell valamit!

Hinni kell,
Hogy jön majd
Egy vidámabb.

Hinni kell,
Hogy jön egy
Szebb világ.
Hinni kell,
Hogy mindaz
Amit itt láthatsz,
Egyszer a tiéd
Lesz talán.

Így rózsák, s lányok
Nem hervadtok el.
Életetek kedvesebb nekem.
Rólatok álmodoztam én.
Ez a legszebb,
Ez a legjobb
Remény.

CSÚFDAL

APRÓ MANÓ

Apró Manó
Olyan legény
Bumstillárom tillárom
Repedt nadrág
Az ülepén
Bumstillárom tillárom.
Nagy a zsákja
Be van kötve
Bumstillárom tillárom
Azt se tudja
Hová tegye
Bumstillárom tillárom.
Felveti a
Vállára
Bumstillárom tillárom
Leér a
Csizma sarkára
Bumstillárom tillárom

CIGÁNY DAL

JÖN AZ URAM HAZAFELÉ

Jön az uram hazafelé,
Kimegyek az úton, elé.
Mindkét szélén jön egyszerre
Kérőn nézek az egekre,
Hogy a Devla jól megverje.

Borosüveg a zsebében,
Virágcsokor a kezében.
Mikor meglát, térdre esve
Könyörög, hogy vezessem be,
Az ágyába fektessem le.

Kéri feküdjek melléje,
Hogy a huzat őt ne érje
Ráüssék-e a fejére?
De mire hogy odaérek,
Elszállt belőlem a méreg.

A roma

TÖRTÉNETEK A VÁSÁRBAN

Nagy a zshivaj a vásárban,
Olyan mint egy cigánybálban
Szól a zene meg a nóta,
Mintha lakodalom volna.

Kimentem én a vásárba
Járt a kártya, meg a kocka.
Gyors voltam én mint a rokka,
Rátaláltam a pirosra.

Jön a babám haza este
Jegykendőmet elvesztette.
Letért ő a kövesútról,
Eltévedt a gyalogúton.

Visszament, hogy megkeresse,
Másnap reggel meg is lelte.
Hogy az utat el ne vétse,
Cigánybanda elkísérte.

Madárka ül száraz ágon,
Jól megy dolga e világon
Én is felülök egy fára,
Úgy fütyülök a világra.

A roma

HALLGATÓ

A VÉN HUSZÁR NÓTÁJA

Öreg huszárnak
Rozsdás a kardja.
Sárga lovának
Kopott a patkója.

Nem vágat már rajta
Fényes diadalra.
Behúzódik estig
Útszéli csárdába.

A vén cigánybanda
Kérdi mi a strófa:
Öreg huszárlónak
Földig ér a farka.

Csaplárosné lelkem
Bort hoz a kancsóba.
Előkívánkozik
Egy- egy huszárnóta.

Sárga lovam
Megbotlott a határba.
Rosszul ugrott
Be a rövid vágtaiba.

Vigyázz lovam
Vigyázz a vezényszóra.
Jobban tudod
Mint egy bundás regruta.

Ügyelj lovam
Ügyelj a harsonára.
Nemsokára
Indulunk a csatába.

A sok vitéz
Bevágat a halálba.
Öreg huszárt
Rákötik a lovára.

Így indul el
Vissza a táborába.
Megmutatja
Merre van a hazája.

CSÁRDÁS

A VINCELLÉR

A vincellér
Ha felül a
Lovára
Kivágtat a
Kisbödői
Tanyára.
Ott látja a
Béreseket
Henyélni.
A csósz legényt

A fa alatt
Heverni.
Hej csőszlegény
Kihajtlak a
Határból,
Béreseket
Elcsapom a
Tanyáról.
Hagyd el gazda
Nagy meleg volt
Déltájban
Meghúsoltunk
Kicsinykét az
Árnyékban.
Ezért hát most
Ne legyél oly
Goromba,
Friss erővel
Indulunk a
Dologra.
Áldást mondunk
Pincehideg
Borodra.

SÁROS AZ ÚT

Sáros az út
Két oldala
Hát középén
Járok.

Zápor esett
Az éjszaka
Megtellett az
Árok.

Útközepén
Megyek Hozzád
Kerülöm a
Tócsát.

Nem sáros a
Csizmám talpa,
Amin járok
Hozzád.

Kivikszolom
Minden este
Fényesre a
Csizmám.

Olyan fényes,
Hogy tükrében
Meglátom az
Orcád.

Ablakodnál
Eldalolok
Egy szerelmes
Nótát.

Fogadd tőlem
Ezt a csokor
Szép Pünkösdi
Rózsát.

Csárdás Pünkösdi ünnepét köszöntöm.

ÉDESAPÁM PINCÉJÉBEN

Van Apámnak
A pince mélyén
Jó bora.
Átjön hozzánk
A szomszédból
A Jóska.
Dicsekszik, hogy
Van már neki
Hat holdja.
Megnősülne,
Ha apám
Odaadna.
Míg megissza
Poharából
A lórét,
Addig én meg
Kiakasztom
Pitvarunkba
A szűrét.

Van már nekem
Szép szeretőm
A Pista.
Bizony isten
Nincsen neki
Hat holdja.
Mégis mindig
Hetykén áll a
Kalapja.
Minden este
Kimegyek

Eléje a
Kapuba.

KUPLÉ

HAMIS A DAL

Hamis a dal
Hamis a szó.
Hamis a bók
Hamis a csók.
Hamis a kérdésre a felelet,
Amit senki fel sem tett.

Hamis a fej
Hamis a jel.
Hamis a térkép
Hamis a hely.
Hamis a kérdésre a felelet,
Amire senki nem felelt.

Hamis a súly
Hamis a méret.
Hamis a halál
Hamis az élet.
Hamis a kérdésre a felelet,
Amit senki nem felejt.

Hamis az étel,
Hamis a métely.
Hamis a féreg,
Hamis a mérég.
Hamis a kérdésre a felelet,
Amit senki nem mérlegelt.

Hamis a baba,
Hamis a mama.
Hamis a drog,
Hamis a jog.
Hamis a kérdésre a felelet,
Amit követni nem lehet.

Hamis a dal
Hamis a siker.
Hamis a szöveg,
Hamis a hitel.
Hamis a kérdésre a felelet
Amire senki nem figyel.

Zeng szívünkben a
Magasztos szimfónia,
De hamis bennünk
A harmónia.

Hamis a dal, és
A vízió,
Hamis, csalfa
Illúzió.

LÍRAI DAL

TAVASZI DALLAMOK

Hajnal hasadása
Nappfény ragyogása.
Tarka, színes világ
Fény és aransugár.

REFRÉN:

Hinni kell, hogy
Jön egy vidámabb,
Hinni kell, hogy
Jön egy szebb világ.
Hinni kell, hogy
Amit itt láthatsz,
Egyszer igaz lesz
Talán.

Május a nappfény hava,
Kislány siess haza.
Vár Rád a szerelmed,
Nem kell Tőle félned.

REFRÉN:

Tavaszi dallamára
Mezők virágára
Népek okulása,
Nemzet rajongása.

REFRÉN

TÜNDÉRLÁBAKON

1. versszak

Tavaszi szélben
Lenge leányka
Szoknyája perdül,
Indul a táncba.

Siklik a teste,
Omlik ruhája.
Messzire hallik
Szélfuvolója.

Refrén:

Harmatot a fűről
Verte le bokája.
Topogott a porban
Mezítelen lába.
Aranyos cipője
Beragadt a sárba.
Ropogott a hóban
Piros kis csizmája.

2. versszak

Két apró lába
Fut a világba.
Négy ifjú legény
Szalad utána.

Indul tavaszból,
Szökken a nyárba.
Ősz fuvallatja,
Télben találja.

Refrén:

Dallamos, lírai dal. Rózsa Magdinak ajánlom.

TÁNCDAL

MAJD AKKOR

Akkor,
Mikor elmegy
Mindentől
A kedved.
Akkor,
Mikor már
Semmi sem jó.
Akkor,
Mikor nagyon
Távol kerülsz
Tőlem.
Majd akkor
Eljövök én.

Refr.

Szomorú sorsod
Ezerszer bánod
És ezért látod
Máskor jobban vigyázz.
Szomorú sorsod
Jó példa másnak,

De most már újra
A karjaimba zárlak.
Eljöttem hát,
Légy a párom.

Akkor,
Mikor nem érdekel
Semmi.

Akkor,
Mikor jó lenne
Velem lenni.

Akkor,
Mikor újra
Jönnél
Hozzám,
Majd akkor
Eljövök én.

Refr.

Akkor,
Mikor más
Jár utánad.
Akkor,
Mikor meguntál
Megint.

Akkor,
Mikor távol kerülsz
Tőlem.
Majd akkor
Eljövök én.

Refr.

S majd
Akkor
Újra kezdek
Élni.

Akkor
Már mást
Szeretek én.

Akkor
Majd kalandnak
Fogsz tűnni.
S én messze
Elfoglak
Kerülni.
Messze
El foglak
Kerülni.

ROCK AND ROLL

ESTE A PARKBAN

Refrén:

Este a parkban
Újra-újra
Rád találok én
Úgy ahogy ez
Rég is volt a
Kezdet kezdetén
Rád találok, rád találok
Ó de szép
Minden este
Reád várok
Ó de szép.

1. vers

Nem égnek a
Lámpák sehol
Sötét van a
Parkban
Az ismert úton
Az ismert padhoz
Sietek most
Halkan
Ott várlak tudod
Ott várlak téged
Oda várlak én.

Refrén:

Este a parkban
Újra-újra
Rád találok én
Úgy ahogy ez
Rég is volt a
Kezdet kezdetén.
Rád találok, rád találok
Ó de szép
Minden este
Reád várok
Ó de szép.

2. vers

Hidegek már
Az esték nagyon
De mi mégsem
Fázunk
Az sem baj ha az

Esőben sokszor
Sokszor bőrig ázunk
Ott várlak tudod
Ott várlak téged
Oda várlak én.

Refrén:

Este a parkban
Újra-újra
Rád találok én
Úgy ahogy ez
Rég is volt a
Kezdet kezdetén.
Rád találok, rád találok
Ó de szép
Minden este
Reád várok
Ó de szép.

15. HAIKU CSOKOR

Ha haikut írsz,
Mestere légy a szónak,
Értsél a lanthoz.

Tudod, belegondoltam, magamnak, így szerényebben...

A Haiku japán versforma, ami három sorból áll és főleg természeti dolgokról szól.

Kötött versforma: öt, hét, öt szótagból áll. Sajátos hangulata, stílusa, kifejezése van, így a magyar haiku soha nem lehet olyan, mint a japán, de az életfelfogás is meghatározó és a gondolkodásmód is.

Azért akad, aki nálunk is szépen műveli..

HAIKU DALOK

1.
Japán tavaszünnep
Tavaszi fényben
Cseresznyevirág közé
Méhek vegyülnek.

2.
Öregkor
Őszülő szívem
Ősi fák tövisére
Rég kiakasztva.

3.
Télidő
Téli mezőkön
Szikrázik a lópatkó
Tágul a térben

HAIKU DALLAMOK

4.
Emlék
Szárnyaló szívem
A régi szerelmemet
Köszönti híven.

5.

Festőművész

Fested a képet
Nekem is megígérted
Színeid fényét.

6.

Vágy

Vágyik a szívem
Egy hősi kalandra, és
Szép diadalra.

HAIKU TÁNCOK

7.

Halál

Semmit nem hoztál
Erre a Földre veled
Nem is viszel el.

8.

Hóhér

Bűneitekért
Vassal jutalmazhat meg
A vörös bakó.

9.

Megváltó

S látom, hogyan
Raknak fejedre immár
Tövis koszorút.

10.

Vérszívók

Szúnyoghad tör rám
Sötét, hűvös csalitból
Vérem akarják.

ÖT KICSI HAIKU

11.

Sóhajok hídja
Kecses ívét feszíti
Velenice díszé.

12.

Türelmi zóna
Cemende ledől
Ropogó kerevetre,
Tölteni kedved.

13.

Olaszország
Sóhajok hídja
Kecses ívét feszíti,
Velenice díszé.

14.

Vakság
Fárad a testem,
Egyre ritkábban éri
Szememet a fény.

15.

Szorgalom
Tele a kaptár,
Egyre csak hull a méze,
Méheknek bére.

HAIKU SOKK

16.

Harc
Harcolok érted
Foggal és körömmel a
Vérzivatarban.

17.

Farkastörvény

Harminc éve küzd
A farkavezérségért
A nő és a férj.

18.

Gravitáció

A rohadt alma
Sem kivétel, nem esik
Messzebb a fától.

19.

Vágy

Sosem gondoltam,
Titkon szerettem volna
Lelked nyugalját.

20.

Nemzedék

Álmomban látom,
Szép kicsi lányom arcát,
Megvívja harcát.

21.

Cselédsors

Lé tart el szolgát,
Átok, szitok a gazdát,
Büszke hatalmát.

LAIKUS HAIKUSOK I.

22.

Kardiológia

Testemben érzem,
Fájón feszül a szívem,
Hítem, reményem.

23.

Füvelőn

Hallom a mezőn
Fű suhogásának
Csendes hangjait.

24.

Nyugdíjas reggelije

Őszülő fejjel,
Két deci tejjel, száraz
Kiflimet rágom.

25.

Hajnal

Madár dalára
Ébredő hajnali szél
Füredeti arcom.

LAIKUS HAIKUSOK II.

26.

Keresztény üldözés

Lantján dala száll
Keresztényeket éget
Néró a költő.

27.

Úri világ

Érik a gyümölcs,
Hétszilvafás dzsentriket
Pénzbehajtó vár.

28.

Ünnep

Tavaszi szélben
Húsvét ünnepét ülve
Barka virágzik.

29.

Erózió

Kő repedése
Megtelik esővízzel,
Fagy széthasítja.

30.

Alkoholizmus elleni példa

Amennyit akar,
Vízből annyit iszik az
Oktalan állat.

LAIKUS HAIKUSOK III.

31.

Maskara

Szerelme édes,
Ruhája kényeskedő,
Ő egy utcanő.

32.

Magányban

Rám tör a magány,
Iszonyú az üresség,
Hiányzol apám.

33.

Képzavar

Pille szárnyával
Libbenő égi bogár,
Üres a kosár.

34.

1552

Hős Szondi György áll
Aggódva a hazáért
Drégely palánkján.

35.
Sarc

Méhek hada jő
Noha őrzik a mézet,
Mégis ellopják.

LAIKUS HAIKUSOK IV.

36.
Madárdal

Lombos ágakon
Madár dalol vidáman,
Messzire hallik.

37.
Dallam

Messzire száll el
Skócia hegyei közt
A víg dudaszó.

38.
Vájt fülűek

Disszonáns hangon
A rezesbanda játszik
Fülünket sérti.

39.
Hunok

Népek tűntek el
A népvándorlás kori
Harc viharában.

40.
Őseim várnak,
Türelmesen énreám
Maradt még pár nap.

41.
Hegy-völgy

Akár a ródli
Úgy siklik a völgybe az
Alpesi jódli.

Azt mondják az okosok, hogy a japán haiku más felfogást feltételez és igazából nehéz lefordítani. A magyar haiku csak utánzás csupán, persze sok gyakorlás után lehet jól művelni.

LAIKUS HAIKUSOK V.

42.

Fossziliák

Dinoszaurusz
Örök álmát alussza
Ős kövületben.

43.

Japán harcosok

Szumó birkózók
Harca sporttá szelídült,
Tatamira hív.

44.

Farsangi bál

A csoda elmúlt,
Farsangi jelmezzé vált
Anyám kalapja.

45.

Róma

Bájitalt adtam
Vágyukat felszítani,
Veszta szüzeknek.

46.

Alázat

Forró teát ad
Kegyetlen samurájnak
Szorgalmas gésa.

LAIKUS HAIKUSOK VI.

47.

Madár

Pingvin fióka
Lebegteti szárnyait,
Sohasem repül.

48.

Hungária

Mézeskalács szív
Tükrözi magyarságod,
Árvalányhajjal.

49.

Őszi táj

Rozsdás erdőben
Süvít és kotor a szél,
Gyűlik a szemét.

50.

Haiku költőkhöz

/Dawbird/

Az igazi haiku természeti képekkel fejez ki valami fontos mondanivalót.

Ahhoz, hogy ötven haiku megjelenhessen, egy másik ötven próbálkozást ki kell dobni, mert rossz.

Sokszor egy betűn vagy szótagon múlik az egész. Gyakorolni kell.

Ahogy a bűvész mondja: A mutatvány egyszerű, csak gyakorolni kell. Nyolc órát. Naponta. Húsz éven át...

ÚJRA HAIKU

51.

Szónok

Ki tribünre áll
Legyen mesteri szónok,
Népéhez szóljon.

52.

Tél előtt

Medve halászik
Feszülő figyelemmel
Áll a folyóban.

53.

Beállni

Mindig beállok
A sor legvégére, hogy
Sorra kerüljek.

54.

Szentírás

Indulj el végre
Sóbálvánnyá válsz Te is,
Ha visszatekintsz.

55.

Indiánok

Ősi fák alatt
Harcosok elosonnak,
Úzik a vadat.

Elég nehéz formáció ez a haiku és soha nem lesz olyan, mint az eredeti japán.

Más szemlélet, más életforma, más gondolkodásmód, más haiku... Mi csak próbálkozunk.

HÁROM KICSI HAIKU

56.

Az őrült császár

Rómát felgyújtja,
Keresztényeket éget,
Néró, a költő.

57.

Útszélén

Széllal dacolnak,
A sudár jegenyefák,
Állva halnak meg.

58.

Kérdés

Kérdik a végek,
Hol vannak a vitézek,
Kormorán ének.

A jó haikut nagyon nehéz megírni, csak olvasni könnyű...

LAIKUSOK

59.

Haiku

Japán mintára
Laikus haikusok
Magyaros ízzel.

60.

Alaszka

Mohás fák alatt
Indiánok osonnak
Harci díszben.

61.

Kanada

Téren dob bufog,
Valaki nevet kapott,
Sast lőtt Hosszú Toll.

62.

Idill

A lényeg az, hogy
A Mariska cipót süt,
Meg kéne enni.

HAIKUSOK

63.

Tavaszi

Hóvirág bújik
Az erdő közepében
Tavaszt hirdeti.

64.

Farkastörvény

Éhes a farkas
A csalitban lapulva
Őzgida reszket.

Egyszerűnek tűnik, de a kötött versforma megizzasztja az embert.

HAIKU TRIÓ

65.

Hadak útján

Hadak vonulnak

Kutakba mocskot dobnak

Nyomukban halál.

66.

Telivér

Vágtató szélben

Lovak sörénye lobog

Nemes lélekkel.

67.

Mise előtt...

Vasárnap reggel

Templom előtt zsidongva

Gyűlnek a népek.

HAIKUK MÁSKÉPPEN

68.

Nyáridőben

Tikkasztó nyár van

Békák a pocsolyában

Esőre várnak.

69.

Vihar előtt

Tűzpiros égbolt

Esőillatot hordoz

Tekergő széllel.

70.

Iránytű

Csillag az égen

Vándorló madaraknak

Mutat útirányt.

71.

Jó estét

Jó estét Drága,
Fodros álmok a párnán
Vígán cicáznak.

72.

Fáraó

Egy rossz Fáraó
Sokak szerint is csak egy
Magas fára jó.

73.

Bálon

Este a bálon
Testem himbálom veled
Az utcabálon.

74.

Őzek

Félénk őzsuta
Gidáját hozza elő
Zöld nyiladékon.

75.

Őslakók

Mohás fák alatt
Indiánok osonnak
Harci színekben.

16. ÜNNEPEK

Én szeretem az ünnepeket, minél több van belőlük, annál jobb. Ez a díszítés a hétköznapokon. Sokan ünneprontóak, belefásultak, megkövesedtek.

Elég csúnya dolog a karácsonykor születetteknek Szilveszter nevet adni.. Megússzák a születésnap és névnap bonyodalmaikat.

Kinek az ilyen, kinek meg az olyan fajta ünnep ad örömet. Van, akinek az egyházi, akad, akinek az állami, de nem illik a pártgyűlésről a körmenetre menni.

Mindenkinek lelke rajta..

Kértek tőlem verset valamelyik ünnepre, s én mondtam, persze hogy küldöm, de én tudtam, hogy nincs ilyen versem.

DE..

Ha ők feltételezik, hogy nekem van olyan versem, akkor nekem kötelességem küldeni, s hazamentem és megírtam, s elküldtem, s fel is olvasták.

Most is küldök párat..

A NYUSZI LÁNY HÚSVÉTJA

Nyuszi lánynak nagy a füle,
És picike az orra.
Egész nap csak répát eszik,
Nincs semmire gondja.

Ám húsvétkor sűrög-forog,
Sokasodik dolga,
Ellopja a tyúkanyótól
A sok tojást nyomba.

Pirosra festi a tojást
Húsvétra szép sorba,
Tulipános kistaligán
Fűfészekbe hordja.

Kata reggel vígan vár
A sok-sok locsolóra,
Viaszmintás szép tojásért
Jóska meglócsolja.

Nyuszi lánynak ki mond verset?
Nincs ki meglócsolja?
Kata szépen visszacsen
Egy tojást a bokorba.

Jóska a kis nyuszi lányt
Uccu megöntözi,
Piros tojást, hímes tojást,
Tarisznyába teszi.

HÚSVÉTI LOCSOLÓVERS

Eszkendő múltával
Eljöttem Tehozzád,
Megöntözni Téged.
Tedd alám a széket,
Úgy könnyen fölérek.

Hogy hamar ideérjek,
Majdnem csak repültem.
Félúton a kútból
Vizet merítettem.

Most itt állok előtted,
S tátva van a szám,
Szépségedet látva,
Drága violám.

Tessék hát forrásvíz,
Hogy el ne hervadjál.
Eszkendő múltáig
Gyöngyen illatozzál.

SZÜLETÉSNAPODRA

Ne számold kedves
Hány évet éltél,
Nem tehetsz arról,
Mikor születted.

Életedben sokszor
Örültél és féltél,
Eljutottál addig,
Hogy egy újat lépjél.

Rugaszkodjál neki,
Tovább az éveknek,
Ne hagyd abba addig,
Míg sokan szeretnek.

PÜNKÖSDI ZÁPOR

Sötét felhők
Fenekednek
Fenn a magas
Égben.

Így vagy ez
Pünkösnapján
Csaknem minden
Évben.

A pünkösdi
Vízözön
Elverte a
Vetést.

A faluban
Harangszóval
Védik meg a
Termést.

Elhalkul a
Harangozás,
El is áll a
Zápor.

Felhők mögül
Kibújik a
Nap sugára
Százszor.

MÁRTON NAPI VIGALOM

Márton bátyám
Olyan legény
Feszül hasán
A melles kötény
Fénylő bársony
Az ülepén.

Márton napján
Libát eszik
Kóstolgatja új borát
Megkínálja jó borivó
Barátját
Az Isten tartsa meg a
Szokását.

MIKULÁS

Ha jó voltál ma,
Jókedvű és vidám,
Nem morcos és nem arrogáns,
Ha még hiszed,
S várod a csodát,
Ajándék jár Neked,
Nem aranyos virgács.
Ma este még
Hozzád is eljöhet
Egy elképzelt
Várva várt
Mikulás.

A BETLEHEMI CSILLAG

Lángoló csillag
Fényét vetíti
A rongyos istállóra
Mutatva az utat
Három királyoknak.
Jászolban szunnyad
Az isteni bárány
Nincsenek még
Világmegváltó tettei
S az imádkozó
Pásztorok szíve
Boldogsággal teli.
Viszik a hírt a világba
Ajukon öröm a szó
Megszületett a megváltó.

BETLEHEMI TÖRTÉNET

Fényes csillag
Ragyog az égen
Mutatja az utat.
Vezeti a híveket,
S megáll Betlehem városa felett.
A mennyben angyalok kara énekel
Az udvaron pásztorok
Hada térdepel.
Bent csend és friss széna
Illata leng a légben,
S ímhol a jászol,
Benne a kis Jézus trónol,
Előtte három király hódol.
A barlang sem nagy,
S az is csak istálló.
Itt született a megváltó.

Nem született ő
Fényes palotába,
Nem tették csöpp testét
Címeres pólyába.
Hanem takarták
Jó meleg szalmába.

KARÁCSONY 2012

Kis karácsony,
Nagy karácsony.

Szép Karácsony
Jó Karácsony.
Sütögetem
A kalácsom?

Volt-e pénzem
Lisztre, sóra?
Édes mákra,
Jó dióra?

A mákot a
Kertben szedtem,
A diót a
Fáról vertem.

Dagasztottam
Virradóra,
Hajnaltájban,
Kakas szóra.

Venyigével
Befűtöttem,
Kemencébe
Bevettem.

Ha ki sült már
Ide véle,
Hadd osszam szét
Melegébe.

ANGYAL SZÁLLT AZ ÉGEN

Angyal szállt az égen,
Halk suhogással.
Kezében lángot vitt
Fényes ragyogással.
Oszlatni sötétet,
Elhozni a fényt,
Hitet vesztett
Embereknek
Adni a reményt.
A megváltást várva,
Az utolsó reményt.
Tömjén füstjén át
Érezni az erényt.
Angyal szállt az égen,
Elsuhant csendesen.
Lángot vitt kezében,
Ragyogón, fényesen.

SZENTESTE

Karácsony este
Angyalok szárnyán
Belopódtam
A szobádba.
Majdnem eltévedtem
A félhomályban.
Talán hívatlan
Vendéged voltam,
Ajándékba
Magamat hoztam.
Elbújtam!
Én látlak tégedet,
Te nem láthatsz engemet.
Pedig itt vagyok
Veled
Ha keresnél,
Szívemet a
Fa alatt
Leled.
Csupán csak
Ennyit adhatok
Neked.
Örökbe.

RÉSZEGES SZILVESZTER HAJNALÁN

Rég elmúlt
Már Karácsony,
Hóember áll
Az udvaron.
Söprű van a
Kezében
A két szeme szén.
Fazék a fején.
Idekint didereg
Újév reggelén.
Pezsgővel a
Kezemben,
Mellé ülök én.
Beszélni
Tanítom
Konok fejét.
Mondja azt
Okosan,
Szépen,
Hogy:
BÚÉK.

BUÉK 2012

Pezsgő pukkan
Pohár koccan
Szánkó csúszik
A nagy hóban.

Szilveszter van.

Játék durran
Fénye lobban
Éjfél ütnek
A toronyban.

A harangok.

BOLDOGULJ!

Szilveszter éjszaka van,
Holnap újévre ocsúdok,
Mivel segíteni
Semmivel nem tudok,
Csupán csak
Jónak vélt
Tanácsot adhatok.
Nincs a Nap alatt
Semmiféle új,
Titok,
Szívem melegével
Csak annyit mondhatok:
Boldogulj!

VÉGE AZ ÉLETRAJZI LEÍRÁSNAK, DE REMÉLEM, MÉG FOLYTATÓDIK...
EGY ÜVEG SZEKSZÁRDI BOR A VÉGÉIG OLVASÓKNAK!

.....
VÉGE
.....

UTÓHANG...

Reméljük, akadnak olyanok, akik végigolvasták ezt a könyvet.

A teljesség igénye nélkül próbáltuk a jubiláló Nagy Vendel életútját bemutatni, talán némi sikerrel. Ajánljuk mindenkinek szíves emlékezetébe.

A szerzők